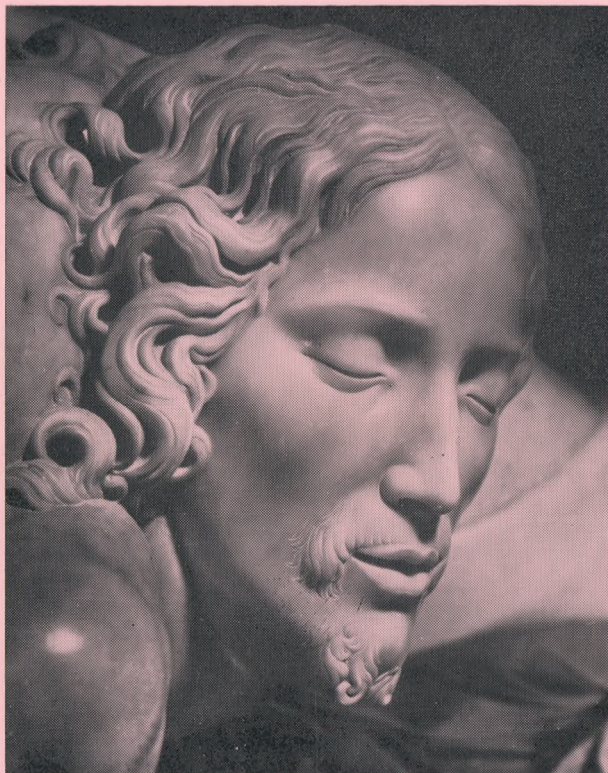

KUN. DR. K. A. MATULAITIS, MIC.

MEILĒS UGNIS

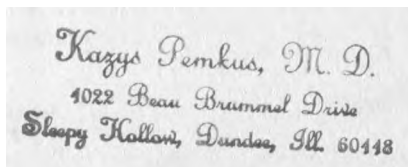
Niekas neturi didesnēs meilēs, kaip ta, kad kas guldo savo gyvybę už savo prietelius (Jono 15, 13)

KUN. DR. K. A. MATULAITIS, MIC.

MEIL S UGNIS

KRISTUI IR BAŽNY IA!

1961

Kazys Pemkus, M. D.
4022 Beau Brummel Drive
Sleepy Hollow, Dundee, Ill. 60418

NIHIL OBSTAT

Sac. J. Sakevi ius, MIC.

Sac. V. Bagdavi ius, MIC.

IMPRIMI POTES

Sac. J. J. Jan ius, MIC

Superior provincialis

NIHIL OBSTAT

Sac. Joannes Stankevi ius,

Censor deputatus

IMPRIMATUR

Albertus G. Cardinalis Meyer, S.T.D., S.S.L.

Archiepiscopus Chicagiensis

Chicagiae, die 31 maii, 1960 a.

Viršelio paveikslas paimtas iš Michelangelo

“La Pieta” (mažmena).

Atspausdinta 1,200 egz.

Spausdino „Draugo” spaustuv

4545 W. 63rd St.

Chicago 29, III.

*Vienam išmirtingajam Dievui teb nie
per J z Krist išaugštinimas ir garb
per amži amžius. Amen. (Rom. 16, 27)*

TURINYS

I KNYGA

TOBULYB

I Dalis

Vienyb s Keliu

Pažinimas tik jimu.....	21
Dieviškoji ugnis	24
Laim s b sena.....	26
Šventumas.....	29
Tobul jan ios sielos.....	31
Tobulyb s siekimas.....	33
Tobul j Kryžius.....	36
Šventas uolumas.....	40
Tobula ir didvyriška doryb	42
Sav s atsižad jimas.....	45
Sav s atsižad jimo kli tys	49
Priemon s sav s atsižad ti	52
Dvasios Vadovo dalis	57
Vienyb s kelio ilgis.....	64

II Dalis

Tobul jan i žvalga

Veiklioji žvalga	69
Veikliosios žvalgos esimas	70
žvalgos medžiaga	72
žvalgos vyksmas	74
žvalgos vaisiai	76
Asmuo žvalgoje	79
žvalgos laipsniai	82
žvalgos pratyba	86

III Dalis

Tobul j Doryb s

Didvyri dvasia.....	91
Tobuloji Dievo meil	94
Tobulos meil s savyb s.....	98
Tobulos meil s ženklai.....	100
Tyriausioji meil	101
Kryžiaus meil	104
Kryžiaus meil s vaisiai.....	108
Kryžiaus meil s laipsniai.....	110
Apaštalavimas.....	112
Šventasis atsidavimas Dievui	117
Atsidavimo vaisiai.....	120
Galutin tobulyb	124

II KNYGA

LAIM S KELIAS

I Dalis

Suteiktoji tiesos žvalga — kontemplacija

I Skyrius

žvalgos prigimtis ir priežastys

vadas.....	131
Suteiktoji žvalga.....	132
žvalgos r šys	136
žvalgos priežastys.....	139
Prigimtin s galios.....	141
Šventosios Dvasios dovanos	144
žvalgos turinys.....	148
žvalgos tikslai.....	149
žvalgos savyb s	151

II Skyrius:

žvalgos padariniai

Pažinimas.....	156
Atsiribojimas.....	158
Meil s vaisius.....	159
Aukos vaisius.....	162
Užtarimo j ga.....	163
Netobulumai.....	165
žvalgos troškimas.....	166
žvalgos tobulyb	168

III Skyrius:

Pasiruošimas žvalgai

Ar galima pasiruošti?.....	172
Pašaukimas.....	173
Reikia pašalinti kli tis.....	176
Augimas doryb se.....	179
Artimesnis pasiruošimas.....	181
Trys patarimai.....	182
Išorinis mistinis apvalymas	185
Jausm sausra.....	187
Kova su pikt j dvasia.....	190
Jausm bausm s.....	194
Dvasin sausra.....	196
Meil s žaizda.....	198
Apsivalymo vaisiai.....	200
Bandymo eiga ir ilgis.....	202
Laikysena.....	204

IV Skyrius:

Vadovo pagelba

Reikia tur ti dvasios vadov	207
Vadovo darbas	209

Atskirti, pažinti.....	212
Patvirtinti, leisti.....	213
Palaikyti, pad ti.....	215
Pataisyti	217
Apsaugoti.....	218

II Dalis

žvalgos laipsniai

I Skyrius:

Netobulas laipsnis

žvalgos padala.....	223
Sud tis.....	226
Ramyb s malda.....	228
Dvasinis apsvaigimas.....	230
Dvasinis miegas.....	232
Suteiktas susitelkimas.....	234
Pastabos	235

II Skyrius:

Tobulas laipsnis

Šio laipsnio sud tis.....	238
Paprastoji vienyb	241
Džiaugsmo vienyb	243
Žavesio b dai.....	247
Dvasin s sužieduotuv s.....	252
Dvasios vadovui nurodymai	256

III Skyrius:

Didžiausioji tobulyb

Pilnoji vienyb su Dievu.....	259
Dvasin moteryst	262
Perkei iamos vienyb s vaisiai	264
Patarimai dvasios vadovui	269

III Dalis

Ryškieji žvalga

I Skyrius:

Mistin s dovanos

Svarstomieji dalykai.....	275
Reg jimai - vizijos.....	278
K niniai reg jimai.....	280
Vaizduot s reg jimai.....	283
Protiniai reg jimai.....	285
vertinimo nuostatai.....	287

II Skyrius:

Mistin s kalbos

Kalb padala.....	289
Klausos žodžiai.....	290
Vaizduot s kalba.....	291
Protiniai pokalbiai.....	294
Dvasios vadovo r pestis.....	296

III Skyrius:

Apreiškimai

Apreiškim padala.....	298
Apreiškim svoris.....	300
Apreiškim plotis.....	301
Apreiškim aiškinimas.....	303
Patarimai.....	306

IV Dalis

Dvasi atpažinimas

I Skyrius:

Dvasios taka

Šios dalies padala.....	311
Bendrosios pastabos.....	312
Dvasia ir jos padala.....	313

Dvasi veikla.....	314
Kova ir dvasi maišatis.....	317
Iliuzija — apgaulinga svajon	318

II Skyrius:

Dvi sritys.....	323
Dvasi atpažinimas.....	324
Veiksmo dalykas.....	326
Veiksmo tikslas.....	327
Laikas ir proga.....	328
Veiklos b das.....	329
Padariniai.....	331
Dvasios gydymo bendrieji nuostatai	332
Žvilgsnis dalyk	332
Pažinti reikia ligon	333
Vaistai.....	335
Gydymo eiga.....	337

III Skyrius

Sunkiai rišami klausimai.....	339
Pasikeitimai.....	340
Ypatingumai	341
Didvyriški veiksmai.....	342
Poaukš i jieškojimai.....	343
Dvasiniai suraminimai.....	344
Mistin s dovanos.....	346

IV Skyrius:

Visuotinas mastas.....	348
Objektas — medžiaga.....	349
Asmuo — subjektas.....	351
Vaisiai arba padariniai.....	352
Turinio santrauka.....	354
Pad ka ir Knygos Leid jai	355

V A D A S

“Prašau ne tik už juos, bet ir už tuos, kurie per jį žodį tik s mane, kad visi b t viena, kaip tu, T ve, esi manyje ir aš tavyje, kad ir jie b t mumyse viena, kad pasaulis tik t , jog tu esi mane siunt s” (Jono 17, 20 - 21).

Kristaus apreikštas tiesas skelb ir skelbia apaštalai ir j p diniai iki m s laik , aiškindami tik jimo paslaptis, kuri didžiausia yra vienas Dievas Triasmenis, Švenčiausioji Trejyb ; skelbia Dievo S naus sik nijim , žmonijos atpirkim , švent Sakrament palikim , kuri tarpe pats brangiausias yra J zaus K no ir Kraujo Švenčiausiasis Sakramentas; skelbia apie busim j amžin j gyvenim .

Dievo apreikšt j ties šviesoje pamatome, k reikia tik ti ir koki darb laukia iš m s Dievas, kad pelnytum m amžin j laim . Tai dorov s sritis. Ji apima visus žmogaus veiksmus, Dievo duotuosius sakymus, patarimus, Dievo malon , krikštoniškas dorybes: tik jim , vilt , meil , išmint , teisingum , stipryb , susivaldym su visomis pagelbin mis doryb mis, šventosios Dvasios dovanas: išmint , supratim , žinojim , patart , pamaldum , tvirtyb , Dievo baim . Visa tai sudaro m s dvasiniam gyvenimui pagrindus, siekiant paties Dievo mums pasi lyto tikslo, —

amžinosios laimės Dievuje: “eikite, mano Tavo palaimintieji, paveldkite jums nuo pasaulio karmą prirengtą karalystę ... ir eis teisieji amžiną gyvenimą” (Mato 25, 34-46).

Mūsų kelias dangiui prasidėjo tik akimirksniu, kai šv. Krikšto vanduo palietė mūsų galvas, kai Dievo pašvenčiamoji malonė padarė mus šventais Dievo vaikais.

Subrendę ir Bažnyčios atstovai pamokyti, susipažinome su Dievo apreiškimu, su tik jimo tiesomis, su Dievo sakymais, Bažnyčios nuostatais ir šventais Sakramentais, maloni šaltiniai. Jėdka stiprijo ir augo dvasinis mūsų gyvenimas. Tikrai, laimingas yra žmogus, kuris niekad nenustojęs pašvenčiamos Dievo malonės, — jis tvirtu žingsniu eina dangi. Laimingas yra ir tas nusidėjėlis, kuris susiprato atgailojo savo sunkias kaltes ir apsisvalė nuo Jė Atgailos Sakramentu, — jis yra atgavęs pašvenčiamą Dievo malonę, ir jei daugiau nenusikals, ir jo laukia danguje amžinoji laimė.

Kaip išvengti nuodėmių, sustiprinti dieviškoje dorybėje, pasiekti į viršų, moko mus dorybių mokslas. Kas turi daug ir didelių dorybių, tas tobulas ir šventas.

Dvasinis žmogaus gyvenimas privalo vystytis, augti, stiprinti, panašiai kaip auga žmogaus kūnas ir stiprija jo jėgos. Graudu yra sutikti kūnu netobulą žmogų, ne žaugant, kuprelį, neregą, kurtiną ar nebylą. Jė žmogiškoji prigimtis labai ribota, siaura, sužalota. Bet yra ir dvasios gyvenime ne žaugant, kuprelis, kurtinis, nebylis ir aklas. Jie pasitenkina jaunystėje, besiruošiant pir-

majai šv. Komunijai, gytomis tik jimo žiniomis ir vaikiškai l kštu tik jimu. Savo elgesiu žaidžia jie su amžina praž timi, vaikš iodami sunki nuod mi briaunomis; pilni netobulybi ir tyiomis darom atleistin j nuod mi , nesistengia j vengti, nuolat didelio nusikaltimo pavojuje. Tokie nei kiek nesijaudina, kad savo kalbomis, darbais ar poelgiais pikcina jautrias sielas. Jie nesiekia asmenin s tobulyb s, nei krikš ioniškaai suprasto gyvenimo šventumo, nei dangaus. Dvasin sritis pasilieka jiems miglota, neaiški, o kadangi ji skatina mesti bloguosius potraukius bei ydas, susir pinti sielos švara, Dievo meile ir amžinybe, jie, save pateisindami, pajuokia pamaldžiuosius, žemina ir, jei gali, juos persekioja. Ir t dvasini ne žaug , kupreli gimini n ra siaura ar negausi.

Bet pasaulyje gyvena ir taurios, kilnios šventos sielos, kurios yra visiškai atsidavusios Dievui; jos vykdo kasdien Dievo vali tobulai. Jos jungiasi su Dievu meil je, ir nor t toje meil je augti iki begalyb s. Kai kurios j n ra apdovanos gausiais išor s turtais, kitos daug ken ia k no lig , bet visa savo siela jos myli Diev , myli labiau už visa. Nesteb tina tad, kad Dievas pasirenka šias sielas pasauliui ir žmonim bendruomenei atnaujinti. Dievas leidžia joms pažinti K r j nauja patirtimi, padaro jas savo visagalyb s rankiais, duodamas žmogui nepaprastos proto šviesos, neišsemiamo dvasiai džiaugsmo, o kai kada gausiomis dovanomis apdovanoja šventas sielas taip, kad dar begyvendamas žem je jausiasi it prad j s gyventi danguje. Jos savo pa-

tirtimi suprato Viešpaties žodžio ties : „Ragaukite ir matykite, kaip geras yra Viešpats, palaimintas žmogus, kurs b ga glaustis prie jo” (Ps. 33, 9).

Galimai glaudesn s vienyb s su Dievu pasiek s žmogus, pask sta patiriamoje laim je, jo protas ir valia susižavi, eina Viešpaties džiaugsm ,

Dievo paslaptis ir Dievo tiesas. Tokio žmogaus valia atitinka Dievo vali , jis nori vien to, ko Dievas nori. Ir Dievas šitiems žmon ms teikia, paprastai, gausias dovanas, o kai kuriems net privaus apsiereiškimus. Dievo vienyb je b dami ir Dievo meil je skend dami tobuli žmon s pajunta savo sieloje šventosios Dvasios dovan gausum bei j vaisius: meil , džiaugsm , ramyb , kantrum , maloningum , gerum , romum , meilum , ištikimyb , kuklum , susivaldym , skaistyb (2r. Gal. 5.22).

Ši dvasios srit geriau pažinti, jos apraiškoms tirti verta nesigail ti nei darbo, nei laiko. Pažin , kuri yra žmogaus ir kuri Dievo dalis visame tame, pažin Dievo dovanas, mok kime tinkamai vertinti, pasiryždami gerai paruošti savo siel , kad, visiškai atsiduodami Dievui ir galimai glaudžiau su Juo susivienij , teiktum m Dievui didesn garb , o sau užtikrintume amžin pilnos laim s gyvenim .

Tai yra kelias laim , dang . J pasiekia vien tobulos sielos. Ir mes, nor dami dangaus, privalome nor ti dvasios tobulyb s. To laim s kelio privalome laikytis begyvendami ia žem je. Jo laik si t kstan iai kanonizuot švent j ir nesu-

skaitomos minios teising j , kurie nebuvo Bažny-
ios kanonizuoti, bet yra danguje. Kai kurie di-
dieji šventieji paliko verting žini , kaip jie jo
ir siek šventumo, kaip iš savo gyvenimo padar
keli laim . Tarp j yra šv. Tomas Akviniėtis
(mir. 1274), šv. Teres Aviliet (m. 1556), šv.
Jonas nuo Kryžiaus (m. 1605) ir daug kit šven-
t j . Pasistenkime pažinti t laim s keli iš
stambi j Bažny ios mokytoj , gyvenusi tiek
senesniais, tiek naujausiais amžiais, k. a. arkiv.
P. Antonii a Spiritu Sancto iš jo veikalo „Direc-
torium mysticum”, Paris 1904, Prof. kun. R.
Garrigau-Lagrange, O.P. “Christian Perfection”
London 1946, prof. Ad. Tanquerey “Compedio di
Teologia Ascetica e Mistica” Roma 1930, šv. Te-
res s: “The Interior Castle, IV ed. London, 1930,
The Life of St. Teresa of Jesus Ved. London 1932,
“The Way of Perfection” tos pat šv. Teres s, IV
ed. London 1935 m., The Complete Works of St.
John of the Cross, 1935 m. Westminster, Md.
1953. Medžiagos svarstymo eiga yra paimta iš
kun. Pranciškaus Naval veikalo: “Theologiae
Asceticae et Mysticae cursus” Torino 1925.

Daug yra pasaulyje tauri , švent siel , ei-
nan i laim s keliu. Nelengva joms vadovauti,
nelengva ir joms surasti sau tinkamus dvasios va-
dovus, dvasinio gyvenimo žinovus, išspr sti dva-
siniam gyvenime kylan ias abejones ir susida-
riusius sunkumus. Šioms taurioms sieloms ir j
vadovams noriu patarnauti savo “Meil s Ugnimi”.
Manau, veikalas bus naudingas kiekvienam, kuris
nuoširdžiai siekia tobulyb s, kuris rimtai galvo-
ja apie savo išgany .

Pasteb ta, kad sunkiais visuomenės suirimo metais, plečiantis neteisybei, kerštui ir visokiam blogiui, pažadina Dievas dosnias sielas, kurios savo doru gyvenimo pavyzdžiu, svairiu meilės žodžiu gydo žmonius dvasios žaizdas ir pasiekia asmeninį šventumą. Toki dosni siel atsiranda kas kart daugiau. Joms ir visiems Diev mylinčiams yra skiriama ši knyga. Jūs vis tik viena prašau — artimai bendrauti su Dievu maldoje, atminkite joje ir šios knygos autori .

Kun. K. A. Matulaitis, MIC.

IKNYGA

TOBULYB

I Dalis

VIENYB S KELIU

1. Pažinimas tik jimu

Visa, kas atitinka pilnai savo paskiriai, tikslui, yra tobula ir visa, kas daikto ar asmens tikslui kliudo, yra netobula.

Žmogaus paskirtis ir jo tikslas yra pažinti kiek galima geriau Viešpat Diev , tobulai vykdyti Jo vali , ištikimai ir be nusikaltim tarnaujant visatos K r jui pamilti J visa savo dvasia ir k no j ga. Už visa tai gausime amžinosios laim s ir nesibaigian ios garb s gyvenim , amžin - j karaliavim kartu su Dievu.

Amžinosios laim s gyvenimas prasideda žem je, kiek galima geriau tik jimu paž stant Viešpat Diev ir galimai artimiau susivienijant su Juo ugningoje meil je. Pats Viešpats J zus yra pasak s: “tai yra amžinasis gyvenimas: kad jie pažint tave, vienatin tikr j Diev , ir kur tu siuntei, J z Krist ” (Jono 17, 3). T Viešpaties žod aiškindamas šv. Jonas rašo: “Mylimiausieji, dabar mes esame Dievo vaikai; bet dar nepasireišk , kas b sime. Mes žinome, jog, kada pasireiškš, b sime j panaš s, nes mes matysime, kaip jis yra” (1 Jono 3, 2). “Dabar mes matome atspindyje lyg m sl , tuomet gi veidu veid . Dabar aš paž stu dalimi, tuomet pažinsiu, kaip ir esu pažintas”, aiškina šv. Povilas (1 Kor. 13, 12).

Kiek galint žmogui žem je pilnesnis Dievo pažinimas nepaprastai išstobulina žmogaus prot

ir vis jo asmen. Kas suprato Dievo amžinum, Jo visagalyb, Jo begalin išmint, neišsakom grož ir Jo žavin i meil visiems k riniams, o ypatingai žmogui, tas savaime J myli, garbina, Juo džiaugiasi ir jau iasi laimingas, gal damas patarnauti visatos K r jui.

Bet m s pažinimas Dievo ia žem je negali b ti pilnas, tobulas, nes naudojant vien žem s s vokomis ir žmogiškais žodžiais, kurie išako vien žmogaus patirties bei galvojimo vaisius; kitaip sakant, paž stame Diev žem je tik žmogišku b du.

Kad gal tume pažinti Diev dievišku b du, mums reikia dieviško pažinimo galios, panašiai, kai norime pažinti daug žvaigždes, naudojame m s akies vyzd sustiprinan ius taisus, teleskopus. Toji dieviškojo pažinimo galia yra pati dieviškoji prigimtis. Mes j gavome su pašven iam ja Dievo malone pirma kart šv. Krikšto sakramente, o paskui, jei žmogus b t buv s jos nustoj s sunkiu nusikaltimu Dievui, atgailos sakramentu. Pašven iamoji malon jungia žmogaus asmen dievišk j gyvenim, sudievina žmogaus siel ir žmogaus galias. Ji yra b tinoji s lyga, siekiant dvasios tobulyb s. Be pašven iamios Dievo malon s negal tume pasiekti nei dvasin s tobulyb s, nei Dievo pažinimo. Pašven iam ja Dievo malone, nauju dievišku gyvenimu sudievin tas žmogaus protas vadinasi tik jimu, dauguje gi betarpis Dievo pažinimas vyksta matymu, reg jimu, vizija.

Sudievin tas žmogaus protas turi nauj paži nimo gali, yra žvalgus dieviškiems dalykams,

ar iau supranta Dievo mint , grei iau susivokia dieviškose paslapyse. Tod l tokio asmens tik jimas yra šviesesnis, protingesnis, nuoseklesnis, gilesnis ir jis pasidaro pas j nenugalimas. Teisusis žmogus juo grindžia savo žem s gyvenim . Kadangi pašven iamosios malon s buitis gali stipr ti ir tobul ti, su ja stipr ja ir tobul ja visas žmogaus gyvenimas: tobul ja Dievo pažinimas, tyrasis tik jimas Dievo apreikštoms tiesoms.

Šventieji dauguje, kaip moko mus Bažny ia, regi Diev , Šv . Trejyb , Dievo esm žvalgiai ir betarpiai, mato aiškiai ir tobulai Diev , visos amžinosios laim s šaltin . Šventosios sielos yra kupinos Dievo meil s, garb s, niekad nesibaigianio laim s gyvenimo; jos su nuostaba žvelgia

Dievo išmint , kaip ji reiškiasi k riniuose ir žmon se ir dega palaimint ja Dievo meile amži amžiais. Šventieji danguje tobulai paž sta Diev , patys yra tobuli ir turi tobul amžinosios laim s gyvenim . Juose vyko Kristaus sakymas visoje pilnumoje: “b kite, tat, tobuli, kaip ir j s dangiškasis T vas tobulas” (Mato 5, 48).

Tai žinant, pasidaro aiškesnis mums V. J -zaus pasakymas: “Kas tiki S n , tas turi amžin j gyvenim , o kas netiki S nui, tas nematys gyvenimo, ant jojo pasilieka Dievo r styb ” (Jono 3, 36). “Kas tik s ir bus pakrikštytas, tas bus išganytas; o kas netik s, bus pasmerktas” (Morkaus 16, 16). “Be tik jimo negalima patikti Dievui; nes tam, kurs artinasi Diev , reikia tik ti, kad jis yra ir kad jo jieškantiems jis yra atlygintojas”, sako šv. Povilas (Žyd. 11, 6).

2. Dieviškoji ugnis

Kaip žemiškoji ugnis kaitina, uždega ir save paveria sutikt medžiag, taip dvasios ugnis — meilė, iš jaus iš Dievo, kaitina ir sudieviną žmogaus dvasią. Išganytojas yra pasakęs: “aš atėjau ugnies siūti žemei ir kogi noriu, jei ne kad krentsi?” (Luko 12, 49).

Dieviškosios meilės ugnis tuo galingiau pasireiškia žmogaus sieloje, juo ji artimiau sujungia žmogų su Dievu. Ji perima, pakeičia, sudieviną žmogaus gyvenimą, visus jo darbus, visus jo troškimus. Nauju būdu gyvena siela Dievuje, o Dievas joje. Ji pradeda gyventi amžinosios laimės gyvenimą be bėdų žemeje, karštai myli dėmą Dievą. Toji gi meilė ne vien yra vis pasiekiamą, bet paties Dievo sakyta. Ji sudaro svarbiausią j Dievo sakymą: “myli si Viešpat, savo Dievą, visą savo širdimi, visą savo sielą ir visą savo mintimi. Tai didžiausias ir pirmasis sakymas. Ant-rasis gi jį panašus: myli si savo artimą, kaip save. Šitiedviem sakymais remiasi visas statymas ir pranašai” (Mato 22, 37-40).

Kiekvienas žmogus, tik jį pažinęs Dievo apreiškimas, privalo myli ti Jį labiau negu visus Jo kūrinius, visas Jo dovanas. Meilei nereikia didelio mokslo, stiprios sveikatos, žemės turto ar žmonių garbės. Dėkinga siela nuoširdžiai garbina Dievą, savo Kūrėją, žvalia mintimi ir palankia širdimi Jame pasilikdama, sielojasi ir stengiasi atsisteigti už visus nedėkingus, nusikalstančius žmones, nori, kad Dievo pažinimas, Jo šventa va-

lia vykt kiekvienoje sieloje, visame pasaulyje, kaip ji yra vykus danguje.

Ligoniai, betur iai, pasaulio nuskriaustieji, apleistieji, atrodo, grei iau ir giliau gali pažinti bei myl ti Diev . “Aš garbinu tave, T ve, dangaus ir žem s Viešpatie, kad tai pasl pei nuo išminting j ir gudri j ir tai apreiškei mažut liams” (Mato 11, 25).

Sav s jieškantieji žmon s, savo k no malonumams ir smagumams atsid jusieji nepriima dieviškosios meil s ugnies, nes j troškimai ir visa galvosena šliaužia žeme, nepakyla viso g riorio ir maloni dav j , Diev . O tie, kurie t meil s ugn priima, jos d ka visai pasikei ia: j sieloje nyksta netobulumai, stengiasi b ti tobuli, sueiti artimesn vienyb su Dievu, savo sieloje nori išugdyti stambi dorybi , pasiekti šventumo žem je, kad tuo užsitikrint amžinos laim s gyvenim danguje. Žmogus, šventai gyvendamas žem je, Dievo malon s padedamas ir joje augdamas, jau yra prad j s amžinosios laim s gyvenim , nes turi visas b tin sias s lygas tam gyvenimui. Nesistebim, kad žuolo gil je nematome b simo žuolo nei viso žuolyno; bet gil turi visa, kad, palankioms s lygoms veikiant, ji sudygt medžiu ir pasidaryt stipriu žuolu. Juk ir k dikis, tur damas proting siel , patogiams s lygoms veikiant, išaugs proting žmog .

Žmogaus siela, atgimusi iš vandens ir Šventosios Dvasios, gavusi pašven iam j Dievo malon , Dievo vaikyst s teises, yra prad jusi dievišk antprigimtin garb s gyvenim . Tik reikia palanki s lyg , kad tas gyvenimas nesunykst ,

než t , bet, vietoj neaiškaus dievišk j ties su-
pratimo ir Dievo pažadus atremtos antprigim-
tin s vilties, išaušt laimingos amžinyb s rytas.
Tada sielai atsivers neišsakomos laim s akira-
iai: “ko akis nereg jo, nei ausis negird jo, nei
žmogaus šird ne jo, Dievas pareng tiems, ku-
rie j myli” (1 Kor. 2, 9).

3. Laim s b sena

Žmogus yra link s tirti visas paslaptis, ne-
išskiriant ir busimosios laim s danguje. Deja,
kaip beaiškintume, amžinosios laim s esm s iš-
sakyti žmogiškais žodžiais ir žem je turimomis
s vokomis išreikšti nepaj gsime. Savo proto da-
bartin j g žinome, bet nežinome jo paj gumo,
kai jis danguje gaus palaimint j reg jim , die-
viškosios esm s tiesiogin ir žvalg matym , ki-
taip vadinam garb s švies .

Danguje pažinsime Diev ne vien iš Jo to-
bulybi atspindžio k rinijoje ar nuostabiame die-
viškos galios pasireiškime tyr j dvasi pasau-
lyje, bet reg sime Diev veidas veid , be tar-
pinink , aiškiau suprasdami J negu ia žem je
žmog , su kuriuo kalbam s. Iš esm s Dievas, b -
damas grynoji Dvasia, bus glaudžiai artimas m -
s protui Jo paties apšviestam, sustiprintam, kad
m s žmogiškoji prigimtis gal t pakelti vis
nuostabi Jo garb s švies .

Tarp m s sielos danguje ir Dievo nebus net
tarpin s id jos, atsijos, nes sukurtoji atsija ne-
gali atstoti tobuliausios buities, buities tyros, ne-

sukurtos, begaliniai tobulos, visada esančios visos gyvybės ir gyvenimo šviesos, visos tiesos šaltinio. Žvalgiai stebdami Dievo tiesą, nepajausime išsakyti pažintos tiesos net vidaus žodžiu, žvalga — kontempliacija, bėdama tobulesnė už bet kokią sudarytą atsijimą, idėjimą, apgobsmus Dievuje, sužavėdama mūsų sielą amžinai. Tada pažinsime Dievą palaiminti jį regėjimu. Visatos vairopos būties priežastis žvalgiai ir betarbiai pažindami, matysime ir suprasime daugiau, negu gali mums pasakyti tyriausieji mokslai. Dievuje matysime visas Dievo tobulybės kartu. Suprasime dabar mūsų nesąjames ir paslaptis ir kaip švelniausias Dievo gailestingumas derinasi su nepalaužiamu Dievo teisingumu, abudu kildami iš duosnios ir neišsakytai šventos augščiau siojo Gerio meilės. O amžinasis Geris, norėdamas galimai tobuliau ir pilniau atsiduoti savo kėliniams ir turėdamas neginjamą teisą viskėrinę meilę, matysime, kaip nuostabiai sujungia Dievas teisingumą su savo gailestingumu visuose savo darbuose. Žvalgiai matysime Dievuje, kaip amžinoji Dievo meilė yra tobuliausiai vieninga su Jo išmintimi ir kaip Dievo išmintis pasireiškia meile; kaip išmintis su meile yra viena su amžinuoju Geriu, kaip dieviškoji išmintis yra tas pat, kas ir pirmosios žinomos tiesos, ir kaip visos dieviškosios tobulybės vieningai derinasi su esme To, Kuris yra.

Žvalgiai matysime Dievo gyvenimą, koks jis yra pačiam Dievuje, visiškai tyras ir šventas; kaip Dievas savo kūryboje yra vairas; kaip vienas Dievas yra savyje trimis asmenimis.

Mes esame Dievo k riniai ir turime k rinio prot . Kai norime k nors žem je pažinti, suprasti, m s protas pasigauna mint , kuri yra pažinti daikto vaizdas. M s mintis, išreikšdama ir daikto išvaizd , ir jo esm , yra daug tobulesnis vaizdas negu daikto atspindys veidrodyje. Bet toji m s mintis yra daug netobulesn už m s prot , nes mes, m s protas turi savimon , o m s s mintis tos savimon s neturi, pati pasilikdama m s prote. Bet Dievo protas tiesioginiai paž sta save pat ir vis k rinij savyje. Tas Dievo pažinimas pasireiškia Mintimi, kuri yra tobuliausias Dievo atvaizdas, ji nieku nesiskiria nuo paties Dievo: nei dievišk ja prigimtimi, nei kitomis tobulyb mis, kuri tarpe yra dieviškoji savimonn , t. y. paties sav s ir savo buities pažinimas. Dieviškoji Mintis, tur dama savimon , yra asmuo. Tas dieviško proto žodis — mintis, kildama iš Dievo ir tur dama Jo prigimt , yra Dievo S nus. T vas ir S nus paž sta vienas kit , žavisi vienas kitu ir mylisi dievišk ja meile, o toji Meil yra tiek tobula, kad turi savimon ir yra treiasis asmuo Dievuje, b tent šventoji Dvasia.

Kai žvalgiai ir betarpiai matysime šven iausi j Trejyb ir vis dievišk j gyvenim , neišsakomam žavesyje pask s m s siela, steb dama šventosios Dvasios veikim pasaulyje, Kristaus nuopeln gausyb , dangiškojo T vo meiling j Apvaizd . Kiek žavesio, džiaugsmo ir meil s Dievui patirs danguje m s siela, negalime išsakyti. Jeigu žem je mus sužavi dievišk j tobulybi atspindys, vaizdas, spalv , kvap darna ar bals sutartin , jei mus žavi saul s laida ar vandenyno

neužmatomi plotai, mlynasis dangus — dausos, mielosios gls, taik pajusime, kaip bsimė sužavti danguje milionaš šventiel gyvenimu, vis angelgarbe! Ir visa tai yra vien Dievo tobulyb s atvaizdas. Pat Diev betarpiai ir žvalgiai pažindami, tur sime daugiau meil s ir žavesio, negu iš visos Dievo k rinijos. M s siela bus kupina, dieviškos laim s, myl dama Diev be kli i , visa savo buities esme, kiek tik gal s pakelti m s žmoniškoji prigimtis. Ir tai pasilikis visada, amžinai, be pabaigos, nes niekas danguje negal s mus atskirti nuo Dievo meil s ir nuo m s laim s. “Džiaukit s ir linksminkit s, nes j s užmokestis gausus danguje” (Mato 5, 12). “Ir kiekvienas, kurs palieka namus, ar brolius, ar seseris, ar t v ar motin , ar moter , ar vaikus, ar dirvas d l mano vardo, gaus šimteriopai ir paveld s amžin j gyvenim ” (Mato 19, 29).

4. Šventumas

Visi, kurie yra pasiek dang , kurie gyvena amžinuoju laim s gyvenimu, yra Dievo šventieji. Juose tobulai vyko Dievo valia: “nes ta yra Dievo valia, kad j s b tum te šventi” (1 Tasai. 4, 3), ir Viešpaties J zaus maldos prašymai: “Pašventink juos tiesoje. Tavo žodis tiesa... Už juos aš pasišveniu pats save, kad ir jie b t pašventinti tiesoje..., kad visi b t viena, kaip tu, Tve, esi manyje ir aš tavyje, kad ir jie b t mummyse viena, kad pasaulis tik t , jog tu esi mane siunt s. Garb , kuria man davei, aš daviau jiems.

kad jie b t viena, kaip ir mes esame viena. Aš juose, ir tu manyje, kad jie b t tobuloje vienybėje, kad pasaulis pažint , jog tu esi mane siunt s ir myl jai juos taip, kaip ir mane myl jai. T ve, aš noriu, kad ten, kur aš esu, b t su manim ir tie, kuriuos tu man davei, kad jie matyt mano garb , kuri tu man suteikė, nes tu mane myl jai pirm pasaulio k rimo. ...Aš padariau jiems tavo vard žinom ir duosiu j pažinti, kad meil , kuria tu mane myl jai, b t juose ir aš juose” (Jono 17, 17-26).

Visi norime tokios laim s, kuri pilnai pasotint visus kilniausius m s siekius ir troškimus, niekad nesibaigian ios, amžinos laim s. T laim pasiek ir j turi šventieji danguje. Per švent jim , tobul jim yra tikriausias kelias laim . Tod l ir reikia nor ti ir siekti šventumo, kuris yra kiekvieno žmogaus pats didžiausias ir kilniausias asmeninis tikslas pasaulyje. M s laiko žmon ms ir visam krikš ioniškam gyvenimui reikia daug ir dideli švent j , kad jie savo gyvenimo pavyzdžio šviesa, mokslo žodžiu, dorybi grožiu uždegt tautas Dievo meil s gaisru ir priartint visiems išganym . O savo išganymo, asmenin s tobulyb s ir šventumo privalome siekti visa širdimi, “nes k pad t žmogui, jei jis laim t vis pasaul , o savo sielai k st nuostol?” (Mato 16, 26). Ir Dievo garb , ir asmenin nau da skatina mus apsispr sti, atsinaujinti dvasia ir, Dievui padedant, pasidaryti šventais.

Dievo šventieji tokiais pasidar begyvendami žem je. J gyvenimas, bent kai kuri , yra labai panašus m s gyvenimui. Bet jie, suprat gy-

venimo vyriausi j tiksl , m si tinkam priemoni , kad išsivaduo t iš vis savo klaid , yd , nukrypim , kad išsilaisvint iš savo nuod mi Dievo tiesai ir Jo meilei. Galybi Dievas, priimdamas j laisvos valios auk , gausia palaima ir malone pad jo jiems augti doryb mis ir pasidaryti šventais. Bet Dievas yra geras ir dosnus kiekvienai sielai, nes kiekvienas žmogus yra Dievo S naus gyvyb s auka atpirktas; dosniai sielai Jis padeda pasiekti nuostabi tobulyb s virš ni , jei tik ji kartu veikia su Dievo malone, anot Apaštalo: "aš visa galiu tame, kurs stiprina mane" (Pilyp. 4, 13).

5. Tobul jan ios sielos

Kas stovi arti šviesos, tas yra apšvie iamas, kas prisiartina prie ugnies, b na sušildomas. Tai išor s k nin sritis. Bet panašiai yra ir su žmogaus dvasios gyvenimu. Kas pasistengia sigilinti ir gerai suprasti Dievo išminties pateiktas J - zaus Kristaus l pomis tiesas, tas pasidaro pilnas dieviškosios išminties. Kas sijau ia amžin , begalin Dievo meil , tas sukuria savo sieloje galing Dievo meil s ugn . Toji ugnis, dieviškuoju uolumu vadinama, neabejojami tikina mus susirpinti m s išganymu ir uždega šird galingu noru išganyti, kiek tai galima, visus žmones; visiems pad ti, kad jie pažint Diev , J pamilt , kad savo amžin j laim atsiekt . Dievo meil s ugnis pasaldina ir palengvina vis misijonieri darbus bei vargus, kankini kan ias, pasiimt laisva va-

lia žad našt padaro lengva, padeda Dievo vy-
nuogyno darbininkams nuveikti didelius visuo-
menininius darbus. Šios sielos stengiasi visame ir
visur vykdyti Dievo vali . Jos yra tikros, kad
Dievas nori vis žmoni laim s, vis išganymo
ir kad Jis yra nurod s visiems išganymo keli .
Dievas kalba juos j s žin s balsu, prigimties
statymais, savo dešimtimi sakym .

Pamaldesnieji žmon s siekia tobulyb s; jie
stengiasi gyvendinti visus Dievo patarimus, tuo
geriau paruošdami savo siel Dievo malon ms
priimti. O Dievas teikia gausiai savo paramos,
kad jie pasilikt Jam ištikimi, kad ištikimai ir
gerai eit savo luomo pareigas. Tai yra j ke-
lias dang , amžin j laim . Pastoviai pasilik-
dami pašven iamoje Dievo malon je ir joje aug-
dami, surenka labai daug nuopeln amžinam gy-
venimui ir patys tobul ja. Viešpaties J zaus pa-
liktieji Bažny iai šventieji Sakramentai šventai
j priimami, ir jie ar iau sujungia j siel su
Dievu.

Bet kod l kiti j amžiaus ir luomo žmon s
to neatsiekia?

1. Dvasin s tobulyb s ir šventumo siekian-
tieji žmon s gerai ir ištikimai eina savo luomo
pareigas; j pašaukimo darbai pasižymi tobulu-
mu. Net smulkiausieji j darbai, stropiai ir tiks-
liai padaryti, kad iš to b t didesn Dievo garb ,
žmon ms nauda, j rankose pasidaro dideli bei
nuopelningi.

2. Tas pa ias pareigas ir darbus šventieji
stengiasi kasdien geriau ir tobuliau atlikti.

3. Tobul jan i siel darbai kyla iš tikros

Dievo meil s, tos meil s perimti; savo darbais jie patys auga grynoje Dievo meil je ir visose kitose doryb se.

4. Savo mintimi ir širdies troškimais šventieji pastoviai jungiasi su V. Dievu. Toji jungtis naujais aktais — veiksmis kasdien dažn ja, skaidr ja ir stipr ja, išaugdama didel “m s Viešpaties J zaus Kristaus draugyst ” (1 Kor. 1, 9).

5. Galingoji Dievo meil ver ia tobul jan ias sielas pasiaukoti Dievo garbei, siel išganymui, o kankinius — atiduoti net savo gyvyb Dievui: “Mes pažinome ir tik jome meilei, kuria Dievas mus myli. Dievas yra meil , ir kas pasilieka meil l je, pasilieka Dievuje, ir Dievas jame” (Jono 4, 16).

6. Tobul jan ios sielos ypatingu b du jungiasi su Kristumi, apaštalo žodžiais tariant: “Esu gyvas, ta iau jau nebe aš, bet yra gyvas manyje Kristus” (Gal. 2, 20).

6. Tobulyb s siekimas

Dievo tarnas arkivyskupas Jurgis Matulaitis-Matulevi ius, MIC., paliko savo kurtoms vienuolijoms nurodym , kaip reikia siekti tobulyb s. Bet visa, kas jo yra sakoma vienuoliams, lengvai galima taikyti visoms pamaldžioms sieloms, gyvenan ioms pasaulyje. Visi, kurie yra padar Dievui vienuolinius žadus ir pažad j gyventi neturte, skaistyb je ir klusnume, privalo tuos žadus ištikimai laikyti ir, tvarkant vis sa-

vo gyvenim vienuolijos statais, siekia savo luomo tobulyb s. Iš vienuoli ir vis pamaldesni j žmoni , siekian i tobulyb s, yra reikalaujama daugiau negu iš vis kit , b tent, kad j gyvenimas tiek vidinis, tiek išviršinis b t šventesnis, tobulesnis, kad jie savo dora ir kilniausiais darbais šviest pavyzdžiu visiems kitiems.

Arkivyskupas Jurgis rašo: “Sav s tobulinim visuomet tegul stato pirmoje vietoje, jo troškim nuolatos savyje tepalaiko, su tokiu uolumu ir patvarumu tesiima jo siekti, lyg kad iš naujo b t bepraded . Kad kasdien tobulyb je augt , visomis j gomis tesistengia panaudoti kiekvien pasitaikiusi prog pasidaryti šventesni , niekuomet nepasitenkinant tuo, kas iki šiol yra pasiekta.

“Tegul kiek manydami saugojasi kiekvienos nuod m s, kuri yra vis didžiausia blogyb ; kasdien vis labiau ir labiau tegul ja biaurisi, neapken ia ir josios baidosi; visomis j gomis tesistengia mažinti ir naikinti nuod m s karalyst , už padarytas nuod mes nuolatos ir nuoširdžiai tesigaili, darydamiesi nuolankesni ir mažiau pasitik savimi, atsargesni ir budresni pavojuose, pagundose bei progose, greitesni ir karštesni atgailoti bei atsilyginti, gerai naudotis laiku ir Diev karščiau myl ti, tegul r pinasi visuomet tur ti gryn s žin .

“Su nenuilstamu stropumu tegul ima savo šird valyti: ne tik bijodamiesi ir neapksdami kiekvienos, kad ir mažiausios, atleistinosios nuod m s, ne tik šalindami kiekvien nesutvarkyt polink save ar tvarinius; bet taip pat raudami

ir kasdien silpnindami ydas, netobulumus bei tr - kumus, ypa patvariai ir s kmingai puldami vy - raujan i yd arba aistr ; tod l kiekvienas tesi - stengia nuodugniai pažinti pat save, kad jokia pasisl pusi yda negal t jame užsilikti.

“Tegul noriai, patvariai ir narsiai priešinasi k no, pasaulio ir piktosios dvasios pagundoms; tepuola jas iš pat pradžios, niekame joms nenusi - lesdami, sukilusias gi griežta kova nuveikti tesi - stengia; ši dvasios kov tekovoja patys save saugodami, bud dami ir patys su savimi grum - damiesi, su pasitik jimu malda Diev šaukda - miesi pagalbos ir net, jei b t reikalas, pagund savo dvasios vadovui apreikšdami.

“Nuolatin mis marinimosi pratybomis tegul stengiasi pašalinti, išvalyti ir numalšinti visa, kas žmogiškoje prigimtyje yra nedarnu, kad nieko juose nebelikt , kas b t nesutvarkyta, nedraus - minga, kad sutvark ir suvald savo jausmus bei aistras, tapt sav s valdovai ir visas jiems du - tas Dievo j gas nukreipt bei sunadot reikalin - gam jiems g riui susirasti.

“Vis gi labiausiai kiekvienas, narsiai ir pat - variai persigal damas save, tegul stengiasi su - valdyti netvarking savo savimyl , kuri yra vi - sokios nuod m s priežastis visk , net ir pat save palik s, teišsižada ir teatsiskiria nuo savo netvar - king jausm bei nor , kad sau ir pasauliui mi - r s, visas Kristui gyvent . Kristus tegul jam vis - k atstoja, Kristui ir Jo Bažny iai, n kiek ne - svyruodamas, visas tepasiveda.

“Sekdami ištikimai ir dr siai J zumi Kris - tumi, tegul laiko nieku visa, k šis pasaulis ne -

teisingai myli ir ko jieško. Kiekvienas teesie pasiruoš s, jei reikalas b t , kent ti karšt , šalt , troškul , bad , viso ko stok , vargus, žeidimus, paniekinimus ir pažeminimus, jei to reikalaut didesn Dievo garb , dvasiška kit nauda ar savo sielos išganymas” (Mar. Vien. Konstitucija, VIII skyrius, Nr. 162 -168).

7. Tobul j kryžius

Šv. Teres ispaniet iš patirties yra pasakiusi, jog ir naujokai, ir dvasin s pažangos padariusieji, ir tobulieji neša savo kryži (žr. Vida, c. 11, n. 3).

Besitobulinan ias sielas gula sunkiu svoriu j kartojamos klaidos, netobulyb s, nors jas stengiasi savyje išnaikinti ar bent j skai i ryškiai sumažinti. Jos myli Diev tikra meile; n kokios sunkios nuod m s, kuri b t lygu išsižad ti Dievo ir Jo meil s, nedaro; taip pat gana retai, gal daugiau savo neapdairumu ir be blogos valios, nusikalsta atleidžiami, iš ko tuojau pakyla ir daro atgail . Jos yra dvasia subrendusios sielos; jos jieško vienyb s su Dievu ir, save pamiršdamos, tarnauja artimui, siekdamos jo dvasin s gerov s; dega uolumu, nor damos b ti tinkamiausiu rankiu Dievo rankose. Bet jos greit pastebi, kad turi tam pasiruošti, išlavinti savo prot , laisv vali , b d ir visas iš Dievo gaut sias dovanas, kad gerais papro iais ir tvirtomis doryb mis tobul t . Tos sielos mato savo dvasin skurd , negali , silpnum ir žeminasi Dievo akivaizdoje iki

žem s dulki , ar kaip arkiv. Jurgis Matulaitis praš , kad jis b t Kristaus Bažny ioje kaip kokia puodkel , pašluost , kuria visa valoma, o pas-
kui metama tams kamp .

Kad pasidarytume naudingi Dievui ir žmo-
n ms, arkiv. Jurgis ragina išauginti ir sustiprinti
savyje sumanum , teisingum , tvirtum bei su-
sivaldym . Jis rašo:

“Draug su susijusiomis doryb mis tegul sie-
kia ir nuolat aukl ja: 1. sumanum , kuris yra ki-
t dorybi tarpininkas, rod s joms vidurin ke-
li tarp dviej kraštutinum ir Viešpatyje pra-
mat s, kas reikalinga, kad m s veiksmi b t
teis s. 2. Teisingum , kuris ver ia mus atiduoti
kiekvienam kas kam priklauso, ir gerai atlikti
savo pareigas ne tik iš atžvilgio pat save, bet

Diev ir artim . 3. Tvirtum , kuris padeda d l
augštesni dalyk kantriai nukent ti pasiprieši-
nimus, kli tis, pakelti sunkenybes ir net mirties
pavojaus nepaisyti. 4. Susivaldym , kuris netik-
tai geismus ir veiksmus tvarko, bet d l gero pa-
deda mums niekinti didžiausius k no malonumus
ir atsižad ti net to, kas yra leistina” (Mar. Vien.
Konst. Nr. 170).

Tobulyb s sieki s žmogus ir pats nori, ir kiti
iš jo laukia, kad savo vis gyvenim pagr st
tvirtomis dieviškomis doryb mis, kurios galuti-
nai turi suž r ti didvyrišku laipsniu. Arkivysku-
pas Jurgis nurodo keli t dorybi augštumas.
Jis rašo:

“Tik jimas tegul perima, gaivina ir tvarko
vis j gyvenim , kad jie tik jimo šviesoje gal-
vot , spr st , kalb t ir veikt ; teb na jis tvir-

tas, gyvas ir nepajudinamas; tegul turi vilt ir pasitik jim Dievu visame kame, nes Jis geras ir galingas, ištikimas pažad jimams ir neapsakomai gausus atlyginti mums danguje už darbus, Jis m s pagelba, Jame mes visa galime; augščiau už visa ta iau statykime meil , kuri yra tobulyb esm : Diev , begalin G r , labiausiai už visk temyli, d l Jo paties, o artim d l Dievo ir Dievuje; tegul nejieško joki kit sutv rim ir jais nesinaudoja kitaip, kaip tik Dievuje, t. y. kiek jie b tini ir naudingi b tiniems gyvenimo reikalams, save tobulinti, Kongregacijos pažangai, artimo gerovei ir Dievo garbei” (Mar. Vien. Konst. Nr. 172).

Gana daug vargo turi žmogus, besieki s savo tobulyb s: nuolat pakartojami jo netobulumai aiškiai jo matomi, geriau negu juoda d m baltam r be, ir tai sunkina jo dvasi . Taip pat nemaža patiria sunkum iš pašalini žmoni , ir uždedam j kryži privalo nešti. Kaip reikia elgtis šiais atvejais, išsamiai nurodo Dievo Tarnas arkiv. Jurgis Matulaitis:

“Nuoskaudas noriai tegul atleidžia, niekam blogu už blog tegul neatsilygina, bet bloga te-sistengia geru nugal ti, tesimeldžia už priešus, persekiotojus ir šmeižikus” (Mar. Vien. Konst. Nr. 173).

Laisvosios valios auka yra pati brangiausioji ir Dievui mieliausioji m s dovana. Tai klusnumas. T j klusnum Dievo valiai ryškiai yra pabr ž s Išganytojas pasakytu žodžiu, visu gyvenimu bei savo mirties pavyzdžiu: “Aš nejieškau savo valios, bet valios to, kurs yra mane siun-

t s" (Jono 5, 30); "Mano valgis yra daryti vali to, kurs mane siunt , kad ištes iau jo darb " (Jono 4, 34); "T ve, tau visa galima, atitolink nuo man s šit taur ; ta iau ne ko aš noriu, bet ko tu!" (Morkaus 14, 36). "Kas daro vali mano T vo, esan io danguje, tas eis dangaus karalyst " (Mato 7, 21). Klusnus asmuo Dievo valiai yra artimiausias Kristui žmogus: "nes kas tik daro vali mano T vo, esan io danguje, tas mano brolis, ir sesuo, ir motina" (Mato 12, 50).

Kaip tobulai paklusti Dievo valiai, mums nurodo arkivyskupas Jurgis: "savo vali tesistengia visiškai suderinti su Dievo valia, kuriai save tepasiveda, j tegul vykdo ir pildo ištikimai laikydami Dievo ir Bažny ios sakymus bei Konstitucij , su pagarba laikydami Evangelijos patarimus, sutartinai veikdami su dievišk ja malone, atidžiai, sumaniai ir klusniai sekdami šventosios Dvasios nurodymais, nugal dami ir nukent dami priešingumus bei kantriai, narsiai ir linksmai draug su Kristumi nešdami kasdienin savo kryži " (Mar. Vien. Konst. Nr. 174).

Kasdieninis varg kryžius, pareig sunkumai, kit mums daromos nuoskaudos, gerai panaudotos, tobulina pamaldaus žmogaus dorybes. Šventoji Teres yra pasakiusi: "Tegul netiki, kad yra atsiek doryb s didel laipsn tie, kurie nebuvo priešingumais išbandyti" (Vida, c. 31, n. 8). "Tod l aš turiu pasim gimo savo silpnyb se, išniekinimuose, varguose, persekiojimuose, priešpaudose d l Kristaus; nes kai esu silpnas, tuomet esu galingas" (2 Kor. 12, 10).

8. Šventas uolumas

Giliu ir tvirtu tik jimu pažindami Diev ir Jo meile deg pamald s žmon s, trokšta ir veržiasi platinti Dievo garb , nešti Jo meil kiekvien siel kiek tik mok dami ir gal dami, nor t apimti didžiausius plotus. Visur ir visiems jie daro gera, liudydami Viešpaties visagalin i vali . “Ta yra Dievo valia, kad gera darydami priverstume nutilti neišmanan i žmoni nežinojim ; kaip laisvieji, ne kaip tie, kurie daro iš laisv s piktenybei dangal , bet kaip Dievo vaikai” (1 Petro 2, 15 -16). “ siži r kite, broliai, savo pašaukim , kad nedaug yra išminting k nu, nedaug galing , nedaug augštos kilties; bet Dievas išrinko, kas pasauliui paika, kad sug dint išmintinguosius; kas pasauliui silpna išrinko Dievas, kad sug dint , kas stipru. Dievas išrinko, kas pasauliui negarbinga, niekintina ir tai, kas yra niekai, kad nieku paverst tai, kas yra šis tas; kad n vienas k nas nesigirt jo akivaizdoje. Per j j s esate Kristuje J zuje, kursai mums pasidar Dievo išmintis, teisumas, pašventinimas ir atpirkimas, kad, kaip parašyta, kas giriasi, girt si Viešpa iu”, moko šv. Povilas (1 Kor. 1, 26-31). “Aš gi mieliausiu noru duosiu ir pats save atiduosiu už j s sielas, nors vis labiau jus myl damas, pats b iau mažiau mylimas” (2 Kor. 12, 15).

Tobulyb s siekian i žmoni uolumas, platinant Dievo garb ir apaštalaujant žmon ms, tur t b ti tobulas. Kad jis b t tobulas, tenka laikytis arkyv. Jurgio nurodym .

“Uolumas, kuris yra meil s karštis, teapima vis vienuolio gyvenim ir teb na jis:

1. Antgamtinis: perimtas tvirto, veiklaus tik jimo bei nenugalimo pasitik jimo Dievu ir kartu nepasitik jimo savimi;

2. Grynas: jiešk s ne sav s, o didesn s Dievo garb s, išganymo siel , atpirkt tokia J zaus Kristaus kraujo ir gyvyb s kaina, ir Bažny ios naudos;

3. Karštas ir malonus; deg s teisyb s meile, neapykanta neteisyb s, ta iau romus, mok s atjausti kit silpnum , malonus bei gailestingas klystantiems;

4. Visuotinis: meil s prapl sta širdimi apim s visus žmones ir visokiais b dais, kokiais tik paj gia, stengi sis kuodaugiausia žmoni uždegti meil s ugnimi;

5. Protingas ir tvarkingas: gerai apsvarst s ir pramat s iš anksto, kas darytina, visame ta iau atsižvelgi s Dievo vali , pais s kit patyrimo bei pavyzdžio, ypa visame kame tari sis su patyrusiais Vyresniaisiais, renk sis tinkamas bei s kmingas priemones, kad daugiau gal t atnešti naudos; tvarkingai ir nuosekliai visame elgi sis; kitiems pad damas neapsileidži s ir savo dvasios reikaluose;

6. Stropus ir veiklus: tr kstant darbo jiešk s prog veikti; surand s ir pasigamin s tinkam bei nauj veikimui b d ir priemoni , kad gal t patenkinti naujai atsirandan ius reikalus; neatid lioj s darbo rytdienai; r pin sis kuo daugiausia ir kuo geriausiai nuveikti, darydamas savo pareigomis atitinkamus gerus darbus;

7. Tvirtas, kilnus ir patvarus: priveri s paaukoti savo asmeniiskus patogumus, nepaisyti paties sav s, imtis didži ir dr si darb , nenuilstamai dirbti ir visk perk sti, nepasiduod s jokiems priešingumams atgrasyti nuo pareigos ir klusnumo darb ; pasiryžimuose kart prad j s darb ištveris iki galo;

8. Drausmingas: niekad neperžengi s luomo bei pareigos rib , maloniai ir visiškai pasiduod s Vyresni j vadovaujamas" (Mar. Vien. Kons. Nr. 177).

Pamaldži j žmoni gyvenimas yra tiek tobulas, kiek yra tobula j meil Dievui, nes meil sujungia žmog su Dievu, visos tobulybės šaltiniu. Iš tos vienyb s seka visi žmogaus troškimai ir veiksmai. Kad jie b t tobuli, reikia, kad žmogus siekt glaudžiausios vienyb s su Dievu visame ir visukuo tiek maldoje, tiek savo darbuose, kad kilnia dvasia, nuoširdžiai ir dosniai tarnaut Dievui, kad nor t sigyti tobul ir didvyrišk dorybi .

9. Tobula ir didvyriška doryb

Iš pakartojam ger veiksm susidaro žmogaus dvasioje geras protis, o iš pakartojam blog veiksm susidaro jame blogas protis. Gerasis protis, palenki s žmog tinkamai veikti, yra doryb , o blogasis protis yra yda.

Dievo malonei padedant, jei kreip me m s valios veiksmus gerus darbus, juos kartojome, pratome ir gudome greit ir gerai padaryti pa-

miltus gerus veiksmus, turime doryb . Tuo keliu išauginome savo dvasioje visas žmogiškas dorybes, tarp kuri yra: išmintis, teisingumas, religijos doryb , pagarba, klusnumas, stipryb , didvyriškumas, dosnumas, kantryb , ištverm , susivaldymas, skaistyb , nuolankumas, romumas. Ir kuri pus žmogus daugiau kreipia savo dorin veikl , pagal t doryb gauna dorin veid , nes ta dorybe labiau pasižymi. Gyvenime randame, kaip vieni žmon s pasižymi dideliu teisingumu, kiti — nuostabiu nuolankumu, kantrybe, tretį gi — skaistybe, susivaldymu ir panašiai.

Ne vis dorybi vert yra vienoda, nes jos skiriasi ne vien savo kilme, bet ir tikslu, ir paj gumu arba laipsniu. Viena kilm yra žmogišk j dorybi , o kita dievišk j : tik jimo, vilties ir meil s. Vienus tikslus turi grynai prigimtin s doryb s, o kit tiksl siekia antprigimtin s krikščioniškosios, Dievo suteiktosios doryb s. Vienaip pasireiškia žmogaus veikloje ir gyvenime sigytos ir išsiaugintos doryb s paprastose gyvenimo s lygose, kitaip jos veikia žmog dvasini kov metu, ar esant gyvyb s pavojui.

Nuolat Dievo malon je gyvenan ios ir vienyb s keliu einan ios sielos turi tobul dorybi , kurios galina jas tobulai atlikti reikalingus veiksmus. Tobul dorybi tur s žmogus veikia gerai, greitai, lengvai ir maloniai bei pastoviai. J doryb s sudaro j dorin j g , parodo j vidin vert , j veikl pakreipia tinkam tiksl . J doryb s yra išm gintos ir pastoviomis pastangomis yra tiek išstobulintos, Dievo malonei padedant, kiek žmogus gali jas savyje išstobulinti.

Tobul j žmoni doryb s skiriasi nuo švent asmen didvyrišk dorybi vien veikimo b du. Šventieji esant progai sužiba savo veikloje didvyriškomis doryb mis. J tik jimas, viltis ir meil bei kitos doryb s ir paprastose s lygose, o ypa pavoj metu, skaudžiose ir nepalankiose s lygose padeda šventiesiems veikti antžmogišku b du. “Kad doryb b t heroine — didvyriška”, sako popiežius Benediktas XIV veikale apie Dievo Tarn beatifikacij ir Palaimint j kanonizacij (kn. III, sk. 11 ir sk. 22, n. 1): “privalo j turintis asmuo veikti lengvai, greitai ir maloniai, viršijant paprast b d , iš antprigimtinio tikslo ir be žmogiškojo apskai iavimo, bet su sav s atsižad jimu, nepaisydamas savo pom gi .” Didvyriškas dorybi laipsnis rodo, kad tas žmogus yra tarp Dievo švent j . Jei kas toki didvyrišk dorybi savo gyvenime netur jo, Bažnyia nesiima j skelbti esant tarp palaimint j .

Dvasin s vienyb s keliu einanti siela turi tobulas dorybes, bet iš jos nereikalaujama, kad tur t didvyriškas dorybes, ar kad jas pareikšt antžmogišku b du.

Tobulas žmogus stengiasi susivienyti su Dievu visa savo mintimi, visa širdimi, visais darbais ir troškimais. Jo darbai, pareigos, patarnavimas kitiems yra siejami su Dievu; jie pasidaro nuolatine jo malda, o jo maldos — tai pasin rimas Dievo valioje, Jo gerume, Jo išmintyje. Toks žmogus tarnauja Dievui nuoširdžiai ir dosniai, visa savo širdimi ir visa k no j ga.

Šia kryptimi tobulieji kreipia visus savo darbus ir dvasines pratybas. Tos pratybos išmoko

juos b ti nuolat Dievo akivaizdoje, gerai padaryti m stymus ar gilesn žvalg kuri nors apreikšt j ties . Tobulieji stengiasi dar daugiau ištobul ti dvasin se pratybose; jie nori tobulai sav s atsižad ti ir b ti pilni tobulos Dievo meil s. Tuo tikslu naudoja bendr sias dvasios pratybas. J tarpe yra: 1. noras tobul ti; 2. dvasios vadovo pasirinkimas ir juo atsid jimas; 3. minties ir l p malda; 4. apsimarinimai, atgailos; dvasinis skaitymas, dvasiniai pokalbiai; 5. m stymas ir žvalga; 6. Dievo akivaizda; 7. išpažintis; 8. bendrin ir dalin s žin s s skaita; 9. šv. Mišios; 10. dažna šv. Komunija; 11. pamaldumas šven iausi j Dievo Motin Marij ir 12. gyvenimo tvarka. Visos šios dvasiai tobulinti pratybos daug padeda žmogui sueiti artimesn vienyb su Dievu ne vien maldoje, bet veiksmuos ir darbuose.

Kiekvienas žmogus yra link s sau pataikauti ir tuo tolsta nuo tobulyb s ir Dievo meil s. Kad atitiesus savo dvasi , kad pa g jus meil je ir dievišk j ties pažinime, tenka ir tobuliesiems imtis dvasi valan i priemoni ; jos gi yra ne kas kita, kaip tobulas sav s išsižad jimas.

10. Sav s atsižad jimas

Tobulieji žino, kad Dievo meil juose tiek sustipr s ir padid s, kiek j savimyla sumaž s ir susilpn s. Tobuloji Dievo meil , kuri sudaro vis šventumo bei tobulumo esm , pasiekiamą vien tobulu sav s atsižad jimu, kuris iš tikr j kyla iš Dievo meil s, ir Diev turi savo tikslu.

Viešpats Jzus yra pasak s: “Jei kas nori eiti paskui mane, tegul pats sav s išsižadada, tegul ima savo kryžį ir teseka mane” (Mato 16, 24). Dievo Tarnas arkivyskupas Jurgis Matulaitis, rašydamas sau dvasinio gyvenimo pastabas, sako: “Šventieji iš vis j g stengiasi pasiekti tobulyb , atsimindami tuos prakilnius Kristaus žodžius: Bkite tobuli, kaip ir j s dangiškasis Tvas yra tobulas. jo gi prie to neapsakomai augšto tikslo, stengdamiesi tapti kaskart labiau panaš s Jz Krist . Taigi Kristaus gyvenimo tikslas turi tapti ir mano tikslas, jei iš tikr j noriu eiti švent j pdomis, ir tie rankiai ir priemon s, kurias Kristus naudojo, turi bti ir mano rankiai ir priemon s. Ko Kristus troško? — vykdyti Dievo karalyst ia ant žem s, t. y. šv. m s Bažny i . Kokių kelių prie to jo? — Visiško sav s išsižad jmo, darb , varg , pažeminim , persekiojim , kent jim , jo kol galv pad jo, kol tapo prie kryžiaus prikaltas. Kas iš to seka? Kad kiekvienas m s turi laisvu noru, visiškai sav s išsižad j s, pilnai atsiduoti ir pasišv sti Bažny iai” (Užrašai, p. 10). Ir penkiolikai met pra jus, jis raš savo dvasios vaikams nurodym : “Pirmiausia tesistengia pasižym ti: sav s atsižad jmo bei pasiaukojimo dvasia, nuolankumu, maldingumu ir darbštumu, gyvu bei tvirtu tik jimu ir karšta meile; savitarpio broliška vienybe ir tobulu Vyresniesiems pasidavimu; apaštalavimo dvasia ir veikliu uolumu” (Mar. Vien. Konst. Nr. 10).

Svarstome ne paprast j savo k no pom gi bei geiduli suvaldym , bet tobul sav s atsižad jim , kuris naikina žmogaus dvasioje savimy-

Ir sujungia siel su Dievu, visiškai ir visame atsiduodant visagalio Dievo valiai. Šiam svarstymui turime du pagrindus: 1. žmogaus menkyst ir 2. Dievo nuostabiosios Apvaizdos gerum .

1. Juo geriau pažįsta žmogus save, savo jėgas, savo ribotumą bei dvasinį skurdą, juo labiau jis linksta prie visatos Kūrėjo, nusizemindamas Jo akivaizdoje. Žmogus, būdamas visos kūrinijos tikslas, žino, kad visi kūriniai jam yra vien Dievo duotoji priemonė, kad galėtų lengviau pasiekti Dievą. Nelaima vykti, jei žmogus pasiskirt savo gyvenimo tikslu kūrin — jis prasišlenkt su savuoju tikslu ir savo amžina laime, nes Dievo kūriniai negali išganyti žmogaus. O Dievas nori žmogaus išganymo, net menkiausio ir mažiausio tarp žmonių: “Nėra noro pas jus Tėve, esant danguje, kad pražūt vienas šit mažutėlis” (Mato 18, 14); “Ta yra Dievo valia, kad jūs būtumėte šventi” (1 Tesal. 4, 3); “Kas gi daro Dievo valią, pasilieka per amžius” (1 Jono 2, 17).

2. Nuostabus Dievo gerumas skatina žmogų artimesniam susivienijimui su Dievu. Jis vienas iš esmės yra geras: “Niekas nėra geras, tik vienas Dievas” (Luko, 18, 19). Jis yra viso gerumo, viso gėrio pradžia, šaltinis ir teikėjas, nes “jis atsilygins kiekvienam, žiūrėdamas jo darbą” (Rom. 2, 6). “Duokite, tai ir jums duos; saik gerą, prikims, primurdyt ir kupin duos jums prieglobstį. Nes tuo pačiu saiku, kuriuo saiksite, bus jums atseiktas” (Luko 6, 38).

Gerojo Dievo Apvaizdos ranka lydi mus visą gyvenimą. Išmintingiausių ir mums tinkamiausių

siu b du sutvark Viešpats vis aplinkum , apdovanojo mus gausiai prigimties dovanomis bei savybomis, pakl mus nauj , dievišk gyvenim , suteikdamas pašveniam j malon bei vis reikaling param , kad gal tume atsiekti galutin savo tiksl . Dievas yra paskyr s savo Apvaizda kiekvienam gyviui, net žolei ir g lei, savo maist ir vis , kas tik reikalinga: “Jei Dievas taip apvelka laukin žol , kuri šiandien yra, o rytoj metama krosn , kaip labiau jus, žmon s, menko tik jimo. Neb kite tat bailiai susir pin ir nesakykite: K valgysime, ar k gersime, ar kuo apsidengsime? Nes vis t dalyk labai jieško pagonys. Juk j s T vas žino, kad visa to jums reikia. Taigi, jieškokite vis pirm Dievo karalyst s ir jos teisyb s, o visa tai bus jums prid - ta” (Mato 6, 30-33).

Protinga ir mums yra labai naudinga, kad pilnai suderintume m s laisv j vali ir visus širdies norus bei troškimus su geriausiojo Dievo valia. Tuo tikslu stenkim s giliau ir geriau pažinti Diev ; jieškokime Jo garb s; Jo meile užsidekime, nes Viešpats yra vis geriausias T vas, pašauk s mus buit ir paskyr s mums amžinos laim s gyvenim danguje. Visada ir visur darydami dangaus T vo vali , pasidarome geri rankiai, kad mumyse ir per mus vykt tai, ko Dievas nori. Sav s ir savo valios atsižad damas žmogus Dievo garbei, labai pagerbia Diev , o sau susilaukia pastovios dvasin s ramyb s ir taikos, anot Psalmisto: “Viešpats yra mano šviesa ir mano išganymas, ko aš bijosiu? Viešpats yra mano gyvyb s apsauga, ko aš išsig siu? (Ps. 26,1).

11. Sav s išsižad jimo kli tys

Žmogaus sielos artumas Dievui, susivienijimas su Juo ir visa krikščioniškoji tobulyb gl di Dievo meil je. Juo ji yra galingesn , tuo tobulesnis ir šventesnis yra žmogus. Toji meil sudaro visos tobulyb s virš n , yra tobulos sielos žiedas, viso gyvenimo, veiklos, troškim , dorybi ryšys ir vainikas: “Visu pirma tur kime meil , kuri yra tobulumo ryšys” (Kol. 3, 14). Dievo meil s doryb je gl di abudu didžiausieji Dievo sakymai: “Myl si Viešpat , savo Diev , visa savo širdimi, visa savo siela, visomis j gomis, visomis savo mintimis ir savo artim , kaip pats save” (Luko 10, 27). “Šitie dviem sakymais reimiasi visas statymas ir pranašai” (Mato 22, 40). Ir šv. Povilas vaizdžiai nusako t ties : “Jei aš kalb iau žmoni ir angel kalbomis, bet netur iau meil s, aš b iau kaip žvangantis varis ir skambantis kim-bolas. Jei aš tur iau pranašyst s dovan , žino-iau visas paslaptis ir visok moksl ; jei tur -iau vis tik jim , taip kad gal iau kalnus perkelti, o netur iau meil s, aš esu niekas. Jei iš-dalin iau vis mano lob betur iams valgydinti ir jei išduo iau savo k n sudeginti, bet netur iau meil s, man nieko nepadeda” (1 Kor. 13, 1 - 3).

Pamald s žmon s, siekdami tobulumo ir glaudesnio su Dievu artumo, besistengdami visame atsižad ti savo, o vykdyti Dievo vali , susiduria su kelet kli i .

1. Proto klaida. Pasitaiko, kad žymiai pažengusios dvasiniam gyvenime pamaldžios sielos, kurios nor t tobulai sav s atsižad ti, praktiškai

imant, nežino, kame gl di dvasios tobulyb , nežino, kaip pasiekti artimos vienyb s su Dievu. Kai kurios j vaizduojasi, kad bus tobulos, jei gal s kalb ti, anot apaštalo, “žmoni ir angel kalbomis”, arba jei gaus pranašyst s dovan ir sužinos visas paslaptis, arba jei gal s daryti stebuklus. Šios Dievo dovanos yra didel s; bet ne jose yra sielos tobulumas, o tik Dievo meil je. Klysta ir tos pažangos pasiekusios sielos, kurios mano, jog j sielos tobulyb gl di gausiuose Viešpaties apšvietimuose, nuostabiose paguodose, ar kai nepatiria n joki sunkenybi , kai j siela pasilieka rami ir kai jos nepuola nei vidaus, nei išor s priešai, arba kai ji jau iasi saugi nuo vis savo dvasios prieš . Tobulyb gi gl di Dievo meil je, o ne sunkenybi ar kryželi stokoje: “Jei kas nori eiti paskui mane, teišsižada pats sav s, tegul kasdien neša savo kryži , ir teseka manim” (Luko 9, 23).

2. Jausminis pamaldumas. Jis n ra blogas. Bet jis sudaro sav s atsižad jimui kli t , kai pamaldi siela jieško maldoje sav s, savo malonumo. O tur t pilnai atsiduoti Dievo valiai. Jautrus žmogus protarpiais pajunta maldoje švelnut nuotaik , nubraukia ne vien saldži ašar l , susižavi išore ir pamiršta pa i mald . Švelniai paliesta vaizduot , o per j paveikti jausmai sudaro maloni nuotaik , jautrum , bet tai nepalie ia nei sielos gelmi , nei atsidavimo Dievui, nei sav s atsižad jimo. Perdidel jausmingum tenka sutvarkyti.

3. Pasl ptas noras sulaukti iš Dievo nepaprast , augš iausi dovan : žinoti ateit , apreiš-

kimo paslaptis, daryti stebuklus ir panašiai. Kai kada ir kai kuriems žmonėms Dievas buvo davęs minėtą dovaną; bet kartu jiems už davimą ne lengva pasiuntinybė, kuri turėjo padaryti žemėje begyvendami. Tos nepaprastos Dievo dovanos priklauso Dievui ir Jis jas gali teikti ne vien tobuliems ar šventiems, bet Jis yra laisvas pasirinkti sau tinkamą tarną, pasiuntinį. Stebėtina, kad šv. Marija pasirinko ir Liurde ir Fatimoje jauną meilę, nemokytus vaikus dideliems darbams atlikti. O ir Sauliui pasirodė Kristus, kai tas dar buvo Kristaus Bažnyčios persekiotojas ir tik vėliau tapo tautos apaštalas. Kai kurios sielos taip nepaprastai dovanų ilgiasi, jos nori, nors kartu bijo, nes nežino, ką jos daryti, jei Dievas jas joms suteiktų. Šios sielos ieško savęs. Paslaptis noras viršyti kuo nors kitus sudaro kliūtį tobulam savęs atsižadėjimui.

4. Savigarbos jautrus polinkis, pasislėpęs tobulumo asmens dvasioje, sukliudo jam artimiausiu su Dievu. Toji savigarba dažnai pereina teisingą ribą, iš naujo ugdo sieloje savimylę, per didelį savęs vertinimą. Tai pasitaiko patirti tiems, kurie yra atsidėję daugiau išorės geriams darbams. Kiekvienas darbas, gerai padarytas, tobulai atliktas, sukelia širdyje pasitenkinimą ir džiaugsmą. Jei siela nebūdi, ji gali greit pamiršti, jog tai padarė ne iš savęs, o Dievo malonės skatinama ir stiprinama: "Ir jūs, atlikę visa, kas jums paliepta, sakykite: Esame nenaudingi tarnai, dar mes, ką turėjome daryti" (Luko 17,10).

12. Priemonės savęs atsižadėti

Savo valios atsižadėjimas yra dvasinis veiksmas. Ir priemonės, kurios padeda mums tai padaryti, yra dvasinės. Kai ne vien žodžiu, bet iš tikrųjų stengiamės visame ir visada daryti Dievo valią, o ne savo, esame tobulai savęs atsižadėję. Tai išmokstame padaryti, panaudojant dvi šias priemones. Vienos yra mūsų pačių pasiimtos ir užtat jos yra vadinamos veikliomis, aktyviomis, o kitos, atjusios mums be mūsų pasirinkimo, kaip antai: nepasisekimai, skausmai ir t.t., yra keniamosios arba pasyvios priemonės.

Tarp veiklųjų priemonių turime tinkamą savęs pažinimą. Iš Dievo gerumo turime nepaprastai gausius žmogiškos prigimties gėrius, turtus, kurių neatiduotume už jokią kainą. Turime pažinti protą, laisvą valią, dvasinį ir medžiaginį atmintį; turime laisvai vaizduoti; turime vienuolika jausmų: pamėginti, meilę, pasitikėjimą, viltį, tikėjimą, pasibjaurėjimą, neapykantą, tarimą, neviltį, nepasitikėjimą, baimę, piktumą; turime kuo pasitikėti: klausyti, regėti, skonėti, uoslėti, palytėti jimo pojūtį, šilumą, šalio, skausmo, pusiausvyros pojūtį; nujautimus; kuo įgyti, kitais pasekti gali, gerus protingus, kalbą, sąžiną, sąmonę, pasąmonę; vairuoti kuo mechanizmą: kraujo apytaką gyvybei palaikyti, virškinimą kraujui atnaujinti, vis dirgsni sistemą, gydymosi pradą, gyvybei plėsti priemones. Turime gerą vardą pas žmones, paveldėti ir sigyti mokslą, išorinį aprašymą, gyvenimo kelią arba pašaukimą. Nei jokiais medžiaginiiais turtais negali

b ti vertinamos Dievo suteiktos mums antprigimtin s dovanos ir malon s, k. a., pašven iamoji malon , kuria prad jo mumyse Dievas nauj , dievišk j gyvenim , atgimd s mus antprigimtiniam malon s gyvenimui, nes “kas neatgims iš vandens ir Šventosios Dvasios, tas negal s eiti Dievo karalyst ” (Jono 34).

Dievo S naus sik nijimo d ka, susijung me su juo tik jimu ir meile, sijung me Dievo gyvenim ir pasidar m s žmogiškoji prigimtis ir m s asmuo neišsakomos vert s Dievo d ka. T visa turime iš Dievo valios; Dievas yra be galo mums geras. O kas mes esame? Pam stykime ir patys atsakykime šiuos tris klausimus: 1. Kas aš buvau prieš 100 met ? Negyvenau, man s nebuvo. 2. Kas aš esu dabar? Neištikimas Dievo tarnas. 3. Kas aš b siu po 100 met ?

2. Reikia pažinti Viešpat J z pasl ptame, viešame, kan ios ir eucharistiniame Jo gyvenime, o bus lengva tuomet juo pasekti. “Aš nužengiau iš dangaus ne savo valios vykdyti, bet valios to, kurs yra mane siunt s” (Jono 6, 38); “T ve,... teb nie ne mano valia, bet tavo” (Luko 22, 42). “Aš esu gyvoji duona, kurs iš dangaus nužengiau. Kas valgys tos duonos, bus gyvas per amžius; o duona, kurios aš duosiu, yra mano k nas d l pasaulio gyvyb s” (Jono 6, 51-52). Šv. Povilas ragina visus pasekti J zumi, tur ti tuos jausmus, kuriuos Jis tur jo: “Jis, esme b damas Dievas, nelaik pasisavinimu b ti lygiam su Dievu; bet jis pats save sunaikino, prisiimdamas tarno pavidal , pasidar s panašus žmones ir viršujine išvaizda rastas kaip žmogus. Jis pats save

pasižemino, pasidar s klusnus iki mir iai, mir-
iai gi kryžiaus” (Pilyp. 2, 6 - 7).

3. Nusizeminkime Dievui ir b kime nuolan-
k s artimui: iš Dievo turime visa, o iš sav s vien
klaidas, ydas, nusikaltimus, vairius dvasios tr -
kumus; iš artimo gauname daug pagelbos, kad
m s gyvenimas pasidaryt žmoniškias. Mok ki-
me d koti Dievui ir artimui; išmokime savimi
nepasitik ti: “Dievas priešinasi puikiems, o nuo-
lankiems duoda malon s” (Jok.4,).

4. Patys sitikinkime, jog be Dievo pagel-
bos negalime k nors gera padaryti, “nes Dievas
yra tas, kurs daro jumyse ir nor ti ir vykdyti,
kaip jam patinka (Pilyp. 2,13) ir tam, kas moka
daryti gera ir nedaro, yra nuod m ” (Jok. 4,17).
Kai savo nerangumu ar apsileidimu apleidžiame
prog padaryti gera, ver iau esame verti baus-
m s, o ne Dievo gailestingumo.

5. Tobulyb s siekian io žmogaus gyvenimas
yra darbo, veiklos, atkaklios kovos ir maldos gy-
venimas. Jis nesiderina su aptingimu, dvasiniu
abejingumu, snaudimu, nes “kurie yra Kristaus,
tie prikai ant kryžiaus savo k n draug su ydo-
mis ir geiduliais” (Gal. 5,24). “Aš laikaus tos
nuomon s, kad šio laiko kent jimai negali lygin-
tis su busim ja garbe, kuri bus mumyse apreikš-
ta” (Rom. 8,18).

6. Dievo akivaizdoje apm styk, kas yra Die-
vas ir kas tu esi. Dievo didyb s, Jo amžinos gar-
b s, nesiliaujan ios laim s šviesoje pasirodo m -
s menkyst , niekingumas. Dievo esimas n ra
saistomas laiko, nes visata ir laikas yra Dievo
k riniai. Viešpats nematuojamas k rini prigim-

ties savybi visuma, nes Jis yra dangaus ir žem s gryn j dvasi ir žmoni , vis erdvi ir sauli - žvaigždži , vis j g ir visos gyvyb s K r jas, Jis panor jo, ir visa atsirado, prad jo b ti taip, kaip Jis panor jo, nes Jis yra visagalis Viešpats Dievas. Jo išmin iai ir apvaizdai gieda pad kos giesmes kiekviena butis ir gyvyb , tur dami s - lygas augti, pl stis; Jo grož skelbia kiekvienas g l s žiedas, kiekvieno k dikio akis. “Esame Dievo vaikai. O jei mes esame vaikai, tai ir t voniai: t voniai Dievo ir bendrat voniai Kristaus” (Rom. 8, 16-17).

Kai savo dvasios akimi pažvelgiame save, pamatome ned kingumo ir menkyst s vaizd . Žmogus gana dažnai pamiršta, jog jis yra Dievo tarnas; laisva valia nusigr žta nuo K r jo, sunaikindamas savyje dievišk j gyvenim , nustodamas pašven iamosios Dievo malon s, apsispr sdamas b ti amžinai be Dievo, be amžinos laim s pasmerkime ir atmetime. Kas nesilaiko Dievo sakym , tas Dievo nemyli, o be meil s n ra nei nuopeln , nei amžinos laim s. Vargas nenaudingiems tarnams: “Nenauding tarn išmeskite laukan tamsybes; ten bus verksmo ir dant griežimo” (Mato 25, 30).

7. Teisingoji Dievo baim kyla iš Dievo meil s. Šventoji baim padeda sielai išvengti nusikaltim ; ji žino ir supranta nuod m s kar ius vaisius ir Dievo teising teism . “Jei nedarysite atgailos, visi taip pat praž site” (Luko 13, 3). Privalome ne vien savo dvasi apvalyti nuo nusikaltim , bet d ti pastang , kad paruoštume Dievo malonei keli kitas, nuo Jo atitolusias

sielas. Ir kaip maža k padarome šioje srityje! Kiti žmonės, jei būtų gavę tiek daug ir toki dideli Dievo maloni, kaip mes esame gavę, jie būtų pasidarę šventi ir kitus šventum vest.

8. Teisėti mūsų vyresnįjį potvarkiai pareiškia Dievo valią mums mūsų gyvenimo bei veiklos smulkmenose. Su nuolankumu pasidukime jį tarsi visiškai globai: "Turdami toki pat meilę, toki pat širdį, tokius pat jausmus, nieko nedarydami dėl veido ne dėl tušios garbės, bet dėl nuolankumo laikydami kits kitą viršesniu už save, žiūrėdami kiekvienas ne to, kas jam naudinga, bet kas kitiems" (Pilyp. 2, 2-4).

Pasvyrios priemonės, kurios padeda labiau savęs išsižadėti ir suaugti glaudesnė vienybė su Dievu, yra išorinės — prieš mūsų norą kylančios gyvenimo sunkenybės, pagundos, skaudūs dvasios sausra, sukilusios dvasinės baimės ir visos kitos išorinės nelaimės.

Vienybės keliu einanti siela smarkiau atjauia visus šiuos bandymus bei pagundas, negu tai atjauti dvasinio gyvenimo pradžioje. Bet "palaimintas žmogus, kuris kantriai kenčia mįslinimą, nes kada bus iširtas, gaus gyvenimo vainiką, kur Dievas pažadėjo mįslintiesiems. ...kiekvienas yra gundomas savojo pageidimo patrauktas ir privilegotas" (Jok. 1, 12-15). "Taigi, kas tariasi stovintis, težiuri, kad nekristi. Jis nebuvo užpuolusi pagunda, viršijanti žmogaus jėgas. Dievas yra ištikimas; jis neleis jį sūgundyti virš jėgų, bet dar padarys toki išėjimą iš pagundos, kad galėtum teį pakelti" (Kor. 10,

12-13). "Pasaulyje j s patirsite priespaudos; bet pasitik kite, aš nugal jau pasaul " (Jono 16, 33). "Bud kite ir melskit s, kad ne pultum te pagund " (Mato 26, 41).

Taip mums kalba V. J zus ir jo apaštalai. Pirma, m s gyvenusi tobul ir švent žmoni patirtis sako, kad juo žmogus labiau art ja vienyb su Dievu, tuo didesnius sp stus jam sudaro amžinasis priesas — š tonas: jis stengiasi atitraukti siel nuo Dievo, ar bent iškreipti iš tobulyb s kelio. Šv. Jonas, Arso klebonas ir kiti tur jo pergyventi velnio išorinius puolimus ir kliudymus apaštalavimo darbe.

Kai siela paj gia giliau žvelgti tik jimo tiesas, besidžiaugdama j grožiu, ties darna, amžin j ties atspindžiu žem je, tuomet išorinio gyvenimo sukil sunkumai bei pagundos ir visos kitos nelaim s j apvalo nuo visa, kas iki šiol netinkamu b du j siejo prie k rini , prie žem s, o pakelia prie viso g rio šaltinio, prie Dievo. Pamaldžiai, Diev mylin iai sielai visi tie dalykai išeina ger . Išmoksta ji labiau pasitik ti Dievu, Jo pagelba, bet ne savo sumanumu ar j ga; išmoksta sav s atsižad ti ir visiškai atsiduoti Dievo valiai.

13. Dvasios vadovo dalis

Yra labai svarbu, kad siela, išmokusi sav s atsižad ti ir prad jusi eiti artimos vienyb s su Dievu gyvenimo keliu, tur t savo dvasinio vadovo pagelb .

Išugdytosios sieloje dorybės yra švelnesnės už visas žemės gėles ir brangesnės už visus kverkus. Tobulėjimui siela vadovavosi turėdama pes-tingai globoti pražydusias sieloje dorybes, kad apsilaukiuot pačiu gražiausiu tobulo Dievo meilės žiedu. Kaip gėlininkas apsaugoja išugdytas gėles nuo kenkėjų, šalio, perdidelės kaitros, sausros ir perdidelės drėgmės, taip ir dvasios vadovavosi, suradusi vadovaujančioje sieloje dygstančius netobulumus ir paskui juos sekančias dorybes, privalėdama visa tai nurodyti vadovaujamai sielai ir padėti jai išsilaisvinti iš dvasios piktybių, kad ji pasidarytų tobulai klusni Dievui. Kaip ant išėjimo rėb pastebima kiekviena dvasios dūvelė, taip netobulumai suteršia sielą ir jie yra pastebimi, o siela stengiasi iš jų išsilaisvinti, apsilaukinti nuo visa, kas gali nepatikti Dievui. Šiuo atveju tobulėjimui siela yra daug jautresnė, suprantami netobulumai jai skaudina ir žemina. Prie šių pergyvenimų prisideda išorinės nelaimės, kasdieniniai kryžiai. Gerai būtų, jei dvasios vadovavosi ateina joms laiku pagalbą, padėdamas kryžius nešti, puoselinti jį turimas dorybes. "Aš sodinau, Apolis laistė, bet Dievas davė augimą" (1 Kor. 3, 6). Todėl dvasios vadovo dalis šiame darbe yra trilypė: a. padėti sielai sigyti tvirtoms dorybėms; b. padėti jai pašalinti iš sielos netobulumus ir c. padėti sielai sunkumų metu-

a. *Dorybės išugdyti*

Vienybėms su Dievu pasiekusios sielos turi daug gražių ir stiprių dorybių. Reikia, kad jos

nesustot pusiaukelyje, bet siekt sigyti didvyriško dorybi laipsnio. Ir dvasios vadovas šiuo atveju sipareigoja pad ti toms sieloms tai pasiekti. Tod l jis privalo: 1. ne vien moksliniai pažinti dorybi moksl , bet ir pa ias dorybes sigyti ir jas vadovaujamoje sieloje išugdyti; 2. žinoti, kokios vartotinos priemon s, siekiant norimo doryb s laipsnio; 3. atsižvelgti kiekvienos sielos, einan ios vienyb s keliu, savybes, nes kas gera l to b do žmon ms, tai gali pakenkti staigaus b do; 4. duodamas pastabas bei patarimus turi visa gerai apsvarstyti. ia daug jam pad s mokslinis susipažinimas su dorybi mokslu, kad jas teisingai vertinus, sur šiavus, žinoti j laipsnius bei priemones doryb ms ugdyti; 5. pad s vadovujamai sielai pasiekti t dorybi , kurios jai yra pasiekiamos: ne visi žmon s gyvena tose pa iose s lygose ir ne kiekvienas tuo pat karš iu bei uolumu siekia savo tobulumo; 6. pareikalaus apyskaitos iš patartos ar sutartos siekti doryb s veism , pratyb .

b) *Netobulumus pašalinti*

Kiekvienas kininkas išpurena s jai žem , šalina iš jos varput , piktžoles ir visus kenk jus, kad derlius nesumaž t . Kiekvienas sodininkas apskabo vaismedži nudži vusias ar dži stan ias šakeles, kad sveikosios nešt daugiau vaisiaus. Ir dvasios vadovas priži ri, kad vadovujam siel , pasiekusi vienyb s kelio, ne siskverbt netobulyb s bei ydos. Kiekviena netobulyb šioms sieloms sukelia neramum .

Dvasios t vas ži r s, kad apsaugot j nuo

tuš ios garb s, kuri pasireiškia netvarkingu troškimu, kas žmon s j gerbt , pripažint tariamus nuopelnus, steb t si atsiektais darbais ar be teisingos priežasties j augštint . Neteisinga ir tuš ia garb bus siekiama tada, kai žmogus nor s b ti pagerbtas už nevertus pagarbos dalykus, kai tos pagarbos jieškos pas neišman lius, nesuprantan ius jo daromos blogyb s, kai jis savo darbais jieško sav s ir savo garb s, bet ne Dievo.

Pamaldžiose sielose tuš ia garb pasirodo, išplaukia pasigyrimais, užsikirtimu savo nuomoni je, nesutikimais, gin ais, net barniais ir neklusnumu. Ši tuš ios garb s yda yra atitaisoma priži rint, kad pamaldi siela: 1. nesipasakot nei apie savo gerus, nei blogus darbus; 2. kad saugot si visoki nepaprastum ; 3. kad visus savo darbus pavest ir aukot didesnei Dievo garbei; 4. kad stengt si kaskart labiau tikti Dievui; 5. kad suprast ir žinot , jog Dievas gali iš jos atimti savo nepaprastas malones ar dovanas; 6. kad jai neb t atlyginta žem je tuš ia žmoni garbe be nuopeln dangui. Ji turi sijausti ir vykdyti šv. Povilo patarim : “Visa darykite Dievo garbei” (1 Kor. 10, 31).

Antra sunkiai pastebima besiskverbianti pamaldžias sielas yda, tai netinkamas bet kuri k rini pam gimas; netinkamas prisirišimas ir netinkama kit asmen — žmoni meil .

Nemažiau yra pavojingas pamaldžioms sieloms pasl ptas noras, ilg jimasis bei troškimas tur ti nepaprast dvasini pasitenkinim ir malonum nuostabiose Dievo dovanose.

Dvasios vadovas, suprasdamas visus stambiausius pavojus tobuljan ioms sieloms, pasistengs apvalyti jas ir j šird nuo yd , netobulybi ir pašalins pavojus tiems dalykams iš naujo kilti. Tod l dvasios vadovas: 1. negirs vadovaujam siel už j daromas dvasines pratybas, neaugštins j pa i akyse; 2. surad s, jog Dievas tas sielas apdovanoj s dvasin mis malonimis ir sielos džiaugsmiais, joms nurodys, kad V. Dievas teikia nepaprast param nepaprastai silpniems, nes be t maloni nemok t tinkamai bendrauti su Dievu; 3. saugos jas nuo tušios garb s pasireiškim , nuo netvarkingo k rini pam gimo, nuo prisirišimo prie žmoni ; 4. už padarytus netobulumus švelniai pabars, paskirdamas nors ir maž atgail ; 5. dvasios vadovas turi b ti atsargus ir nevisoms vadovaujamoms sieloms leisti padaryti Dievui nepaprastus žadus, naujus sipareigojimus, k. a. visada daryti tai, kas atrods tobuliau; laisva valia nepadaryti n vieno netobulumo; visada užsiimti reikalingu ar bent naudingu darbu, ir pan., nes jeigu jis leis padaryti tokius žadus, siela prival s juos vykdyti. O jeigu kuriai ir leis, tegul apriboja laik : savaitei, m nesiui, keliems m nesiams.

Yra buv vyki , kad karš io metu nesubrendusi tobulyb je siela, vien nuotaikos vedama, o gal ir sugundyta, padar beveik negalim vykdyti sipareigojim Dievui. Dvasios vadovas nuo t sipareigojim j gali atleisti, kai mato ne pažang , o doryb s atžang .

c. Pad s kryži nešti

Tobulieji dažnai patiria vairi dvasios skausm ir gyvenimo sunkenybi . vyksta Kristaus persp jimas: “Pasaulyje j s tur site suspaudimo” (Jono 16, 33) ir “Kuriuos aš myliu, tuos baudžiu ir plaku” (Apr. 3, 19), žinoma, už daromas klaidas ir netobulybes, kad pasitaisyt .

Tobul j sielos yra labai jautrios. Sunkenyb s kartais baugina j dvasi , net nerami mintis ima skverbtis: o gal Dievas j apleido? Viešpats niekad neapleidžia mylin i siel . Jis prad jo jose savo dievišk j gyvenim ir t gyvenim stiprina, tobulina neramybi v tromis. Dvasios suspaudimo metu reikia sielas sustiprinti gerame, pad ti joms pakelti neramybi naš , palengvinti joms kasdienin r pes i kryži . Dvasios vadovas paguos ir sustiprins vadovaujamas sielas, kaip Dievo angelas paguod ir sustiprino Išganytoj Alyv daržely: “Jam pasirod angelas iš dangaus, kurs j stiprino” (Luko 22, 43).

Sunkenybi metu siela aiškiai supranta ir pajunta, jog ji pati nieko negali padaryti be Dievo malon s, be Jo pagelbos. Tod l ima labiau vertinti Dievo param . Taut apaštalas, patyrs t dvasios kov varg , liudija: “Aš tris kartus meldžiau Viešpat , kad tai atstot nuo man s, bet jis man tar : Gana tau mano malon s, nes j ga gyja tobulumo silpnyb je” (2 Kor. 12, 8-9) . To pat moko šv. Jok bas apaštalas: “Laikykite, mano broliai, tikru džiaugsmu, kuomet j s patenkate vairius išm ginimus, žinodami, kad j s tik jimo ištyrimas daro kantrum .

Kantrumas gi turi būti tobulas savo darbu, kad jis būtų te tobuli ir pabaigti, kuriems nieko netrūksta” (Jok. 1, 2-4). Užtat “palaimintas žmogus, kuris kantriai kenčia m ginim , nes kuomet bus iširtas, gaus gyvenimo vainik , kur Dievas pažadėjo j mylintiesiems” (Jok. 1, 12).

Neramybi ar sielvart suspaustoji siela yra labiau panaši kenčiant Jėz : ji išgyvena skausmus ir gali jais susijungti su mylimu Jėzumi: “Visame mes kenčiame varg , bet nenustojame drsos; mes svyruojame, bet nenusime name; esame persekiojami, bet neesame apleisti; mus numeta, bet než name. Mes visados nešiojame savo k nelę Jėzus marini , kad ir Jėzus gyvyb apsireikšt m s k nuose” (2 Kor. 4, 8-10).

Artimiausioji vienyb je su Dievu buvo nekalčiausioji Dievo Motina, švenčiausioji Marija, o ir ji yra kankini karalien ir skausm motina. Sujungusi ir paaukojusi savo skausmus, iškentus po Išganytojo kryžiumi, su brangiausiojo Skaus kančia, ji pasidar artima bendradarb žmonijos atpirkimo paslapyje. Ir Viešpats pri m jos auk . Jei savo gyvenime, gerai eidami visas pareigas ir kitaip pasitarnaudami Dievui, pajusime skausm ir dvasios suspaudim , neramyb ar sielvart , žinokime, kad tai yra ženklas, jog Dievas pri m m s auk .

Iš visos j ros skausm , kuriuos iškentėjo Išganytojas už mus ant kryžiaus, kartais Jis paima ir duoda savo išrinktajai sielai vien eršk i vainiko dygl , kad ji gal t dalyvauti savo Viešpaties aukoje bei sielos tobulinimo dar-

be. Patiriamas sielos skausmas yra Viešpaties meilės žymė, nelaukta garbė ir dalinis atlyginimas. Tada Viešpaties paslaptis paaiškino šv. Teresė ispanietė sekančiais: "O kaip brangi kaina, mano Dieve, tikrai tave mylintiems, jei taip skubiai pasirodo mums josios vertė" (Fundac. 31, n. 16).

14. Vienyb su kelio ilgis

Kai žmogus savo mintimi nuolat ir ištikimai laikosi Dievo, ištesdamas gerame, ypač gi pagundų, sunkumų ir vairių priešingumų metu, jis auga pas Dievą nuopelnais, jo dorybomis stiprija. Be abejojimo, jis pasiekia glaudžios vienybės ir tobulo šventumo gyvenime, tarnaudamas Dievui "šventume ir teisybėje jo akivaizdoje per visas mūsų dienas" (Luko 1, 75), atsiremdamas V. J. J. žaus auką ir visas Dievo malones: "nes jis (Išganytojas) viena auka padarė pašventinamuosius tobulus per amžius. Tai mums liudija ir šventoji Dvasia. Nes pasakys: Tai yra sandora, kuri aš su jumis darysiu po tą dieną, Viešpats sako: Aš duosiu savo statymus jūsų širdis ir rašysiu juos jūsų mintis, ir aš daugiau nebeatsiminsiu jūsų nuodėmių ir neteisybių" (Žyd. 10, 14-17).

Atminkime skirtumus tarp sielos pasiekto šventumo, Dievui padedant, ir suteiktos sielai Dievo dovanos: "Dievo dovana — amžinasis gyvenimas mūsų Viešpatyje J. J. Kristuje" (Rom. 6, 23). Jei Dievui patiks pakelti kuri nors sie-

l naujus dvasios plotus, nuostabi amžin j ties žvalgos srit , tai bus grynčiausia Dievo do- vana, Jo gerumo malon , kurios siela neužsitar- navo nei savo pastangomis, nei savo padaryt žmogišk darb nuopelnais. Suteiktoji žvalga — kontempliacija n ra žmogaus sumanumo ar aukos vaisius. “Nes m s dabartinis vargas, kurs yra trumpas ir lengvas, gamina mumyse kil- niausi , amžin , visa viršijan i garb , mums, kurie neži rime tai, kas matoma; nes matomi dalykai yra laikini, o nematomi — amžini” (2 Kor. 4, 17-18). amžinuosius dalykus žvelgia žmogus savo minties akimi, susižav damas j grožiu, dama bei tiesa. “Kaip gi labai aš m gs- tu tavo statym , Viešpatie, jie vis dien yra mano m stymas” (Psalm 118, 97).

Šv. Jonas nuo Kryžiaus pastebi (žr. Noche oscura, 1, I, cc. 9 ir 14), kad kurios sielos yra Dievo paimamos mieliaus j ties žvelgim , kontempliacij , jos turi pergyventi smarkesn iš- orin arba pasyv poj i apvalym . Bet gi ne- visos, kurios t dvasios apšivalym yra pada- riusios, yra paimamos šias dvasines augštumas, o ir paimtosios pasilieka ne t pat laiko tarp , nes visa tai pilnai ir visiškai priklauso nuo Vieš- paties Dievo valios, nuo Jo išminties ir Jo ge- rumo išrinktomis sieloms. Tod l, vienyb s kelias gali t stis tobuloms sieloms vis j gyvenim , neži rint kaip ilgai gyvent . “Mes taip pat ži- nome, kad Diev mylintiesiems, tiems, kurie, kaip jo nutarta, pašaukti b ti šventaisiais, visi dalykai išeina ger . Nes kuriuos jis iš anksto pažino, tuos iš anksto ir paskyr , kad jie b t

tos pa ios išvaizdos, kaip jo S naus paveikslas, kad jis b t pirmgimis daugelio broli tarpe. Kuriuos gi jis iš anksto paskyr , tuos ir pašauk ; kuriuos pašauk , tuos ir nuteisino; kuriuos nuteisino, tuos ir pašlovino” (Rom. 8, 28 - 30).

II Dalis

TOBUL JAN I ŽVALGA

1890

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

15. Veiklioji žvalga

Tiesos žvalga arba jos kontempliacija yra nuostabus pasig r jimas aiškiai pažinta Dievo ap-reikšta tiesa. Prie tokio pilno tiesos pažinimo siela prieina, paprastai Dievo malonei padedant, pri-gimtiniu keliu, dažnai apie tas tiesas m stant, jas svarstant vairiais žvilgsniais, iš vis pusi . Protas sigilina ties , pasisavina, pamato jos grož , žavisi jos darna bei g riu. “Mano širdis kaito manyje; man bem stant užsideg ugnis” (Ps. 38,4).

Yra ir kitos r šies tiesos žvalga — tai Vieš-paties Dievo suteiktoji žvalga, kuri, aišku, pri-klauso ne asketikos, bet mistikos sri iai. Gera-sis Dievas staiga nušvie ia kuri amžin j ties , sustiprin s žmogaus proto pažinimo j g , ir siela, sužav ta nušvitusia tiesa, nuostabiai ja g risi, nor t g r tis ja amžinai. “Viešpatie, mums ia gera b ti, jei nori, padarysime ia tris padangtes, vien tau, vien Mozei ir vien Elijui” (Mato 17,4).

Šv. Augustinas yra pasak s, kad tiesos ž-valga, jos kontempliacija, yra malonus pasig -r jimas suprantama Dievo tiesa. Kiek toji ž-valga, paprastai Dievo malonei padedant, yra žmogaus protini pastang vaisius, tiek ji yra prigimtin , veiklioji, susidarytoji arba aktyvi ž-

valga —Dievo apreikšt ties gilus supratimas. Apie ši prigimtin , veikli j žvalg kalb sime pla iau, kad paryšk t jos buitis, pasigrož jimo medžiaga, vyksmas, vaisiai, laipsniai bei žmogaus dalis žvalgos pratybose.

16. Veikliosios žvalgos esimas

Nat raliai pasiektas pasigrož jimas apreikšta Dievo tiesa yra veikliosios žvalgos — kontempliacijos veiksmas. Kad ši žvalg galima pasiekti, paprastai Dievo malonei padedant, pripaž sta dvasinio gyvenimo mokytojai. Pilnas ir vispusiškas apreikšt j ties supratimas, protinis pažinimas, nat raliai veda pasigrož jim tomis tiesomis, dvasin džiaugsm , susižav - jim jomis. Aišku, protinis ties pažinimas prasideda ir auga m stymo metu. Po keli ar daugiau m stym , nagrin jant kuri nors Dievo apreikšt ties vairiais žvilgsniais, tiesa išryšk - ja ir savo grožiu sužavi prot . Gerai pravedami m stymai yra tikras ir nat ralus kelias prigimtin tiesos žvalg .

Visi sutinka, kad žmogus gali pasiekti nat ralios veikliosios žvalgos, bet kai kas klausia, ar iš tikr j yra žmoni , kurie b t pastoviai nuostabaus pasig r jimo pažinta tiesa pad tyje, ir ar yra toki , kurie savo noru gali pasirinkti kuria tiesa kada žav tis. tai galime rasti aišk atsakym pas dvasios gyvenimo žinovus.

Ri ardas šv. Viktoro sako: “Pirmas žvalgos b das kyla iš žmogaus pastang ; tre ias —

vien iš Dievo malon s; vidurinis — iš abiej sutartin s, b tent: iš žmogaus pastang ir Dievo malon s” (De contempl. 1.5, c. 11). Šv. Tomas Akviniėtis sako: “Žmogus tam tikru vyksmu iš daugelio pasiekia vientisos tiesos žvalg ” (II-IIae q. 180, a. 3). Šv. Teres ispaniet dažnai kalba apie toki tiesos žvalg , kuri pasiekiamą žmogaus j gomis, jas stiprinant Dievo malonei: “Pat Viešpat sivaizduokite šalia sav s esant ir žvelkite, su kokia meile ir nusizeminimu Jis moko jus ir, patik kit manim, kol galite, nepasitraukite nuo taip gero draugo... tai pati žinau, kad j s galite tai padaryti” (Camino de perfección. 26). Bet kai ji kalba apie Dievo suteikt j žvalg , ji nurodo aiškiai, jog ši žvalga yra antprigimtin ir jos nei koku savo darbu ar pastangomis negalime susidaryti (žr. Vida c. 10, n. 1). Šv. Jonas nuo Kryžiaus kalba apie m stymo pro io išsivystym , kol jis nat raliai pasibaigia tiesos žvalgoje (žr. Subida del monte Carmelo 1. II, c. 14). Popiežius Benediktas XIV neabejodamas rašo: “Mistikai nurodo dvi žvalgas, kontempliacijos r šis, b tent: (savo pastangomis) gaut j ir (Dievo) suteikt j , kuri jie vadina mistine Teologija” (De serv. Dei beatif. 1. 3, c. 26 n. 7).

Kai kurios Seser Vienuolijos mano, kaip liudija V. Paulain, ypa gi atsid jusio žvalgiam — kontempliacijos gyvenimui, jog pas jas veiklioji žvalga yra visoms seserims bendras nat ralus reiškiny s. Šv. Bažny ios T vai kvie ia savo rašt skaitytojus ties žvalg , patardami daugiau padirbti m stym ar svarstym metu. Bet

Dievo suteiktoji ties žvalga yra virš žmogaus j g , nuoširdži pastang ir viso darbo. Tad yra veiklioji, aktyvi apreikšt j ties žvalga. Ta prasme yra aiškinami šv. Rašto žodžiai: "Ragaukite ir matykite, koks geras yra Viešpats; palaimintas žmogus, kurs b ga glaustis prie jo" (Ps. 33, 9); "Ateikite ir matykite Viešpaties darbus, koki nuostabi dalyk jis yra padar s žem je" (Ps. 45, 9); "Ateikite, klausykite visi, kurie bijote Dievo, ir aš pasakosiu, koki dideli dalyk jis yra padar s mano sielai!" (Ps. 65, 16).

Reikia sutikti, kad veiklioji apreikštos tiesos žvalga yra tarpin pad tis sielai, kad ji baigsis, kai Dievas suteiks tai sielai pilnesn žvalg . Visgi gyvenimas rodo, kad nevisada taip vyksta. Yra buv atsitikim , kad tarpin pad tis užsit s daugel met , o kartais ir vis gyvenim . Tai vyko ne d l sielos nevojimo, ar kad dvasios vadovas neb t buv s patyr s asmuo, bet taip nor jo Dievo Apvaizda, ir taip viskas susitvark . D lto aiškiai skiriame nat rali , žmogaus pastangomis sigyt , paprastai Dievo malonei veikiant, padedant, veikli j apreikšt Dievo ties žvalg ir paslaptinę — mistin , Dievo suteikt j sielai amžin j ties žvalg .

17. žvalgos medžiaga

Kiekivena amžinoji tiesa gali b ti veikliosios žvalgos medžiaga. Visa, kas gali patarnauti žmo-

gui kaip dvasinis skaitymas ar m stymas, gali sudaryti jam pasigrož jimo ir nuostabos medžiag . Skaitydami dvasinio turinio knygas, jieškome amžin j ties , m stydami jas surandame, o jomis žav damiesi, g r damiesi, turime veikli j tiesos žvalg .

Hugo šv. Viktoro yra paraš s: “Tai, k m stymas jieško, žvalga — kontempliacija suranda” (De clastro animae 1. 3).

Didžiosios Dievo tiesos suteikia sielai neišmatuojamo pasig r jimo. Dievo tobulyb s sudaro pirm j veiklios žvalgos medžiag . Paskui seka tiesos, kurios nušvie ia Viešpaties J zaus žmogišk j gyvenim . “Aš g resiuos tavo paliepi- mais, kuriuos aš m gstu. Aš kelsiu savo rankas tavo paliepimus ir m stysiu apie tavo nuostatus” (Psalm 118, 47-48). “Tavo burnos stytymas man yra geresnis, kaip aukso ir sidabro t kstan iai” (Ps. 118, 72). “Tai yra amžinasis gyvenimas, kad jie pažint tave, vienatin tik- r j Diev , ir kur tu siuntei, J z Krist ” (Jo- no 17, 3).

Visi Dievo k riniai ir visa visata yra tik tiek žvalgai medžiaga, kiek siela juose randa Dievo tobulybi atspindžius, kiek jie padeda geriau pažinti, suprasti Diev , kiek jie paskatina labiau myl ti Viešpat . “Palaimintas... kurio vil- tis yra Viešpatyje, jo Dievuje, kurs padar dan- g ir žem , ir visa, kas juose yra. Kurs palaiko ištikimyb per amžius, daro teisyb prisl gtiems, duoda duonos alkstantiems. Viešpats paleidžia apkaltuosius, Viešpats gr žina aki švies ak- liesiems. Viešpats atitiesia sulenktuosius, Vieš-

pats myli teisiuosius” (Ps. 146, 5-8). “Dangus pasakoja Dievo garb ir tvirtuma skelbia jo rank darb ” (Ps. 18, 2).

Veikliosios žvalgos medžiag galime dalyti jausmin , sivaizduotin ir protin . 1. Kai žvelgiame, pav., ilg liau neužmatom j r tol , ar ne kopiamus kalnus, tuo didingu vaizdu grožisi m s jausmai. 2. Kai vaizduot sukuria mums mylimo asmens vaizd ar malonius daiktus, su pasig r jimu ir meile priimame tuos vaizdus. 3. Kai protas, pažin s ir suprat s kuri nors augšt apreikšt j ties , su nuostaba žvelgia j pasigrož damas, pasidžiaugdamos — jis jau turi tiesos žvalg .

Suprastos Dievo savyb s sužavi siel . J yra daug. Štai Dievo nesikeitimas: “Kiekvienas geras daviny s ir kiekviena tobula dovana yra iš augštybi , nužengia nuo šviesybi T vo, pas kur n ra nevienodumo, n pasikeitimo šeš lio” (Jok. 1. 17). Dievo visagalyb : “Viešpatie Dieve, Visagalis, tavo teismai tikri ir teisingi” (Apr. 16, 7). Viešpaties išmintis: “Kiek daug yra tavo veikal , Viešpatie! visa tu padarei su išmintimi; žem yra pilna tavo k rini ” (Ps. 104, 24). Dievo meil : “Dievas yra meil , ir kas pasilieka meil je, pasilieka Dievuje, ir Dievas jame” (1 Jono 4, 16).

18. žvalgos vyksmas

Tiek veiklioji, tiek Dievo suteiktoji tiesos žvalga b na tarpais a i š k i , o kitais atvejais

— neaiški. Kai siela suprantą ir pilnai žvelgia kuri nors Dievo savybė, pavz., gerumą, Dievo apreiškimą ties, ji turi aiški tiesos žvalgą. Neryški ir neaiški bus žvalga, jei ji apima tiesas bendru žvilgsniu. Apie šį neaiškį, bet Dievo suteiktosios žvalgos eigumą rašo šv. Jonas nuo Kryžiaus (Subida d l monte, 1. 2, c. 14). Apie aiškį žvalgą daug rašo šv. Teresė ispanietė ir po jos daug dvasinio gyvenimo mokytojai.

Dievo tobulybės žvalgą žmogus gali pasiekti dviem būdais: teigiamuoju ir neigiamuoju keliu. Kai žmogus pastebi ką nors gero, gražaus, darnaus, naudingo kaip riniuose, ir jisai siekia visą gerą, grožį, sutartinumą ir apvaizdos šaltinį — Dievą, jis eina teigiamuoju žvalgos keliu. O kai pastebi kaip rini ribotumą, netobulumus, neigdamas tas netobulybes pas Dievą, jis prieina prie tiesos neigiamuoju keliu.

Dievo visur buvimą, Jo visą žinojimą stebi psalmininkas ir nustebęs rašo: “Viešpatie, tu tyrinai ir pažįsti mane, tu žinai mane, kai aš sėdžiu ir kai aš keliuos. Tu suprantai mano mintis iš tolo; kai aš vaikšcioju ir kai guliu, tu pamatai, tu žinai visus mano kelius. Kai dar nara žodžio ant mano liežuviu, štai, Viešpatie, tu jau visą žinai... Labai nuostabus yra man šitas žinojimas, labai augštas, aš jo nesuprantu. Kur aš eisiu tolyn nuo tavo dvasios? ir kur būgsiu nuo tavo veido? Jei žengiau augštyn dangi, tu esi tenai; jei išsitiesiau gelmėse, tu mania. Jei imčiau aušros sparnus, jei gyvenčiau jūros gale, ir ten tavo ranka ves mane ir laikys mane tavo dešinė ... Aš šloviniu tave, kad esu

taip nuostabiai padarytas, kad tavo darbai yra nuostabūs" (Ps. 138, 1-14).

Su nuostaba žvelgia žmogus į Dievą ir išpažįsta su šv. Jokūbu apaštalu: "Kiekvienas geras davinys ir kiekviena tobula dovana yra iš augštybių, nužengia nuo šviesybių. Tuvo, pas kurį nėra nevienodumo, nėra pasikeitimo šešiolika" (Jok. 1, 17).

19. Žvalgos vaisiai

Veiklioji arba aktyvi tiesos žvalga suteikia sielai tų patį dvasinį vaisių kaip ir antprigimtinis, betarpiškas Dievo gerumo suteiktą tiesos žvalgą, bet daug žemesniu laipsniu. 1. Žmogaus protas aiškiai mato ir geriau supranta tik jimo tiesas; sieloje ryškiai sutvirtą antprigimtinę tik jimo dorybę. 2. Daug aiškiau pažįsta save, savo ydas; regi savo menkystę, troškimą klystkelius ir jog Dievo malonė yra būtina sielai, kad ji galėtų save išganyti. 3. Gauna aiškesnį dvasinį taikos supratimą bei didelį pasitikėjimą Dievu. 4. Auga Dievo meilėje ir nori visiškai Jam atsiduoti. 5. Labiau nori visame tikti Dievui, todėl deda daugiau pastangų, kad geriau eit savo pareigas.

Dvasios vadovas turi tai gerai žinoti. Pasi-reiškiantieji sieloje žvalgos vaisiai ar jį stoka rodo, ar siela turi tikrai tiesos žvalgą, ar ji puolę beprasmę minties abejingumą.

Žaviuose Dovydo psalmėse randame mūsų stanosios sielos aidus, besidžiaugiančius pažintomis

tiesomis: "Viešpats mano šviesa ir mano išgelbėjimas: ko aš bijosiu? Viešpats mano gyvybę ir tvirtovę: prieš ką aš drebėsiu?" (Ps. 26, 1). "Nugrįžk savo veidą nuo mano nuodų ir išdildyk visas mano nuodines medžiagas. Sutverk manyje, Dieve, nesuteptą širdį ir atnaujink manyje stiprią dvasią" (Ps. 50, 11-12). "Prie tavęs, Viešpatie, aš būgu glaustis: tenebėsiu sugdintas per amžius... tavo rankas aš pavedu savo dvasiai" (Ps. 30, 6-8).

Veiklioji amžiną tiesą žvalga paruošia sielai galimai glaudesnei susivienijimui su Dievu tik jimu, viltimi ir dieviška meile. Nors nevisada, bet paprastai Dievas savo malone pakelia šias sielas augščiau, suteikdamas joms žavingas tiesas šviesos, duoda paragauti neprasto tiesos džiaugsmo, pasinerti valandėlėi kitai suteiktą amžiną tiesą žvalginti, kontempliacijai. Tokios sielos pajunta savyje dievišką Dievo meilę, karštą ryžtą didvyriškiems darbams daryti: "Kas gi atskirs mus nuo Kristaus meilės? Ar vargas? ar suspaudimas? ar badas? ar plikumas? ar pavojus? ar persekiojimai? ar kalavijas?... Bet visa tai mes nugalime dėl to, kuris mus myli. Nes aš esu tikras, kad nei mirtis, nei gyvenimas, nei angelai, nei kunigaikštystės, nei galybės, nei dabartiniai, nei busimieji dalykai, nei stiprybės, nei augštumas, nei gilumas, nei joks kitas sutvėrimas negalės atskirti mus nuo Dievo meilės, kuri yra mūsų Viešpatyje Jėzuje Kristuje" (Rom. 8, 35-39).

Patsai susivienijimas su Dievu reikalauja, kad iš mūsų pusės jis būtų veiklus, aktyvus. Tai

vyksta dieviškoms doryboms padedant, ir juos tos dorybos sieloje yra galingesnis, tuo sielai stipresnis jį pagalba.

Kai mes protas pilnai prisitaiko neišsako-
mai Dievo išminiai, priimdamas ir pasisavin-
damas apreikštąsias tiesas, jis tiki Dievui; ir
mes proto susivienijimas su Dievu tuomet yra
gilesnis, galingesnis, pilnesnis ir artimesnis. Kai
Dievo meilė sujungia mus su nuostabių Dievo
gerumu, kai pradeda siela trokšti, kad visada
ir visame atitiktų Dievo valią, susidaro tarp sie-
los ir Dievo glaudus meilės ryšiai, ir tai tokie,
kokių ji kasdien meld: "Teesie tavo valia kaip
danguje, taip ir žemėje". Kai žmogus atremia
savo išganymą ir vis gyvenimą nepajudina-
mus Dievo pažadus: "dangus ir žemė praeis, o
mano žodžiai nepraeis" (Mork. 13, 31), viltimi
jisai susijungia su Dievu; pati viltis yra sielos
veiklusis aktas.

Vidinis sielos susivienijimo vyksmas su Die-
vu šiaip pasireiškia: Nors veikloji ties žvalga
pirmiausia glaudų proto veiksmė, bet jos pradžia
yra žmogaus valioje, jo širdyje, kuri myli Die-
vą. Valia palenkia mes protą užsiimti dieviš-
komis tiesomis, jas gilintis, jas žvelgti, jomis
džiaugtis. Protu pamatytos ir mintimi apsvars-
tytos dieviškosios tiesos savo vidine šviesa daro
stiprios tokos mes valiai, kuri, atsiduodama
Dievui, pradeda vis labiau ir labiau mylėti Die-
vą, džiaugtis amžinojo Tavo dieviškuoju geru-
mu. Tuo atveju siela pajunta savyje didelį ra-
mybę.

Tiesa, tas vidinis džiaugsmas ir suramini-

mas, n ra b tini žvalgos vaisiai, nes pati veiklioji žvalga turi nevienod eig , bet jie padeda sielai daug ar iau stoti prie dieviškos širdies. B na, kad veiklioji žvalga pasidaro žmogui labai patraukli, maloni, smagi, bet b na irgi, kad ji teikia sielai vidinio skausmo, vargina ir d lto nemaloni. Tai ypa pasireiškia, kai siela turi daug kovoti su vairiais išsiblaškimais ar nugal ti savo atšalim . Šv. Teres ispaniet tai pažymi: “Šitam žvelgime, išskiriant protin svarytym , siela turi arba didžiausi peln , arba nuostol ” (Vida c. 9, u. 4).

20. Asmuo žvalgoje

Ne kiekvienas žmogus sugeba ir tinka žvalgai, komtempliacijai. Jis turi tur ti tinkamas savybes. Tiek veikliajai, tiek antprigimtininei žvalgai reikia: 1. tur ti prigimtin ar antprigimtin paj gum tiesoms žvelgti, kitaip sakant, pašaukim žvalgai. Tas pašaukimas pasireiškia kylan iu dvasioje potraukiu žvalg , asmens tinkamumu žvalgai, teisinga intencija, dvasios vadovo pritarimu; 2. Kad asmuo b t apval s savo geidulius ir žemiškus pom gius, mok t susivaldyti ir paj gt dvasioje nurimti; 3. Kad prieš tai b t prat s per ilgesn laik tinkamai padaryti m stymus, iš j semdamas sau dvasin s naudos; 4. Kad b t prat s nuolat b ti Dievo akivaizdoje ir trumpais ugningais aktais palaikyti sieloje Dievo meil s karšt .

Tai žinodami, nesistebime, kad veikli j tie-

s žvalg randame vien pas tobulas sielas, kurios eina dvasin s vienyb s keliu. Ir ši veiklioji tiesos žvalga neateina žmogui šuoliais, bet pamažu: jos pradžia yra pilna dažn nukrypim nuo žvelgiamos tiesos.

Taip pat negalima teigti, kad kiekviena siela, einanti vienyb s keliu, b tinai pasidarys žvalgin — kontempliatyvi siela, nes žvalgos esm gl di proto veiksmė, o doryb s randamos valioje. Ne visi žmon s, nors pasiek didžiausi dorybi , yra gav t pat proto lakum , ne visi paj gia matyti tiesas ir jomis džiaugtis. Ir kas ia yra sakoma apie veikli j žvalg , tas dar labiau tinka antprigimtainei žvalgai, kurios niekas negali užsitarnauti. Dievas suteikia parinktai savo sielai apreikšt ties žvalg vienu aki moju, ne b tinumo, o gailėstingumo ir tinkamumo skatinamas. Pagaliau, pati žvalga n ra b tinoji žmogui priemon , kad pasiekt šventum . Ji yra ypatingoji Dievo dovana, kuri Jis teikia kada nori ir kam nori laisva valia. O kadangi V. Dievas yra be galo geras ir gailėstingas, tai kuomet žmogus, panaudoj s paprastas Dievo malones, pasiruošia priimti ir tinkamai panaudoti nepaprastas malones — Dievas jas duoda.

Yra leistina nor ti, pageidauti ir prašyti to stabaus apreikšt j ties pažinimo, siel žavinios žvalgos tieson. Josios šviesa sužavi žmog , ir ji pasidaro tinkamiausia priemone, siekiant krikš ioniškos tobulyb s virš ni .

Iš to seka, kad yra leistina žmogui ruoštis

tai žvalgai, aišku, neapleidžiant svarstomosios m stymuose maldos ir siekiant teisingo tikslo.

Iš kai kuri šv. Rašto viet atrodo, kad juos galima taikyti tam, kas buvo augš iau pasakyta. “Tod l tai aš troškau, ir duota man išmanymo; aš šaukiaus, ir at jo mane išminties dvasia; aš j sta iau augš iau už karalystes ir sostus ir, palyginant su ja, niekais laikiau turtus” (Išm. 7, 7-8). “Ir jei kas trokšta daug žinoti, ji (išmintis) žino praeitus dalykus ir išmano b simus; žino šnek gudrybes ir m sli išrišim , žino ženklus ir stebuklus, kolei kad jie ne vyk , taip pat laik ir amži atsitikimus... Žinodamas gi, kad negaliu kitaip jos paveld ti, jei neduos Dievas, — ir tai buvo jau išminties žinoti, kieno tai dovana, — aš kreipiaus Viešpat , maldavau j ... iš visos mano širdies” (Išm. 8, 8, 21).

Ri ardas šv. Viktoro rašo: “Kuri yra toji geriausia dalis, kuri pasirinko Marija, jei ne ils tis ir matyti, kaip malonus yra Viešpats? O kai gi nepaprasta malon , išskirtinai pageidautina, kuria esame pašven iami dabar ir atei tyje b sime palaiminti” (De contemplatione 1. 1, c. 2).

“Ragaukite ir matykite, koks geras yra Viešpats; palaimintas žmogus, kurs b ga glaustis prie jo” (Ps. 33,9). “Nes tu, Viešpatie, esi geras ir maloningas, pilnas gailėstingumo visiems, kurie šaukiasi tavo s” (Ps. 85,5). “Aš šlovinsiu tave, Viešpatie mano Dieve, visa savo širdimi ir skelbsiu tavo vard per amžius. Nes tavo

gailestingumas buvo man didelis, ir tu išgelbėjai mano sielą iš mirusiųjų buveinės gilybių” (Psalm 85, 12-13).

21. žvalgos laipsniai

Dievo suteiktoji sielai tiesos žvalga, kaip mistinė teologijoje nurodoma, turi vairius laipsnius. Jie priklauso nuo to, kiek žmogaus dvasinį pajėgumą pasidaro veiklios tiesos nušvietimo sieloje metu ir kiek žmogaus dvasia sutampa su gautąja šviesa.

Kitaip yra su veikliąja žvalga; ji nesulaiko sielos galių veiklos. Tos galios pasilieka laisvos ir gali laisvai veikti. Minties sutapimas su tiesa, jos ryškus pažinimas vyksta prielankaus patrauklumo dėka ir, aišku, nesiskiria nuo to, kuo sieloje padaro paprastieji Dievo meilės aktai. Atrodo, kad paprastame tiesos žvelgime — veikliojoje kontempliacijoje — tikrai prasmeningai galimi vairūs žvalgos laipsniai, bet yra vienos tiesos žavesys, supratimo grynumas bei meilės aktas pasireiškimas sieloje. Bet yra mokytojai, kurie veiklioje žvalgoje suranda tuos pat laipsnius, kaip ir Dievo suteiktoje žvalgoje. Tie laipsniai yra ne kas kita, kaip tik žvalgos pasireiškimo būdai pasiskirtingus asmenis, skirtingose dvasios slygose. Tiems veiklios žvalgos pasireiškimo būdams yra duodami vairūs vardai, kaip antai: gryno žvelgimo malda, veiklioji atsija (abstrakcija), poilsio arba veikliosios taikos malda, gautoji kontempliacija, papras-

toji žvalga, ir pan. Pavadinimas “paprastoji kontempliacija” apima vis veikliosios žvalgos plot . Kiti vardai reiškia vien žvalgos pasireiškimo lytis — b dus sieloje. Tais klausimais daug kalba šv. Jonas nuo Kryžiaus ir šv. Teres ispaniet . Panagrin kime kai kurias veiklios žvalgos lytis.

1. Gryno žvelgimo malda. Ji bus, kai siela savo dvasios akimis, žvelgdama su meile V. Diev ar J z Krist , kur si-vaizduoja kaip matom , kartoja ugningus meil s atod sius šv. Tomo apaštalo pavyzdžiu: “Mano Viešpats ir mano Dievas” (Jono 20, 28).

Šv. Teres sako: “Nieko kito jus neprašau, tik žvelkite J... Jis pats nebelaukia, kad prabilt sužad tin , bet kad siži r t J . Jis žvelgia mus taip gražiomis, taip maloningomis akimis...” (Camino de perfección, c. 26, n. 1).

T žvelgiamos maldos r š gražiai naudojo nuostabus “d d Chaffangeon”, kuris ištisas valandas, nejudindamas l p , iškl p dav s prieš altori . Rodos, kad jis kalbasi su Dievu.

— K j s Dievui sakote? — klausia šventasis kunigas (Arso klebonas).

— Ugi, — atsako senas kaimietis: — Jis ži ri mane, o aš J (žr. Arso Klebonas, vert J. Vaišnora, p. 66).

2. Veiklioji atsija arba susitelkimo malda. Ji prilygsta taip vadinamai “šv. Katarinos Sieniet s dvasios koplyt lei” ir remiasi šv. Povilo apaštalo žodžiais: “Ar nežinote, kad j s esate Dievo šventov ir Dievo Dvasia gyve-

na jumyse? (1 Kor. 3, 16). Siela nebejieško Dievo išor je, nes J turi savyje, savo sieloje. Šv. Teres rašo: "Sakoma susitelkimo malda (atsija, abstrakcija), nes mintis sukaupia visas savo paj gas, pasilikdama savyje su savo Dievu; ir atvyksta dieviškasis Mokytojas, kad j pamokyt , kad suteikt trumpesnei valand lei negu kitos maldos metu ramyb s mald . Šiuo atveju, savyje veikdama, gali m styti Kristaus kan i , sivaizduoti Dievo S n " (Camino de perfección c. 28 ir t.).

3. Ramyb s malda. Veikliosios tiesos žvalgos metu atsitinka, kad siela pasijunta rami: j gaubia valios taika ir minties džiaugsmas, poilsis, o tos visos nuotaikos centre yra Dievas, neišsakomai didis sielos g ris. Siela gali pavaizduoti t savo nuotaik G. Giesm s žodžiais: "Jo šeš lyje, kurio troškau, s d jau, ir jo vaisiai sald s mano gomuriui" (Giesm. 9, 2-3). Ramyb s malda yra dvasin s atsijos vaisius. Joje veikia daugiau protas su atmintimi. Ji n ra vaizduot s padaras, b dama daug kilnesn už vaizdus. Ir juo siela labiau art ja prie Dievo, juo labiau išsilaisvina atskirais atvejais iš gali veiksm , ji pati pasiekia bendr , visuotin gry n veiksm , sudarydama dvasios ramyb (palyg. Subida del monte Carmelo, 1. 2, c. 12 ir c. 14). Prie Dievo priart jusi siela džiaugiasi dievišk - ja ramybe, apie kuri yra kalb j s Išganytojas: 'Aš jums palieku ramyb , duodu jums savo ramyb ; ne kaip pasaulis duoda, aš jums duodu" (Jono 14, 27). Pasaulio daiktai ar žmon s gali suteikti ribot , pavieni ramyb s priežast , o

Viešpats duoda neribot , visuotin , dvasin savo ramyb .

4. Vienyb s malda. Apie vienyb s mald kalba kai kurie dvasinio gyvenimo mokytojai, remdamiesi šv. Teres s išsireiškimais. Kiti priskiria ši vienyb s mald mistiniam sielos gyvenimui. Atrodo, kad ir asketiniam sielos gyvenime pasitaiko vienyb s mald tur ti veikliosios žvalgos metu. Bet ši vienyb su Dievu dar n ra mistinio gyvenimo meil s vienyb ; ji gl di tame, kad siela patiria artimiausi su Dievu s ryši, besvarstydamą Dievo tobulybės, besimeldama kartu su šv. Dvasia, kuri “prašo už mus neišpasakojamais d savimais” (Rom. 8,26).

Asketikoje vienyb s malda yra tai meilus su Dievu santykiavimo b das, kur siela gali savo noru skatinti, bet gali j apleisti, palikti ir užsiimti kitais dalykais.

Dvasinio gyvenimo mokytojai paprastai dalina veikli j tiesos žvalg dvi jos lytis — b dus (nors toji padala tinka ir Dievo duotajai žvalgai), b tent: herubim žvalg ir serafim žvalg . Pirmu atveju pasireiškia daugiau protas, o antruoju daugiau reiškiasi žmogaus valia, širdimi vadinama.

Dievo išminties nustebintas šv. Povilas rašo: “O, Dievo turt , išminties ir žinojimo gilybe, kaip nesuprantami jo teismai ir nesusekami jo keliai!” (Rom. 11, 33). Meil s kupinas psalminkas gieda: “Šlovinkite Viešpat , nes jis geras: psalteriu skambindami giedokite m s Dievui, nes jis meilus: jam dera šlovinimas. ...Giedokite Viešpa iui su d kojimu, skambinkite gitara m -

s Dievui" (Ps. 146, 1; 7). To pat dvasinio džiaugsmo pilnas šv. Judas apaštalas baigia savo laišk žodžiais: "Vienam Dievui, m s Išganytojui, per m s 'Viešpat J z Krist garb ir didenyb , viešpatavimas ir valdžia pirm vis amži , ir dabar, ir per visus amži amžius. Amen" (Judo 25).

22. žvalgos pratybos

Veiklioji žvalga yra stabus tiesos pažinimas, ja grož jimasis, žavesys, kitaip tariant, m - s proto ir valios sutapimas su pažinta amžin ja tiesa, paprastai Dievo malonei padedant: ji yra pa ios sielos pastang nat ralus vaisius. Jos siekiant, reikia: 1. surasti ties ; ties pažinti vispusiškai, pilnai, ja grož tis, darant tinkamas savo gyvenimui taikomas išvadas. Tai padarome paprasto m stymo metu. M stymas yra nat ralus kelias tiesai pažinti; 2. pilnai pažintoji tiesa, nors tai b t trumpu iai akimojai, žaibu nušvinta sieloje, sudarydama stab tiesos džiaugsm , pasigrož jim , žaves ir nuostab prote bei valioje. Yra tai veikliosios žvalgos — kontempliacijos pasireiškimas.

žvalgos siekiant, svarbiausias dalykas yra pirmoji pasiruošimo dalis — surasti ir suprasti ties . Užtat, jei galima, reikia taip susitvarkyti:

1. Prad kime m stymo pratybas ar su kitais pasitardami, ar patys svarstydami ties .

2. Kad lengviau gal tume pasidaryti nuošird s, kad pasiryžtume iš tikr j tarnauti Dievui,

sužadinkime dvasioje kai kuriuos idealus, id jas, naudingas s vokas.

3. M stymo metu, kiek gal dami, neapleiskime trump valios veiksm : meil s akt pasi-ryžimo, prašym , kai galime tai padaryti be didelio vargo.

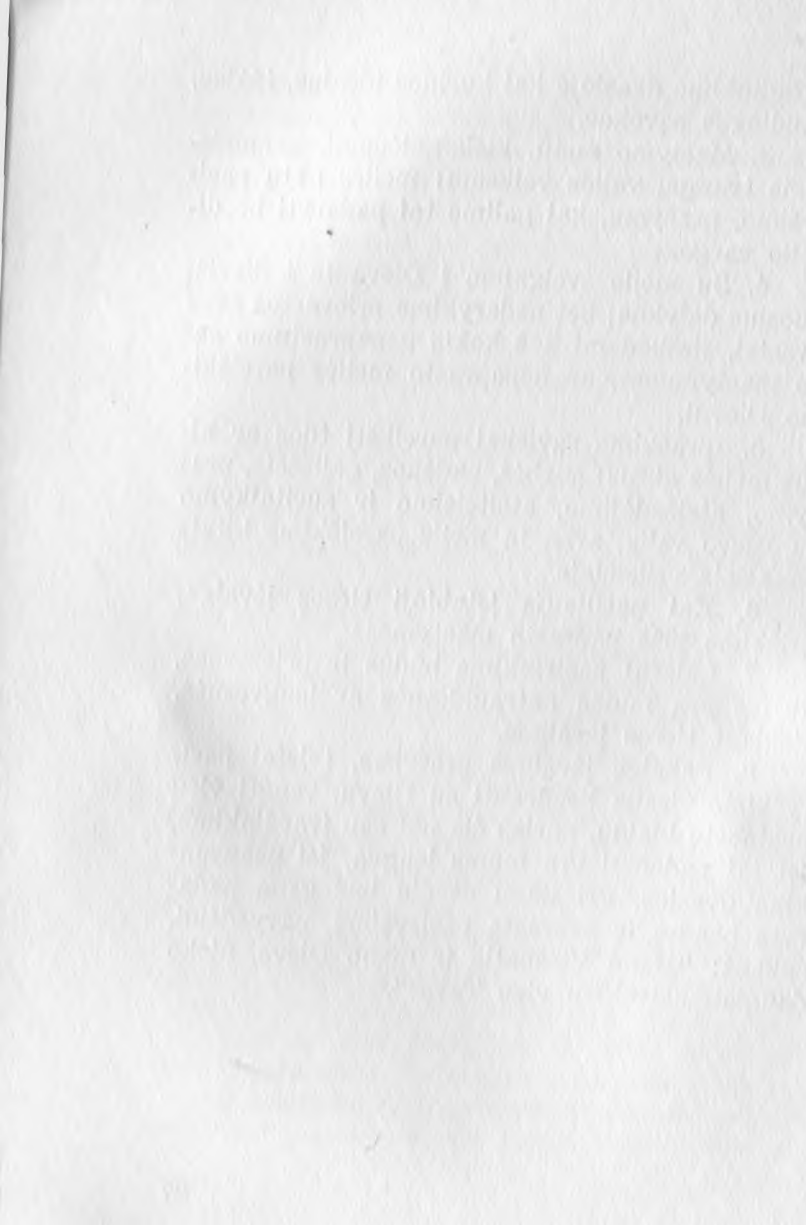
4. Su meile žvelgkime Diev ir dieviškuosius dalykus; bet nedarykime prievartos savo dvasiai, jieškodami kaž kokio nepaprastumo savo m stymuose, ar nepaprasto meil s pareiškimo Dievui.

5. praskime saviškai pareikšti tuos ar kitus meil s aktus: garb s, pad kos, gailės io, prašymo, atsižad jimo, atsiteisimo ir susitaikymo su Dievo valia, arba t meil pareiškime kitais panašiais veiksmais.

6. Kai pasiliauja stabioji tiesos žvalga, gr žkime prie paprasto m stymo.

7. Laisvai pasirinkime b dus ir priemones, kurios yra mums patrauklesn s ar lengvesn s, siekiant tiesos žvalgos.

8. Pabaig žvalgos pratybas, tvirtai pasiryžkime visada bendrauti su Dievu, vengti vis pasteb t klaid , kurias ia pat sau vardinkime, jei tai padaryti yra mums lengva, jei neapsunkina dvasios. Priešingu atveju bus gana padaryta bendr ir paprast pasiryžim , pavyzdžiui, sakant: “Mano Viešpatie ir mano Dieve, nieko daugiau netrokštu vien Tav s”.

III Dalis

TOBUL J SIEL DORYB S

23. Didvyri dvasia

Tobul j siel doryb s pasižymi didvyri dvasia, kuri pavyzdžio galia skatina visus kitus žmones siekti krikštoniškosios tobulybės. Kai žmogus, drauge veikdamas su paprastąja Dievo malone, užsidega Dievo meile, pasidaro tobulai nusizeminęs ir nuolankus, gyvena tik jimu su pilnu atsidavimu Dievui, išmokęs su džiaugsmu nešti gyvenimo kryžį, jisai sužiba, it vidudienio saulė, tiems, kurie nesistengia ar permažai stengiasi tobulėti. Jie pasiektoji tobulybės palenkia kitas sielas sakyti su šv. Augustinu: jei tas ir anas sielas pasiekti tobulumo ir šventumo daug sunkesnis gyvenimo sąlygose bėdamas negu mes, tai kodėl negalime ir mes pasiekti to paties dorybių ir šventumo? Tikrai, tai galime padaryti, kartu veikdami su gausiai Dievo teikiama malone, kurios Jis apsiduoda mylinčioms Jisieloms.

Šventųjų gyvenimus skaitydami ar jų darbus nagrinėdami, užtinkame pas juos tobulėdumybę. Bet gyvename ne tarp šventųjų, o vien siekiančių šventumo, einančių šventumui. Juk kasdien daromos klaidos mus daugiau erzina negu jų turimos dorybės patraukia. Kad mes dvasia gautume pastovios atramos tobulybės kelyje, tenka svarstyti tobulųjų dorybes atsijai, teo-

retiniai. Šuo b du veikdami, lengviau ir pagr s-
tai gal sime vertinti tiek savo, tiek kit daro-
mas pastangas ir pamatyti t pastang vaisius.

Vienyb s keliu einan ios sielos yra tvirtos
visose savo doryb se, ir jos yra pasiekusios do-
rybi virš ni — jos gyvena didvyri dvasia.
Tobulieji labai lengvai atlieka didelius dorybi
veiksmus, nes j doryb s yra it suaugusios su
j prigimtimi. Visas j turimas dorybes vaini-
kuoja tobuloji Dievo meil . J seka artimai ki-
tos doryb s — palydov s. Kuri t dorybi labiau
pasireiškia pas atskir asmen , tosios doryb s
išor s veiksmai ryškiau apib dina, nušvie ia
šventos sielos — žmogaus veid ; jo veikla žė-
m je pasidaro jam b dinga. Tod l šventieji ski-
riasi savo tarpe. Vieni j spindi išmintimi, kiti
— kantrybe, teisingumu, nusižeminimu, treči —
galingu tik jimu ir t. t. Išminties knygoje ran-
dame sekant teisi j siel apib dinim : Tei-
si j sielos Dievo rankose, ir j nepalie ia mir-
ties kankininkas. Neišmintig j akimis jie rodo-
si miršt , ir j iš jimas laikomas suspaudimu,
ir j atsiskyrimas nuo m s sunaikinimu; tuo
tarpu jie yra ramyb je. Ir nors jie žmoni aki-
vaizdoje kent jo kan i , ta iau j viltis pilna
nemarumo. Jie buvo truput varginti, bus gi
jiems suteikta daug gerumo, nes Dievas juos
m gino ir rado juos vertais sav s. Jis ištyr juos
kaip auks krosnyje ir pri m juos kaip degi-
nam j auk ; savu laiku jis aplankys juos.
Teisieji žib s ir pl sis kaip kibirkštys nendryne.
Jie teis pagonis ir viešpataus ant taut . Ir Vieš-
pats bus j karalius per amžius. Kurie pasitiki

juomi, supras ties , ir ištikimi meil je laikysis jojo, nes dovana ir ramyb suteikiama jo išrinktiesiems” (Išm. 3, 1-9).

Teisi j žmoni gyvenimo pavyzdžio šviesa pavergia kitus žmones; paskatina juos didesn Dievo meil , pasiaukojim , nors j tarpe yra daug vairumo: nes “kitoks saul s skaistumas, kitoks m nullo skaistumas ir kitoks žvaigždži skaistumas; nes žvaigžd nuo žvaigžd s skiriasi skaistumu” (1 Kor. 15, 41).

Tobulosios sielos yra steb tino dydžio dvasios švyturiai, didvyriai; jie semia savo dvasiai j gos ir grožio begalin je Dievo meil s j roje; tiesa, skiriasi savo tarpe meil s tampa Dievui, bet visi yra glaudžiausioje vienyb je su Dievu. Tobul sias sielas kiaurai persunkia didžioji Dievo meil , apima vis j buit : Dievas pasidaro vis j min i , troškim , pastang ir darb centras — širdis. Tos dvasios buvo pilnas Dievo Tarnas arkivyskupas Jurgis Matulaitis. Jis pradeda savo užrašus pareiškimu sau pa iam: “Mano š kis teb na: visame kame Dievo jieškoti, visa k didesnei Dievo garbei daryti, visk Dievo dvasi nešti ir visk j perimti.

“Dievas ir Jo garb tegul b na viduriu viso mano gyvenimo, ašimi, apie kuri sukt si visos mano mintys, jausmai, norai ir darbai” (Užrašai p. 9).

Tobuloji, didvyriška siela pilnai ir visiškai atsiduoda Viešpaties Dievo apvaizdos rankas su visais savo asmens reikalais. Jei bus reikalo, ji yra pasiryžusi nukent ti d l Dievo persekiojimus; su meile priima skausmus ir kasdienini

pareig kryži ; uoliai r pinasi padauginti žem - je Dievo pažinim , Jo garb padidinti ir, kiek tai galima, išganyti visus žmones. T min i vedamas, rašo arkivyskupas Jurgis: “Dievo garb ir siel išganymas. Ar gali b ti koks kitas tikslas augštesnis ir prakilnesnis už šit tiksl ? Kaip menkas daiktas atrodo visa kita palyginus su šiuo tikslu. Ko verti net geriausi ir gražiausi žmoni siekimai prieš šit tiksl ? Taigi, ar neverta, ar neteisinga, kad mes tam tikslui vis savo gyvenim , visk , k tik turime: ir turtus, ir gabumus, ir pa i gyvyb pašv stume visiškai?” (Užrašai, p. 9).

24. Tobuloji Dievo meil

Meil yra žmogaus valios veikmas, kuriuo reiškiamo kitam asmeniui prielankumo, trokšdami su mylimu asmeniu visada b ti. Šia prasme galime myl ti vien asmenis: Diev , angelus, žmones.

Tikroji meil iššaukia ir sukelia kito asmens valioje mums meil , prielankum , ilg jim si. Atrodo, jog žmogaus širdis yra kurta tikr jai meilei. Žmogaus širdis nepasisotina pasaulio g ryb mis, nenuramina jo dvasios. Žmogus jieško pastovios, amžinos meil s. Ir štai, nusteb s jis sužino, kad visagalis Dievas, pasaulio K r jas, ne b tinumo paveiktas, bet prielankum ir meil mums pareikšdamas, suk r mus ir leido mums šioje žem je ir šiuo laiku b ti. Gausiais žmogiškos prigimties turtais apdovanoj s kiek-

vieno siel ir k n , ir savo nepaprastu meiliu gailestingumu pak l s žmog Dievo s nyst bei pašven iam ja malone prad j s dievišk j žmogaus gyvenim žem je, Jis pasidar pats didžiausias kiekvieno žmogaus geradaris, kuriam teisingai priklauso visa pad ka, visa garb , visa žmogaus meil . Už amžin Dievo meil turime atsimok ti Dievui didžiausia m s meile. Tos meil s Viešpats iš m s laukia, jos pageidauja, ja par m visus savo sakymus, joje gl di visas žmogaus tobulumas ir šventumas. Dievas net sak : “Myl si Viešpat , savo Diev , visa savo širdimi, visa savo siela ir visa savo mintimi” (Mato 22, 37). O kas myli Diev , Jame gyvena: “Dievas yra meil , ir kas pasilieka meil je, pasilieka Dievuje, ir Dievas jame” (1 Jono 4, 16).

Didysis meil s sakymas yra pilniau išreikštas pas šv. Luk : “Myl si Viešpat , savo Diev , visa savo širdimi, visa savo siela, visomis savo j gomis, visomis savo mintimis” (Luko 10, 27). Toji meil turi persunkti visus m s valios veiksmus, siekiant galutinio tikslo, mylimo Dievo; turi apimti vis siel ir jos troškimus, kad jie kilt Diev ; taip pat visas j gas, kuriomis yra daromi išor s veiksmi, kad jie kilt iš klusnumo Dievui, ir vis m s mint , kuris yra žmogaus proto žodis, kad jis priklausyt Dievui. Toji meil neturi saiko: vis veiksm ir vis jausm tikslas yra vienas — myl ti Diev . Ir juo labiau yra mylimas Dievas, tuo toji meil yra geresn .

Kad žmogus paj gt tobulai myl ti Diev , jis privalo:

1. Atsiminti kiek ir koki dovan , g rybi yra jam Dievas suteik s, kad pasinaudodamas jomis, gal t lengviau tarnauti Dievui.

2. Apsvarstyti ir gerai suprasti visatos K r jo ir savo mieliausiojo dangaus T vo dievišk sias savybes. Jos n ra išsakomos žmogaus žodžiais; vertesn s už vis garb , kuri žmogus teikia Dievui.

3. Neprisirišti prie žem s dalyk , nepask sti pasaulio reikaluose, nes visa tai turi tarnauti Dievui, o mums patarnauti, kad labiau J myl tume. Kai žmogaus šird pripildo k riniai ar netinkama pasaulio meil , joje nebelieka vietos K r jo meilei.

4. Visa j ga vengti nuod mi , nusikaltim , yd , klaid ir netobulum , nes kas neklauso suprustos Dievo valios ar laužo Jo sakymus, tas Dievo nemyli.

Netiesioginiai gali pasireikšti meil kiekvienu apgalvotu, padoriu veiksmu, siekiant kartu Dievo garb s: “Ar valgote, ar geriate, ar k kit darote, visa darykite Dievo garbei” (1 Kor. 10, 31).

Tiesioginiu b du pagerbiame Diev ir pareiškiame Jam savo meil , kai iš savo širdies pašaliname priešing Dievui meil , kai džiaugiam s Dievo gerumu, kai J garbiname, skelbiame kitiems, kai atgailojame tiek už savo, tiek kit nusikaltimus Dievui, kai savo vali prideriname Dievo valiai, už visa d kodami dangaus T vui, ar brangiausiam Išganytojui, Šventajai Dvasiai; kai savo mintimi, žodžiu ir darbu platiname Dievo karalyst žem je.

Dievo meil s tobulum stebime tiek iš Dievo pus s, tiek ir iš žmogaus.

Dievas yra tiek myl tinas, kiek Jis yra geras. Bet Jis yra begaliniai geras. Užtat Dievas privalo b ti begaliniai mylimas. Žmogus gi yra ribotas Dievo k riny s ir žmogaus meil yra ribota, netobula. Tik vienas Dievas gali tur ti begaliniai tobul meil . Žmogus privalo myl ti Diev tiek, kiek jis gali. Bus tobula ir amžina žmogaus meil Dievui, kai žmogus visada ir visa savo prigimtimi bus pak l s savo šird Diev . Tai vyksta vien dang patekusiame žmogui; žem je begyvenant šios tobulyb s žmogus negali pasiekti.

Žem je gyvenan iam žmogui yra pasiekiami kiti du meil s laipsniai: 1. neigiamasis arba paprastas tobulumas, kai žmogus nieko priešinga Dievui negalvoja ir nenori, o tuo tarpu yra prat s visa širdimi atsiduoti Dievui. Šis tobulo laipsnis prieinamas visiems žmon ms, kurie Diev myli, ir jame galima nuolat augti bei stipr ti; 2. teigiamasis laipsnis; kai žmogus pašven ia vis savo laik , pastangas ir darb vien Dievui ir dieviškiems reikalams, visa kita apleisdamas, jais nesir pindamas, kiek jie n - ra b tini gyvenimui. Šis laipsnis yra galimas, bet ne visiems prieinamas. J pasiekti padeda evangelijos patarimai: laisvos valios neturtas, skais tyb , klusnumas; padeda taip pat ir susilaikymas nuo kit leistin dalyk .

Diev tikrai mylinti siela stengiasi savo meil apvalyti, sustiprinti ir j galing padaryti. Atgailos sakramente pašalina iš savo sielos vi-

sus Dievo meilei padarytus nusikaltimus; stengiasi nebeatkristi nuod mes, nei nauj nedaryti, žinodama Viešpaties žod: "Kas turi mano sakym ir juos laiko, tas mane myli. O kas mane myli, bus mano T vo mylimas; ir aš j mylsiu, ir pats jam apsireikšiu" (Jono 14, 21). Kadangi klaidos ir ty ia daromi netobulumai apsunkena tobul jim ir aptemdo meil , tobulyb s sieki s žmogus nuoširdžiai valo ir savo prot , ir savo vali , prisirišimus ir jausmus nuo visa, kas kliudo laisvai ir tobulai myl ti Diev . Tame darbe padeda Kristaus meil s atsiminimas, kuris iš meil s at jo žem n kaip permaldavimas už m s nuod mes (žr. 1 Jono 4, 10). Visas J zaus Kristaus gyvenimas, doryb s, jo skelbtas mokslas, kent ti skausmai, žiauri mirtis ir visi malon s darbai liudija begalin Kristaus meil žmon ms, ir jis patraukia pamaldži siel gilesn Dievo meil . Tos meil s liepsnas ji palaiko sa- vyje nors ir trumpais, bet karštais atod siais.

Su Dievo meil s tobulumu siejasi žmogaus sielos vienyb su Dievu. Visiškai tobula meil ir tobula vienyb yra danguje; žem je žmogaus meil Dievui n ra tobula, ir jo vienyb su Dievu pasilieka netobula, bet juo labiau jis myli Diev , tuo labiau ir tobuliau su Juo susivienija. Žmogus, nuoširdžiai myl damas Diev , nori J myl ti kas kart labiau; tos meil s skatinamas, jis daro visa, kad savo siela pasidaryt ir b t tikras Dievo atvaizdas žem je.

25. Tobulos meil s savyb s

Žmogus gali pasiekti didel s meil s tobulyb s ir šventumo žem je. Tai vyksta, kai žmogus nesitenkina vien tuo, kad nieko bloga nedaro, blogo negeidžia ir nekalba, bet, kiek gyvenimo s lygos leidžia, stengiasi savo darbais, jausmais, žodžiais ir mintimis toje meil je augti, stipr ti. Tokia meil siekia galimos tobulyb s virš ni ir turi sekan ias savybes:

1. Apima, valdo, tvarko ir viršija visus sielos troškimus ir visus tobul jan io asmens darbus. Apie t meil galvojo šv. Augustinas, kai jis raš : „Myl k, ir daryk, k nori; jei tyl si, myl damas tyl si, jei šauksi, iš meil s šauksi” (Tract. 8 in Ep. I S. Joan.).

2. Dievo meil tobuloose sielose pasižymi nepaprastu veiklumu. Žmogus dega noru pažinti, pagerbti, patarnauti Dievui ir b ti naudingas savo artimui. Šv. Gregoras Did. rašo: „Dievo meil , jei ji yra, daro didelius darbus” (Hom. 30 in Evang.), nes, anot šv. Povilo: „džiaugiasi tiesa; visa nuken ia, visa tiki, visako viliasi, visa pakelia” (1 Kor. 13, 6-7).

3. Meil nugali lengvai visas sunkenybes: „Aš moku ir b ti pažemintas, moku taip pat ir apstume gyventi... b ti sotus ir alksti, aps iai tur ti ir kent ti skurd : aš visa galiu tame, kurs stiprina mane” (Pilyp. 4, 12-13). O kaip šv. Augustinas sako: „Visa, kas yra žiauru ir begalo baisu, meil padaro sta iai lengva ir nieku“ (Sermo 70, c. 3).

4. Tobuloji meil nejieško asmenin s naudos. Šv. Bernardas sako: „Grynoji meil nepasamdo-

ma... myliu, nes myliu, kad myl iau" (Sermo 83 super Cant.). „Meil yra kantri, maloninga. Meil nepavydi, nesieltgia sauvalingai, nesipu ia. Ji yra nesididžiuojanti, nejieško savo naudos, nesusiarzina, ne taria piktumu, nesidžiaugia neteisybe, o džiaugiasi tiesa; visa nuken ia, visa tiki, visa ko viliasi, visa pakelia" (1 Kor. 12, 4-7).

5. Tobuloji meil daro iš mylin io mylim j. Šv. Augustinas yra pasak s: „Myl dami Diev , darom s dievai" (Sermo 121). Kaip vandens lašas, varvintas vyn , susijungia su vynu ir pasidaro viena su juo, panašiai vyksta su tobulo mis sielomis, kurios tobulai myl damos Diev , pasidaro panašios Dievui tobuliausiu b du. „Aš tariau: J s esate dievai ir visi Augš iausio s - n s" (Psalm 81, 6).

26. Tobulos meil s ženklai

Kiekvieno žmogaus meil yra paž stama iš nurodyt tobulos meil s savybi . Toji meil api ma vis žmogaus gyvenim , pasidaro vis jo veiksm variklis; ji nepaiso nei koki sunkeny bi , nejieško savo naudos, tik myli Diev ir toje meil je J randa.

Nor dami sužinoti ir vertinti savo meil Dievui, steb kime savyje turimos meil s ženklus; jie pasireiškia visoje m s laikysenoje. juos nurodo šv. Laurynas Justinianas (Lignum vitae, tr. 4, c. XI):

1. Tobulai Diev mylinti siela mielu noru *apie Diev m sto*. Šv. Fulgencijus paaiškina, jog

visada atsimename t , kur mylime: „ar nori žinoti, kur tavo turtai? ži r k, k myli; ar nori žinoti, k myli? ži r k, k galvoji” (Sermo de disp. Domini). „Nes kur tavo turtas, ten ir tavo širdis” (Mato 6, 21).

2. Diev mylinti siela *mielai kalba apie Diev* . Pats Išganytojas pabr ž t ties : „Burna kalba iš širdies pilnumo” (Mato 12, 34).

3. Tokia siela su noru *klausosi apie Diev* ir amžin sias tiesas. Gražus ir girtinas buvo Mortos sesers Magdalenos elgesys: „kuri atsis - do prie Viešpaties koj ir klaus si jo žodži ” (Luko 10, 39).

4. Diev mylinti siela *mielai aukojasi darbu* ir duoda, remia bei padeda Dievo garbei plisti: Kaip k nas be dvasios, taip ir tik jimas be darb yra mir s” (Jok. 2, 26).

5. Tobulai Diev mylinti siela *mielai ken ia d l Dievo*. „Palaiminti, kurie persekiojami d l teisyb s, nes j dangaus karalyst . Palaiminti, kai jums piktžodžiauja ir persekioja jus ir meluodami sako visa pikta prieš jus d l man s” (Mato 5, 10-11). „Niekas neturi didesn s meil s, kaip ta, kad kas guldo savo gyvyb už savo prietelius (Jono, 15, 13).

27. Tyriausioji meil

Šv. Tomas Akviniėtis (1225-1274), b da - mas Neapolyje ir karštai besimelsdamas sukniu - b s prie kryžiaus, išgird s Viešpaties bals : „Ge - rai parašei apie mane, Tomai; kok tat atlygini - m gausi?” Tomas atsak s: „Ne k kit , Vieš -

patie, kaip tave pat" (Žr. II nokt. V 1. S. Thomas Aq.).

Tyriausios meilės kupinas žmogus pažįsta ir myli Viešpatį Dievą tobula meile; toje meilėje jis auga ir nori augti; jis daugiau nieko taip labai nemylia, netrukšta, kaip paties Dievo. Visa kita jam yra mažesnis vertus. Jo meilės siekis ir galutinis asmeninis tikslas binti su Dievu, matyti jį veidas veid, visada džiaugtis Dievo tobulybomis, per Jėzų ir Jame turinti amžinosios laimės gyvenimą; visa tai pas jį susilieja vien meilės giesmė Dievui. Tobulas žmogus nuolat auga Dievo meilėje vis labiau tobuldamas ir nori toje meilėje augti. „Būk kiti tad tobuli, kaip ir Jėzus dangiškasis Tėvas tobulas" (Mato 5, 48).

tu nuolatini augimą Dievo meilėje skatina mus šv. Petras: „Troškite, kaip kietik gimusieji kietikai, dvasinio, neapgaulingo pieno, kad juo augtumėte išganymui, jei tačiau esate paragavę, kaip Viešpats yra saldus. Prie jo artinkitės, prie gyvojo akmenio, kuris žmonių, tiesa, atmetas, bet Dievo išrinktas ir pagerbtas; ir jūs būkite, kaip gyvi akmenys ant jo antstatomi, kad būtumėte dvasiniai namai, šventa kunigystė dvasinims aukoms aukoti, kurios priimtinos Dievui per Jėzų Kristų" (1 Petro 2, 2 - 5); „Tarpkite malonę ir mūsų Viešpaties, ir Išganytojo Jėzų Kristaus pažinimą" (2 Petro, 3, 18). „Mes verčiau, laikydamiesi tiesos, meile augsime visais atžvilgiais tame, kuris yra galva, Kristus" (Efez.

4, 15). To augimo Dievo pažinime ir Jo meilėje linki šv. Povilas Kolosieji bažnyčiai: „Todėl ir mes... nesiliaujame meldsi už jus ir praš, kad

j s b tum te pilni jo valios pažinimo visokia dvasine išmintimi ir išmone, kad elgtum t s taip, kaip verta Dievo, jam visa kuo patikdami ir nešdami vaisiaus kiekviename gerame darbe ir tarpdami Dievo pažinimu, sustiprinti visokia stiprybe pagal jo garb s gali parodyti su džiaugsmu visokiai ištvermei ir kantrumui” (Kol. 1, 9-11).

Ir mylinti siela, kuri nejieško ir negeidžia ko kito, kaip tik mylimo Dievo, turi tyriausi j Dievo meil .

Popiežius Innocentas XII raštu „Cum alias” 1699 kovo 12 d. pasmerk kvietist ir jiems panaši klaidas šiuo klausimu. Tarp t klaiding nuomoni buvo ir ta, kuri teig , kad 1. „b na pastovi Dievo meil s b sena, be asmenin s naudos priemaiš , kuri yra tyriausioji Dievo meil . Nei bausmi baim , nei atlyginimo troškimas neturi joje daugiau vietos”... 2. Antroji klaida: „žvalgos arba vienyb s su Dievu gyvenimo pad tyje išnyksta baim s ar užinteresuotos vilties bet kokios paskatos”. Iš eil s pasmerktoji 15-ji klaida: „m stym sudaro svarstymo veiksmi... Ši nagrin jam ir svarstom veiksm sud tin yra tikrosios suinteresuotos meil s pratybos”.

Taigi, vienyb je su Dievu esan ios sielos gali išugdyti ir ištobulinti savyje vilties ir Dievo baim s dorybes, kurios jokių atžvilgiu nekenkia, kad žmogus tur t tyr ir tobul Dievo meil . Tokia siela n ra samdin Dievo tarnyboje, nors jos galutinis tikslas ir asmenin amžinoji laim yra ne kas kita, kaip tas pats mylimas Dievas. „Tod l Dievas, nor damas aps iau parodyti pa-

žado t voniams savo nutarimo nekintamum , prid jo priesaik , kad dviem nekintamais dalykais, kuriuose negali b ti, kad Dievas meluot , tur tume tvir iausi paguod mes, b gusieji laikyti pasi lytos vilties, kuri mes turime kaip tikr ir stipr sielos inkar ” (Žyd. 6, 17-19). „Baim Viešpaties nesutepta, ji pasilieka per amžius” (Ps. 18, 10). „Jei nedarysite atgailos, visi taip pat praž site” (Luko 13, 5); „Nes jei taip daroma žaliam medžiui, tai kas bus sausam?” (Luko 23, 31).

28. Kryžiaus meil

Žmogaus skaudžius pergyvenimus dvasiniame gyvenime vadiname kryžiumi. Jie gali reikštis išorin mis nelaim mis ir vidiniais dvasios sunkumais, kaip antai: pagundomis, dvasine baimė - skrupulais, sielos sausra. Išorin s nelaim s yra ryškesn s negu vidiniai sunkumai. Kai žmogus netenka turimo ar valdomo turto, praranda pas žmones ger vard ar nustoja teisingos ir teis tos pagarbos, kai j niekina, skaudžiai pašiepia, šmeižia, ar kai miršta mylimi ir širdžiai artimi žmon s, visa tai labai apsunkina kiekvieno žmogaus šird . Tai pergyvendamas žmogus iš skausmo verkia. Bet dvasin s nelaim s ir sunkenyb s yra daug kyresn s ir jautresn s.

Aišku, n ra sveikai m stan io žmogaus, kuris nuoširdžiai t nelaimi sau link t ar nor t tik d lto, kad tai yra nelaim s. Bet iš t siel ištikusi nelaimi Diev mylintis žmogus

gali padaryti sau pelno, nešdamas savo kryži Kristaus dvasia, atsiteisdamas Dievui už savo ir kit nusikaltimus, išsiprašydamas pas Diev gausen s paramos, o mirusi j v l ms, kurios yra sulaikytos skaistyklėje, palengvinimo j skausmuose ir tuo b du priartindamas jas prie amžinosios laim s. Šiuo atveju Diev mylin io asmens pakeliamas vairi nelaimi kryžius - gauna didel s atlyginamosios galios ir svarbos, o ir ken ian iam žmogui teikia vairopos naudos:

1. paskatina žmog daryti atgail , net ir šventieji privalo stengtis pasidaryti dar šventesni;
2. atitaiso žmogaus dvasi , kuri labai linkusi pask sti šio pasaulio reikaluose;
3. atitraukia žmogaus šird nuo perdidelio prisirišimo prie k ri ni ;
4. pakreipia žmogaus vali , kad daugiau bendraut su ken ian iu J zumi;
5. turimoms žmogaus doryb ms teikia naujos šviesos ir j - gos.

Pats Išganytojas ragina mus nešti sav j kryži ta dvasia: „Jei kas nori eiti paskui mane, teišsižada pats sav s, tegul kasdien neša savo kryži ir teseka mane” (Luko 9, 23). Šv. Povilas jau iasi turim sunkum prikaltas su Kristumi prie Kryžiaus (žr. Gal. 2, 19). Bet ir tie kryžiai n ra vienodi. Hugo šv. Viktoro rašo: „Yra trys kryžiai: pirmas neatgailojan io piktadario; ant- ras — agailojan io ir tre ias — Kristaus. Pir- majame yra vien bausm , antrajame yra bausm su dovanojimu, o tre iajame kryžiuje yra garb ” (De clastro animae 1. 2., c. 23). Š tre i j kry- ži kartu su Kristumi neša tobulos sielos kas- dien Dievo garbei ir savo laimei. Jos pasiima sa-

vo varg kryži su meile, kaip Viešpats J zus kad pa m skausmo ir mirties kryži irgi su meile, kad tuo padaryt vis didžiausi geradaryb visiems žmon ms. Ir Kristaus meil s plotai bei dydis aišk ja Jo kryžiuje, Jo kan ioje ir Jo mirtyje. Pamaldžios sielos pasistengia suprasti ir sis moninti ši ties ne vien mintyje, bet visa siela ir visa širdimi, m stydamos apie Kristaus kan i .

1. Viešpats J zus kent jo už visus nusikaltusius žmones; ir mes esame tarp j . Žmoni tarpe negird ti, kad b t atsirad s nekaltas asmuo, kurs laisva valia b t sutik s mirti už piktadar , už jam pa iam nusikaltus žmog . Net už nekalt ir mylim asmen vargu kas sutikt mirti — tai siejasi su didvyriška auka: „Vargu kas nors miršta už teis j . Ir jei kas gal ir apsimt mirti už ger j , tai Dievas parodo mums savo meil tuo, kad, mums dar tebesant nusikalt liais, tinkamu metu Kristus už mus numir ” (Rom. 5, 7-9).

2. Amžinoji Dievo meil žmon ms buvo rodyta Kristaus kryžiumi. „Nes Dievas taip myl jo pasaul , kad dav savo viengimus j S n , kad kiekvienas, kurs j tiki než t , bet tur t amžin j gyvenim ” (Jono 3, 16). „Dievas, kurs yra turtingas gailastingumu d l begalin s savo meil s, kuria jis mus myl jo, kai mes buvome mir nuod m mis, atgaivino mus drauge su Kristumi” (Efez. 2, 4-5).

3. Dievas parod Kristaus kan ioje mums toki meil berib ir tiek daug suteik maloni , jog viso to nei nepaj giame suprasti, nei sivaiz-

duoti. „Taigi, teb nie žinoma jums, vyrai, broliai, kad per j jus skelbiamas nuod mi atleidimas ir kad kiekvienas, kurs tiki, išteisinamas iš viso, iš ko negal jo išsiteisinti Moz s statyme” (Apd. 13, 38-9).

Kristaus kryžius yra dieviškosios meilės aukuras, altorius. Krist mylinios sielos, kurios artimai jungiasi su Juo meilėje, jos su noru prijungia ir savo turim kasdienini varg kryžel, beaugdamas Dievo meilėje. Šventieji mylojo savo gyvenimo kryžį : ligas, sunkenybes, priespaudas, persekiojimą, nes per savą kryžį jie dar si panašesni kenčiamam Kristui Jo skausme ir atsiteisime. Suprasdami gi kryžiaus nuopelnus, kai kurie dvasios didvyriai troško būti varge, ilgai gyventi, kad galėtų ilgiau kentėti ir savo kentėjim kryžiumi surinkti ir sau nuopelną, ir atsilginti už skaistykloje kenčiamas sielas. Tuo būdu su kasdieninio kryžiaus meile siejasi kilniausi dorybių pratybos. Apie tai kalba šv. Bernardas (žr. Sermo I in Pasch.): „Keturiomis dorybomis brangakmeniais yra padabinti kryžiaus galai: vis viršuje yra meilė; iš dešinės pusės — klusnumas; iš kairės — kantrybė, o apačioje — nušizeminimas”. „Jis pats save pasižemino, pasidarė klusnus iki miriam, miriam gi kryžiaus” (Pilyp. 2, 8); „Kai jam piktžodžiavo, jis nepiktžodžiavo; kai kentėjo, negras; bet pasidavė tam, kurs teisą neteisiam; jis pats savo kenčiamas nuodmes med, kad mes, numir nuodmei, būtume gyvi teisybei, jo randais jūs esate pagydyti” (1 Petro 2, 23 - 24).

29. Kryžiaus meilės vaisiai

Jzus Kristus atpirko mus savo mirtimi ant kryžiaus, atsitedamas už mus Dievo teisybei, paklaidą mus naujas sielos augštimas, pasidaręs panašus mums, o mus padarydamas panašius sau, nes Dievas „nori, kad visi žmonės būtų išganyti ir pasiektos tiesos pažinim“ (1 Tim. 2, 4). Viešpats Jzus „pasirodė vieną kartą amžiai pabaigoje nuodmes atimti savo auka“ (Žyd. 9, 26). „O kadangi vaikai turi bendrą kėną ir kraują, ir jis taip pat pasidarė jū dalyvis, kad mirtimi sugriautų, kurs turėjo mirties valdžią, tai yra, velni, ir išlaisvintuos, kurie mirties baime buvo laikomi vis gyvenim vergystėje“ (Žyd. 2, 14-15). „Ar jūs nežinote, kad jūs sėnariai yra šventovų jūmyse esanios šventosios Dvasios, kuri turite iš Dievo, ir nebesate savo pačių? Nes jūs esate nupirkti didele kaina“ (1 Kor. 6, 19-20). „Jame mes turime atpirkimą jojo krauju, nuodmes atleidim pagal turtus jo malonės“ (Efez. 1, 7); „Esate pažymėti šventąja pažadėjimo Dvasia, kuri yra mūsų tūvonystės laidas jo nuosavybei atpirkti, jo garbei girti“ (Efez. 1, 13-14). „Nes, jei tebebūdamis neprieteliai, buvome sutaikinti su Dievu jo Sėnaus mirtimi, daug labiau jau sutaikinti būsimie išgelbėti jo gyvenimu“ (Rom. 5. 10). „Dabar, išlaisvinti nuo nuodmes ir pasidarė Dievo tarnai, turite kaip savo vaisi pašventinim ir kaip jo tikslą amžiną gyvenim“ (Rom. 6, 22).

Esame dėkingi Viešpačiui Jzui, kad Jis pats save pažeminęs ir priėmęs savo dievišką

asmen m s žmogišk j piln ir tobul prigim-
t , savo tobuliausiu klusnumu dangaus T vui,
atitais žmonijos neklusnum , o pasi m s sau
m s užsitarnaut bausm — mirt už nuod mes,
savo mirtimi, kuri turi berib s dieviškos vert s,
visiškai atsisteis Dievo teisybei už mus ir už
visus žmones. Jisai mir ant kryžiaus vien kar-
t kruvinu b du aukoj sis už mus, o nekruvinu
b du jis aukojasi už mus per savo parinktus
tarnus - kunigus iki pasaulio galo, kad Jo atpir-
kimo vaisiais visi pasinaudotume: „Jis yra per-
maldavimas už m s nuod mes: ne tiktai už
m s nuod mes: ne tiktai už m s , bet taip pat
už viso pasaulio” (1 Jono, 2, 2).

Sunkiai nusikalsdamas žmogus atsiskiria
nuo Dievo, atsizad damas amžinosios laim s, ir
už neleistin džiaugsm valand l atiduoda am-
žinai nesibaigiant ir tobul dangaus džiaugsm ,
vis savo garb , pasidarydamas nuod m s ver-
gu: „Kiekvienas, kurs nusideda, yra nuod m s
vergas” (Jono 8, 34). t nuod m s ir piktosios
dvasios vergij patenka žmon s vairiais vidaus
ir išoriniais b dais: savo mintimis, priimda-
mas klaidatikyst ar neištikimyb Dievui, savo
norais ir troškimais, k. a. palaikyda-
mas širdyje neapykant , pavyd . Išoriniai nusi-
kaltimai reiškiasi žodžiu , k. a., kai ima skelbti
mel , šmeižt , prakeikim ; veiksmu , veikda-
mas prieš kur nors Dievo sakym , k. a., vog-
damas, mušdamasis, paleistuvaudamas ir apsi-
le id im u savo pareigose Dievui ir žmon ms.

Kai dalykas yra aiškiai sakytas, k. a., tik -
ti vien Diev , ar uždraustas pa ia prigimtimi

ar apreiškimu, pav. vagyst , kai žmogus žino, supranta ir sutinka su pateikt ja priešo pagunda, jis nusikalsta. Tik nežinojimas, jog tuo veiksmu ar noru bus nusikalsta Dievui, gali žmog pateisinti Dievo akyse; jis gali išvengti tikros nuod m s.

Kai savo vali svarbiame dalyke stato aukščiau žinomos Dievo valios, tas sunkiai nusikalsta visagaliam pasaulio K r jui, suteršia savo siel nedoru veiksmu ir užsitarnauja amžin atmetim , pasmerkim ir bausm . At j pasaulin su gimt ja nuod me, o dar labiau apsunkin savo atsakomyb Dievui asmenin mis nuod m - mis, visi buvome verti amžino pasmerkimo. Iš tos nelaim s mus išlaisvino Viešpats J zus, duodamas progos tapti Dievo vaikais. Už tai Jam priklauso visa m s pad ka ir meil .

Dabar galime kartu su visomis šventomis ir tobulomis sielomis prijungti savo gyvenimo kryži prie V. J zaus kan ios kryžiaus, ir per J , su Juo ir Jame tur ti nuostabi kryžiaus vaisi : 1. savo gyvenimo kryžiumi atsiteisiame Dievo teisybei už savo ar kit padarytas nuod mes; 2. užsitarnaujame, kad kartu su J zumi b tume išaugštinti, Jo d ka atgav savo dvasiai laisv ; 3. kryži nešdami, skausmus kent dami darom s panašesni pa iam J zui: "Aš esu su Kristumi prikaltas ant kryžiaus. Esu gyvas, ta iau jau nebe aš, bet yra gyvas manyje Kristus" (Gal. 2, 19-20).

30. Kryžiaus meil s laipsniai

Visa, kas yra sakoma apie krikš ionišk j

kantryb s doryb ir jos laipsnius, galima taikyti kryžiaus meilei. Paprastai nurodoma tris kryžiaus meil s laipsnius.

1. Kai su krikš ionišku kantrumu neken iame kit mums daromus nemalonumus, uždedamus kryželius, sekdami Išganytojo pavyzdžiu Alyv darže: “T ve, visa tau galima, atitolink nuo man s šit taur ta iau ne ko aš noriu, bet ko tu” (Morkaus 14, 36).

Tobula siela, nuk sdama sielos ar k no skausmus, neparodo išoriniai nei jokio li desio, o nekantr s, kurie nor t atsikratyti vis t sunkenybi ir jiems uždedam kryži , paprastai pareiškia savo nepasitenkinim verksmu, barniu, blogybi padidintais atpasakojimais ir pan.

2. Kai žmogus sutinka laisva valia nešti savo kryži , kaip neš Viešpats J zus Kalvarijos kaln , nors ir alpdamas po jo našta, bet nesi-sk sdamas, tai jo siela pasidaro savo skausme panaši ken ian iam J zui, kartu su Juo užsitar-naudama išaugštinim bei dang : “D l jo aš išsižad jau visa ko ir laikiau lyg m šlu, kad laim iau Krist ir b iau rastas jame, kaip tur s ne sav j teisum , kurs ateina iš statymo, bet t , kurs suteikiamas tik jimu J z Krist , teisum iš Dievo, paremt tik jimu, kad pažin iau j , jo prisik limo j g ir dalyvavim jo kent jimuose, pasidarydamas j panašus mirtimi; kad kaip nors pasiek iau prisik lim iš numirusi j (Pilyp. 3, 8-11).

3. Tobulas žmogus priima su džiaugsmu savo kryži ir trokšta j nešti iki gyvenimo galo: “Dabar aš džiaugiuos kent jimais už jus, ir, ko

Kristaus kan ioms netenka tai aš papildau savo k ne jo k nui, tai yra, Bažny iai” (Kol. 1, 24).

Kryžiaus meil s tobulumo siekdami, pradame :

1. Kantriai kent ti kiekvien mums Dievo Apvaizdos si st j skausm , išoriniai neparodydami li desio nei joku žodžiu, aimana ar barniu.

2. Sukilus sieloje skausm pasistengiame numalšinti; susivaldome, nusiraminame ir atsi-duodame pilnai Dievo valiai.

3. Su džiaugsmu priimame ir išken iame sunkenybes apaštal pavyzdžiu: “Šitie iš tarybos akivaizdos jo džiaugdamiesi, kad buvo rasti verti kent ti d l J zaus vardo paniek ” (Apd. 5. 41).

4. Kadangi laisva valia iškent tas d l Kristaus skausmas turi atsiteisian ios ir permaldaujan ios galios, jieškome prog ne vien Dievo si st j skausm iškent ti, bet už j d kojame ir prašome daugiau švent j pavyzdžiu: “Aš esu pilnas paguodos, gausiai turiu džiaugsmo visuose m s sielvartuose” (2 Kor. 7, 4).

5. Laisva valia ir su pad ka priimami Dievo si stieji skausmai suartina siel su Dievu, uždega j didele Dievo meile; ir skausmai pasidaro galinga švent jimo priemon , kuri tobul jiam žmogui yra labai pageidaujama ir jo jieškoma. Galime lengvai suprasti, d lko šv. Teres ispaniet prašiusi Viešpaties, kad jai leist “arba mirti, arba kent ti”.

31. Apaštalavimas

Išorin Dievo garb did ja žem je tiek, kiek žmon s geriau paž sta, pamilsta pasaulio visagal K r j . O tas pažinimas artimai siejasi su tik jimu Dievo apreikšt sias tiesas. Uolios, Diev mylin ios sielos daro visa, k gal damos: malda, gyvu žodžiu, paremiant atitinkamas organizacijas, spausdintu žodžiu, dvasiniu patarnavimu ir t. t., kad kiek galint daugiau žmoni suprast ir pamilt Diev . Visos šios sielos apaštalauja. Tai yra veiklusis Dievo meil s pasireiškimas. Neapaštalauja vien tie, kuri meil Dievui yra blanki, neaiški, kuri b sena yra apsi blausiusi.

Uolieji žmon s daro visa, kad Dievas neb - t žeidžiamas žmoni , kad Dievo valia pasidaryt pamatu tarpusaviems žmoni santykiams derinti. Kaip reiškiasi šventas uolumas, kokias jis turi tur ti savybes, kad neiškrypt iš teisingo kelio, esame išsiaiškin šios knygos 8-me skyriuje.

Kiekvieno našaus apaštalavimo švent siel pagrinde randame j apaštalavim gyvuoju žodžiu. Tai pabr žia ir Dievo Tarnas arkivyskupas Jurgis Matulaitis: "Pirmiausia tesistengia apaštalauti savo visiško taurumo bei dorybi pavyzdžiu, savo maldingumu, gyvu tik jimu, karšta meile, kilniomis kalbomis ir gerais darbais. Kurios tik gal dami teragina ger ir tesistengia paveikti vienus žmones per kitus geros valios žmones, ypa per Bažny ios nurodomas draugijas" (Mar. Vien. Konst. nr. 351). "Aš esu tos

nuomon s, kad bevelyk mažiau žmonis tegu b na (vienuolijoje), bet tikr išsižad jusi sav s, piln dvasios, kuriais galima pasitik ti, kurie nebijot Dievo garbei ir siel išganymui ne tik savo ištaigas, bet ir sveikat , ir gyvast palyd ti prirėikus. M s amžiuje ir tame Bažny ios pad jime, kur matome, neužtenka paprast darbinink , samdini , bet reikia tikr apaštal ” (Užrašai, p. 106 - 7).

Apaštalavimo dvasios pilnas žmogus palaiko ir ugdo savyje dieviškos meil s ugn , kad ji teikt geriausi vaisi ; saugojasi tos dvasios nustoti. Savo apsaugai naudoja: 1. rimtai saugojasi kiekvienos nuod m s; 2. savo dvasi valo nuo vis netobulum , ypa nuo savimybės. Turimai apaštalavimo dvasiai sustiprinti ir išugdyti uolusis apaštalas a. dažnai eina prie Atgailos Sakramento ir dažnai priima šv. Komunij , b. pranta nuolatin mald , darydamas trumpus Dievo meil žadinan ius atod sius; c. savo m s tymais apie V. J zaus asmen , Jo gyvenim , darbus bei kan i , stengiasi ryškiau sis mointi Viešpaties norus, aiškiau suprasti Dievo vali ; d. praktiškos veiklos pavyzdžiu ir kaip paskatinim apaštalauti ima švent j vyr ir moter gyvenimo veikl , kiek ji taikytina m s laikams; e. visas savo pareigas ir darbus stengiasi atlikti kasdien geriau ir tobuliau.

Reikia atminti, kad veiklus apaštalavimas n ra b tina savyb vien t siel , kurios atsid jusios veikliam sielos gyvenimui. Galima apaštalauti ir malda. Tai daro tos pamaldžios sielos, kurios yra atsid jusios kontempliatyviam gyve-

nimui. Šie visi apaštalai yra Dievo Apvaizdos genimo rankiai: “Mes juk esame Dievo pad - j jai” (1 Kor. 3, 9).

Praktiškam, veikliam apaštalavimui ir vi - siems uolumo darbams turime graži nurody - m Dievo Tarno arkivyskupo Jurgio Matulai io paliktose instrukcijose. Jos tinka kiekvienai sie - lai, pakilusiai apaštalauti.

“1. Ži r k, kad neklystum iš atžvilgio savo veikimo b d bei sutvarkym ; kad savo darb neatliktumei bet kaip, paviršutiniškai, ne - tiksliai, netvirtai, be d mesio, be jausmo, van - giai, ner pestingai; kad nedirbtum perdaug švo - luodamas, perdaug skub damas, karš iuodama - sis; kad nedirbtum sumiš s ir, tarsi s mon s netek s; neb k nuli d s, supyk s ar nekantrus; kad kur-ne-kur darb palyt damas nedirbtum, lyg apsiblaus s, neišsimiegoj s, arba kuo kitu tur damas galv užimt ; — bet, laikydamasis Dievo akivaizdos, dirbk sau ramiai, gražiai, ge - rai, atsid j s ir neišleisdamas iš aki vis rei - kaling aplinkybi : “kas teisu yra, to teisingai laikysies” (Pak. 16, 20).

2. Darbe b k uolus ir b k pasiaukoj s dar - bui visiškai, pilnai, rimtai: “k dirbi, dirbk.”

3. Augš iausi uolum junk su didžiausiu nuolankumu. Taip r pinkis dirbti atsid j s ir visas savo k no bei dvasios j gas tempdamas, kad, tarsi, nuo tavo darbo pareit viso darbo pasisekimas, o iš kitos pus s, taip pasitik k Die - vu ir Jo pagalba, kad lyg tik iš Dievo b t laukiamas pasisekimas.

4. Nuo gero darbo, kur esi prad j s, neat -

stok d l nemalonumo, nusibodimo, atsižvelgimo žmones ir d l kit kli i ir sunkenybi , nors jos b t ir didel s, ir sunkios; bet jas dr sia ir kilnia dvasia nugal k, šaukdamas su šv. Povilu: “aš visa galiu tame, kurs stiprina mane” (Pilyp. 4, 13).

5. B k pastovus prad tame darbe, save stiprink ir nusigal k; nepamesk prad to darbo, kol jo nepabaigsi. “Iki galui”, dažnai kartok, save paragindamas, kaip dar šv. Pranciškus Salezas. Iš anksto prad k darbus, kad juos gal tum laiku pabaigti.

6. Naudok kiekvien prog sau pašv sti ir gerai, naudingai dirbti. Tegul Kristaus meil veria tave, b k nuolatos pasiryž s daug dirbti ir kent ti d l Dievo. Kas yra tikrai uolus, nenuilsta dirbdamas, bet juo daugiau dirba ir ken ia, juo didesni darb ir daugiau kent ti trokšta: “ugnis niekuomet nesako gana” (Priež. 30, 16). B k visuomet trokšt s vyras ir su šv. Pranciškum Ksaveru melski: “daugiau, Viešpatie, daugiau”, t. y. daugiau d l Tav s veikti ir kent ti.

7. Ta iau ži r k, kad per daug neapsisunkintum darbais, visa, kas per daug, virsta yda, o nuosaik s dalykai yra pastov s. Visame kame laikyk tinkam saik ; darbas teb nie pagal tavo j gas; ži r k, k gali pakelti tavo pe iai ir ko negali. Saugokis be saiko apsikrauti darbais ir pasiduoti per dideliam norui dirbti, arba per karštai darb kad nesigriebtum ir per daug savo j g nepaprarastum arba j visai nesuardytum ir nepataptum negabus kitiems naudingiems darbams.

8. Šiuo atveju laikykis proto nurodym , stat , vyresni j sakym , o ne savo nevaldomos dvasios veržimosi ir geidim . K tik veiki, atsargiai veik, rintai apsiži r damas, naudodamasis gerais patarimais.

9. Kai darb pabaigsi, bent svarbesn ir didesn , padaryk trump peržvalg , kaip j atlikai ir koki vaisi jisai yra atneš s, kad gal tumei pamatyti, kame esi suklyd s ir kame gerai pasielg s, kad tokiu b du pamaž l pats iš sav s išmoktum tobulai dirbti ir didesnei Dievo garbei tinkamai elgtis.

10. Tavo darb liudininku tur k Diev ; venk su baime, kaip ištikimas Dievo s nus, viso, kas Dievui nepatinka ir stenkis su meile dirbti, kas Jam patinka.

11. Kad sužadintum savyje daugiau uolumo, atsimink, kad dirbti d l Dievo, kuris yra Karali Karalius ir Viešpataujan i Viešpats, kuris už visk , k padarei ir kent jai, gausiai atlygins; kad šio laiko darbai, prispaudimai, kent jimai niekas yra, sulyginti su ta garbe ir šlove, kuri apsireikš ateinan iame gyvenime. Pam styk, ar tinka tokio Karaliaus tarnyboje b ti apsilaidusiam, tingiam ir ner pestingam.

12. Taigi, teb na tavo darbai ne tik geri, bet geriausi, tobuliausi, kaip sako Išmin ius: "visuose savo darbuose b k pasižym j s" (Eccli. 33, 23). "(Instrukcijos, 1928, 41 p.)."

32. Šventasis atsidavimas Dievui

Dieviškosios dorybės: tik jimas, viltis ir meilė suartina mus su Dievu. Tos jungties vainikas yra meilė, kuri kartu yra visos tobulybės ryšys. Bet žmogaus meilė Dievui ne visuose yra lygi; ne visuose yra lygus ir žmogaus atsidavimas Dievui. Šv. Povilas buvo paimtas regėjime “treji dang” (2 Kor. 12, 2); panašiai yra su Dievo meile ir Jam atidavimu — yra nurodomos trys sritys:

1. Paprastoji Dievo meilė, kuria žmogus myli Dievą labiau už viską, labiau už visus Jo kūrinius dėl Jo paties.

2. Veiklioji Dievo meilė, kuri apima visą žmogaus gyvenimą, nušvinta darbais, aukomis bei skausmais, beplatinant Dievo garbę ir Jo meilę žemėje. Ši yra apaštala ir misionieri Dievo meilė ir Jam atsidavimas. Tos meilės palenkta šv. Povilas paklaidai Dievo daug vargų ir skausmų, besirpindamas kurtomis tikinčių bendruomenėmis, bažnyčiomis (žr. 2 Kor. 11, 23-33).

3. Savo asmens pilnas pavedimas, atsidavimas Dievui. Jo šventai valiai pasiaukojimas yra šventasis atsidavimas. Žmogus tuomet rpinasi pirmiausia dieviškaisiais reikalais, Dievo garbe, žmonių sielų išganymu, o tik antroje vietoje būtinaisiais savo žemiškojo gyvenimo reikalais. Šventasis atsidavimas yra didžiausias Dievo meilės laipsnis, nes tos meilės skatinamas žmogus nežiri savo asmens išorinę gerovę, naudą, bet Dievo garbę.

Tokios meil s Dievui ir dvasios buvo perimtas Dievo Tarnas arkivyskupas Jurgis Matulaitis, kai jis 1911 sausio 13 d. raš sau pastabas: “Visk Tau pašven iu. Jei valia prašyti, tai duok, Viešpatie, kad aš b iau Tavo Bažny ioje nelyginant ta mazgot , puodkel , kuria visk valo, o suvartoj , meta šalin kur tamsiausi ir biauriausi kamp , tegul ir aš taip tap iau suvartotas ir sunaudotas, kad tik Tavo Bažny ioje b t nors koks kampelis geriau išvalytas, kad tik Tavo name b t šiek tiek švariau ir skais iau... Duok, kad aš b iau paniekintas, kad susinešio iau, sudil iau, kad tik Tavo garb augt , platint si, kad tik tuo prisid iau prie Tavo Bažny ios tarpimo” (Užrašai p. 44).

Didesnis už švent j atsidavim Dievui yra Viešpaties J zaus atsidavimas žmon ms, kuris tos meil s pavergtas ir paveiktas, save atidav šventoje Eucharistijoje žmon ms. Didesn s meil s pavyzdži niekur kitur nerasime.

Žvelgdami žmogaus meil Dievui ir Jam atsidavim , randame tame veiksmė tris pradus arba elementus: 1. piln atsidavim Dievo tarnybai; 2. tobul prisiderinim Dievo valiai; 3. tobul suart jim ir susivienijim žmogiškosios prigimties su Dievu.

Atsidavimas Dievo tarnybai pasaulie iuose reiškiasi meiliu pamaldumu, o vienuoliuose — klusnumo, skaistybės ir neturto žad laikymu; dvasininkuose — kunigiškais šventimais.

Tobulas žmogaus valios prisiderinimas Dievo valiai vyksta tada, kai žmogus nuoširdžiai

stengiasi gerai suprasti Dievo valią ir imasi ją gyvendinti, tobulai eidamas savo pareigas, siekdamas asmeninio šventumo ir vienybės su Dievu. Tokio pilno prisiderinimo dieviškai valiai maldavo Dievo Tarnas arkiv. Jurgis Matulaitis: “Duok, Dieve, kad aš savęs išsižadėjęs visiškai, kaskart labiau Tavyje ir Tavo šventoje valioje paskaisčiau” (Užrašai, p. 33). Visiems laikams, visiems žmonėms ir visiems šventiesiems to prisiderinimo pavyzdį dangaus Tavo valiai paliko Išganytojas: “Teb nie ne mano valia, bet tavo” (Luko 22, 42).

Tobulas žmogaus susivienijimas su Dievu vyksta tobuliausios meilės veiksmu, kai žmogus visiškai ir su visu kuo aukojasi Dievui. Yra tai didvyriškos meilės viršūnė. Žmogiškoji Jėzus širdis jaut reikalą ne vien pilnai atsiduoti dangaus Tavo, bet ir pamiltiems žmonėms. Pasidariusi neišsakomos vertės jungtis tarp dangaus ir žemės: šventoje Komunijoje Viešpats Jėzus pats atsiduoda mums, jungiasi su mumis realiu ir išoriniu būdu, atgaivindamas ir stiprindamas dieviškąją gyvenimą mumyse; Jo dieviškasis kraujas teka mūsų gyslomis, Jo dievybė sudievina mūsų asmenį. Didesnio atsidavimo, didesnės meilės niekur nerasime. Už ją amžiais turime būti dėkingi. Viešpats Jėzus: “Esu gyvas, tačiau jau nebe aš, bet yra gyvas manyje Kristus” (Gal. 2,20).

33. Atsidavimo vaisiai

Tobulo atsidavimo Dievui vaisiai sieloje yra gaūsūs. Apie juos rašo Dievo tarnas arkivysku-

pas Jurgis Matulaitis: “Jau iu gerai, kad tik tada žmogus tikr Dievo s n laisv gyji, kada išsin r s iš savimybės kailio, apsisiauti Kristaus dvasios ir malon s r bu, kada sav s ir šio pasaulio, ir piktosios dvasios tikrai išsižad j s, pradedi eiti, sigilinti Viešpat Diev , kada savo sugedus k n ir šio pasaulio ankštut l g žtel dvasia apleid s, apsigyveni Augš iausiojo b stuose; kaip tada pasirodo protas aiškus, laisva dvasia, širdis plati ir atvira. Tada tik iš tikr j pradedi jausti, kad visi žmon s broliai, o žmonija tai tik viena šeimyna; ir pradedi savo karšta širdimi visus apglobti, visus prie savo širdies imi maloniai glausti. manytum, vis krauj po šlakel atiduotum, kad tik tuos savo brolius, t Dievo šeimyn l , prie Dievo atvestum, su Bažny ia, su Kristumi juos suvienytum. Kai Dievo meil m s šird žengusi j praple ia, tada joje erdva pasidaro, kad visi žmon s be joki skirtum , ar tai luom , ar tautos, j sutelpa” (Užrašai, p. 33).

Ryškesnieji tobulo atsidavimo vaisiai yra šie:

1. Sieloje vyksta jau iama taika, ramyb , kuri gali duoti tik vienas Dievas: “Aš jums palieku ramyb , duodu jums savo ramyb ; ne kaip pasaulis duoda, aš jums duodu” (Jono 14, 27). Toji ramyb yra tai nesuardomoji nustatytoji tvarka; ji apima m s santykius su Dievu, su artimu ir su savim. Ir Viešpaties J zaus pažad ta sielai ramyb yra trilyp : a. kai žmogaus siela savyje nurimsta, daugiau nebeardydama dvasini savo paj g tvarkos; b. kai aiš-

kiai pažinusi Dievo vali sau, visiškai atsiduoda Jam, pasisavindama Viešpaties nustatytą tvarką; c. kai meiliai palaiko taikų su savo artimu. Juk žmogus privalo tvarkyti savo protą, valią, pojūčius, visas kitas galias, kad išmintis galėtų vadovauti jo norams, o visi pojūčiai būtų proto ir valios valdžioje. Jo protas tada yra laisvas ir aiškus, kai minties nedrumsia pojūčių pageidavimai, kai žmogus tikrai nori visur ir visada vykdyti Dievo valią, jungdamas artimo meilę Dievo meilė.

2. Siela pasijunta laisva nuo visų prisirišimų prieš kitiems, gydama Dievo šventu laisvumu, nes "kur yra Viešpaties Dvasia, ten yra laisvumas" (2 Kor. 3, 17); "Ir pats sutvėrimas bus išlaisvintas iš sugedimo vergijos Dievo vaikų garboms laisvumui" (Rom. 8, 21).

Ši laisvą pajutusi siela labai brangina maldingumo pratybas; jos yra sielai dvasinio gyvenimo maistas ir tobulėjimo priemonė. Pasirinkdama maldingumo lavinimus, ji saugoja šventą Dievo šventu laisvumą; savo santykiuose su Dievu stengiasi būti kuo nuoširdžiausia. Pamaldūs siela malda ir dvasios pratybomis kyla Dievui; savo dėmesį, kiek ji gali, norėdama geriau Jį pažinti, turi nukreipti Dievui, tobuliau Jį valią suprasti visais savo jausmais ir širdimi su Juo susivienyti, visiškai Jam atsiduoti. Ir toje meilėje pajunta tiek džiaugsmo, tiek šviesos, tiek gerumo, jog iš patirtos laimės dvasia alpsta.

3. Dangaus dovanų gausumas atsidavusiai Dievui sielai sudaro tokią laimę, kokią ji vos

gali pakelti, gyvendama žemėje. “Malonumas ir malon lyds mane per visas mano gyvenimo dienas, ir gyvensiu aš Viešpaties namuose per ilgiausi laik ” (Psalm 23, 6). “Daug ramybės tiems, kurie męsta tavo statym ” (Ps. 118, 165).

Didios atjaustos, pergyventos laimės žmogus yra pasiryžęs visko nustoti, jei būt reikalingas, net gyvybę, kad tik sielos meilės santykiai su Dievu nebūt pažeisti. Dievas pasidaro žmogaus noras, minties, veiklos širdis, centras; siela dažnai atsimena Dievą ir naujais meilės veiksmais aukojasi Dievo tarnybai, Šv. Teresė ispanietė pataria savo dukterims: “Penkiasdešimt kartų dienoje paaukokite save Dievui, ir tai padarykite su dideliu karšty, trokšdamas Dievo” (Avisos, u. 30).

Pamaldžios sielos tai padaro, protarpiais kalbėdamos trumpus ugingos meilės aktus, ar kurios pamėgtos giesmės posmus, pavz.: “Dieve, aš tave myliu”, “Garbink, siela, Atpirk jį, garbink Vadvą ir Glob jį žodžiais himnais ir giesmėmis” ar pan. Vienuoliai tai gali atlikti, pakartodami savo padarytą auką, atnaujindami skaistybės, neturto ir klusnumo žadus.

Didvyriškos sielos stengiasi ne vien gerai pažinti, net smulkmenose, Dievo valią, bet ir stropiai, greitai ir tobulai tai pažintą valią vykdyti. Visiems tikintiesiems toji Dievo valia pasireiškia Dievo sakymuose, Bažnyčios statymuose, luomo pareigose, o vienuoliams išryškėja, be to, Vienuolijos statuose, Vyresniųjų paskelbtuose nuostatuose, instrukcijose; ji pabr-

žiama vyresni j asmeniniais nurodymais, sakymais, patarimais. “Vykdyti tavo vali , mano Dieve, yra man pasig r jimas, ir tavo statymas yra prie pat mano širdies (Psalm 39, 9).

Tobulos sielos gerai supranta Dievo malon s, Dievo vert , gerai žino, kad be tos paramos nieko gera padaryti negali. Ir tos sielos laikosi Dievo, kaip k dikis motinos rankos, o pavoj pajutusios, karštai meldžiasi: “Saugok mano siel , nes aš esu tau atsidav s, išgelb k savo tarn , kurs turi vilties tavyje. Tu esi mano Dievas: pasigail k man s, Viešpatie, nes aš šaukiu tave nesiliaudamas” (Ps. 85, 2).

34. Galutin tobulyb

Krikš ioniškojo dvasinio gyvenimo virš n yra š v e n t u m a s , arba pilnoji ir galutin tobulyb . Piln j tobulyb žmogus gali pasiekti vien danguje, kur negali b ti atmainos žmogaus meil je Dievui. Kol žmogus gyvena žem je, jo šventumas ir tobulyb matuojami turima Dievo meile, nes kas tos meil s netur t , to gyvenimas b t bevertis. “Jei tur iau pranašyst s dovan , žino iau visas paslaptis ir visok moksl ; jei tur iau vis tik jim , taip kad gal iau kalnus perkelti, o netur iau meil s, aš esu niekas” (1 Kor. 13, 2). Tod l, juo meil yra tobulesn , juo tobulesnis yra žmogus: “Vis pirma tur - kite meil , kuri yra tobulumo ryšys” (Kol. 3,14).

Meil prasmina visas žmogaus kilniausias dorybes, pati pasidarydama pastovesn , gilesn

ir tyresn . Tuo ji padaro šio gyvenimo atsiekt tobulum panaš dangaus gyventoj šventum . Galutin žmogaus tobulyb žem je nenoromis yra s lygin , o danguje ji bes lygin , atsieкта, nekintama. Ir kiek žem je gali b ti tobula žmogaus meil Dievui, tiek tur s vert s ir visa jo tobulyb .

Daugyb žmoni nuoširdžiai myli Diev ; jie nenori k nors galvoti, svarstyti ar nor ti, kas yra Dievo uždrausta, kas yra priešinga Jo meilei. Bet kai kurios sielos, Dievo malonei padedant, taip sutvarko gyvenim , kad gali b ti pastoviai užimtos Dievu ir Dievo reikalais žem je, kiek tai leidžia šio žemiškojo gyvenimo ir gyvyb s b tinieji reikalai. Tos sielos yra pasiekusios augš iausios, galutin s žem je galimos tobulyb s.

Ir šv. Tomas Akvinitis, rašydamas apie “apvalytos dvasios” dorybes, sako: “Kai kurias dorybes vadiname švent j doryb mis, arba kai kuri šiame gyvenime tobul j ” (Summa Theol. I-II, Q. 61, a. 5).

Visiems yra aišku, jog šiame gyvenime n ra taip tobulo žmogaus, kuris negal t pasidaryti tobulesnis. Ir nors kiekvienas žmogus yra gav s iš gerojo Dievo sau tinkamiausios paramos, anot apaštalo: “Kiekvienas turi sau tikr dovan iš Dievo, vienas toki , kitas kitoki ” (1 Kor. 7, 7), bet augti tobulyb je ir šventume turime geros progos, skatinant Viešpa iui: “Kas yra teišsus, tas tedarо teisyb , ir kas šventas, dar tepasišventina” (Apr. 22, 11).

II KNYGA

LAIM S KELIAS

I Dalis

SUTEIKTOJI TIESOS ŽVALGA
— KONTEMPLIACIJA

I Skyrius

ŽVALGOS PRIGIMTIS IR PRIEŽASTYS

1. vadas

Mielas minties žvilgsnis apreikšt ties vadinasi tiesos žvalga, arba tiesos kontemplacija. Žmogaus mintis, pažindama ties, ja grožisi, gerisi, žavisi. Tiesos supratimas, išmanymas, jos žinojimas padaugina žmogaus išmintį. Juo gilesnis ir didesnis tiesos nušvinta protui, juo laimingesnis, išmintingesnis jau iasi žmogus. Neišsakojoji laim laukia žmogaus danguje, kai jis galės pažinti vis ties šaltinį, matyti Dievą.

Pasigrož jimas ir minties žavesys Dievo apreikštomis tiesomis yra išminties veiksmas. Kai kas vadina tiesos žvalga šv. Rašto skaitymą. Ten jis klauso Dievo balso, stebi Dievo apreikštias tiesas. Kiti vėl tiesos žvalga kartais vadina žmogaus maldą, jo pokalbį su Dievu.

Trys apaštalai: Petras, Jokūbas ir Jonas. Jaus persimainymo metu susižavėjo dieviška Jaus garbe ir aiškiai suprasta tiesa: Jis yra Dievo sūnus, ir stengs vien pareikšti: "Viešpatie, mums ia gera būti" (Mato 17, 4).

Didelį tiesų supratimą Saulius kelyje Damaske. Jam apsireiškė Jaus ir pasakė: "Sauliau,

Sauliau, kam mane persekioji? Jis tar : Kas tu, Viešpatie? Tas atsak : Aš J zus, kur tu persekioji” (Apd. 9, 4-5). Tas V. J zaus apsireiškimas paveik Sauli tiek, kad jis pasidar iš Kristaus persekiotojo taut apaštalas, šv. Povilas.

Nuostabi dalyk dar V. J zus Palestinos žem je. Jie liudijo Jo pasiuntinyb , Jo žodžio ties : “aklieji regi, raišieji vaikš ioja, raupsuotieji pagydomi, kurtiniai girdi, mirusieji keliasi, betur iams skelbiama Evangelija” (Mato 11,5). “Jei nenorite manim tik ti, tai tik kite darbams, kad pažintum te ir sitikintum te, kad T vas yra manyje ir aš T vuje” (Jono 10,38).

Dievo apreikštoji tiesa, ar ji bus šv. Rašte, ar nuostabiuose Jo veikaluose, ar tai pavien se sielose, suteikiant joms gilesn apreikšt ties supratim , ar duodant galios Dievo ties liudyti neprastu b du, priklauso patirties sri iai, ir žmogus visa tai pasisavina suteikt ja tiesos žvalga. Reikia pradžioje susipažinti bendrai su Dievo suteikt ja sieloms tiesos žvalga, kontempliacija, o paskui panagrini ti nuostabius reiškinius, kurie lydi šv. Dvasios dovanas Dievo pasirinktoms sieloms.

2. Suteiktoji žvalga

Viešpaties Dievo suteiktoji sielai tiesos žvalga, anot šv. Augustino, yra malonus pasig r jimas suprantama Dievo tiesa. Suteiktoji tiesos žvalga sudaro sielos patirties nuostab j arba mistin gyvenim . Yra tai tiesioginis žvelgimas

dievišk ties , pažadintas antprigimtinio prado. Plačiau aptardami t sielos b kl , sakome, kad ji, paveikta augštesni j šventosios Dvasios dovan , su nepaprasta Dievo meile antprigimtinium b du paž sta dievišk sias tiesas.

žvalga priklauso proto veiksmui. Kai kitais atvejais protas svarsto, samprotauja, jieško tiesos, tai šiuo atveju jis ties turi, j paž sta, mato, grožisi ir ja žavisi. Tiesos žvalga yra patirties dalykas, kai samprotavimas, žinom ties pagelba jieškojimas nauj ties , yra mokslinis, teoretinis reikalas. Suteiktoji tiesos žvalga nušvinta protui, antprigimtinium b du paveiktam šv. Dvasios ne prast dovan . Dievas, anot dvasinio gyvenimo mokytoj , ia yra jau iamas ir turimas ypatingu b du sieloje. t nuostabi patirt skatina mus šv. Dvasia: “Ragaukite ir matykite, kaip geras yra Viešpats” (Ps. 33, 9).

Išorini ir tolimesni daikt patirtis pasiekia mus paj i pagelba: juos matome, užuodžiame, girdime, o artimesnius galite palyt ti ar paragauti, — palytime tai, kas yra arti, bet išor je; ragauname tai, k paimame save, vid . Dievas gi yra m s viduje, m s sieloje; tod l ir Dievo gerumo patirtis yra pavadinta paragavimu. Ši patirtis, kuri nesiremia vien klausa, bet skon - jimusi, yra išminties mokytoja. Ji teikia protui tikrum ir užtikrinim . Dvasiniai dalykai yra m s sieloje, m s viduje, tod l jie patiriami pirmiau paragavimu, o paskui matymu.

Pavyzdžiui, kai kas mums sako, jog medus, ar koks valgis yra saldus, bet mes patys dar neturime to valgio ar medaus patirties, tik dami

teigusio žodžiui, priimame ties ; bet kai patys paragaujame to maisto ar medaus, tuomet turime medaus ar maisto saldumo patirt , paž stame tos tiesos tikrum . Dievo gerumo patirtis yra vidin , dvasin . Toji patirtis yra vaizduojama valgiu: „Palaimintas, kurs valgys duonos Dievo karalyst je” (Luko 14, 15). “Aš gyvenimo duona... kad, kas jos valgys, nemirt . Aš esu gyvoji duona, kurs iš dangaus nužengiau. Kas valgys tos duonos, bus gyvas per amžius” (Jono 6, 48-52).

Visai kita yra švent j patirtis danguje: jie, matydami Diev ir dievišk j ties akis ak ir skend dami Dievo gerumo berib je, nereikalingi tik jimo ar vilties, — jie Diev turi, jie turi amžin j gyvenim , jie turi savo amžin j berib laim . O tos sielos, kurios dar žem je gyvena, bet Dievo gerum ir dievišk sias tiesas paž sta suteiktosios žvalgos b du, jau yra prad jusios savo laim s gyvenim ; tas kelias veda jas dang . Tiesa, kol esame žem s keleiviai, paž stame dievišk ties netobulai, anot šv. Povilo: “Dabar mes matome atspindyje lyg m sl , tuomet gi veidu veid ” (I Kor. 13, 12). Sielos danguje mato Diev veidu veid , o žem je, — suteikiamosios žvalgos, antprigimtinu b du, paž sta dievišk - sias tiesas. Šis žvalginis dievišk j ties pažinimas sukelia sieloje karš iausi Dievo meil , ir toji tobuloji meil glaudžiai sujungia siel su Dievu.

Kaip medžiaginis vynas apsvaigina k n , taip tam tikra prasme žvilgsnis dievišk j išmint apsvaigina siel , suteikdamas jai didelio džiaugsmo. T j džiaugsm teikia pažintos die-

viškos tiesos. Ir juo t ties paž sta siela dau-
giau, juo didesnis yra jos džiaugsmas.

Kristaus žmogiškoji prigimtis, jo žmogiška-
sis protas nereikalavo, kad jis b t pakeltas
Diev , nes visada buvo sujungtas su Dievu vie-
name asmenyje, visada jis žinojo dievišk ties ir
j skelb žmon ms, matydamas Diev savo esm -
je. Bet visi kiti esame reikalingi, kad Dievas, su-
stiprin s savo malone m s žmogišk j prot , sie-
lai ties nušviest antprigimtiniu b du. Tai vyks-
ta šv. Dvasios suteikt augštesni j dovan d -
ka. Ir taip siela patiria ir pamato Dievo atsklei-
džiam ties suteikiamos žvalgos metu. Tuomet
siela jau ia Dievo artum , Jo akivaizd .

Visai kitaip yra su veikli ja, žmogaus pa-
stangomis susidaryt ja, tiesos žvalga. Apie j
šiaip rašo šv. Alfonsas Liguori: “Tam tikram lai-
kui pra jus, paprastasis m stymas sudaro taip
vadinam gaut j arba veikli j žvalg , kas
pirmiau buvo galima pasiekti vien ilgais svarsty-
mais” (Homo apostolicus, Appendix I, n. 7). Apie
savo patirt kalba šv. Teres ispaniet : “Pasitai-
kydavo man,... kad kartais pajusdavau savyje to-
k Dievo artum , jog nebegal davau abejoti, kad
Jis yra manyje, ar kad aš esu Jame paskendusi.
Tai ne vykdavo kokio apreiškimo b du” (Žr. The
Life, London, 1932, c; X, n. 1, p. 71). “Sakau, ant-
prigimtiniu b du, nes nei kokiomis pastangomis
ar stropumu negalime gauti to, nors ir kažin kaip
stengtum m s” (Žr. The Life, c.XIV, n.2; The
Way of Perfection, London, 1935, c.25, n.3; The
Interior Castle, TV ed. London, 1930, V man.
C. H, p. 95). T pat tvirtina šv. Jonas nuo Kry-

žiaus savo veikaluose (Žr. The Complete Works of St. John of the Cross, t. I. Ascent of Mount Carmel, kn. 2, c. 15, p. 121 ir kn. 3. n. 1).

Dieviškos šviesos ir dieviškos išminties liejimu sielai pasidar dievišk j ties žvalga. Ji yra vadinama suteiktoji, pasyve žvalga, ne d lto, kad protin s žmogaus j gos pasidaryt nebeveiklios, kurios tikrumoje tuo metu galingiausiu b - du veikia, bet d lto, kad ši žvalga neseka iš prigimtin s j veiklos, o gauna daug k , kame turi veikti. Gauti gi, anot šv. Tomo Akv., yra pasyvus veiksmas, kaip duoti yra aktyvus — veiklusis veiksmas (Žr. II-II, Q. 179, 188). “Kurie yra Dievo Dvasios vedami, tie Dievo vaikai” (Rom. 8, 14). Jie, gaudami ar išminties dovan , ar k didesnio, priima tai ypatingu b du Dievo paskatinti. Ir kiekviena siela taip Dievo paliesta ir pakelta antprigimtiniu pradū, stebi ties protu, o savo valia j myli. Tiedu sielos veiksmi yra jai taip mieli ir ram s, jog sakoma, kad siela daugiau priima negu pati veikia. (Žr. P. Antonii a SS. Directorium Mysticum, Paryžius, 1904 m. p. 15-16).

3. žvalgos r šys

Patirties žvilgsnis Diev ir dievišk sias tiesas sudaro mistin sielos gyvenim , kuris apima antprigimtiniu dovan apraišk eil . Dvasinio gyvenimo mokytojai skiria ia neryški j tiesos žvalg nuo ryškiosios.

Neryškiai žvalgai priklauso tie tikros žvalgos veiksmi, kuriais pasiekia siela bendr , vi-

suotin ir prietams Dievo bei Jo paslap i pažinim , nors tikrov je jis yra daug šviesesnis ir kilnesnis, negu savo j ga siela gal t pasiekti. Tai mums gali paryškinti nuotykis. Važiuodami nakt auto mašina, net tamsoje matome gana daug pakel s daikt . Bet kai iš priekio atvažiuoja kita mašina, paleidusi didžiul šviesos srov , per t švies mes nebematome nei visos atvažiuojan ios mašinos, nei t , kurie j vairuoja, nors aplink daug kas nušvinta. Panašiai vyksta sieloje, kai Viešpats sav ja šviesa išryškina žmogui dievišk j ties . T reiškia dvasinio gyvenimo mokytojai vadina kartais — spindinti prietamsa, kartais — dieviškoji tamsa, ir kitaip.

Ryškieji tiesos žvalga yra antprigimtini dalyk patirtis su ypatingu, iki smulkmen , kurio nors dalyko pažinimu. Ji vyksta antprigimtinuose reg jimuose, pokalbiuose ir apreiškimuose. Šie dvasiniai reiškiniai apima vairius žvalginio gyvenimo laipsnius, bet savo tarpe nesudaro kokios pastovios tvarkos, ar kad vienas reiškinys sekt kit , nes neturi savitarpio ryšio. Šios ne prastos dovanos yra daug mažesn s, negu Dievo ir dievišk j ties žvalga.

Dievo suteiktoji apreikšt j ties žvalga gali taip pat b ti teigiamoji ir neigiamoji, panašiai kaip sigytoje, veikloje tiesos žvalgoje: k tik gero randame Dievo k riniuose, priskiriame Dievui tobuliausiu b du, o pasteb j k riniuose tr - kumus, juos neigiame esant Dievuje.

Šv. Tomo Akvinie io veikaluose randame - vairiais atžvilgiais svarstom suteikt j tiesos žvalg su atitinkamais pavadinimais.

Palaimintoji žvalga, arba švent j , esan i danguje, tai gautas Dievo pažinimas. J tur jo žmogiškoji Kristaus siela, susijungusi vien Dievo S naus asmen (Žr. P. T., q. 21, art.1 ad 3). Dievui panaši tiesos žvalga (žr. 3 Sent. 35,2); laisva, nes laisvai gali apžvelgti visa bendru žvilgsniu (cf. 1 Pol 9. a); atvira, suprasdama tiesas, kurias tik jimas žmogiškuo- ju b du buvo laik s (žr. 3 Sent. 35, 2. 1 ad 1); tobula ir netobula žvalga, ži rint tai, ar matomas Dievas betarpiu, ar per Jo k rinius (žr. 1 Sent. Prol. 1.1 c.); vidin , kurios malo- nume mintis negali pasilikti ilgai (žr. SS. q. 180, art. 8); a t s i j i nuo pavieni asmen (P.T. q.4, a.4.a); t višk s žvalga, matant Diev dan- gaus t vyn je; ji nereikalinga tik jimo pagelbos, nes tiesa paž stama savo esm je (SS. q. 5, a. 1 ad 1); tobuloji, kai Dievas matomas betarpiu savo b tyje; dvasin , reikalaujanti didelio minties tempimo pranašystei pažinti (SS. q. 178, a. 4); paprasta, kai visos sielos galios susi- veda vien paprast suprantamos tiesos žval- g (SS. q 180, 6 ad 2); tiesos žvalga, kuri pagrindiniai sudaro mistin sielos gyvenim , yra dieviškosios tiesos gautas pažinimas. Jis yra ge- riausioji žmogaus dalis ir žmogaus gyvenimo tiks- las, — pažinti ir myl ti Diev (SS. q. 180 art. 4; cf. P. S. q. 3, a. 5; P. S. q. 31, art. 7).

Dieviškosios tiesos suteiktoji žvalga nevisa- da yra maloni ir lengva, kaip yra prat galvoti žmon s, bet protarpiu ji yra skaudi ir sunki, padedanti sielai apsivalyti. Tuo atveju gautoji žvalga vadinama t a m s i. Kitais atvejais siela

žvelgia pateikt ties su didele meile ir mielu džiaugsmu. Bet tai skiriasi nuo sudaromo sieloje išminties dovanos veiksmo, kuris pasireiškia nuostabiu malonumu ar Dievo atjautimu; kai pastebi tai, kas šalina sielą nuo Dievo, kas Dievui joje prieštarauja, pajunta tą dalyką nepamigim ir jį aitrumą. Panašiai, kaip vyksta su muzika: gražios muzikos tonai džiugina klausytoją, o disonansai pažeidžia estetinį skonį.

4. Žvalgos priežastys

Nagrindami suteikti dieviškos tiesos žvalgą, randame jį sudarančias šias priežastis. Žmogaus sielos sąranga, polinkis ar sielos gali pasiruošimas jį priimti yra esminė žvalgos priežastis, nes medžiaginė priežastis yra pats žmogus. Kad susidaro žmoguje sąranga žvalga, to priežastis yra šv. Dvasios dovanos, bei asmens protinė galia, ta dovaną sustiprinta, apšviesta. Žvalgos galutinis tikslas yra pilnoji žmogaus, gaunančio tiesos žvalgą, tobulybė ir visos Bažnyčios dvasinė gerovė.

Nors siela gauna žvalgoje antprigimtines dovanas ir antprigimtines dorybes, bet ir ji pati veikia: veikia sielos protas ir jos valia. Protas mato ir supranta pateiktą tiesą, o savo valia myli Dievą. Todėl ir suteiktoji žvalga yra skaitoma tarp žmogiškųjų veiksmų. Ir juo didesnis, gilesnis ar aiškesnis yra tiesos pažinimas, juo didesnė ir karštesnė kyla meilė valioje (žr. šv. Tomo I-II, q. 27, a. 2), nors gali būti atvejais, kai

sieloje kyla tobula meil , o prote n ra tobulas tie-
sos pažinimas; ypa tai taikoma Dievo pažinimui
ir Jo meilei: žmogaus protas negali tobulai apim-
ti, suprasti, pažinti begalinio Dievo, bet valia J
gali tobulai myl ti, pilnai paklusdama Viešpaties
sakymui: „Myl si Viešpat Diev tavo visa savo
širdimi” (Pak.6, 5).

„Vienoms sieloms aš duodu malon , kalb jo
V. J zus šv. Katarinai Sienietei, kad pajust s -
mon je nuolatin mano su jomis buvim , kai ki-
toms tai duodu pajusti vien protarpiais, ne kad
aš atitrauk iau nuo j savo malon , bet vien mano
buvimo atjautim ... Tos sielos skend ja ir dega
mano meil s liepsna, apvalytos nuo visa, kas nesu
aš, sav s atsižad jusios ir meile sujungtos su ma-
nimi. Kas gali tuomet atitraukti jas nuo man s
ir mano malon s?.. Jos visada jau ia mano artu-
m savyje, ir aš niekad neatimu joms šio jaus-
mo... Net daugiau, net j k nai dažnai pakyla nuo
žem s d liai šios tobulos vienyb s... J k nai,
kaip buv , palieka be judesio sugniuž tiek nuo
sielos meil s, jog mirt , jei mano gerumas j ne-
sustiprint . —... Be to, kartais nutraukiu t vie-
nyb , kad siela susivienyt su savo k nu. Šv. Po-
vilas skund si, kad jis turi k nui tarnauti, nes
jis kliud jam betarpiai džiaugtis mano dievybe.
Jis dejavo, pasilikdamas tarp mirting j , kurie
nuolat mane žeidžia, negal damas man s matyti
mano esm je” (žr. Dialogue, 74, 78, 79).

Siela laisvai leidžia Dievui veikti savyje, su
Juo bendradarbiaudama, panašiai kaip k dikis
laisvai ir su dideliu malonumu leidžiasi nešamas
ant motinos rank . Svarbiausias yra motinos

veiksmas, suteiki s k dikiui džiaugsmo, bet prie to prisideda ir k dikis, neprieštaraudamas nešamas.

Ir suteiktoje tiesos žvalgoje veikia Dievas savo dovanomis bei malon mis, veikia ir žmogus, laisvai bendradarbiaudamas su Dievu.

5. Prigimties galios

Žmogiško veiksmo s kmingoji ir prigimtoji priežastis yra jo sielos galios, b tent: protas ir valia, nes siela neveikia betarpiu savo esme, bet savo galiomis. Ir tai, k savo protu paž sta, suprantu, to panori savo valia.

Šventosios Dvasios dovan sustiprintos protin s sielos j gos, suteiktosios žvalgos atžvilgiu, supratimo plotu, tampa vairiai pasireiškia pas atskirus asmenis. D l to pas dvasinio gyvenimo rašytojus randame vairi patirties žvalgos aptarim , vertinim .

Dievas yra neprieinamoje žmogui šviesoje: „Dievas yra šviesa ir jame n ra jokios tamsybės“, rašo šv. Jonas (1 Jono 1, 5). Kai tiesos žvalgoje sustiprintas žmogaus protas susižavi patiriama tiesa ir jo valia suliepsnoja didžiule meile, susidaro jam pa iam it prieblanda, tamsuma, nes žem je turimos žmogaus j gos n ra paruoštos matyti Dievo garb . Pel dos ar apuoko akys gerai mato nakt , bet saul s šviesa jas apakina.

Suteiktoje žvalgoje siela užsidega Dievo meile ir patiria neišsakomo džiaugsmo, besiklausydama kalbant Viešpat joje. Nors ji pasilieka ra-

mi, bet vis naujais meil s aktais pasiveda geram Dievui. Savo džiaugsmu ji dalyvauja Viešpaties džiaugsmė (žr. Mato 25, 21).

Tobulos vienyb s su Dievu metu siela yra pilniausiai patenkinta Dievu, nei kiek neprisimindama Dievo k rini nei savo reikal ; yra sakoma, ji sk sta, išnyksta Dievuje, nors visada pasilieka Dievo k rins. Tos sielos valia atitinka pilniausiai Dievo vali , nori tai, ko Dievas nori. Ji pasidaro artimai panaši Dievui, kaip kaitinta iki virimo geležis yra panaši j siau ian iai ugniai.

Paryškindami žmogaus sielos artum Dievui suteiktoje žvalgoje, rašytojai sumini to artumo vairius, neišsakomo malonumo laipsnius. Dvasiniu pabu iavimu ir apgl bimu yra vaizdžiai nusakomas žmogaus asmens patiriamas Dievo veikimas jo sielos esm . Dar glaudesnis Dievo artumas ir laim s didumas yra nusakomas dvasin mis sielos sužieduotuv mis ir dvasin mis sielos vedybomis su Dievu, ži rint, ar tobuloji vienyb su Dievu yra tik prasid jusi, ar ji yra tvirta ir pastovi. Pastaruojų atveju siela pastoviai atjau ia savyje Dievo buvim , nors nevisada tuo pa iu aiškumu. Kai du tarpusavyje besimyl asmenys b na tuose pa iuose namuose, jiedu jau ia antrojo buvim , nors vienas antro ir nematyt esant tame pat kambaryje.

Sielai esant tobuloje vienyb je su Dievu, kaip liudija šv. Teres , Dievas betarptai apsireiškia sielai kuriuo nors suprantamu kilniausiu b du (Int. Castle 7, c. 2. 3). Siela, gaudama pašveniamosios malon s kilniausi dovan , pasidaro arti susijungusi su dievišk ja prigimtimi, palieka

sudievinta, sutampa su Dievo dvasia: „Kas laikosi Viešpaties, tas yra viena su juo dvasia” (1 Kor. 6, 17), Dievo malon s d ka.

Šv. Bernardas paaiškina ši sielos pad t taip: „Kai sakoma, jog ši dvasios vienyb yra ne vien d l to, kad šv. Dvasia sukuria meil ir paveikia žmogaus dvasi , bet kad pati šventoji Dvasia yra Dievo Meil ; ir per j , kuri yra T vo ir S naus meil bei vienyb , malonumas ir g ris, pabu iavimas ir apgl bimas bei visa, kas tik gali b ti bendra abiej toje glaudžiausioje tiesos vienumoje ir jos vienyb je, žmogus savuoju b du linksta prie Dievo, kad dalyvaut esmin je S - naus T vui ir T vo S nui vienyb je, neišsakomu ir nesuprantamu b du užsitarnaudamas tai Dievo žmogus, ne Dievas, ir kas yra Dievas savo prigimtimi, žmogus pasidar Dievo malone” (žr. De vita sol. ad Fratres de Monte Dei; cf. P. Antonii, Dir. Myst. p. 32).

Žmogaus vaizduot pastebima yra vien žemesniuose žvalgos laipsniuose. Jos n ra augštesniuose laipsniuose. Tod l toji žvalga yra vadinama g r y n o j i , nors b dama žmogaus vidin j ga, ji gali kai kada pasireikšti ir grynosios žvalgos metu, lygiai kaip gali augti meil s tam pa valioje, negavus pažinimo naujos šviesos prote. Kai vien savo grynuoju protu su meile žvelgia žmogus suteikt tiesos žvalg , t pad t rašytojai vadina: sielos gelm mis, dvasios virš ne, centru ir panašiai.

6. Šventosios Dvasios dovanos

Kai žmogus, išvystęs prigimtines dorybes, pagrindžia jomis savo gyvenimą, sakome, jis prigimtiniai yra doras žmogus, filosofas, o kai jo sieloje nušvinta Dievo suteiktos antprigimtinių dieviškosios dorybės: tikėjimas, viltis, meilė, ir dorovinės dorybės ir žmogus jį laikosi, neprarasdamas pašveniamosios Dievo malonės, sakome, jis gyvena antprigimtinių su nyto Dievo vaiko gyvenimu, kuris nuves jį dangaus laimę. Tas gyvenimas prasideda krikščionio sielai šv. krikšto metu, jis auga ir vystosi, priimant kitus Kristaus paliktus šv. sakramentus, ir pasiekia tobulumą su Dievo meile.

Bet Dievas pasirenka dosnias ir šventas sielas, norinčias tobulai pažinti Jį valiai ir jai paklusti, apdovanoja jas šv. Dvasios dovanomis, kad pajęgtų giliau suprasti Dievo tiesas, pat Dievą, kad pilnai atsiduotų Dievui visu savo širdies karštyje, — jos begyvendamos žemėje, glaudžiai susivienijusios su Dievu, pradeda daugą gyvenimą, patirtimi pajusdamos Dievo artumą, Jį gerumą: šios sielos gyvena antprigimtiniu slaptą gyvenimu, kur rašytojai vadina — mistiniu gyvenimu. „Morta, Morta, sielajiesi ir esi susirpinusi daugeliu dalykų, o reikia tik vieno. Marija pasirinko geriausią dalį, kuri nebus iš jos atimta” (Luko 10, 41 - 42). O ji yra — pažinti apreiškė tiesą, pažinti Dievą ir džiaugtis Jį artumu.

Dievišką mokslą žinovai moko, jog su pašveniamąja Dievo malone yra suteikiama sielai

ir septynios šv. Dvasios dovanos. Tos dovanos sie-
loje auga ir stipr ja vien Dievo veikimu, bet ne
žmogaus pastangomis, ir visuomet pasilieka do-
vanos, o ne žmogaus gytos ir prapl stos doryb s.
Kiek prie t dovan s kmingos veiklos sieloje
turi žmogus prid ti savo pastang , kad siela pa-
siekt suteikt j Dievo tiesos žvalg , k pada-
ryti, kad dorybi veiksmi pasidaryt nepapras-
ti, didvyriški — tik vienas Dievas žino.

Antprigimtinei suteiktajai tiesos žvalgai
padeda tik jimas ir meil . Be j žvalga neb t
tobula. Kaip moko patirtis, kaip liudija tuo gy-
venimu gyvenusios sielos, Dievo suteiktoji tiesos
žvalga savo veikimo b du yra augštesn už pri-
gimt j žvalg . Antprigimtiniai suteikt jai žval-
gai yra reikalingi kiti ties išryškinantieji pra-
dai, kurie, sustiprin protines galias, padaro tai,
kad jos paj gia žvelgti antprigimtinius ir die-
viškuosius dalykus. Tie pradai, kaip mus moko
žymiausieji dvasišk j moksl žinovai, yra š v e n -
t o s i o s D v a s i o s d o v a n o s . Ši dovan
takoje esminiai sustipr ja žmogaus pažinimo ga-
lios ir tuo pat metu jos veikia siel augštesniu
antprigimtiniu b du. Šv. Dvasios dovanos veikia
pastoviai palanki Dievui siel , kad ji paklust
šventajai Dvasiai, (žr. šv. Tomas PS. q. 68, a 3;
firt. 2, ad 1). Tuo pat metu siela pasidaro klusni
ir galinga, miela ir stipri; gaudama iš Dievo ran-
kos paramos, pasidaro daug veiklesn Jam tar-
naudama ir Jo darbus dirbdama (žr. Rev. R. Ga-
rrigou - Lagrange, O. P. Christian Perfection, p.
275). Yra septynios šv. Dvasios dovanos: išmin-
tis, supratimas, mokslas, patartis, pamaldumas,

stipryb ir Dievo baim . Jas seka šv. Dvasios vaisiai: meil , džiaugsmas, ramyb , kantrumas, maloningumas, gerumas, romumas, meilumas, iš-tikimyb , kuklumas, susilaikymas, skaistyb (žr. Gal. 5, 22-23).

Šv. Tomas moko, jog šv. Dvasios dovanos yra b tinos išganymui (PS. q. 68, a. 2), tarp kuri išmintis yra pati augš iausioji ir Dievo baim pati žemiausioji tarp t dovan , nes Iš-minties knygoje pasakyta, jog Dievas myli tik t , kuris gyvena su išmintimi ir baime (Išm. 7, 28); kitoj gi vietoje: „kuris yra be baim s, negali b ti išteisintas“ (Eccl. 1, 28). Viešpats Dievas žino m s sielos reikalus. Jis pažad jo mums duoti švent j Dvasi , o Ji teikia mums savo septyneriopas dovanas. Tos dovanos patobulina žmog ir paruošia j , kad laisvai priimt ir vykdyt Dievo vali , ži r t Jo reikal .

Dievas patobulina žmogaus prot dviem b dais: 1. prigimtiniis protas tobul ja gaut ja išminties dorybe, ir 2. antprigimtiniu b du, b -tent, suteikiamas žmogui dievišk sias tik jimo, vilties ir meil s dorybes. Ši sielos tobulyb yra augštesn už prigimt j , bet žmogus j turi ne-visai tobulu b du, kadangi jis paž sta ir myli Diev netobulai. Tai žinant, suprasime, kod l pilnai žmogaus tobulybei reikia šv. Dvasios dovan ; pats vienas paliktas žmogus neatsieks tobulyb s. Panašum galima rasti tarp saul s ir m nulio šviesos. Sakome, saul turi švies ir tobulai švie-ia; bet m nulis neturi savyje šviesos, jis b t tamsus, jei ne iš saul s skolinta šviesa. Antpri-gimtin je srityje, kuri be galo viršija visa, kas

yra m s prigimtis, reikia, kad Dievas mus paskatint ir vadovaut naujam gyvenimui: „Kurie tik yra Dievo Dvasios vedami, tie Dievo vaikai... O jei mes esame vaikai, tai ir t voniai: t voniai Dievo ir bendrat voniai Kristaus” (Rom. 8, 14; 17).

Dievas apšvieia m s prot ir paskatina vali tiek prigimtiniu, tiek antprigimtiniu b du. Prigimtiniu b du paskatina vali , kad nor t laim s ir siekt tikrojo g rio, ne vien tariamojo, teikdamas vadinam kv pim .

Antprigimtiniu b du paskatina Dievas žmog jieškoti ir trokšti Dievo, gr žti prie Dievo, savo galutinio tikslo, ir pasiryžti, kad pasinaudos suteiktomis antprigimtin mis doryb mis bei šv. Dvasios dovanomis, kurios padaro žmog Dievui klusn , Jo valios siekiant (žr. R. Garrigou-Lagrange, Chr. Perf. p. 385).

Supratimo dovana apšvieia žmogaus mint , jo prot , kad suprast ir žvelgt dievišk sias tiesas ne žmogišku prigimtiniu b du, bet žvelgt ties dieviškomis akimis. Išmintis padeda suprasti Diev ir atskirti dieviškuosius dalykus nuo vis kit . Mokslas padeda bendradarbiauti su Dievu malone suteikiamoje žvalgoje, stebint dievišk sias tobulybes, kiek jos atsispindi Dievo k riniuose.

Nors yra tiesa, kad visos sielos, b damos pašven iamoje Dievo malon je, turi taip pat šv. Dvasios dovanas; bet tos dovanos ne pas visas sielas yra s kmingos, veiklios, kad pakelt siel gaut j tiesos žvalg , ar d l to, kad šventoji Dvasia nevienodai veikia sielas, ar d l to, kad

kai kurios sielos nėra palinkusios paklusti ir bendradarbiauti su Dievo paskatinimais, o kai kada net tam sudaro kliūtis.

Ši šv. Dvasios dovan gausumas sudaro žmogui suteiktosios žvalgos esmę; jį dydis dieviškos šviesos tampa, kuri nušviečia sielą, sudaro žvalgos augštesnius laipsnius, panašiai kaip danguje šventieji skiriasi laimės laipsniu, gavo daugiau garbės šviesos: „Kitoks saulės skaistumas, kitoks mėnulio skaistumas ir kitoks žvaigždžių skaistumas; nes žvaigždė nuo žvaigždės skiriasi skaistumu. Taip ir mirusieji prisikilimas“ (1 Kor. 15, 41-42).

7. žvalgos turinys

Suteiktosios žvalgos esminis ir svarbiausias turinys sudaro Dievas. Visa kita, kas nėra Dievas, žvalgai yra antraeiliai ir medžiaginiai dalykai. Juose — Dievo kūriniuose, it veidrodyje, atsispindi Dievo visagalybė, begalinis išmintis, tai viška apvaizda, Dievo visur esimas savo galybe, išmintimi, visa savo esme. Žvalgoje yra pažįstamas Dievas antprigimtinis būdas; susijungia su Juo žmogaus siela didele meile ir yra laiminga. Ji paruošia žmogų amžinai laimei. Suteiktoji protui antprigimtinės tiesos šviesa, padedama antprigimtinio tikėjimo, su meile žvelgia dievybė ir visa, kas siejasi su Dievu.

Kaip antraeilis žvalgos dalykas yra Jėzus Kristus žmogystė; Jo viename dieviškame asmenyje tapmiausiu būdu yra susijungusi dieviš-

koji ir žmogiškoji prigimtis, sudarydamos vien Išganytojų .

Artimiausiai Kristaus stovi Jo Motina, Ne-
kaliausia Marija, vis Dievo karininkė dama
artimiausia dievybei Dievo maloni pilnumu, gar-
bingiau perteikdama negu visi žmonės K r jo
dieviškas savybes. Ji yra suteiktosios žval-
gos objektas.

Žmogaus siela, Dievo ypatingos malonės ap-
šviesta, su meilia nuostaba ir žaviu žvelgia
antprigimtinio būdu nušvitusi ties visu savo
protu, išmintimi, valia ir širdimi jungdamosi su
Dievu, dažnai net nepastebama pavieni su-
pani dalyk , o kai kada, Dievo veikimu, nebe-
valdydama savo pajūsi , yra paskendusio tobuloje
Dievo žvalgoje. Suteiktoji žvalga yra Dievo do-
vana, žmogaus neužsitamauta, antprigimtinė .

Kaip jau buvo sakyta, siela, kuri pasilieka
pašveniamoje Dievo malonėje, tarp kit dvasi-
ni dovanų , turi išminties dovaną , kuri sustiprina
protą . Ši išminties dovana kartu su protu, ypa-
tingu Dievo veikimu, kai Jis to panorė, sužadina
proto garbingiausi veiksm , tiesos žvalg , kuri
nėra paprastas Dievo pažinimas, bet nepaprastas
ir tiek skmingas, kad išsilieja meile, it Dievo
gaisr sudarydamas žmogaus laisvoje valioje,
kaip pažymi šv. Tomas Akviniėtis (žr. I P. q. 43,
art. 1; Antonius a SS. Div. Myst. p. 5).

8. žvalgos tikslas

Suteikiamos žvalgos artimiausias tikslas yra
žmogaus sielos šventumas, tobulybė . Dievas lei-

džia pajusti sielai Jo buvim savyje. „Kas mane myli, tas laikys mano žodžius; ir mano T vas j myl s; mes pas j ateisime ir pasidarysime pas j buvein ” (Jono, 14. 23). „Dievo šventov šventa. Tai esate j s” (I Kor. 3. 17); „Garbinkite ir nešiokite Diev savo k nel!” (I Kor. 6, 20).

žvalga nepriklauso prie visai dovanai gaudamam j Dievo dovan ; bet ji remiasi ir sielos nuopelnais, sužadinant jai dievišk j dorybi : tik jimo, vilties ir meil s veiksmus. Dievas suteikia dosniai sielai antprigimtin tiesos žvalg , kad patobulint pa i siel . Aišku, ia kalbame ne apie tobulyb s esm , bet apie jos pilnum .. Pavz. kaip tur ti gerai matan ias akis, nors ir nepriklauso žmogaus k no esmei, bet vien tobulo k no pilnumui, taip ir suteiktoji žvalga, nors nepriklauso prie krikš ioniškos tobulyb s esm s, bet, aišku, reikalinga jos pilnumai.

Ši žvalga aiškiau pasireiškia pas tobulas sielas, kurios yra labiau linkusios užsl pt j dvasin gyvenim ; kitose tobulose sielose, kurios ryškiau pasižymi baim s, stipryb s, patarties ir mokslo šv. Dvasios dovanomis, jos susijungia su pamaldumu ir siekia pasiaukojimo bei veiklos. Pas šias sielas mažiau yra pastebimos šv. Dvasios išminties bei supratimo dovanos. Bet ir užsl ptuoju dvasios gyvenimu gyvenan ios ir nemažai visuomeninei veiklai atsid jusios tobulos sielos savuoju b du dalyvauja ir džiaugiasi suteikt ja žvalga, nes ji yra normalus kelias šventum , sielos tobulyb s pilnum .

Suteiktoji žvalga ir liepsnoj s noras matyti Diev , kaip mums sako tobulai gyvenusi j

šventį patirtis, yra paprastai normalus kelias palaiminti Dievo regėjimui danguje. Dangus gi yra pasiekiamas vis Dievui mylinčiai sielai, juo labiau tobulai sielai. Žmogaus sieloje ištobulėjimas dorybomis šv. Dvasios dovanomis, o šv. Dvasios dovanos pasiekia savo tobulumą pasireiškimui sieloje, gavus Dievo tiesų žvalgą. Tuomet du suteiktoji žvalga pasidaroma paprastas kelias sielos šventumui, didvyriškoms doryboms veiksmams (žr. R. Garrigou-Lagrange, Chr. Perf. p. 420).

Suteiktosios žvalgos tolimesnis tikslas yra Bažnyčia — Kristaus Mistinio Karo grožis, tobulumas ir Dievo garbėjimas. Žvalgos būdu paprastai greičiau pasiekiamas augštesnio tobulumo, negu asketikos keliu einant. Šventos ir tobulos sielos nušviečia ir padabina Bažnyčią, prakilniau pagerbia Dievą ir plečia Jo garbėjimą labiau, negu apsilaususi, atvėrusi sielą minia. Tolimesnis todėl suteiktosios žvalgos tikslas bus padėti daugeliui sielų tobulumas kelyje, jos gi sudaro Bažnyčią, ir galop — Dievo garbėjimas plitimas žemėje. Pilnoje garbėje Dievą mato šventieji danguje.

Ir taip siela, pasinaudodama jai suteiktąja dievišką tiesą ir paslapčią žvalgą, begyvendama žemėje, pradeda jausti dangaus laimę, nes dangaus laimė esminiai sudaro Dievo matymas veidas veid (žr. šv. Tomas, P. S. q. 111, a. 5; ir a. 8 ad 1).

9. Žvalgos savybės

Suteiktosios žvalgos kaip kurios savybės seką jos esmė ir vadinamos esminėmis, k. a., žvilgsnis

Diev , dieviškoji patirtis ir karšta meil , o kitos savybės yra priedinys, papildomasis, k. a., nuostaba, pojūsi sulaikymas, didelis džiaugsmas arba didelis bausmė . žvalgoje kalba Dievas sielai. Toji malonė yra antprigimtinė ir dovanai gauta. Pats Dievas pasirenka laiką ir būdą ; duoda šviesą ir žvalgos ilgį , leidžia pajusti savo j buvimą sieloje, sužadina joje supratimą bei meilę , duoda patirti jai dieviškuosius dalykus, paslaptis, tiesas.

Tai vyksta, kai Viešpats savo dovaną į ga sustiprina sielos dėmesį jau turėtą , mintį ; pavz., Dievas yra meilė . Tiesė esame seniai sužinoję iš šv. Rašto, bet ji mums nedarė galingos takos. Štai Viešpats naują šviesą paryškino sielai, jog Jis yra grynoji amžinoji meilė , kuri mus pirmiau pamilo ir myli negu mes atsiradome ir pradėjome būti. Naujoje šviesoje aiškiau suprantame ir patirtimi atjaujame Dievo meilės saldybę , malonumą , gerumą .

Arba iš jau turimo dviejų vokų Viešpats leidžia mums pamatyti naujoje šviesoje sė vakas sekant išvadą , pavz., aš esu, kurs esu, o tu, žmogau, esi tas, kurs nesi, t. y. kurs nesi pats savime, bet turi būti iš manęs .

Protarpiais Dievas teikia kai kurioms savo pasirinktoms sieloms nuostabius reģėjimus, apreiškimus. Jie yra privatus; naudingi pirmiausiai tai sielai, kuriai jie buvo duoti. Nors jie būt trumpu laiku, bet siela tuo akimirksniu pajunta savyje dangaus laimės pradę .

Be esminių žvalgos savybių yra priedinys arba papildomasis savybės .

a) Nuostaba ir susižavjimas, kuris iš pagarbios baimės, apimęs dalyk, kuris viršija mūsų galias. Suteiktoje žvalgoje yra suprantamas kilniausias ir garbingiausias dalykas — Dievas ir dieviškosios paslaptys bei tiesos. Jos savo šviesa nustebina ir sužavi žmog. „Kokia brangi tavo malon Dieve: žmonės bėga glaustis po tavo sparn šešėliu; jie pasotinami tavo nam riebalais, ir savo gėrupeliu tu girdai juos, nes tavyje yra gyvenimo šaltinis ir tavo šviesoje mes matome šviesą” (Psalms 35, 8-10), skelbia susižavjimą jais Psalmininkas.

b) Knygoje i veiklos sulaukymas. Labai susitelkusiame ir savo minties dalyku užimtam žmogui pasitaiko, kad jis nekreipia nei jokio dėmesio aplink jį esant triukšm, it jo visai negirdi. Kuomet dieviškosios tiesos ir paslaptys, nepaprastu būdu nušvitusios žmogui, užima visą jo dėmesį, jam knygoje patiriami nelieka. Toje padalyje kartais vyksta nuostabi dalyk.

1858 m. balandžio 7 d. Liurde Bernadeta turėjo priešpaskutinį regėjimą; ji matė Švenčiausiąją Mergelę Mariją. Tuo regėjimu ji buvo tiek užimta, kad pati nepastebėjo ir nepajuto, kaip jos kairioji ranka atsirado virš deganios storos vaškinės žvakės, kuri laikė dešiniąją ranką. Daktaras Dozous liudija savo veikale (La Grotte de Lourdes, II ed. Paris, 1873, p.56-58), kad per Bernadetos išskystus pirštus dviem ar trimis liežuviais veržėsi liespsna, ir Bernadeta nejutusi. Taip tai sėsi 15 minučių. Ji pradėjo kopti augštyne ir josios rankos išsiskyrė. Apsireiškimui pasibai-

gus, gydytojas apžiūrėjo Bernadetos apbruktą ranką, bet nei koki deginimo padarinį joje nebuvo. Kai iš naujo prikišo tos pat žvakės liepsną prie jos rankos, ji daktarui surikusi: „Deginat mane!“ (Kun. Pr. B. Šv. P. Apsireiškimai Liurde, 1909 m. p. 126-127). Aišku, kad ne vienai jai išsivystė žvakės, bet ir ypatinga Viešpaties apsauga.

c) Pasinaudojimas žvalga. Saldi dvasios ramybė ir džiaugsmas persunkia žmogų, kai jis yra gavęs dievišką tiesą žvalgą. Protui nieko nėra malonesnio už tiesą žvalgoje, jis tiesus, aiškiai matomas. Žmogaus valia nieko nėra malonesnio, kaip tiesos meilė, tiesą turint savo sieloje. Ir juo daugiau turi gautosios tiesos pilnumo, juo daugiau tiesą myli ir ją džiaugiasi, ją žavisi.

Bet žvalga gali sužadinti sieloje ir didelį skausmą, bent, kai ji pamato dieviškoje šviesoje savo kaltes, ydas, netobulumus; kai supranta, jog nėra verta, nėra pasirengusi betarpiškai ir tuoj Dievą matyti, Jėzus turėti. Yra tai dvasininkas, pilnas skausmo, didelį atgailos, širdies ir minties neramybės. Siela pamačiusi savo blogybę praradę, kuri pirmiau nepastebėjo, ir pajutusi savo negalį, kad galėtų priimti dievišką šviesą, ji pergyvena skausmą, kaip žemėje. Bet ir šie valomieji skausmai yra persunkti neišsakomu džiaugsmu ir savitarpiškai taip yra susiję, jog siela nenori prarasti nei turėtą skausmą, nei patirtą džiaugsmą. Pas šv. Teresę ispanietę tai pasireiškia nuostabių širdies sužeidimų, (žr. The Life, c. 29, n. 17, p. 266).

II Skyrius

ŽVALGOS PADARINIAI

10. Padariniai

Suteiktosios žvalgos padariniai, jos vaisiai žmogaus sieloje yra gausūs ir varūs. Lygiai kaip Išganytojo pamokyti pažstame žmogaus vert iš jo darb : „Jūs pažinsite juos iš jų vaisių“ (Mato 7, 20), taip ir suteiktosios žvalgos vert yra suprantama iš jos vaisių .

Dievas, suteikdamas žmogui amžiną tiesą žvalg , patobulina jo pažinimo gali ir nori, kad žmogus tobul t , švent t ir savo laisva valia. Paimos žvalgos metu, dievišk paslap i nušvietimo laiku, daug pasinaudoja tai gav s žmogus. Bet ir suteikt jai žvalgai pasibaigus sielai pasilieka pastoviai išganingi žvalgos vaisiai. Jie vairuoja didesniame žvalgos ryškumo lapsnyje. Apie tai bus kalbama atskirai. Dabar nagrin jame visiems žvalgos laipsniams bendrus vaisius ir jų apraiškas. Tai žinoti yra svarbu visiems, ypa gi dvasios vadams, kuri patarimo ir sprendimo laukia Dievo pasirinktos sielos, svarbu yra paimoms privilegijuotoms sieloms, kad saugiu būdu vertint nepaprastus dvasinius išgyvenimus bei patirt . Apgaul , sivaizdavimas, išminties stoka negali sudaryti palaiming suteiktosios žval-

gos vaisi . “Geras medis negali duoti blog vaisi , nei blogas medis ger vaisi ” (Mato, 7. 18).

Nor dami, kad m s sielos medis nešt ger vaisi ir kad pats b t geras, leistina mums prašyti ir trokšti, kad Viešpats suteikt t verting dievišk j ties žvalg , nes ji yra dangiškosios išminties šviesa, “o su ja at jo man visa gera” (Išm. 7).

Santraukoje nagrin sime sekan ius žvalgos vaisius: *pažinimas, atsiribojimas, meil , auka, užtarimas*, paremdami išvadas Dievo švent j raštais, j mokslu ir j patirtimi.

11. Pažinimas

Suteiktoji žvalga parodo žmogui Dievo sa-
vybes, Jo gailestingum ir kitus privalumus; pa-
ties žmogaus vargan buit , jo kilm iš nieko,
viso pasaulio smulkum , menkyst bei tuštyb .
Tai visa paž sta žmogus ir supranta žvalgos
metu nelyginamai galingiau, negu daugelio met
tobulu t dalyk m stymu.

Ir suteiktoje žvalgoje Dievo ir dievišk da-
lyk pažinimas remiasi sieloje tik jimu, nes tik
danguje bus tobulas ir betarpis Dievo reg jimas.
D lto žvalga atsiranda it prieblandoje, prietam-
soje. Iš kitos gi pus s, naujas Dievo ir Jo ties
pažinimas žvalgoje yra tiek skaidrus, tokia gau-
sia Dievo šviesa apšviestas, jog Dievo pažinimas
tik jimu sielai atrodo kaip tamsa.

Tai yra patyrusi šv. Teres ; ji paraš : „Vieš-
pats leido man žvelgti ir suprasti, kaip b damas
vienas yra skirtingas asmenimis. Dievo didingu-

mas yra tiek kilnus, jog siela trokšta išsilaisvinti iš k no varžt , kurie jai kliudo naudotis tokiais dalykais. Ir nors žvalga t st si vien akimirk , ji tiek daug padaro naudos sielai, kad negalima jo lyginti su daugelio met m stymo nauda” (žr. Relations IX, 12.).

Dievišk ties žvalgos momentas labiau nušvie ia žmogaus mint ir geriau jis supranta ties , negu daugelio dien gerai pravestas m stymas. P. Lallemand duoda š palyginim : „M styti apie pragar bus lygu tam, kaip ži r ti li to atvaizd , o pragar žvalgoje pažinti yra lygu tam, kaip gyv li t susitikti” (žr. La doctrine spirituelle, c. IV).

žvalgoje leidžia Dievas žmogui pažinti pat save, siekdamas žmogaus tobulumo ir jo sielos šventumo. Pamato ir supranta pats save žmogus tikrai, neapgaulingai ; pamato savo dvasios gelmes, visus tr kumus, nuod mi liekanas, netobulybes ir visas sielos d mes. Žiauri tikrov , it veidrodyje, nušvinta, ir pasijunta žmogus žvalgoje it b t vis biauriausias Dievo k rinys. Taip nutiko šv. Teresei ispanietei ir kitiems. Šv. Jonas nuo Kryžiaus rašo, kad tarp kit Dievo suteikt dovan yra ir tai, kad žmogus pamato žvalgoje ir savo vargan (žr. Dark Night of the Soul, I. c. 12, n. 2, p. 362).

Žemiškieji dalykai su visa j tuštybe pasirodo žvalgoje tikroje šviesoje. Siela negali suprasti, kaip žmon s gali užsiimti panašiais dalykais ; nustemba pati d l savo aklumo, gailisi t , kurie yra jai panaš s ir nor t šaukti, persp ti, jog negarbingai prisigauna. Tas mintis randame ir pas

šv. Povil : “Mes, tiesa, skelbiame išmint tarp tobul j , ta iau ne šio pasaulio išmint ... Mes skelbiame piln paslap i Dievo išmint , kuri buvo pasl pta, kuri Dievas yra paskyr s pirm amži m s garbei. Jo nepažino n vienas šio pasaulio kunigaikštis... Mums gi tai Dievas apreišk per savo Dvasi . Nes Dvasia visa tyrin ja, net Dievo gilybes.... Gyv ninis žmogus savo prigimtimi nepriima to, kas yra Dievo Dvasios; tai jam yra paikyb , ir jis negali suprasti, nes tai reikia tyrin ti dvasiškai... Mes gi turime Kristaus mint ” (I Kor. 2, 6-16).

12. Atsiribojimas

Kai žmogus pamato suteiktoje žvalgoje savo menkyst ir supranta žemišk j dalyk tuštyb , jo sieloje susidaro naujas dvasinis vaisius: žmogus nori visiškai atsiriboti nuo k rini , tobulai apvaldo savimeil ir iš savo sielos pašalina visus tuos pom gius bei prisirišimus, kurie gali sukliudyti sielai susivienyti su Dievu.

Dievas yra taip žavingas ir nuostabus, tik Jis vienas yra tobulai patenkin s siel , kad J tur dama siela visk turi. Gaila, kad mažai siel Diev paž sta patirtimi, Jo gerum , Jo t višk švelnum , begalo išminting Apvaizd , Dievo amžin meil . Visk turime iš Jo galyb s rankos; be Jo nieko n ra.

Tobulai mylin ios Diev sielos trokšta, kad visos sielos, kad visi žmon s myl t Diev taip, kaip tik gali, net iki užsimiršimo sav s ir savo žemišk reikal . Jos užsitarnauja, kad Dievas su-

teikt joms išminties gausybę; jos dalinai užsi-
tarnauja, kad Viešpats leist joms žvelgti, su-
prasti Dievą ir dieviškąsias paslaptis.

Iš savo pusės sielos gali sudaryti ir dažnai
sudaro kliūtį, kad Dievas joms nepasiruošusioms
neduoda nuostabiosios žvalgos. Tos kliūtys gali
būti: netvarkinga kėliniė meilė, prisirišimas prie
savo pomėgių ir savimeilė, šios sielos pasirenka
savo kelią, kuriuo nori pasiekti Dievą, naudoja
savas priemones, it galėtų savyje sukurti tobuly-
bę be Dievo pagalbos. Jos nenori būti kitą vado-
vaujamos, net išsistatydamas pavojų priešta-
rauti šv. Dvasios vadovybei. "Aš dkoju tau, T-
ve, dangaus ir žemės Viešpatie, kad tai paslėpi-
nuo išmintingųjų ir tai apreiškėi mažuteliams"
(Luko 10, 21).

Tobulo susivienijimo su Dievu pasiekė šv.
Teresė. Ji liudija, jog tobulumo pasiekusi dvasia
ima šalinti iš savęs žemiškąsias dalykus troškimais
(pal. Life, 15, 17).

Tobula malda pašalina pagarbos ar turt-
troškimus iš sielos. Kai ji maldoje yra susijungusi
su Dievu, jai yra vistiek ar kas ją vertina, ar ne.
Jai esti grasu, kai patiria žmonių pagarbos, su-
prasdama savo menkystę. Iš jos sieloje kyla ne-
turto ir gilaus nusizeminimo dvasia. Ji turi žval-
gą besidžiaugiančios sielos; tai liudija šv. Teresė
savo raštuose.

13. Meilės vaisius

Siela šventąją suteiktoje žvalgoje: ji gauna
neprastą protinį šviesos gausumą, dievišką

paslap i supratim , ji yra permainoma didžiul s Dievo meil s, kuri išsišakoja joje vis siel meil bei nor visus išganyti, sustipr ja visose krikš ioniškose doryb se tiek, kad ji eina dide liais šuoliais dvasios tobulyb ir šventum .

Nuo vis žemišk j reikal atsiribojusi žmo gaus mintis ir Dievo gausios šviesos apšviesta, su pranta ir mato, kaip begaliniai geras yra Dievas, pilnai visagalis, neišsakomai išmintingas, didžiai gailestingas, nepalaužiamai teisingas, kaip Jis amžinai mus myli, begaliniai b damas tobulas ir šventas. Ta nuostabia žvalga apdovanota siela turi taip karšt troškim , kad jai atrodo, jog ji nieko kita netrokšta, nieko kita nenori, nieko kita nesiekia, kaip Dievo ir artimo meil s, nors tos meil s vily i sužeidžiama, ji niekad negali pasi sotinti turima meile.

Šv. Teres moko, kad ši Dievo pakurta lieps nel (suteiktoji žvalga) pamažu stipr ja ir, jei tik siela savo nepaisymu jos neužgesina, ji su liepsnoja galinga Dievo meile, kuri patinka Dievui duoti tobuloms sieloms (žr. Life, 15, n. 6).

Augštesniuose žvalgos laipsniuose pasireiš kia Dievo meil taip jautriai ir nuostabiai, jog sie la iš meil s it sutirpsta Dievuje, dalinai palieka net savo k n , ar kaip šv. Pranciškus Asyžietis gauna Išganytojo žaizdas, stigmatus, ar dega tuo meil s karš iu, kok tur jo šv. Stanislovas Kostka, ar net atrodo, jog atsidalina k no s nariai, kaip buvo su šv. Pilypu Neriū, ir t.t. Ir nors siela netur t kit malonum ar suraminimo, j pa laiko, sustiprina ir veikti skatina meil . Šv. Teres rašo: „Kitais tarpais siela atrodo pati var-

gingiausia, kai ji pati sau sako, klausdama: „Kur yra tavo Dievas?“ (Ps. 41. 4) (žr. The Life c. 20. 14).

O galingiausia Dievo meile, kaip kitoniški yra tavo padariniai, negu žemiškosios meilės vaisiai. Šia kito nepakenčia, manydama, jog jai atimama tai, ko ji turi, o mano Dievo meilė, suprasdama, jog daug yra Jo mylėtojų, labiau auga, ir net jos džiaugsmas priblenda, kai mato, jog ne visi naudojasi šia grybe. Dėl to siela sugalvoja būdus, kaip pasigaminti draugą, noriai atsižada savo džiaugsmui, jei tai laiko būsi naudinga, kad kiti būtų paskatinti džiaugtis Dievu. ... Jei jau ir pradžiokai, su Dievo malone, pajūgia žengti tobulybės viršūnes, manau, kad niekas nenori tik pats vienas dangun eiti, bet visada paskui save patraukia didelę daugybę, nes jam, kaip narsiam vadui, leidžia Dievas turėti sekėjus (Navai, Mystica, 214, p. 250).

Kartu su meile žvalga pažadina visas krikščioniškas dorybes, nors jos pasiekti tik pirmąjį laipsnį. Dorybės auga nepalyginamai sparčiau, negu pirmiau buvo maldos (mystymo) metu. Siela pamato, jog ji yra pakeliama iš savo menkystės ir kad jai leidžiama patirti šiek tiek dangaus džiaugsmo. Tokio džiaugsmo išraišką randame Šv. Dievo Motinos giesmėje: „Mano siela garbina Viešpatį, ir mano dvasia džiaugiasi Dievuje, mano Išganytojuje. Nes jis pažvelgęs savo tarnaitės žemumai. Štai, nuo dabar visos kartos vadins mane palaiminta, nes dideli dalykai padarė man Galingasis, kurio vardas šventas“ (Luko 1, 46-49).

14. Aukos vaisius

Kitas deginanios Dievo meilės padarinys, sudarytas suteiktosios žvalgos sieloje, yra kryžiaus, atgailos, drausmės, priklausomybės jausmo ir nuolankaus klusnumo meilė. „Kristus kentė jo už mus, palikdamas jums pavyzdį, kad sekiočiau te jo pėdomis. Jis nepadarė nuodėmės, ir nerasta vyliaus jo burnoje; kai jam piktžodžiavo, jis nepiktžodžiavo; kai kentė jį, negras; bet pasidavė tam, kuris teisus ir neteisias“ (1 Petro 2, 21-23).

Geriausias klusnumo pavyzdys yra pats V. Jėzus, kuris „pats save pasižeminęs, pasidarė klusnus iki mirčių, mirė ant kryžiaus“ (Pilyp. 2, 8). „Kristus mus mylėjo ir pats save davė už mus Dievui atnaš ir auką“ (Efez. 4, 2).

Nereikia norėti, kad žvalgos gyvenimas pasidarytų itin dieviškoji būklė, nuolat pilna antprigimtinio suraminimo. Ji yra daugiau kryžiais, sunkenybėmis ir darbais atžymėtas kelias. Ir Dievas juo labiau myli sau atsidavusią sielą, juo daugiau leidžia pamilti siunčiamus kryželius ir atgailą. Labiausiai pamilo Jis savo viengimį Sūnų, tapusį žmogumi, ir ant jo pečių uždėjo didelę medinę kryžį, prie kurio jis buvo prikaltas geležinėmis vinimis.

Dieviškąją valią geriau suprąsdamos ir pagerbdamos sielos, nesibaido uždedamą kryžį, bet jį jieško, norėdamos padaryti atgailą, atsisteisti Dievui už žmonių ir savo buvusias kaltes. Ir Dievas leidžia joms patirti, kaip maloni yra Jam jų auka, o kai protarpiais sulaukia antprigimtinės

paguodos, visos pergyventos sunkenyb s bei kry-
žiai pasidaro neišsakytai sald s.

Šv. Teres rašo, jog kuriuos Dievas myli la-
biau, tuos veda sunkenybi keliu, ir juo sunkes-
niu, juo labiau myli. Tik tis, kad Jis priimt
savo draugyst išlepusius, be varg žmones, b t
apsigavimas... Dieviškoji Didenyb d lto turi
teikti jiems maist , ir ne vien tik vanden , bet ir
vyn , kad dieviškos meil s vynu apsvaig , nejaus-
t k ken ia, ir kad gal t daugiau iškent ti.
Užtat labai mažai yra kontempliatyvaus gyve-
nimo žmoni , nes jie n ra tvirti ir pasireng visa
pakelti (žr. Way of Perfection 18, 1). „Jei kas
nori eiti paskui mane, teišsižada pats sav s, te-
gul kasdien neša savo kryži ir teseka mane. Nes
kas nori išgelb ti savo gyvyb , praras j , o kas
prarast savo gyvyb d l man s, j išgelb s”
(Luko 9, 23-24).

15. Užtarimo j ga

Sielos, kurioms V. Dievas suteikia dievišk j
ties žvalg , yra didel je Dievo malon je. Jos
yra Dievo labiau mylimos negu kitos sielos; jos
yra Dievo bendradarb s žem je, skirtos padaryti
dideli darb Bažny ioje ir visuomen je.

Toki siel buvo pirmiau; j yra ir m s
laikais. Yra iššgars j s savo užtarimo j ga pas
Diev stigmatizuotas kunigas, T vas Pijus, ka-
pucinas. Jis yra gim s 1887 m. geg. 25 d. Itali-
joje. Kunigu šventintas 1910 m. rugp. 10 d. Jis
yra gav s Kristaus žaizdas 1918 m. rugs jo 20 d.

Iki šio laiko (1961) jis daug kenčia; bet savo užtarimo maldos galia gražina ligoniams sveikatą, atveria nusidėjėlius (žr. Tavas Pijus, paraš. kun. V. Rimšelis, MIC, Chicago, III. 1955).

Suteiktosios žvalgos pirmasis laipsnis siekiamas kartu užtikrinimas ir ženklas, kad Dievas pasirinko jį dideliems dalykams, jei tik bus pati ji pasiruošusi visa tai priimti. Toji dovana yra didesnė negu galima žmogaus žodžiais išsakyti, sako F. Naval (žr. Mystica, 216 p. 251). Tos dovanos takoje siela prašo Dievo su pasitikėjimu ir nuolankumu, kad Jis valia vykdytų, kad būtų išganyta daug sielų, kad pasveiktų ligonys, o bėdama meilės ir artimesnės Viešpaties iui negu kitos sielos dažnai išprašo didelių dalykų. Pats Išganytojas yra gi pasakęs: „Ko tik meldamies prašote, tik krite, kad gausite, ir bus jums“ (Morkaus 11, 24); „prašykite, ir bus jums duota; jieškokite, ir rasite; belskite, ir bus jums atidaryta“ (Mato 7, 7).

Žinodami, jog Dievas savo amžina išmintimi yra pramatsmaldas ir dailiai savo Apvaizda yra paskyręs jį padarinius, savo dovanas, reikalingas sielų šventumui, savo garbei žemėje plisti, kai laisva valia, su ištverme, nuolankumu, pasitikėjimu ir meile prašome, kad Dievo valia vykdytų — tokia malda pasidaro vaisinga, Viešpaties valia vyksta, gauname, ko prašome. Tai tinka ypač toms sieloms, kurios suteikta žvalga geriau supranta Dievą ir dieviškąsias paslaptis. Su P. Lallemanu galime todėl teigti „daugiau žmogus padaro pažangos ir kitiems naudos vieno

m nesio žvalga, negu be jos dirbdamas dešimt met ” (žr. La doctrine espir. c. art. 4).

16. Netobulumai

Išganingi yra suteiktos žvalgos vaisiai. Ja apdovanoti žmonės gali būti vertinami kaip galingi Dievo draugai (žr. Life, c. 15), pasilikdami nuolat Dievo malonį. Bet toji Dievo suteiktoji dovana nepašalina žmogaus netobulumų, tik mums. Žemėje begyvenanti žmonija negalima vertinti taip, lyg jie būtų patvirtinti Dievo malonį, lyg negalėtų nusikalsti Dievui, nors ir būtų pasiekę augštesnį žvalgos bei mistinio gyvenimo laipsnį.

Šv. Teres atitaiso kai kuri žmonija ir nepatyrusi nuodėmėms pasipiktinimui, kai jie suranda pas nepaprastomis Dievo dovanomis apdovanotas sielas tikrą ar tariamą tikrą ar netobulybę: jie yra žemės gyventojai, o ne angelai (žr. The Inter. Castle, VI, c. I, n. 16).

Paminėti netobulumai yra daugiau prigimtiniai, kiekvienam asmeniui savi. Juos leidžia Dievas, kad žvalgos dovana gyvenantis žmogus pasiliktu nuolankus. Pas šias sielas nerasime nuodėmės, net atleistinos, padarytos su aiškiu ir pilnu supratimu. Tai yra liepia augštesniame žvalgos ir mistinose su Dievu vienybės laipsnyje esančios sielos, sako šv. Teres (The Int. Castle 7, c. 4, n. 3).

Bet ir šios sielos, kol gyvena žemėje, jei nesisaugos, gali nusikalsti Dievui ir net sunkiai nusidėti. Toji galimybė pasilieka ne vien žemesniu-

se, bet ir augš iausiuose mistinio gyvenimo laipsniuose. Šv. Teres primena karaliaus Saliamono likim , kurs atrod taip artimai bendravo su Dievu, kalb josi su Dievu, tur jo apreiškim (žr. 3 Kar. 11, 9 -13): “Taigi Viešpats susir stino ant Saliamono, kad jo širdis buvo nusigr žusi nuo Viešpaties, Izraelio Dievo, kurs jam buvo pasirod s antr kart , ir buvo dav s apie t dalyk paliepi m , kad neit paskui svetimus dievus, o jis nesilaik , k Viešpats buvo jam sak s.”

Šios Dievui mielos sielos aiškiai žino, kad j visa vert ir dvasin tobulyb gl di Dievo meil je, kuris yra myl tinas už visa labiausiai. Toje meil je jos nori augti, nori b ti tobulos pilnai, kurioms nieko netr kt , užtat vengia visa to, kas yra priešinga Dievo meilei, ar kas j sukliudo ar mažina. Su noru klauso jos šventosios Dvasios kv pim , ar kai primenama sielai jos pareigos, ar kai teikiama patarim . Nuoširdžiai vengia nuod mi , pasiryžusios geriau mirti, bet nenusikalsti mylimam Dievui. Su dideliu širdies karšiu ilgisi šv. Komunijos ir j su alkiu priima. Kaip gyvenime, taip ir išpažintyje tokios sielos yra nuolankios, kuklios, save skaito paskutine iš žmoni . Iš viso moka padaryti garb s, pad kos bei troškimo mald , širdies giesm Viešpa iui, ir nor t grei iau mirti, kad gal t su Kristumi b ti: “trokštu mirti ir b ti su Kristumi” (Pilyp. 1, 23).

17. žvalgos troškimas

Ar galima pageidauti ir trokšti suteikiamos žvalgos? Kai kurie rašytojai neigia, nes, anot j ,

tokiame pageidavime slypi išdidumas ar per didelį savim pasitikėjimą, ir jis atidaromas prisigavimams keli. Bet teologų daugumos nuomonė yra kita. Jie teigia, kad galima pageidauti ir troškinti tikros, Dievo suteikiamos žvalgos, kontempliacijos, bet ne nepaprastą mistinį dovaną, kurios yra labai skirtingos nuo žvalgos. Jie sako, jog yra girtina, kad vidiniu gyvenimu gyvenanti siela pageidautų Dievo teikiamos dieviškos žvalgos, kad, Dievui padedant, ji pasiruotų jai, paklusdama šventiems Dievo kvipimams.

Šv. Jonas nuo Kryžiaus (1542 -1605) savo veikalo "Subida del monte Carmelio — Ascent of the Mount Carmel" žangoje rašo: "Kad būtų galima gauti dieviškosios šviesos tobuloje su Dievu meilės vienybėje, kiek tai galima pasiekti šioje žemėje, siela turi pereiti tamsiąją naktį. Be abejo, išryškinti šią naktį ir padaryti ją kitiems suprantamą, reikia daugiau žinoti negu aš esu patyręs... Tikiuosi, jog Viešpats padės man aptarti naudingas tiesas, kad šiuo būdu galėčiau patarnauti sieloms, kurios yra reikalingos skubios pagalbos. ...Padarius dorybę pirmuosius žingsnius, kai Viešpats panori perversi sielas per tamsiąją naktį, kad jas atvestų dievišką vienybę, yra tokia, kurios toliau neina. Kartais joms stoka noro, ar nenori būti vadovaujamos, o kartais nežino arba negali susirasti sugebėjimo vadovo, kuris nuvestų jas virš nes. Tikrai gaila, kad tiek daug Viešpaties ypatingomis malonėmis apdovanotų sielų (o kartais joms reikia vien paraginimo, kad pa-

siekt augšt tobulyb) yra patenkintos žemesniais santykiais su Dievu.”

Iš kit jo rašt viet žinome, kad tamsi ja naktimi jis vadina suteiktosios žvalgos met .

Suteikiamos žvalgos galime pageidauti ir trokšti, jei tas troškimas eina kartu su širdies nuolankumu, gera intencija, išskiriant nor patekti dvasinius gali nus, kaip to pageidauja klaidingo pamaldumo sek jai. Reikia vengti apgauling svajoni , iliuzij , kuriose greitai paska ta tie, kurie save laiko kontempliatyviais. Be to, tas troškimas privalo visada prisiderinti prie Dievo valios, prie Dievo Apvaizdos paprastos tvarkos, nenorint jos keisti; šiuo atveju visokios išimty ir privilegijos mažiausiai pageidautinos.

Šv. Teres moko: “Žinokite tikrai, kad darydami tai, kas mums privalu daryti, ir jums pageidaujant žvalgos dovanos, su ta, kaip pasakyta tobulybe, jei neteiks jums Jisai t dovan dabar (bet tikiu, Jis nesiliaus teik s t dovan , jei bus tikras j s atsiskyrimas nuo k rini , susij s su nuolankumu), Jis saugoja šias dovanas jums, teiktinas danguje” (žr. The Way of Perfection c. 17, n. 6).

18. žvalga ir tobulyb

Suteiktoji žvalga ir krikš ioniškoji tobulyb turi daug bendra, bet ir daug kuo skiriasi. žvalga, b dama dievišk j ties protui suteikt ja antprigimtaine šviesa nuostabus pasigrož jimas, yra grei iau vien efektyvi priemon krikš ioniš-

kajai tobulybei pasiekti, kuri gl di tobuloje vienyb je su Dievu tobuloje meil je. Tiesa, meil yra taip pat žvalgoje, bet ji ia pasireiškia daugiau protiniu veikimu, kai tobuloji meil yra glaudi vienyb , pastovus ir nuolatinis susivienijimas su Dievu.

Tobulyb reikalauja, kad b tume išvyst Dievo meil ir kitas dorybes sieloje; suponuoja — daleidžia, jog turime Šv. Dvasios dovanas, kurios padengia turim sieloje dorybi netobulumus ir kartu yra antprigimtin s žvalgos priežastis.

Dieviškosios tik jimo, vilties ir meil s doryb s yra antprigimtin s savo esme, tur damos kil m ir svarstom dalyk prigimtiniu protu nepasiekiam Diev . Šv. Dvasios dovanos yra antprigimtin s ne vien savo esme, bet ir veikimo b du sieloje. J poveikyje, siela nebejieško kelio, ji yra dieviško kv pimo vadovaujama ir, pasilikdama Šv. Dvasiai ištikima, gyvena pastoviai t j dovan tvarkoma, b tent: dieviškosios išminties, supratimo, žinojimo, patarties, pamaldumo, tvirtyb s ir Dievo baim s.

Suteiktoji žvalga yra labai garbinga ir s kminga priemon augš iausios dvasios tobulyb s siekiant. Ar ji yra b tina? Ar negalima pasiekti augš iausios krikš ioniškos tobulyb s, augant doryb se, asketikos keliu? Yra rimt teolog , kurie teigia bent žvalgos moralin b tinum . Prof. R. Garrigou-Lagrange rašo, jog suteiktoji žvalga priklauso prie pilnos krikš ioniškos tobulyb s (žr. Christian Perfection, p. 178).

Jisai šiaip pavaizduoja: “Tur ti geras akis nepriklauso prie žmogaus k no esm s, bet prie

pilnumo. Panašiai... suteiktoji žvalga priklauso jei ne krikščionišką tobulumą su esme, tai jos pilnumai.”

Bet atrodo, bus lygiai tikra nuomonė ir kiti teologai, kurie teigia, kad krikščionišką tobulumą su galima pasiekti dorybių keliu, tobula Dievo meile, kuri sujungia sielą su Dievu, prisitaikant mums su valia kiek galint tobuliau prie Dievo valios. Viešpačiui priklauso ar statyti sielą antprigimtinis žvalgos kelias, ar palikti ją eiti dorybių keliu, nes abudu keliai yra ne kas kita, kaip priemonės, siekiant krikščionišką tobulumą. Iš savo patirties moko šv. Teresė, sakydama: „Atminkite, jog tai yra labai svarbu, kad visos pastangos to, kuris pradeda atsiduoti maldai, siektų tai, kad ištesėtų bandymuose ir nusitartų visais galimais būdais prisiderinti savo valia Dievo valiai. Tikriausiai žinokite, tamėgliai didžiausioji tobulumą, kokios galite pasiekti dvasios gyvenime” (The Int, Castle H, c. 1, n. 15, p. 31 - 32).

Aišku, kad žvalgos būdu greičiau auga siela Dievo meilėje ir greičiau yra pasiekama tobulumą, negu paprastu dorybių keliu; bet ir šiaip ir taip vistiek sielai yra reikalinga vairiopa Dievo malonė. Fr. Navai teigia, kad suteiktoji žvalga yra pilnoji Dievo dovana, kurios užsitarnauti negalima (de condigno), arba, kad teisingumu einant, nusipelnę tai, ko Dievas duoti neprivalo (žr. Mystica, p. 255).

Iš viso to seka aiški išvada, kad suteiktoji žvalga nėra būtina žmogaus šventumui pasiekti, nes galima gauti prastu keliu didesni malonė ir dorybių negu ne prastu, mistiniu keliu. Bet gy-

venime, paprastai, yra taip, kad šventieji žmonės buvo vedami Dievo Apvaizdos suteiktosios žvalgos keliu. R. Garrigou-Lagrange sako, kad Dievas suteikia paprastai dieviškąjį dalyką žvalgams tobuliems, jei tik nepasitaiko juose kliūčių. Dievas teikia tai kada Jis nori: dvasios sausros metu, ar sielos naktyje, šviesoje, ar duodant suraminimo (žr. Christ. Perf. p. 41). “Nors visos (seserys) šiuose namuose atsiduoda maldai”, rašo šv. Teresė, “iš to neseka, kad visos pasidarys kontempliatyvis; tai negalima, ir susidaryt didelio reikšmės tai, kuri nebūt tokia” (The Way of Perf. c. 17, n. 2, p. 99). Ir toliau ji sako, jog tikroji vienybė su Dievu yra galima pasiekti Dievui padedant, jei žmogus stengsis ją sudaryti ir tik nori, kas siejasi su Dievo valia (žr. op. c. c. 17, n. 4). Šv. Alfonsas Iguori (1787) rašo: “Danguje matysime daug šventųjų, kurie be šių antprigimtinių priemonių ir dovanų yra pasiekę didesnę garbę negu tie, kurie tas dovanas buvo gavę” (žr. Praxis confessarii c. 9, nr. 2). Ir popiežius Benediktas XIV yra parašęs, kad Bažnyčia, iškaitydama tarp Dievo šventųjų, nereikalauja, kad jie būtų buvę kontempliatyvis žmonės (žr. op. c. D3, c. 26, n. 8).

III Skyrius

PASIRUOŠIMAS ŽVALGAI

19. Ar galima pasiruošti?

Kai norime kur nors dalyk labiau ištobulinti, jis privalo turėti savo būvyje daugiau palankių tam reikalui sąlygų ar sąvybių. Ir žmogaus sielai tobulybės pasiekti reikia atitinkamų sąvybių. Pats Išganytojas yra pasakęs: “Neduokite to, kas šventa, šunims ir nemeskite savo perle ties kiaulėmis” (Mato 7, 6). Viešpats Dievas paliepa išrinktajai tautai ir visiems: “Prirengkite savo širdis Viešpačiui ir jam vienam tarnaukite” (I Kor. 7, 3). Nors šv. Dvasios dovanos yra vaizrios ir Ji dalina jas „kiekvienam, kaip ji nori” (I Kor. 12, 11), ir kartais apdovanoja net netobulus žmones, bet joms gauti reikia turėti palankumo.

Palinkimas žvalgon gali susidaryti iš paties žmogaus pastangų ir gali jį būti sudarytas Dievo veikimu. Žmogiškosios pastangos visada yra nepakankamos, nes nėra kaip palyginti prigimtinių darbo vaisių su antprigimtiniais dalykais, su laisvu Dievo dovanų paskirstymu. Su paprasta

Dievo malon s pagelba, žmogus gali savo veikliomis pastangomis pridėti šit teigiamo, kad bent dalinai paruošt savo šird Dievo teikiamai antprigimtinei žvalgai.

Dievas lenkia žmogaus šird suteikiam j žvalg dviem b dais: a) šaukdamas siel t j gyvenim ; b) valydamas j nuo vis dvasios d mi . Abudu tuodu dalyku reikia mums gerai pažinti, kad tiek pašaukimo klausime, tiek dvasinio apsivalymo metu protingai veiktume, pasinaudodami dvasios vadovo patirtimi, išmintimi ir jo darbu, besiekiant mums glaudžiausio susivienijimo su Dievu, nes “ne visi išmano t žod , bet tie, kuriems duota” (Mato 19, 11); “ta iau kiekvienas turi sau tikr dovan iš Dievo; vienas toki , kitas kitoki ” (I Kor. 7, 7).

Šiame skyriuje nagrin kime dievišk pašaukim žvalgos - kontempliacijos gyvenim , ir sielos pasiruošimo trilypes savybes: veikli sias, gaunam sias ir vadovaujamas.

20. Pašaukimas

Pašaukimas yra tai dieviškas kvietimas, - kv pimas, sujungtas su meiliu valios palenkimu ger , kuris gali b ti prigimtinis ir antprigimtinis, k. a.: pasirinkti luom , gyvenimo b d , imtis nurodomo darbo ir t.t.

Pašaukimas dvasin luom , vienuolin gyvenim ir Katalik Bažny i visada yra antprigimtinis pašaukimas. Jis vyksta arba paprastu, arba nepaprastu b du.

Pašaukimas gali būti išorinis, kuris pajuntamas beskaitant Evangeliją, klausant pamokslą, gaunant nuodėmės klausimą, ar kitokias dvasines knygas skaitant. Jis labiau yra vidinis, kai protas ir valia meiliai veikia Dievo malonės šviesa ir potraukis. Viename ir tame pat asmenyje abudu šaukimo būdai veikia kartu.

Išorinis šaukimas gali būti bendras visiems žmonėms: „Būkite tatybūs, kaip ir jūs dangiškas Tėvas tobulus“ (Mato 5, 43). „Ateikite pas mane visi“ (Mato 11, 28). Šaukimas, pasiekiant atskirą asmenį, pasidaro pavienis.

Ypatingas yra pašaukimas kunigystei. Jis yra kreipiamas tam tikrą vyrų grupę. Pašaukimas gali būti vienintelis, kaip Šv. Dievo Motinos Marijos, ar šv. Juozapo pašaukimas. Pašaukimas gali būti nepaprastas ir pavienis, k. a. kurti tikybinius draugijus, vienuolijus, ar apsigyventi kurioje nors nurodytoje vienuolijoje.

Vidinis pašaukimas gali būti tolimesnis ir artimesnis. Kadangi pastovi dorybė ir dovanų malonė, kuri turi visi teisingieji, pasiekia savo pilnatvę vien mistiniame gyvenime, šis gyvenimas yra visi šaukiami tolimesniu būdu: „Jei kas trokšta, teateinie pas mane ir tegul geria“ (Jono 7, 37).

Pašaukimas žvalgos, mistinis gyvenimas yra pažįstamas iš trijų ženklų, anot šv. Jono nuo Kryžiaus: 1. mąstymas pasidaro nepraktiškas, nenaudingas. 2. Siela neturi nei kokio noro užsiimti sivaizdavimu to ar kito vidaus ar išorinio dalyko. 3. Siela jaučia malonumą, būdama su Dievu, su meile kreipdama į visus savo dėmesius.

Artimas pašaukimas žvalgos gyvenim gali būti našus, skmingas, nors daug kas to šaukimo nepaklauso: „Dangaus karalyst panaši žmog karali, kurs k l savo s nui vestuves. Jis siunt savo tarnus pašaukti pakviest j vestuves, bet jie nenor jo ateiti” (Mato 22, 2-3).

Šaukiamieji mistin gyvenim gali atid ti savo pritarim gyvenimo pabaig, kaip ir tie darbininkai, samdomi vynuogyn, dienai besibaigiant, nes “daug yra pašaukt, bet maža išrinkt” (Mato 20, 16). Kod l? Daug siel neišvysto pakankamai savo dvasios, nepasiruošia žvalgos gyvenimui. Ir tai pasidaro d l to, kad jos neturi nuolankumo, širdies skaistumo, susikauptimo, n ra Dievui dosnios, arba v l per daug yra užsi musios išor s reikalais, besigilindamos mokslus ar valdymo r pes ius; jos neužtektinai myli nuoširdži mald, kuri vienija siel su Dievu. V l kitos sielos neturi paramos pas dvasios vadov, ar gyvena nepalankioje aplinkoje. Šios sielos nebus šaukiamos Dievo artimu b du žvalgos gyvenim. Kitos sielos, padariusios daugiau dvasin s pažangos, nors yra šaukiamos mistin gyvenim, bet jos pa ios tokio gyvenimo neturi. Kai kurios j nustoja dr sos, pajutusios, kad Viešpats valo j siel ir veda per tamsi j nakt. Ir ši siel yra labai daug.

Kitos sielos, pašauktos mistin gyvenim, nesistengia padaryti pažangos, o pasilieka žemiausiame jo laipsnyje, nes joms stoka ar dvasinio dosnumo, ar dvasios vadovo. Jos neša “trisdešimterio p vaisi”. “Kas gi pas ta ger žem, tai tas, kurs girdi žod ir supranta ir neša vai-

siaus, vienas duoda šimteriop , kitas šešiasdešimteriop , o kitas trisdešimteriop ” (Mato 13, 23).

Pati siela savo pastangomis negali pasiekti suteikiamos žvalgos gyvenimo, bet gali prie jo prisirengti malda, apsimarinimu. Viešpats išklauto nuoširdžios ir nuolankios maldos, ypa kai prašome, kad padidint mumyse Dievo meil . Ne ko kito prašome maldoje šventosios Dvasios “Ateik, šventoji Dvasia, pripildyk savo tikin i j širdis ir uždek jose savo meil s ugn .”

21. Reikia pašalinti kli t is

Dieviškai meilei, suteiktai žvalgai ir vienybei su Dievu daugiausia kenkia nuod m s. Mirtinosios nuod m s suardo santykius su Dievu, pranykus Dievo meilei žmogaus širdyje. “Jei kas mane myli, tas laikys mano žodžius; ir mano T - vas j myl s, mes pas j ateisime ir pasidarysime pas j buvein . Kas man s nemyli, tas mano žodži nelaiko” (Jono 14, 23-24). Nemažai kenkia atleidžiamosios nuod m s, nors ir netik tai, neapgalvotai padarytos. Už jas labiau kenkia vienybei su Dievu kuris nors netvarkingas žmogaus pom gis, yda, sako šv. Jonas nuo Kryžiaus (žr. Ascent of Mount Carmel, I, c. 11.).

Tie visi dalykai, kurie kliudo gerai žmogaus maldai, jie kliudo ir žvalgai. Tarp j yra dvasios neramyb . Ji gali pasidaryti iš pilnai neatitaisyt buvusi mirtin nuod mi , sukilus k no geiduliams, aki geismams, užsi mus nenaudingais r - pesiais ir vairiomis svajon mis. Protarpiais pas

kai kuriuos pasirodo neprotinga dvasios baim , skrupulai, pas kitus — per didel s pastangos dom tis ir vertinti pasitaikan ias pagundas, ar didelis noras ir troškimas dievišk j suraminim . Šioms sieloms reikia, kad jos daugiau pasitik t Dievu, kad nuoširdžiau Jam tik t , o savimi nepasitik t . B tinai privalo jie sutvarkyti visus jausm , pom gi , gali išklydimus, privalo nugal ti savimyl ir atsipalaiduoti nuo k rini ; pasidaryti tobuli. Patirtis parod , kad Dievas teikia nuostabi žvalgos dovan vien tobuliems, kurie savo sieloje buvo dosn s Dievui, nors jiems pasitaikydavo gyventi pasaulio triukšme, negal dami džiaugtis vienuolyno tvarka, ramybe, tylą ir susikaupimu. Tarp kit , taip buvo ir šv. Katarinai Sienietei.

Pasitaiko, kad kai kurios sielos mielai leidžia veikti jose Dievui savo malone, bet jos nejieško paties Dievo, o vien džiaugsmo. Ir apsigaua. Nukryžiuotojo J zaus meil dažnai yra palydimaskausmo. V liau seks džiaugsmas ir žmogaus žodžiais neišsakomoji laim .

Pasitaiko taip pat, kad Viešpats, gelb damas nuo Jo nutolstan ias sielas j išganymo pavojaus metu, nepaisant vis j netobulum , teikia savo meil s spindul ir malon s param , kad siela pajust Dievo meil s reikal . Prie Dievo gr žusi, ji šaukia: “Viešpatie, apsaugok mane nuo man s, suteik man j g , kad visiškai Tau atsiduo iau.”

Šv. Jonas nuo Kryžiaus sako, kad dvasin s vienyb s su Dievu n vienas nepasieks, nebent tikrai apsivalys, atsipalaiduos nuo vis k rini (žr. Dark night of the soul, H, c. 25, p. 447).

Šv. Teres rašo: “Manau, jog d lto yra ne-
daug dvasing siel — asmen , kad jie tinkamai
neatsiliepia savo veiksmis ši ypating
malon , pasiruošdami priimti j iš naujo. Kai
jie atitraukia iš Viešpaties rank savo vali , ku-
ri Jis laiko savo nuosavybe, ir pakreipia j že-
mus dalykus, Jis jieško kit siel , kurios tiek
karštai J myli, kad Jis gali suteikti joms net
augš iausi dovan . Visgi, Jis visiškai neatima
iš pirmesni j asmen to, k Jis buvo jiems da-
v s, jei tik jie gyvena tyra s žine” (Way of Perf.
c. 21, n. 11, p. 189).

Labai daug nuken ia siela, gyvenanti žval-
gos gyvenimu, nuo savo apgauling svajoni ir
darom klaid . Svarbesn s j yra šios: 1. Kai
siela mano, jog ji padariusi didel s pažangos ir
atsiradusi kažkuriose dvasin se augštyb se vien
d l to, kad nusimano turinti antprigimtini dova-
n laid . 2. Kai ji mano, jog yra saugi ir it neiš-
bloškiamą iš šio kelio, anot psalm s 29, 7 žodži :
“neb siu pajudintas per amžius”. 3. Kai siela gal-
voja, kad visa, k daro ar kalba, eina iš Dievo
kv pimo, it b t pasisavinusi šv. Dvasios malo-
n . 4. Kai save atleidžia nuo apsimarinim , laiky-
tinos tvarkos ir kitoki smulkesni pratyb , it
tai b t tinkama vien pradedantiesiems. 5. Kai
jieško malonum ir džiaugsm bei trokšta tur ti
apsireiškim , vizij , ties ir paslap i apreiški-
m . Šios visos klaidos kyla iš žmogaus savimybės.
Kartais pasirodo jos net šventose sielose, o j pa-
darinys — tai dievišk j dovan nukreipimas nuo
sav s.

22. Augimas dorybės

Tikroji žvalga stiprina visas žmogaus dorybes, ir žmogus stiprina žvalgos padėtį savyje, stiprindamas savo sieloje dorybes, ypač gi meilę, nusižeminimą, kryžiaus meilę, šventą atsiribojimą nuo kitiems, palaikydamas gyvenimo tvarką ir dvasios ramybę.

Ir kiekvienas teisingas žmogus, veikdamas kartu su pašvenčiam ja Dievo malone ir suteiktomis dieviškomis tikėjimo, vilties ir meilės dorybėmis bei septyniomis šv. Dvasios dovanomis: išmintimi, supratimu, mokslu, patartimi, pamaldumu, tvirtybe bei Dievo baime, kurios artimai siejasi su meile, tobulai visose dorybėse; kartu su jomis sudaro tobulą antprigimtą organizmą, pasirėngus veikti apgalvotai ir būti paveiktam šventosios Dvasios net tokiu būdu, kokio negali, žmogiškai kalbant, tikintis, pradamas ir tobulai išvystydamas šventosios Dvasios poveikyje glaudžios vienybės su Dievu nuostabų mistinį gyvenimą. Dievo malonėje atgimusiam dieviškajam gyvenimui žmogui mistinis gyvenimas nėra nenormalus, jei žvelgsime į jį iš galimos pasiekti žemėje krikščioniškos tobulybės kertės.

Krikščionis privalo sekti Išganytoją, prikaltą prie kryžiaus, kad galėtų būti su prisiklusiu iš mirusių Kristumi amžinoje garbėje. "Jeigu kas nori eiti paskui mane, teišsižadą pats savęs, tegul kasdien neša savo kryžį ir teseka mane. Nes kas nori išgelbėti savo gyvybę, praras ją, o kas prarast savo gyvybę dėl manęs, jį išgelbės", (Luko 9, 23-24).

Šv. Teres nurodo, jog nuoširdus ir nuolankus sielos atsidavimas Dievo rankas sudaro jos tinkamumo žvalgos gyvenimui turin. Ji rašo: "Tikiu, jog pasaulyje yra daug toki žmoni : jie tikrai trokšta ne žėisti Dievo Didenyb s net atleistinomis nuod m mis; jie myli atgail ir praleidžia valandas bem stydami; jie sunaudoja savo laik gerai, lavinasi labdaryb je savo kaimynams, yra tvarkingi savo pokalbiuose ir savo r - buose, o tie, kurie vadovauja šeimai, valdo juos gerai. Tikrai, to reikia pageidauti. Neatrod, kad b t kli tis, kuri draust jiems eiti paskutiniuosius r mus; nei Viešpats jiems to neatsakys, jeigu jie to trokšta, nes ta yra teisinga nuotauka, kad gavus visas Jo malones" (The Interior Castle, m, c. 1. n. 8, p. 39 - 40).

Kitoje vietoje šv. Teres pataria "Jo esame; tegul daro su mumis, k Jis nori; kur Jam patinka, tegul veda. Jei mes b sime tikrai nuolank s ir save pamirš , ne vien vaizduot je, kuri dažnai mus apgauna, bet jei mes tikrumoje atsiribosime nuo vis k rini , m s Viešpats suteiks ne vien šias dovanas, bet ir daug kit , kuri nežinojome ir net netroškome" (Int. Cast. IV, c. 2, n. 8, p. 70).

Teologijos ir prigimtiniai mokslai negali pakenkti tikrai nusižeminusiai ir paprastai, neklasdingai širdžiai; tie mokslai daug gero padaro ir patarnauja žvalga gyvenan iai sielai, nes jai vadovauja Dievas: "Dievas yra tas, kurs daro jummyse ir nor ti ir vykdyti, kaip jam patinka" (Pilip. 2,13).

23. Artimesnis pasiruošimas

Žmogus tinkamai paruošia savo siel suteikiamai žvalgai, kai jis: 1. apvalo savo šird : “palaiminti nesuteptos širdies, nes jie matys Diev ” (Mato 5, 8); 2. kai turi paprast teising mint , nor jieškoti tiesos; 3. kai yra giliai nusižemin s; 4. kai pranta b ti susitelk s; 5 kai išt si maldoje ir 6. kai jis karštai myli Diev .

Pa ios pagrindin s pasiruošian ios sielos savyb s yra meil ir nusižeminimas. Nuolankumas Dievui ir žmon ms pašalina iš sielos ir protin puikyb , kuri gana dažnai pasireiškia pas mokytus žmones, ir dvasios puikyb . “Aš d koju tau, T ve, dangaus ir žem s Viešpatie, kad tai pasl pei nuo išminting j ir gudri j ir tai apreiškei mažut liams” (Luko 10, 21). “Nes Dievas priešinasi puikiems, o nuolankiems duoda malon s” (1 Petro 5, 5).

Artimesnis pasiruošimas žvalgai bus: paprotys nuolat b ti Dievo akivaizdoje, “vaikš iok mano akivaizdoje ir b k tobulas” (Prad. 17, 1); karštas noras b ti vienyb je su Dievu: “mano siela trokšta Dievo, gyvojo Dievo: kada gi aš ateisiu ir matysiu Dievo veid ?” (Ps. 41,2); nuolankus ir viltingas prašymas, kad Viešpats suteikt žvalgos dovan , nors siela pati save laiko neverta šios dovanos.

Nuolankumas dažnai išlygina nuostabiu b - du antprigimtinin s lyg nelygyb , ir teikiamos malon s nuostabiai atitinka sielos buit , išlygina prigimties s lygas ir padaro siel tinkam priimti Dievo teikiamas malones. Ir kas gali teigti,

kad jis negal s tur ti tyros širdies teisingos minties, gilaus nusižeminimo, maldos dvasios ir karštos meilės? Jos iš m s prašo Išganytojas: "Kaip T vas myl jo mane, taip ir aš jus myl jau. Pasilikite mano meil je. Jei laikysite mano sakymus, j s pasiliksime mano meil je. Tai aš jums kalb jau, kad mano džiaugsmas b t jummyse ir kad j s džiaugsmas b t pilnas" (Jono 16, 24).

Išorines palankias s lygas žvalgai sudaro: stropumas, tyla, pavedant pakankamai laiko maldai, neapsisunkinant neb tinomis pareigomis, nesir pinant nereikalingais dalykais, neužsiimant svetimais m s pašaukimui reikalais. Prie to prisideda prigimtinis tinkamumas žvalgai ir šviesi dvasin vadovyb . Bet jeigu net kai kuri ši s lyg b t stoka, kliudanti gauti žvalgos dovan , atrodo, kad t stok gali išlyginti ir papildyti pamaldumas . Nekaltai Prad t j Dievo Motin Marij ir Viešpaties J zaus Eucharistin Šird . Šis pamaldumas greit atveda siel glaudži vienyb su Dievu. M s nuolank s žvalgos dovanos prašymai Dievui, pateikiami per Šv . Marijos rankas, bus teis ti ir teisingi, žinant, jog toji dovana sieloms teikiama Dievo gerumo.

24. Trys patarimai

Suteiktoji žvalga, b dama paprastas meilingas Dievo pažinimas, kurio negalime pasiekti savo asmenin mis pastangomis, paprastai Dievo malonei padedant, yra ypatingas šventosios Dva-

sios sielai suteiktas apšvietimas ir kv pimas. Naudinga bus tod l atsiminti šv. Teres s tris patarimus, duotus savo dvasin ms dukterims.

1- Nors siela jaust si pilniausiai pasirengusi priimti suteikiam j žvalg , tegul pati n e p r a d e d a to gyvenimo, bet tegul j eina Viešpaties vedama. Iki tai vyks, tegul neapleidžia m stym ir kit dvasini pratyb . Priešingai elgiantis, visa pasidarys jai ne tik nenaudinga, bet net žalinga (žr. The Life, c. 12, n. 2, p. 89).

2. Tinkamai pasiruošusi siela priimti žvalgos dovan tegul nemano, jog ji b t i n a i gaus t dovan . Dievas duoda savo dovanas tam, kam nori. Žmogus pats negali pilnai užsitarnauti šios dovanos, kuri yra nepaprastai didel (žr. Int. Castle, IV, c. 2, n. 7-8, pp. 68-69).

3. Nors siela b t pasiruošusi ir tinkama šiai dovanai gauti, tegul ji atsimena, jog nebus smulkmena, jei d l savo kalt s šios dovanos negaus. Dievas yra teisingas. Glaudži vienyb suteiks Jis kitu b du, jei neteik sakomuoju (žr. The Int, Castle, m, c. 2, n. 17, p 51).

Be to, reikia žinoti, kad suteikiamoji žvalga ne visada yra duodama staiga. N ra b tina, kad j gavusi siela b t tiek sužav ta, kad visiškai negal t naudotis poj iais ar samprotauti. Šventieji sako, jog ir toje pad tyje jie tur dav išsiblaškim . Šv. Dvasia nenaikina žmogaus laisvos valios savo nepaprasta dovana, bet žmogus, laisvai j priimdamas, leisdamas šv. Dvasiai jame veikti, dalinai užsitarnauja žvalgos dovan . N ra b tina, kad gavusieji žvalg b t tikri, jog jie yra Dievo malon s pad tyje, lygiai n ra b -

tina, kad didelės džiaugsmas lyd t žvalg . Žmogus patiria žvalgoje ir nemažai skausmo, kai pamato savo ydas, klaidas, netobulumus. Vadina moje “poj i nakt” siela yra gerai paž sta vis k rini menkyst , j tuštyb , o “sielos nakt” — ji paž sta ir geriau supranta ne tiek Dievo gerum , kiek Jo begalin didyb . Kyl s sieloje saldumas ir taika yra išminties dovanos vaisius.

Taip pat n ra b tina atjausti Dievo buvim savo sieloje; sielos nakt , o toji pad tis yra mistinio gyvenimo dalis, siela mano, jog yra Dievo atvesta, jos savijauta artimai siejasi beveik su neviltimi b ti išganytai, o visgi ji giliai paž sta Diev ir J myli.

Suteikiamoji žvalga n ra malon duodama dovanai, neužtarnautai, kaip pav. pranašyst s, kalb ar stebukl dovana. žvalga pašven ia Dievas siel ; ta malon paprastai yra žinoma vien j gavusiai sielai ir nuod mklausiuui, kai visai dovanai teikiamos Dievo dovanos yra skiriamos kit pašventimui. Suteiktoji sielai šviesa, kuri patobulina prot , neteikia nauj min i , bet turimas sutvarko ir nušvie ia. Kaip išimtis gali b ti protiniai reg jimai, vizijos ir kai kurie apreiškimai.

Danguje siela matys Diev akis ak , pažins, kaip ir ji yra pažinta, o kol gyvena žem je, žvalgos dovana negali Jo parodyti sielai, kaip Jis yra savyje. Ir šv. Povilo liudijimu, kad buvo laikinai paimtas tre i j dang , rodo, kad jis buvo gav s didesn malon negu žvalgos dovan . žvalga apdovanotieji mistikai liudija, jog jie mat ne pat

Diev , kaip Jis yra savyje, o Jo veiksm savo sieloje, ypa gi Jo meil s saldyb (žr. The Life, c. 27).

25. Išorinis mistinis apvalymas

M s siela, pasilikdama pašven iamoje Dievo malon je, yra V. Dievo buvein : “Mes pas j ateisime ir pasidarysime buvein ” (Jono 14, 23). Kad toji m s sielos buvein b t Dievui miela, pati siela privalo b ti apvalyta nuo kiekvieno netinkamo k rini pam gimo, o visa savo sielos j - ga myl ti Diev už visa labiau. Ir savo siel stengiam s apvalyti nuo visa, kas Dievui nepatinka. Deja, ne visk pastebime, kas yra bloga, netobula mumyse. Daug dvasin s švaros nešame siel atgaila, savitvarda, apsimarinimais. Bet kaip gražiausiai rengtas ir nuo vis aiški nešvarum apvalytas butas, laukiant brangaus sve io, n ra pilnai švarus, nes staiga sispind jus skaidriam saul s spinduliui j , pamatome t kstan ius dulki viename spindulyje; taip Dievo šviesai spind jus m s prot , palietus m s siel , pamatome t kstan ius netobulum , buvusi nuod mi besit sian i padarini , savimeil s gar , netvarking pom gi ir net yd . Tiesa, kambario or galime iškošti ir apvalyti oro siurbliu, bet neturime patys priemoni apvalyti savo sielos nuo vis jos netobulybi . Reikia, kad pats Dievas, mums bendradarbiaujant, paruošt m s siel taip, kad ji gal t pasiekti glaudžios vienyb s su Dievu, tobulos meil s b kl s. Šis sielos išorinis ir skaudus

valymas, kai kuri vadinama skaistykla žemėje, yra mistinis valymas. Jis apima vis žmogaus asmenį, visą jo pojį, visą sielą. Nors tas valymas žmogui yra skaudus, bet jis yra būtinas, pakeliamas ir nuopelningas; po mirties sielos apšvalinimas skaistykloje nedaugina jai nuopelną.

Kad galėtume pasiekti artimos vienybės su Dievu, reikia, kad niekas nekliudytų tai vienybei vyksti. Dievo Apvaizda veda žmogų per pojį ir sielos skausmus, paruošdama jį augštajai žvalgai, ar kuriam augštam jos laipsniui.

Tame skaudžiame apvalyme yra kai kas esminio ir kai kas neesminio. Esmė ir pagrindas skausmui yra gilus sielvartas, kylantis iš savo nevertumo supratimo, iš tariamo Dievo atsitolinimo nuo sielos, jos apleidimo ir iš dvasinės sausros. Antprigimtinis Dievo suteiktas protui šviesos spindulys, kurio siela pasijunta nepasirengusi priimti, sudaro dvasiai tamslą; dėl to didelis jos skausmas. Ir mūsų kūno akys gali pakelti tam tikrą šviesos tampą, bet kai, pavyzdžiui, žiemos metu baltas sušalęs sniegas milijonais saulės liepia akis, ji prisimerkia, nes dėl per didelės šviesos ji nebemato; jai reikia tamsių akinių, kad galėtų laisvai žiūrėti.

Šv. Jonas nuo Kryžiaus sako, jog Dievas duoda papratusiems susitelkti asmenims į pojį - visą valančios malonės gana greitai, (žr. *The Dark Night of the Soul*, I. c. 8, p. 351).

Ji pastebima iš to, kad žmogaus vaizduotė nebeveikia; jis negali mąstyti metu samprotauti; siela turi pasitenkinti meiliumi ir ramiu dėmesiu, nukreiptu Dievui, kurio teikiamoji malonė

poj iais neuž iuopiama, pasilieka grynai dvasin . Siela, gavusi mokslo dovan , pati mato savo nevertum , savo blogumus, kuri pirmiau nepasteb jo. Net atrodo jai kartais, jog Dievas j apleid s. Taip sielvartaudama, ji apsivalo nuo labai daug netobulybi , o dorybi veiksmiais apvaldo k n , atgaudama laisv dvasiai. Toji dvasin laisv auga, pasinaudodama šv. Dvasios vaisiais: “Dvasios gi vaisiai yra: meil , džiaugsmas, ramyb , kantrumas, maloningumas, gerumas, romumas, meilumas, ištikimyb , kuklumas, susilaukymas, skaistyb ” (Gal. 5, 22-23)- Ypa gi auga Dievo meil su karštu noru tarnauti vien Dievui.

Ir kaip ugnis, ap mus žali , dr gn med ar kit degam , bet netinkam ugniai medžiag , pirmiausiai j išdžiovina, o kol tai vyksta, žalias medis smilksta, r ksta ir tik v liau galingai suliepsnoja, panašiai vyksta dvasios srityje su žmogaus siela, neparuošta Dievo meil s ugniai apimti: ji smilksta ir r ksta, ruošiama galingai Dievo meilei prasiveržti ir sujungti žmog su Dievu.

26. J a u s m s a u s r a

artimesn vienyb su Dievu einanti siela pati stengiasi pasiruošti, kad, kiek tai j lie ia, pasidaryt tinkamas Dievui rankis Jo valiai - vykkti. Daugiausiai priešinasi Dievo valiai visos nuod m s, nors jos b t mažiausios, tod l siela j neken ia, j vengia, j saugojasi. nuod mes

traukia žmog netvirkingi pom giai, prisirišimas prie k rini . Ir nuo j pasistengia žmogus b ti laisvas. Daug pagund ir pavoj sudaro žmogui nevaldoma vaizduot , ar buvusi nuod mi atsiminimai. Ir tuos jis stengiasi sutvarkyti, apvalyti. Kad patys darbai, net smulkiausiai, b t nuopelningi, jis stengiasi juos patobulinti gera intencija, visa skirdamas didesnei Dievo garbei.

ia žmogui talk ateina pats V. Dievas, kad žmogus grei iau ir tobuliau apvalyt savo jausmus ir savo dvasi . Viešpats suteikia šviesos, kad pamatyt žmogus vis savo netinkamum , menkum bei užsitrauktas nusikaltimais skolas Dievo teisybei. Žmogus nejau ia iš savo darb ir pastang nei kokio malonumo. Žmogišk moksl , pažinim dabar užstoja tik jimas. Bet begalinis Dievas yra nesuprantamas sielai be ypatingos Jo malon s. Vietoj tur tos proto šviesos, jis mato, jog savo protu negali apimti amžinojo, neapimamo pasaulio K r jo, Dievo. Ši dvasin b sen pavadinio šv. Jonas nuo Kryžiaus "jausm naktimi". Kiti j vadina kitokiais vardais: "jausm sausra", "didysis apleidimas", ir kitaip.

Šio valymo, ir sakytume, bandymo metu išken ia žmogus daug sielvart ir skausm . Kai kurie j eina iš Dievo valios ir turi sielai gydanios, valan ios galios; bet kartais tie sielvarčiai, baim s, ypa pagundos eina iš piktosios dvasios veiklos. Kad b t galima tikriau atpažinti vis ši dvasini sunkum šaltin ir panaudoti atitinkamas priemones, gauti pagelbos, ypa kai piktoji dvasia stengiasi apvaldyti žmogaus siel , yra sudaryti dvasi atpažinimo nuostatai. Bet

net ir velnio pagundos prieš tik jimo, vilties ir
meil s dorybes pagaliau pasitarnauja tam, kad
žmogus sud t vis savo vilt Dievo Apvaizdos
rankas.

Šioje pad tyje esanti siela ne vien negali
melstis jausmingai, bet dvasi slegia gausios sun-
kenyb s. Nors ji gauna iš Dievo paramos ir ve-
dama prietamsi bei saus žvalg , ji pati anot
šv. Jono nuo Kr., to neatpaž sta (žr. The Dark
Night of the Soul, I, c. 9. p. 351-356).

Protui suteiktoji antprigimtin šviesa, kai
siela n ra pilnai pasiruošusi j priimti, sukausto
vaizduot , sukliudo prigimtin proto veiksm ,
samprotavim ; pasidaro sunku kuri nors ties
m styti, nes protui nepadeda vaizduot savo vaiz-
dais, kuri d ka pirmiau gal jo nagrin ti ir su-
prasti dieviškuosius dalykus.

Išminties dovana, atrodo, nebeveikia sieloje
galingai. Nebejau ia siela Dievo saldumo, malo-
numo; tas padarinys seka tobul žvalg . Bet ši
b sena, nors ji yra labai sunki ir tamsi, tai pir-
mieji žingsniai, suteiktosios žvalgos pradžia.

Šiuo metu siela nebeturi suraminimo; ji ne-
patenkinta savo malda, nes jos metu nepaj gia
gerai m styti; jos sieloje viešpatauja nejauki ty-
la ir mano, jog yra Dievo apleista, baiminasi, ar
neišklydusi iš teisingo kelio, gal nebeturinti dva-
sini g rybi , ar nutolusi nuo Dievo, nes, net gera
darydama, nebejau ia paramos ar suraminimo,
(žr. The Dark Night, c. I, c. 10). Tuo tarpu, anot
šv. Jono nuo Kr., ši siela yra gavusi brangi do-
van — suteiktosios žvalgos pradži ; pati siela
pasidar tyresn , paprastesn , labiau sudvasinta,

gyvenanti vidiniai ir daug tobulesn negu buvo pirmiau. Bet tuo tarpu siela to nesupranta ir neatjau ia (žr. The Ascent, II, c. 14, n- 8. p. 115).

Dvasinei ir jausminei sausrai atskirti nuo atv simo Dievo tarnyboje bei nuo prigimtinio li - desio šv. Jonas nuo Kr. nurodo penkis ženklus. Jis vadina ši sausr šventa, nes ji pašventina, iš - tobulina siel . Ji bus sieloje, 1. kai ji nebejau ia suraminimo ir malonumo tiek dvasiniuose, tiek žemiškuose reikaluose, 2. kai baiminasi, jog tin - kamai nebendraudžia su Dievu ar gal net traukiasi iš Jo tarnybos, 3. pasunk jusi, ilga ir did janti sunkenyb naudotis m stymo metu vaizduot s vaizdais, 4. polinkis ir potraukis žvelgti Diev paprastu, bendru, nors neaiškiu, žvilgsniu, nors tai kliudyt gausiai kylantieji išsiblaškęmai, 5. pastovus noras, tiesa, sunkus, vis art ti prie Die - vo, t. y. noras J myl ti, surasti ir tur ti.

Paskutinieji trys ženklai skiria mistin sausr nuo asketin s sausros.

27. K o v a s u p i k t j a d v a s i a

Piktoji dvasia naudojasi susidariusiais žmo - gaus dvasioje sunkumais ir, leidžiant Dievui, kad iš velnio užsipuolim pasidaryt didesnis žmogui g ris, skaudina sielas išorinio valymo metu.

Pirmiausiai ji sukelia pagund audr . ž - liai puola skaistyb s doryb . Tiesa, Dievo ypatinga apsauga kai kurie šventieji šios r šies pagun - d netur j , bet dauguma dejavo kartu su Apaš - talu: "O kad aš d l apreiškim didumo nesikel -

iau puikyb n, man duotas akstinas mano k n , š tonos angelas, kurs mane mušt veidan” (2 Kor. 12,7).

Pagundos metu pasirodo tikroji žmogaus vertė. Šv. Petro apaštalo nuotykių Išganytojo kančios metu parodė jam, jog jis yra silpnas; o susipratęs vis gyvenimui gailėjosi, kad buvo Kristaus išsigynęs.

Pagundą ištikta siela šaukiasi Dievo pagalbos, šventąjį užtarimą, auga kantrybę, prisiderina prie Dievo valios, nusizemina Viešpaties aki-vaizdoje, nesikelia puikybėn. Tikrai, savo silpnybę pajutęs žmogus stengiasi ją pataisyti: “nes ji gaugyja tobulumo silpnybę” (2 Kor. 12, 9). Ir kiek kartų pasipriešina žmogus pagundai, tiek kartų daug ją nuopelnai. “Palaimintas žmogus, kurs kantriai kenčia m ginim, nes kada bus iš-tirtas, gaus gyvenimo vainiką” (Jok. 1. 12).

Sukilusias pagundas prieš skaistybę galima nugalėti nuoširdžia malda, mstymu apie savo mirtį, teismą, pragarą ir dangų. Daug padeda šv. Rašto atidus skaitymas, minties nukreipimas gerus, mums rūpimus dalykus, nors tai būtų pats mažiausias darbelis, k. a. grind valymas ir pan., bei vengimas užteršti savo akis ir vaizduoti nepadoriais raštais, paveikslais ar tartiniais santykiais.

Pati pagunda dar nėra nusikaltimas; bet kai išpažintyje jas pasisakome, prašydami patarimo, ji jau žymiai sumažėja. Nevisada reikia, kad pats velnias mus gundytų. Šios ir šios pagundas yra palinkusi mūsų prigimtis, o ir neatsargūs žmonės gali mums ją nemažai sukelti.

Piktosios dvasios veikimas sielai, vaizduot, jausmus pažstame iš to, kad jis puola su didele jga, staiga, bet staiga ir pasitraukia. Negalimas sugundyti prieš skaistyb, puola tik jimo tiesas, pasitik jį Dievu, m - s kantryb, išpsdamas, padidindamas tariam j m s pritarim pagundai, iššaukdamas s žin s neramum, sukeldamas pasibjaur tinas abejones, iškreipdamas teising s žin s sprendim, t. y. sukeldamas skrupulus.

Jei puolamoji siela bus atvira savo dvasios tvi atgailos sakramente ir laikysis jo patarimo bei nurodym, ji greit nugals pikt j dvasi. Šv. Jonas nuo Kr. rašo, jog ši pasibjaur tina piktosios dvasios veikla yra sielai pati sunkiausia ir baisiausia, atsiradus jai išorinio valymo nakt (žr. The Dark Night, I, c. 14, n- 2-3, p. 372).

Kai kada piktoji dvasia nesitenkina vien pagundomis, bet jos veikla ima reikštis išoriniai; sukelia persekiojim, š tonas ne vien gund išbad jus J z, bet suk l žyd neapykant J zui ir j rankomis prikals Išganytoj prie Kryžiaus. Sunki išorini kov yra kovoj su velniu kai kurie šventieji, k. a., šv. Antanas atsiskyr lis (356 m.), šv. Teres ispaniet (1582 m.), Arso klebonas kunigas Jonas Marija Vianney (1859 m).

Išoriniai velnio puolimai buvo j nugalti kryžiaus ženkle, šv stu vandeni, o neteisingi žmoni persekiojimai — nusižeminimu, kantrybe, meilumu, žinodami, jog visa tai leido vykti gerasis Dievas j sielos naudai. Pasibaigus sunkiam valymo metui, jie gal jo giedoti Viešpa iui su

Psalmininku: "Kaip didelį yra tavo gerumas, Viešpatie, kur tu palaikei bijantiems tave, kur suteikei bėgantiems glauštis prie tave žmoni akivaizdoje. Tu apsaugoji juos savo veido globo nuo žmonių smokimo, paslepai juos padangtėje nuo liežuvių vaido" (Ps. 30, 20-21).

Nors retai pasitaiko, kad velnias apvaldyt žmogaus kūną tiek, kad sutrukdyt jo sielos galias: savistoviai protauti ir bėgti vidiniai laisvam, bet esti. Tai velnio apsimas. Tiesa, labai retai pasitaiko, kad būtų leista velniui apsimti gerai, dori žmonis, dar rečiau mistiniu gyvenimu gyvenantieji, kaip teigia Scaramelli (Directorio mistico V, c. 7), bet ir tas šitono apraiškas privalome pažinti. Apsimas yra velnio darbas. Jis naudojasi apsimto kūno jėgomis. Pats žmogus nežino, ką jis veikia, ką kalba. Dėl šio visų veiksmų apsimtas nėra atsakingas nei Dievui, nei žmonims. Jis yra nekaltas. Tai nuotyki buvo daug Išganytojo viešojo veikimo metais Palestinoje. Tai liudija visos keturios evangelijos.

Pasitaiko taip pat, kad velnias pristoja žmogui ir jį kankina. Kandinamasis gali savistoviai protauti ir laisvai apsimti, kas darytina, bet šitonas naudojasi jo liežuvium ir kitais kūno sensoriais, sukliudydamas maldą, versdamas keikti, sudarydamas dirksnius sutrikimus, iššaukdamas baladojimus, triukšmus, išpsidamas pristotojo kūną, mušdamas jį. Jis būna kankinamas žaizdomis, ligomis ir skausmais, kuri pašalinti nepajigia nei medicinos mokslas, nei vaistai. Atsiminkime senovės teisią Jobo nuotyki, ir kiek jis iškentėjo. Išlaisvinti kankinamą iš piktosios dvasios ga-

lios — didel malon . Ir V. J zus jo “gera da-rydamas ir gydydamas visus velnio aps stuosius, nes Dievas buvo su juo” (Apd. 10, 38).

Kai apaštalai nepaj g išvartyti velnio iš ap- s stojo vaiko, jo t vas atved nelaiming s n pas J z . “Ir J zus sudraud j . Velnias iš jo iš- jo, ir t pa i valand vaikas pagijo. Tuomet mokytiniai slap ia pri jo J z ir tar : Kod l mes negal jome jo išvartyti? J zus jiems tar : D l j s netik jimo... Šita gi veisl kitaip neišvaroma, kaip tik malda ir pasninku” (Mato 17, 17-20).

Visai kitas yra klausimas su silpnapro iais ar bepro iais, su tariamai aps staisiais. Jie turi savo s mon ir dalinai s žin pajung sivaizduo- tai id jai taip, kad vietoje proto, juos stumia per- sekiojimo baim k nors bloga daryti, apsaugo- jant save nuo tariamos blogyb s.

Kaip atskirti ir pagydyti žmogaus dvasi bus pla iau kalbama v liau.

28. J a u s m b a u s m s

Be vis min t j sunkenybi ir sielvart , žmogaus siel gali apsunkinti net artimiausieji žmon s ir gamta. Kai kurie žmon s, besir pinda- mi jausm sausra Dievo valomos sielos pad timi, gera valia pasunkina buit ; kiti gi, Dievo duot j dovan ir sielos atsiekiam j nuopeln nepak s- dami, visur jai prieštarauja, prieš j murma, ž - liai aiškina ken ian ios sielos pad t , pramano neb t dalyk , šmeižia ir persekioja. Neteisingi žmoni užsipuolimai ir net artimiausi ir geriau-

si žmoni prieštaravimai labai skaudina valomos sielos dvasi .

Pasitaiko irgi, kad šioj pad tyje atsiradusios sielos neturi ir nesuranda sau dvasios t vo, kuris jas suprast ir pad t jausm apsivalymo metu pakelti sunkenybes, kurios yra nugalimos nemaža kantrybe ir nusižeminimu. Nesuradusi tinkamo kelio, dvasin s šviesos, laikinai it apanka, kol Viešpats savo gailestingumu nurodo joms tiesos keli .

Net gamtos nelaim s gali pad ti sielai apsisivalyti nuo netinkam prisirišim . Audros, potvyniai, gaisrai sunaikina turt , atskiria asmenis kartais visam gyvenimui. Turtingam yra sunku eiti dangaus karalyst , kur ne turt , o Dievo meil visa sveria. Tai yra nurod s Išganytojas: "Turtingam nepigu eiti dangaus karalystPigiau kupranugariui išlysti pro adatos aus , kaip turtingam eiti dangaus karalyst " (Mato 19, 23-24). Turtingas, paprastai, yra netinkamai pam g s savo turt ir jam yra sunku išsižad ti to prisirišimo.

Daugiau negu prie turt , pinig žmogus yra prisiriš s prie savo k no sveikatos. Kad j atgavus, negaili turt , nes ji brangesn už išorinius lobius. Žmogus r pinasi savo k no grožiu, gerove, malonumais, sveikata. Kad netinkam prisirišim , per didel k no vertinim pašalinus iš sielos, reikia, kad jis pasirodyt silpnas, bej gis, nepas-tovus, sunykst s, ligai už jus. Sunkios ir ilgos li-gos duoda sielai geros progos atstatyti k no vert , ži rint amžinyb s akimis. Tai sunki žmogaus pri-gimt valan ioji ugnis.

Taip pat pasitaiko, kad dvasinio gyvenimo naujokai ne tiek brangina Diev , kiek patiriam dvasin malonum , suraminim , jausmin maldos nuotaik . Ir šioms sieloms reikia, kad Dievas atimt jausminius dalykus, kad siela susiprast labiau Dievo jieškoti ir Jo vali vykdyti, negu išg stingai laikytis vis malonum . Apaštalams buvo labai malonus bendravimas su J zumi. Jie nuli do, kai Jis pasak , jog turi juos apleisti, o suramindamas sak : “Jums geriau, kad aš einu. Nes jei aš neisiu, Ramintojas neateis pas jus, o jeigu aš nueisiu, aš j jums atsi siu” (Mato 16, 7).

29. Dvasin sausra

Kaip pasyvus jausm valymas siekia to, kad žmogus paj gt tobulai valdyti ir tvarkyti savo poj ius ir pom gius, kaip nurodo protas ir valia, taip pasyvus sielos valymas siekia, kad visa siela, gavusi šviesi supratimo dovan , tobulai apvalyt nuo vis nešvarum savo dorovines ir dievišk sias dorybes, kurios j betarpiai sieja su Dievu. Žmogus, apval s savo dvasi , pasirošia galvoti ir veikti dievišku b du. Apvalymo priemon — tai dvasin sausra, arba pasyvus sielos valymas, yra Dievo suteiktoji supratimo dovana; ji perima siel taip pat didžiu Dievo pasiilgimu ir meile. O tai yra suteiktos žvalgos veiksmai. Jie teikiami pažang padariusioms sieloms.

Dvasin sausra, kitaip vadinama tamsioji dvasios naktis, turi apvalyti siel nuo vis pras-

t netobulum , kuri pirmiau siela net nepaste-
b jo, kurios ta iau jai kliud susivienyti su Dievu.

Dvasin sausra esminiai susidaro tada, kai
siela netenka priedinio pamaldumo. Tai vyksta
d lto, kad ji dabar aiškiai supranta, dieviškos
šviesos d ka, savo menkum , niekingum ir t
begalin praraj , kuri yra tarp jos ir Dievo Di-
dyb s ir Jo neišsakom tobulyb .

Šv. Jonas nuo Kr. paaiškina gana pla iai
(The Dark Night, II, c. 5, p. 181), kod l ši su-
teiktoji dieviškoji šviesa yra vadinama sielos
tamsi ja naktimi. Pirmiausia, dieviškoji išmintis
yra taip augšta, taip viršijanti sielos galias, kad
šiuo atveju ji yra jai tamsa. Antra, jos šviesoje
pasirodo visas sielos menkumas, nešvarumas;
šiuo atveju suteiktoji dieviškoji supratimo dova-
na yra sielai skaudi, jautri, tamsi... Ir juo sie-
lai pasirodo aiškesni dieviškieji dalykai, tuo pri-
gimtiniai yra tamsesni ir užsl pti. vyksta kaip su
pel dos akimis. Juo dienos šviesa yra gausesn ,
tuo labiau ji aptemdo pel dos akis.

Dieviškoji žvalgos šviesa, kai ji palyti to-
bulai neapvalyt siel , pasidaro joje dvasin tam-
sa, nes ne vien viršija sielos j gas, bet apakina
j , sutrukdydama prigimtin reg jim . Siela, aiš-
kiai matydama savo nešvarum šioje tyroje, aki-
nan ioje šviesoje, išpaž sta Dievo ir k rini aki-
vaizdoje savo bevert . Skausmai padaug ja, kai
ji ima baimintis, jog niekad nepasidarys verta, ar
kad jos tobul jimas liov sis, kad ji pasidariusi
Dievo priešu. D lto dejavo pal. Jobas: "Kod l
mane priešpastatei sau, ir pasidariau pats sau

sunkenyb ?” (Jobo 8, 20). Labiausiai kankina siel baim , kad niekad nebus verta Dievo.

Be to, suteiktos žvalgos d ka siela daug geriau supranta begalin Dievo dyd , Jo šventum , o pati savyje mato dvasin tuštyb , neturt , varg . Iš to kyla sieloje sav s nem gimias, pasibjaur jimas. Tiesa, visa tai valo siel , bet jai tas valymas yra vienas skaudžiausi j . Ji labai ken ia, matydama savyje bedugn , tuštum , didel laikin , prigimties ir antprigimtini g rybi stok , o blogio gausum , daug netobulybi , savo veiklos gali sausr , tuštyb ir savo dvasi sk stant tamsoje, rašo šv. Jonas nuo Kryžiaus min toje vietoje.

D l šios priežasties ši suteikt j žvalg vadina šv. Jonas nuo Kr. naktimi. Pati žvalga viršija prigimties j gas; ji pasidaro sielai šiuo atveju skaudi, nemaloni, kol pati apsivalo suteiktos šviesos d ka. Ir ne vien šio kelio naujokams, bet ir daug v liau, net pakilusiems Dievo vienyb , kaip teigia šv. Jonas nuo Kryžiaus, suteiktoji žvalga pasidaro kartais labai skaudi (žr. The Ascent of Mount Carmel, I, 2; II, 2).

Vargš siela, atsiradusi begalinio Dievo didybės akivaizdoje, dreba iš baim s, kad ji yra Dievo neverta, b dama nešvari ir daugyb s nuod mi slegiama; stebisi, kaip neatsiveria žem ir jos nepraryja, nors ji sutikt geriau t kstant kart mirti, negu vien kart Dievui nusikalsti.

30. Meil s žaizda

Nuostabioji sielos b kl , kai ji antžmogišku b du geiste geidžia susivienyti su Dievu, bet ma-

to, kad dėl savo kaltės to negali atsiekti tobulu būdu, toji ugningoji meilė ir didis troškimas sudaro sielai neramybę ir teikia skausmą. Ši sielos padėtis randama pas atskirus mistinio gyvenimo rašytojus vairiai aptartą. Vieni tai sielos padėtis vadina meilės žaizda, kiti — meilės polkiu, ugningais smaigtais, jietimis, vilyiomis, merdžimu ir kitaip.

Meilės žaizda nusako daugiau tai padėtis, kai jausmai, perimti didžiausiu malonumu, veržtės veržiasi prie Dievo, nori sielą sujungti su Dievu galingoje meilėje, nors šis džiaugsmas dar turi pereiti valomą dvasios skausmą ugnį. Dvasinį džiaugsmo saldumą atsiliepiama nuo jausmuose, ir žmogus nori prie Dievo meilėje sutirpti, kaip vaškinį žvakutę sutirpsta nuo ugnies. Dėlkinga širdis iš džiaugsmo verkia, ir tos ašaros jai yra saldės, nes už visą pasaulį, nes Dievo buvimas ir Jo veikimas jau yra savyje, ragauja Dievo gerumo, dėl kurio ji negaili aukos, priima visus siunčiamus skausmus, net mirtį, matydama tam Dievo valią. Siela nejieško savo garbės, bet garbina Dievą ir nori, kad visi žmonės ją garbint, pažint ir mylėtų. Dėlto, ji veržiasi darbą, pasiaukojimą artimo labui, dažnai save visai pamiršdama; jai veikti yra permaža laiko, jos jėgos persilpnos, tik su Kristumi susijungusi, su juo kartu veikdama ir kentdama ji randa dvasios pasitenkinimo, kokį turėjo šv. Povilas kai rašė: “Esu gyvas, tačiau jau nebe aš, bet yra gyvas manyje Kristus” (Gal. 2, 20). “Nes Kristus yra man gyvenimas, ir mirtis yra man pelnas” (Pilyp. 1, 21).

Kit dvasini sunkenybi metu dieviškoji meil eina kartu su džiaugsmu ir li desiu, bet ne tokiam laipsnyje. Šie reiškiniai: l tesni ar smar kesni, retesni ar dažnesni yra pastebimi kiekvienne name mistinio gyvenimo laipsnyje, sako šv. Jo nas nuo Kr. Jie yra Dievo troškimo sužadinti. Ir juo pasiekiamas glaudesnis bendravimas, susivienijimas su Dievu, tuo tie reiškiniai yra didesni ir gilesni (žr. The Dark Night, I, c. 2, n. 8, p. 335; II, c. 13 n. 4-5, p. 415).

Nuostab s ir dideli šv. Teres s ispaniet s gyvenimo skausmai, nesiliaujanti kan ia, k l jos dvasi ; ji li di, kad daugiau nepaj gianti kent ti. Apie t meil s žaizd , vily i , sm g ji pati rašo The Int. Castle, VI, c. 11, n. 2, p. 219; The Life c. 29, n-17, p. 266). Panaši dvasios nuotaik randame pas šv. Jon nuo Kryžiaus, kuris praš s Dievo daugiau skausm , arba leisti numirti.

31 Apsivalymo vaisiai

Suteiktoje Dievo žvalgos šviesoje paž sta žmogus save geriau ir pamat s savo netobulybes, nusizemina Dievo akivaizdoje. Visi norime b ti tobuli; be priekaišt . Kiekviena netobulyb aiškai pasteb ta ir suprasta žvalgos šviesoje, sudaro žmogui skausmo, kol ji visiškai išnyksta.

Siela, besivalydama nuo savo netobulybi , auga doryb se; jos padaro j tobul . Ji eina artimesn vienyb su Dievu, atsizad dama viso, kas gali sukliudyti pasiekti Diev , ar kas jos neveda prie Dievo, nuolat atmindama savo Viešpat

ir pasilikdama Jo akivaizdoje. Ji gerai supranta vis k rini menkum ir vis j bevert : “tuštybi tuštyb ir visa tuštyb ” (Išm. 1, 2), gali ji tarti, sau nemeluodama.

Siela pradeda myl ti Diev su didesniu potraukiu ir didesne valios tampa, nes Dievo suteiktoje šviesoje pasis m dieviškos išminties ir gerumo gausyb — ji dega Dievo meile. D l tos meil s ji pasiryžus yra šimtus kart mirti, negu geriausi j V. Diev net mažiausiu nusikaltimu žeisti. D lto sutvirt ja gerame žmoguje dvasia, pasidaro jam nebebais s sielos prieš puolimai, atgauna dvasios ramyb : “Jei Dievas yra už mus, kas prieš mus?” (Rom. 8, 31).

Žmogus ima daugiau pasitik ti Dievu, visiškai atsiduodamas Dievo gerumo rankas; jisai labiau sustipr ja b tent tose doryb se, kurios buvo smarkiau pagund puolamos.

Meil s žaizdos, ugnin s vily ios, dvasios tamsa, dvasios naktis ir panaš s reiškiniai, kai siela nemato ir nejau ia naujai padaryt netobulum ar nuod mi , ir tai ji aiškiai supranta, yra ne baudžiamoji, o tik išganyman vedan ioji ugnis. Tobulyb s troškimui sieloje augant, nauj kal i nedarant, ji gali b ti tikra, jog yra Dievo malon je; apie J ji m sto nuolat su meile. Šios sielos yra vyk džiusios šv. Povilo patarim : “Atsinaujinkite savo išmanymo dvasia ir apsilvilkite nauju žmogumi, kurs sutvertas pagal Diev teisyb je ir tiesos šventume” (Efez. 4, 23-24).

Toji valan ioji, pakei ian ioji ugnis, anot šv. Teres s, “k tik sutinka m s prigimtyje žemiška, paver ia dulk mis, pelenais” (žr. The Int.

Castle VI, c. 11, n. 2. p. 219). Kai kurie tai vadina mistine mirtimi, nes ji pagrindiniai apvalo siel nuo vis netobulybi, yra daug gilesn negu asketin mirtis, apvalanti siel apsimarinimais.

32. Bandy mo eiga ir ilgis

Sunkusis valymo metas sielai yra jos mistin skaistykla. Per t apsilvalymo skaistykl Dievas perveda siel, dalindamas savo dovanas kaip nori, kada nori ir tuo b du, koku Jis pats nori. Nei koki vyksmo nuostat šiuo atveju negali b ti. Bet jei žvelgsime tai, kas paprastai pasireiškia sielose, kurios palaiptams pasiekia mistin s vienyb s, rasime tam tikr tvark, kuri yra taip valom j siel sunkenybi ir jai suteiktos žvalgos laipsnio.

1. Mistinio gyvenimo pradžioje rasime žmog, prislgt dvasin s sausros su jos palydovais: skaudžiomis pagundomis ir kitais vargais. Tai b na pirmiau negu išsivysto sieloje ramyb s malda. O net tos maldos metu siela ken ia protarpiais min tus sunkumus.

2. Dvasin sausra pasireiškia ir pas tuos asmenis, kurie prad jo eiti tobulais žvalgos laipsniais, t. y. pirm pasyvaus susivienijimo su Dievu; ji reiškiasi pakartotinai vairiuose žvalgos laipsniuose. V liau, suderindami savo vali su Dievo valia, aktyviai vienijam s su Dievu, o pasyviai — gav iš Dievo žvalgos dovan .

3. Piktosios dvasios aps dimas ir visa kova

su velniu prasideda tada, kai siela pasiekia vienyb s su Dievu.

Siela, vertai ir su meile priimdama šv. Komunij , vienijasi meile su Kristumi, artymiau susijungia dievišk j prigimt , dievyb , ir tikriau susijungia su J zumi Kristumi, tik jimu J malydama, meile J tur dama ir poj iais paliesdama eucharistin j duonoj. “Kas valgo mano k n ir geria mano krauj , tas pasilieka manyje ir aš jame. Kaip mane siunt gyvasis T vas, ir aš esu gyvas per T v , taip ir tas, kurs mane valgo, bus gyvas per mane” (Jono 6, 57-58).

Tyros sielos meil Eucharistiniam Kristui yra jungiamoji j ga. Kai kada V. J zus leidžia sielai pajusti Jo buvim sieloje. Tai vyksta ne kokiais apreiškimais, reg jimais, bet giliausiu sitikinimu ir saldžiuoju atjautimu, jog Jis yra žmogaus proto šviesa, labiausiai pageidautinas g ris. “Kas mane myli, bus mano T vo mylimas; ir aš j myl siu, ir pats jam apsireikšiu” (Jono 14, 21). J zaus buvimas sieloje pasidaro patirties dalykas; ir ji yra pasiekusi ekstatin s, artimiausios vienyb s su Kristumi, ko yra praš s V. J zus Dangaus T v paskutin s vakarien s metu: “Kad jie b t viena, kaip ir mes esame viena. Aš juose ir tu manyje, kad jie b t tobuloje vienyb je” (Jono, 17, 22-23).

Tame vienyb s laipsnyje randame meil s žaizd , ugingas vily ias, kurios paruošia žmogaus mint pilnai, tobulai vienybei.

Laikin j g rybi netekimas, ligos ir kitos sunkenyb s yra bendros visiems dvasinio gyvenimo tarpams. Augštesniuose vienyb s laipsniuose

šios sunkenyb s ne visada yra skirtos dvasiai apvalyti, nes ji tuomet yra atsidalinusi nuo visa, kas žemiška.

Kaip ilgai t siasi dvasios apvalymo metas? Nei ilgis, nei valymo tampa neturi rib , kiekvienai sielai jie yra skirtingi. Verta ia prisiminti šv. Jono nuo Kryžiaus pastab : “Jausm apvalymas yra bendras dalykas ir daug kas j patiria... Dvasin apvalym mažai kas” (The Dark Night I, c. 8, n. 1, p. 349).

Šv. Teres ispaniet (1582) kent jo dvasios sausr 18 met ; šv. Alfonsas Rodriguez (1617) buvo kankinamas dvasin s baim s — skrupul 10 met . Šv. Marija Magdalena Pazien (1607) tur jo dvasios pagavimus nuo pat jaun dien , o du kartu per 5 metus kent jo siaubingus bandymus. Šv. Rož Limiet (1617) per 15 met kasdien buvo varginama piktosios dvasios. Šv. Juozapas Kupertinietis (1663) b damas jaunas tur jo ekstazes, o sulauk s 40 met per dvejus metus negavo nei joki nepaprast dovan , ir j vargino sunkios pagundos. Šv. Joana Pranciška de Chantal (1643) per vis gyvenim kent jo didelės, gausias pagundas ir baimes.

33. L a i k y s e n a

Kaip užsilaikyti, kaip elgtis ir k daryti ši neramybi , valan io suspaudimo metu? Žinokime, kad visa tai bus m s dvasiai naudinga. Apaštalai buvo nuli d , kad J zus tur si s atskirti nuo j . Bet V. J zus jiems tar : “Jums ge-

riau, kad aš einu,” (Jono 16, 7). Bet siela, netekusi Dievo akivaizdos atjautimo, Dievo jieško ir dejuoja: “Dieve, tu esi mano Dievas, ir pestingai aš jieškojau tav s. Tav s trokšta mano siela, geidžia tav s mano k nas, kaip sausa ir trokštanti žem be vandens. Taip aš m stau apie tave šventov je, kad maty iau tavo galyb ir tavo šlov ” (Psalm 62, 2 - 3). Iš teisingo kelio neprivalome trauktis, sulauk sunkenybi , nes “n vienas, kurs prideda savo rank prie arklo ir atgal dairo si, netinka Dievo karalystei” (Luko 9, 62).

Tod l:

1. neapleiskime ir nesumažinkime m s dvasini pratyb , bet kantriai ir su d mesiu jas padarykime.

2. Jei matome ir galime, pašalinkime dvasin s sausros priežastis, pasilikdami ištikimi Dievui; “mano suspaudimo dien aš jieškojau Viešpaties” (Ps. 76, 3).

3. Kai vidiniai veiksmai pasidaro sunk s, atsid kime išoriniams gailestingumo darbams, l p maldai, dvasiniam skaitymui.

4. Nusizeminkime Dievo akivaizdoje, žinodami, kad visas dvasios suspaudimas yra Dievo leistas, kad pasidarytume tobulesni ir šventesni.

5. Reikia šauktis Nekal iausios Dievo Motinos ir savo Glob j paramos bei pagalbos.

Mistinio gyvenimo sausrai sukaus ius siel , laikykim s ši nurodym :

1. Pilnai atsid kime mylin io mus Dievo Apvaizdos rankas, nes kas vyksta m s sieloje, Jam yra žinoma; visa tai n ra sielai nuostolis ar bausm , bet tikroji nauda. “Esu tikra”, rašo šv.

Teres , “jog šios malon s yra duotos tam, kad sustipr t m s silpnyb , kad gal tume pasekti J daug ken iant” (The Interior Castle, VII, c. 4, n. 6, p. 254).

2. Visus sielvartus, dvasios suspausdimus priimkime iš Dievo rank tokia dvasia, kokia juos pri m V. J zus, besimelsdamas Alyv daržely prieš savo kan i .

3. Pasilikime maldoje su J zumi, ne suraminim nekantriai geisdami, bet mylin iomis ir kantriomis akimis Viešpat žvelgdami, sako šv. Jonas nuo Kryžiaus (žr. The Dark Night, I, c. 9 -10, p. 321 - 359). Tik jimo prieblandoje garbinkime meil s atod siais šv . Trejyb , nesistengdami sužinoti, kur mus veda Viešpats, ar kas su mumis nutiks.

4. Sunki pagund , velnio užsipuolim metu panaudokime šv st vanden , versdami š ton pagarbinti Viešpaties kryži su mumis; vis pergal ne sau, bet Dievui priskirdami ir J garbindami.

5. Prispaudim metu žadinkime daugiau dorybi veiksm : tik jimo, vilties, meil s, kantryb s. Aukso kasyklas suradusieji nesigaili darbo, nes juos vilioja pelnas.

6. Jeigu tie dvasios sunkumai t st si net labai ilgai, nenustokime dvasios ar atsparumo: jais pelnome didesn laim , pasilikdami Dievo malonei ištikimi.

7. Dvasios suspaudim ir vis pad t atskleiskime protingam dvasios vadovui ir laikykim s jo patarim .

IV Skyrius

VADOVO PAGELBA

34. Reikia turėti dvasios vadovą

Šventoji Dvasia vadovauja kiekvienai Dievui atsidavusiai sielai, suteikdama reikalingą malonį ir gausi dovaną. Tarp tų dovanų sielai yra tinkamas dvasios vadovas. Nors jis nėra baltas, nes yra būvę žmoniai, pasiekusi augštesnį tobulumą su bekitimiais žmoniais pagalbos, k. a. šv. Jonas Krikštytojas, bet paprastoje dvasinio gyvenimo eigoje dvasios vadovas yra labai naudingas sielai, kad ji nenuklystų iš teisingo kelio.

Dvasios vadovas paprastai būna daugiau patyręs ir mokytas kunigas. Ir jisai yra gavęs atitinkamas šv. Dvasios dovanas, anot šv. Povilo: "Jis tai vienus davė apaštalus, kitus pranašus, kitus evangelistus, kitus ganytojus ir mokytojus daryti šventuosius tobulus, tarnystės darbui, Kristaus kunui statyti, iki visi pasieksime tikėjimo ir Dievo Šventosios pažinimo vienybę, pilnų žmogaus subrendimą" (Efez. 4, 11-12).

Dvasios vadovo reikalą liudija šv. Augustinas: "Kaip aklas be vadovo, taip žmogus be mo-

kytojo vargu stos ties keli " (žr. Sermo 112 de Tempore).

Be to, dvasios gyvenimas turi savo painiav , sunkum , abejoni . Jas lengviau galime pašalinti pasitar su savo dvasios vadovu. Juos tur jo pirmam s gyvenusieji šventieji.

Dvasios vadovas yra reikalingas ir naudingas ne tik dvasios gyvenimo naujokams, bet jo ypa pasigenda ir jieško mistiniu, nuostabiuoju gyvenimu prad jusios gyventi sielos. T reikal visi gerai supranta ir jau ia. Sukilusios gyvenimo abejon s, iš to susidariusioji netikrum ko laikytis, k galvoti, ar esame skatinami veikti gerosios ar blogosios dvasios, sukausto šird baime, kad nesuklystume, kad nepasektume savo vazduote. Mistinio gyvenimo eigoje pergyvenamos didel s sunkenyb s prikišamai parodo, jog turime tur ti sau dvasios patar j , mokytoj , vad .

Išmintingas, patyr s ir protingas kunigas, dvasios vadovas, gali mums daug pad ti savo šventu pavyzdžiu, užuojauta, gailestingumu, raminan iu ir pamokan iu žodžiu. Jis gali apsaugoti siel nuo klaid , suklupim , gali pašalinti pasitaikan ias mistiniame gyvenime kli tis.

Bet jeigu dvasios vadovas n ra pakankamai susipažin s su mistiniu sielos gyvenimu, jeigu jis neturi min t savybi , tada jis netinka vadovauti kitiems, nes savo nežinojimu gali daugelyje dalyk labai pakenkti sielai, kaip tai patyr savo gyvenime šv. Teres ispaniet (žr. The Life, c. 13, n. 21, p. 102).

Tie, kurie apsiima vadovauti mistiniu gyvenimu prad jusioms gyventi sieloms, turi pareig

nuodugniai susipažinti ir suprasti mistin teologij pirm negu prad s davin ti pamokymus, nurodymus, ar sakymus. Vadovaujanti gi siela privalo vykdyti visus savo vadovo nurodymus, jei tik jie neprieštarauja Dievo ir Bažny ios sakymams, ar bendruomen s patvirtintai konstitucijai - nuostatams.

Jeigu pasirodyt , kad pasirinktasis dvasios vadovas savo nurodymais es s priešingas bendriems asketikos ir mistikos nuostatams, tada reikia pakeisti dvasios vadov . Jei d l ši dalyk b t vien abejon s ir j išrišti tu tuojau neb t galima, ar dvasios vadovas keistinas, ar ne, tuo atveju tenka laikytis nuod mklusio žodžio, kol V. Dievas kitu, ir gal ryškesniu b du, nurodys tinkam išeit iš susidariusios pad ties.

35. V a d o v o d a r b a s

Šventoji Dvasia yra tikrasis siel vadovas, o ypa t , kurios yra apdovanotos gausiai šv. Dvasios dovanomis ir gyvena mistiniu gyvenimu. Bet turi stambios reikšm s ir dvasios vadovo — kunigo darbas. Šioms sieloms jis yra reikalingesnis naujokams, asketiniu keliu einantiems. Tokios nuomon s buvo šv. Pilypas Neri (1595), šv. Pranciškus Salezas (1612), kurie tur jo daug daugiau darbo su dviem ar trimis tobulais asmenimis, jiems vadovaudami, negu paprast žmoni daugybe.

Ši dvasios vadovyb privalo b ti a n t p r i g i m t i n , remtis krikš ioniškomis doryb mis:

“Mano kalba ir mano skelbimas nesusid jo iš tikinan i žmoni išminties žodži , bet iš dvasios ir galyb s parodymo, kad j s tik jimas nesiremt žmoni išmintimi, bet Dievo galybe” (I Kor. 2, 24-5).

Ji privalo b ti g a i l e s t i n g a , t viška, patarnaujanti, kaip gerojo Samarie io: “Jis prisartino, apraišiojo jo žaizdas, užpyl s aliejaus ir vyno, užk l j ant savo gyvulio, nugabeno užėig ir r pinosi juo” (Luko 10, 34).

Vadovyb privalo b ti a i š k i , nepataikaujanti, nesvyruojanti, pastovi ir tvirta “B k stiprus Viešpaties kelyje” (Išm. 5, 12).

Ji privalo b ti t v a r k i n g a , siekianti užsibr žto tikslo, nes “visa teb nie daroma padoriai ir tvarkingai” (I Kor. 14, 40).

Dvasios vadovyb privalo b ti g y v e n i m i š k a , praktiška, nurodant, kas darytina: “daryk tai, ir b si gyvas” (Luko 10, 28).

Dvasios vadovas privalo išugdyti vadovaujamojo asmens sieloje tobuliausias dorybes, apsaugodamas tinkamu laiku ir b du j nuo besiveržian i netobulybi , pad damas jiems suspaudimo metu j kasdienin kryži nešti: “Jis šauksis man s, ir aš išklausysiu j ; b siu su juo sielvarte, išgelb siu j ir pagerbsiu j ” (Psalm 90, 15).

Dvasios vadovas privalo bud ti ir saugoti, kad piktoji dvasia nepris t vadovaujam siel klaid , turi mok ti atskirti dvasias: “Žmon ms bemiegant, at jo neprietelis, pas jo kvie iuose raugi ir nu jo sau” (Mato 13, 25). Jis atpažins dvasi iš padarini , iš vaisi : “Pažinsite juos iš j vaisi ” (Mato 7, 16), nes piktoji dvasia nenori

pasiduoti Bažny ios vadovybei, ji neklauso vyresni j sakym , o geros dvasios vedami žmon s d l Dievo ir artimo meil s yra pasiryž nešti savo pareig kryži ir daro ištikimai bei tobulai jiems sakytus darbus: “Jei jis neklausyt Bažny ios, teb nie jis tau, kaip pagonis ir muitininkas” (Mato 18, 17); “kiekviena dvasia, kuri išpaž sta, kad J zus Kristus at jo k ne, yra iš Dievo ir kiekviena dvasia, kuri perskiria J z , yra ne iš Dievo” (I Jono 4, 2 - 3). Gerai ar blogai dvasiai atpažinti reikia, kad dvasios vadovas persvarstyt veiksmo turin , linkm , tikslum ir tinkamum .

Be to, dvasios vadovas privalo pramatyti galimas kilti kli tis; atitinkamai pamokyti vadovaujam j , kai jau bus ištyr s, kuria dvasia jis vadovaujasi ir kur žvalgos laipsn jis nori pasiekti. Šiuo b du ir savo nemažu darbu dvasios vadovas paruoš keli šv. Dvasiai veikti siel . Ir dvasios vadovas, ir vadovaujamoji siela privalo paklusti šventajai Dvasiai.

Š svarb darb galime trumpai aptarti šiaip: dvasios vadovas pasistengs tinkamai atskirti dvasias, leisti imtis nauding priemoni , palaikyti ger j dvasi , pataisyti netobulybes, apsaugoti nuo klaid ir nusikaltim . t svarb darb privalome sigilinti, sis moninti, suprasti ir žinoti, k kuriais atvejais daryti, patarti ar sudrausti.

Sekantieji šio darbo svarstymai, manau, bus naudingi ne vien dvasios vadovams, bet ir sieloms, kurios nor s žinoti, k jos gali tik tis iš savo dvasios vadovo.

36. Atskirti, pažinti

Išmintingas dvasios vadovas stengiasi pirmiausiai pažinti savo vadovaujamo asmens dvasi, jo padėtį ir iš turimų ženklų spręsti, ar jis yra kantempliatyvus, ar jo žvalga yra jo paties atsiektoji, ar Dievo suteiktoji.

Šv. Jonas nuo Kryžiaus nurodo tris ženklus, kada reikia žmogui atsieti žvalgai: 1. kai siela beveik negali ar patiria žymi sunkum užsiimti svarstomuoju mąstymu; 2. kai siela nenori ir jai yra grasu užsiiminti asmeniniais atskirais dalykais; 3. kai siela jieško ramybės ir vienumos, su pamėgimu ir meile galvodama apie dangiškuosius dalykus ir savo mintimi žvelgdama Dievą.

Iš paties žvalgos prigimties ir jos padarinių sieloje tenka spręsti, kokia ji yra ir kur žvalgos laipsnis yra pasiekęs žmogus, kuri ypatingai ar nepaprastai Šv. Dvasios dovaną yra gavęs, koki vaisius susilaukė, kaip pasinaudojo dieviškuoju atlyginimu, malonėmis.

Tai pažinęs, dvasios vadovas galės lengvai atskirti tiesą nuo melo, tikrovę nuo sivaizduojamo dalyko, pasinaudodamas dvasioms atpažinti nuostatais. Jei to klausimo negali iš karto išspręsti, dar kartą ar daugiau apklausins vadovaujamąjį asmenį, apsvarstys tos sielos padėtį, prašydamas Dievo apšvietimo. O Viešpats prašomas gausiai teikia tos malonės dvasios vadui.

Kai kada tenka atsiklausti protingai ir mokyti vyrą patarimo. Išmanus vadovas tai daro atsargiai. Šias dvasios vadovo savybes vertina šv. Teresė (žr. *The Life* c. 13 n. 24). Kai visa

yra tinkamai padaryta, daleidžiame, jog siela atideng savo padėtį nuoširdžiai ir pilnai. Iš jos pareikalaus dvasios apyskaitos, kaip ji pasinaudojo Dievo suteiktomis malonėmis. Ji privalo nieko neslėpti, atsimindama, jog piktoji dvasia gali sukelti daug klaidų; užtat ji turi pasirinkti mokytis, pamaldų vadovą.

Vadovas privalo vengti dviejų kraštutinumų:

1. per daug tikėti regėjimams, vizijoms ir kitoms nepaprastoms dovanoms;
2. o iš kitos pusės, nepasilikti netinkiniam ir nuolat visa tai neigti. Tegul vadovas nesistebi, kad žvalga apdovanotas asmuo, beaiškindamas savo patirtį, yra neaiškus, sumišęs. Šv. Teresė sako, jog siela pati savęs suprasi nepajęgia, ji taip pat negali pilnai išaiškinti, kas su ja nutiko (žr. *The Life*, c. 17, n. 4).

37. Patvirtinti, leisti

Dvasios vadovas, pažinęs vadovaujamojo gerą dvasiškumą, kad jau moka valdyti savo aistras, kad pastoviai malonus, kantrus, Dievui dosnus ir nusižeminęs, kad savo dvasios reikalavimus stato nuopamant, o ne nuo stogo, privalo patvirtinti jo prisimintą dvasinio gyvenimo tvarką, pratybas, kad vadovaujamas asmuo galėtų saugiai ir su pasitikėjimu daryti dvasinius pažangos žingsnius. Jeigu gi be reikalo nudelsiama, siela pasiliks nuolatinėje netikrumoje, baimėje, suspaudime. Tai labai kenkia tobulintis dorybėse. Kai sieloje yra tvirtintos dorybės, ypač gi nusižeminimas, tenka patarti vadovaujamojam asmeniui, kad užsiimt žvalga,

kontempliacija, nors jam gali atrodyti, jog be naudos gaišinamas laikas (žr. *The Life*, c. 22, n. 1, p. 184). Arba, kad klausyt si kai vidiniai Viešpats kalba, kad neprieštaraut Jo paskatiniams. Tai siela pasieks, laikydamosi ši patarimų : 1. Ji pradeda svarstyti žinom jai dievišk ties ir ja grož tis. 2. Savo sieloje pažadina nau dingas s vokas, id jas ir idealus, pasiskatindama nuoširdži Dievo tarnyb . 3. Kai be didelio si tempimo gali tai padaryti, tegul sužadina savyje dievišk j dorybi : tik jimo, vilties ir meil s bei kit dorybi aktus. 4. Tegul su meile žvelgia Diev , pilnai suderindama savo vali su Dievo valia. 5. Tegul daro Dievui pagarbos, meil s, pad kos, gailes io, prašymo, atsiprašymo, atsižad jimo aktus. 6. Pasiliovus žvalgai, tegul gr žta prie paprasto m stymo, prie tiesos jieškojimo. 7. Ji yra laisva pasirinkti sau b dus ir priemones, kurios pad t jai žvelgti Diev . 8. Kai pastebi padarytas savo klaidas, privalo pasiryžti ir nu tarti j vengti.

Dvasios vadovas privalo aiškiai leisti arba uždrausti vadovaujamai sielai skaityti nurodo mas knygas, bendrauti su žmon mis, iš kuri ga li pasimokyti drausm s, tvarkos, nusižeminimo, kantryb s, tylos, klusnumo; imtis ar neprad ti numatom darb , laikytis ar ne gaunam iš šono patarim . Tie visi nurodymai turi b ti aišk s, tvirti, be pataikavimo, vien ži rint sielos gerov s.

Bet ir ia dvasios vadovas privalo vengti sa vo asmenini užgaid , sau pataikavimo, atsimin damas, jog jis sutiko vadovauti sielai, kuri sau pasirinko šv. Dvasia. Nevalia jam visa tai da-

ryti pinig ar turt godumo d ka: "Aš jieškau ne kas j s , bet j s pa i " (2 Kor. 12, 14). Jis pri- valo vengti per didelio susibi iuliavimo su vado- vaujamuoju asmeniu, ypa gi, kai jam tenka va- dovauti moterims.

Abejonei kilus, bus geriau palaukti ir nepa- tvirtinti sakom apreiškim , dvasios pagavim , vis kit antprigimtini reiškini , kurie n ra su- tinkami pas kitas sielas.

Pasitaiko, kad karštos sielos prašo dvasios vadovo leidimo padaryti žadus, pav. kad vengs vis netobulybi , ar kad darys visada tai, kas yra tobuliau. Išmintingas dvasios vadovas pirmiau rimtai t žad reikal ir naud persvarstys ir kai neabejos, jog toms sieloms tie žadai pad s, leis juos daryti keletai dien , savaitei, ar dviem kaip išbandym . Tas pat tenka pasakyti, kai sielos veržiasi nepaprastus darbus, k. a. neturint l š statyti bažny i ; kurti nauj vienuolij , susi- saistyti sunkiai manomais žadais, naudoti žiau- r plakim si ir panašiai. J j gos ir naudojamos priemon s turi atitikti graž j tiksl . Jeigu t j - g neturi, be reikalo užsiima tuš iomis svajon - mis. Jas gali sužadinti ne vien žmogaus išdidu- mas, bet ir piktoji dvasia, pakišdama ne mano- mus sumanymus, kad siela pamiršt siekti gali- m atsiekti tiksl . Galima leisti padaryti sunkes- niuosius darbus patyrusiems, šviesaus proto ir teisingo sprendimo asmenims.

38. P a l a i k y t i , p a d t i

Mistiniame sielos gyvenime tenka žmogui nešti daug ir sunki kryži , dažnai kent ti dva-

sios li des , jausti apleidim , kuris yra sielai labai skaudus, ir jis gali nevien išblokti iš dorybi kelio. Dvasios vadovas pasir pims palaikyti vadovaujamojo dvasi , jam pad ti, suraminant nusimenant , pakelti j , jei pasitaikyt jam pul-ti, nes jis gali kristi, nusikalsdamas Dievui.

Šv. Teres pasakoja, kaip šv. Petras iš Alcantaros, kun. Baltazaras Alvarez ir kiti nuod mklusiai palaik jos dvasi , kiek daug sustip-rino j labai sunkiose gyvenimo persilaužimo va-landose, reikšdama jiems vieš pad k (žr. The Life, c. 30, n. 5,7, p. 271 - 272)..

Pat pradžioje tenka pamokyti varg sugelt siel , kad savo sielvartus ir k no skausmus pa- aukot Dievui už skaistykloje ken ian ias sielas, kaip atlyginim teisingiausiajam Dievui už savo ir kit žmoni nuod mes, už atsivertim nusid - j li , už Bažny ios laisv skelbti visame pasauly-je Krist ir pan. Antprigimtin intencija iš vis t sunkenybi pa iai vargstan iai sielai suteiks daug naudos, nuopeln , o Dievui deramos garb s.

Svarbu, kad siela priimt visus sielvartus kaip paeinan ius iš Dievo rankos ir visa savo iš-ore nerodyt li desio, apie juos pasipasakodama žmon ms, ar verkdama ir pan. Paskui Krist te- gul pakartoja Jo prisiderinim Dangaus T vo va- liai: “Ne mano, bet Tavo valia teesie.” Ir net priešingai, kad priimt sielvartus su džiaugsmu, apaštal pavyzdžiu, kurie “Iš tarybos akivaizdos jo džiaugdames, kad buvo rasti verti kent ti d l J zaus vardo paniek ” (Apd. 5, 41). “Aš esu pil- nas paguodos, gausiai turiu džiaugsmo visuose m s sielvartuose” (2 Kor. 7, 4).

Dvasios vadovas tegul neparodo nepasitenkinimo ar nuostabos, kai vadovaujamasis atpasakos siaubingus ir labai beviltiškus savo išgyvenimus, ar š tono pasibjaur tinus pasi lymus, ar kada nors praeityje padarytas nuod mes. T viška širdimi ir užuojauta išklauskis ir patars kantariai nešti visus kryžius ir kryželius. O jei jis tikrai nebuvo padar s nusikaltimo, tegul tai pasako, nerand s pasakytuose dalykuose nuod m s. Tai labai suramins šventas sielas, sako šv. Alfonsas Liguori (žr. Praxis c. 9, n. 130).

Jeigu pasitaikys, kad sielvart suspausta siela sunkiai nusikalto Dievui, dvasios vadovas pasistengs gailestingai pakelti š puolus angel ir statyti j išganymo keli . Karštai ir nuoširdžiai patars su viltimi atsiduoti gerojo dangaus T vo rankas.

39. P a t a i s y t i

Dvasios vadovas tegul nesistebi, surad s vadovaujamojo sieloje tr kum ir netobulybi , ypa gi pas vos prad jus žengti tobulyb s keliu. Šventumo pasiekama ne viena diena.

Tegul pasistengia dvasios vadovas išmintingai ir meiliai nukreipti nuo j tr kumus; tegul padeda jiems nugal ti esamas žvalgai kli tis, kuri stambiausioji yra nuod m . Paskui tenka sutvarkyti netvarkingus pom gius, ydas ir visa, kas kliudo gerai maldai, k. a. dvasios neramybes, nenaudingas ir žalingas svajones, skrupulus, savi-meil , netinkam k rini meil , nor vien pagal savo vali elgtis, puikyb , apsimarinim stok ar

nor gauti nepaprast šv. Dvasios dovan , k. a. apreiškim ir pan.

Pirmiausiai yra kreiptinas d mesis vadovaujamojo vaizduot . sivaizdavimas yra dažnai maišytas su klaida. Kai kada vaizduot paveikia vadovaujamojo prot tiek daug, kad mano, jog šiuo atveju iš blogio bus dvasinis g ris, ir priešingai, kas yra gera laiko blogiu. Toji proto klaida dažniausiai kyla iš nežinojimo, nesupratimo, mokslo stokos. Tenka pamokyti, atitaisyti klaiding protavim .

Sunkesnis yra reikalas su tais, kurie sivaizduojamus dalykus pradeda matyti ir juos laikyti realiomis b tyb mis. Yra tai jusli apgaul , halucinacija.

Šios r šies dvasinis ligonis reikia gerai pažinti, surasti j ligai tinkamiausius vaistus ir nustatyti j dvasios gydymo eig . Apie tai bus plačiau kalbama paskutin je knygos dalyje.

Jei tenka panaudoti orum , autoritet , reikia sakyti aiškiai, bet vengiant viso, kas gal t sukelti vadovaujamojo sieloje neramyb . Kai atsiklausia apie naudojam maldos b d , kuris nei na aiškiai nei iš Dievo, nei iš piktosios dvasios, verta palaukti kol dalykas paaišk s ir tik tada arba atitaisyti, arba patvirtinti, visgi vengiant viso, kas gal t neteisingai užgauti, erzinti vadovaujam j .

40. A p s a u g o t i

Kol žmogus gyvena žem je, nors jis b t pasiek s žvalgos virš n s ir susijung s su Dievu, dar n ra apsaugotas nuo nuod mi . Dvasios vado-

vas privalo budėti, kad apsaugot vadovaujamą, kad jo dvasi ne piltų tušios garbės ar savimi pasitikėjimo nuodulys. Ir pati vadovaujamoji siela privalo to saugotis šv. Teresės pavyzdžiu (žr. The Life, c. 29, n. 11, p. 394), nes tai gali išblokuoti sielą iš esamos padėties. Dėl to, anot šv. Alfonso Liguori, vengtina yra pataikavimas ar pagarbos žodžiai, vien asmenų didesnis vertinimas negu kitas, smalsūs klausimai, nereikalingi pašnekesiai ir panašiai (žr. Praxis c. 9, n. 144).

Tas pat pasakytina ir apie apreiškimus. Nei dvasios vadas, nei vadovaujamas asmuo tegul nenori iširti Dievo paslaptį ar Jo teikiamą ženklą, nors ir atrodyt vadovaujamas asmuo dvasingas ir šventas. Toks nagrinėjimas neiššina jį iš naudulys. Net gali sudaryti žymi nuostolių, kaip rašo plačiau šv. Jonas nuo Kryžiaus (žr. Ascent of Mount Carmel n. c. 18, p. 136-140).

Ir nors būt labai naudinga sielai žinoti iš Dievo gautas dovanas ir tai, kad Viešpats gal jo rasti dkingesnes sielas, kurios labiau bendradarbiaut su Juo, ar žvelgti save iš priešingos pusės, bet visada tegul žino, kad tos Dievo dovanos yra dovanai suteikiamos sielai ir, jas negerai panaudojus, teks duoti Viešpačiui smulki apyskaita. Dabar gerasis Dievas elgiasi su pasirinkta siela kaip su maža ir bejuge; tikrai, sielai būt daugiau naudos iš teikiamos Dievo dovanos, jei ji nebūt buvusi neištikima. Visa reikia daryti, kad gausios ir didelės Dievo dovanos ar žvalgos kelio augštis nesukelt sieloje tušios garbės.

Tarpavoje turi pramatyti dvasios vadovas. Jis turi spėti vadovaujamą asmenį, apsaugoti

nuo visa to, kas gal t sukelti jame pasididžiavim , prisirišim prie asmen ar daikt , ar kas žadint jame per didel savimi pasitik jim , sako Scaramelli (žr. *Direttorio mistico* m, c. 18, n. 171).

II Dalis

ŽVALGOS LAIPSNIAI

NETOBULAS LAIPSNIS

41. žvalgos padala

Žym s dvasinio gyvenimo žinovai, mistikai, nagrin dami savo patirt , teigia, jog gautoje žvalgoje yra tobulumo laipsniai, kol pagaliau pasiekiamas galutinis, galimai augš iausias laipsnis. T laipsni skirtum sudaro Šv. Dvasios dovan j ga ir j gausumas, kuriomis Dievas papuošia siel . Bet šv. Dvasios veikimas n ra suvokiamas žmogui; jisai žmogui per augštas; be to, nevienodai pasireiškia tas veikimas atskirose sielose. Tod l aiškiai suprantame, kad sunku yra nurodyti žvalgos laipsni skai i ir j ribas net ir tuo atveju, jei paj gtume surinkti draug n visus mistik teigimus. Tai yra esmin priežastis, kod l vair s rašytojai kalba apie vairius žvalgos laipsnius ir varia i j dalina.

Du yra šios srities stambiausieji žinovai, rašytojai ir mistikai: šv. Jonas nuo Kryžiaus (1542-1605) ir šv. Teres ispaniet (1515-1582). Jiedu yra labiau sektini negu m s laik rašytojai. Kai aniedu savo teigimais ir mokslu yra paprastu iai

ir aišk s, tai m s dien rašytojai, panor j kuo nors skirtis nuo buvusi j , kalba miglotai ir vis reikal painioja. Jiedu yra sektini, ypa kai abudu sutinka, sutaria keliamu klausimu, nors ir pasirenka skirting išeities punkt .

Šv. Jonas nuo Kryžiaus žymi nuostabiu ryškumu mistin s žvalgos laipsnius savo veikaluose, kurie yra išversti angl kalb : “The Dark Night of the Soul”, “Spiritual Canticle”, o šv. Teres rašo tuo klausimu “The Interior Castle or The Mansions”. Šis šv. Teres s veikalas buvo sesers Marijos Scholastikos, CSC, išverstas lietuvi kalb ir beveik visas tilpo 1931 m. „Laivo” savaitraštyje, pavadinus veikal : “Išvidin s pilys arba r mai”.

Pirmuosius tris “r mus” paskyr šv. Teres asketiniam dvasiniam gyvenimui aptarti. Pradedant “ketvirtais r mais”, ji kalba apie nuostab mistin sielos gyvenim . Ji pati yra linkusi sujungti “penktuosius ir šeštuosius” r mus. Tuo b - du pasilieka aišk s trys mistikos laipsniai. Apie juos taip pat aiškiai kalba šv. Jonas nuo Kryžiaus. Jis skirsto vis dvasin moksl tris dalis, kurias vadina “pad timis”, pradedan i j , kurie užsiima m stymu, pažengusi j arba žvalginink , kurie džiaugiasi Dievo suteikt ja ties žvalga - kontempliacija ir tobul j , kurie, begyvendami žem je, yra pasiek pasyvios vienyb s su Dievu (žr. The Dark Nikht of the Soul, I c. 1, p. 350).

Pradedantieji siekia iki “tamsiosios nakties” pad ties. Jie yra dvasinio apsivalymo kelyje, bet jau turi šiok tok žvalgos prad .

Pažengusieji dvasiniame gyvenime eina nuostabiu mistinio gyvenimo keliu. Jie džiaugiasi suteikt ja dievišk j ties žvalga.

Tobulieji yra prad j eiti vienyb s keliu, pasiekdami Dievo duot pasyv susivienijim su Dievu.

Iš to seka, jog ir mistikoje yra trys sielos takai tobulyb . Tikrai, tai gauname, atid j praeinan i j keli , kurs priklauso asketikai ir yra vien pasiruošimas mistikai, o tre i dal pusiau padalin , kaip tai daro šv. Jonas nuo Kryžiaus (žr. Spiritual Canticle, st. 20, n. 7, p. 111), gauname tris laipsnius.

1. Suteiktoji žvalga, kaip tokia. Ji atitinka šv. Teres s “ketvirtiesiems r mams”. Ji tai vadina taip gi “ramyb s malda”.

2. Nuostabioji, mistin vienyb , arba kaip šv. Jonas nuo Kr. vadina, dvasin s sužieduotuv s. Šis laipsnis atitinka šv. Teres s “5 - 6 r - mams”. Kiti rašytojai ši sielos pad t vadina “paprastoji vienyb ”, “džiaugsmingoji vienyb ”.

3. Dvasin s vedybos arba išbaigtoji vienyb . Tai atitinka šv. Teres s “septintiems r - mams”.

Kad galima sujungti vien laipsn šv. Teres s “penktieji ir šeštieji r mai”, randame pas j pa i : “Siela trokšta garbinti Viešpat ir nori save aukoti ir mirti t kstant kart d l Jo. Ji jau ia nenugalim troškim k sti didelius kryžius ir nor t padaryti aštriausias atgailas; ji d sauja ir jieško nuošalumo ir nor t , kad visi žmon s Diev pažint , o tuo tarpu ji labai ken ia, matydama J žeist . Šie dalykai bus paaiškinti pilniau ki-

tame r me; ten tie dalykai yra tos pa ios r šies, ta iau pažengusiems tobulyb je padariniai yra daug didesni” (The Int. Castle, V, c. 2, n. 6, p. 99).

T sujungim padar , randame, kad šv. Te res s ir šv. Jono nuo Kryžiaus mokslas labai pri art ja vienas prie kito. Pagrindinius, esminius mistinio gyvenimo laipsnius randame tris: 1. n e - t o b u l a s , arba suteiktosios žvalgos paprast j laipsn , kitaip vadinam ramyb s mald . 2. T o b u l laipsn , arba mistin s vienyb s, dvasini sužieduotuvi laipsn ir 3. t o b u l i a u s i j , arba a u g š i a u s i j laipsn , kitaip vadinam dvasin misielos jungtuv mis.

Visi kiti vairi rašytoj minimi mistinio gyvenimo laipsniai talpintini min tuosius tris laipsnius, arba laikytini vien kaip ši laipsni pa sireiškimo b dai.

42. S u d t i s

Šis mistinio gyvenimo laipsnis yra pavadin tas netobulas, bet ne d l to, kad neigt suteikia m j ties žvalg , bet d l to, kad siela dar n ra išmokusi išvengti vaizduot s sudarom išsiblaš kym . Be to, dievyb s artumo atjautimas n ra jau iamas tiesioginiai, o vien ryšk ja iš padari ni , b tent, kilnios apraiškos liudija ir užtikrina, kad Dievas yra ia pat. Protarpiais kai kurioms šiuo gyvenimu gyvenan ioms sieloms ypatingos Dievo malon s d ka pasireiškia atjau iamai ia pat esanti Dievo akivaizda, Jo buvimas, akistata

(tais klausimais rašo: Seisderos, Principios fundamentales, III, p. V, s. 3, c. 1; šv. Pranciškus Salezas, Traité de l'amour de Dieu, VI, c. 2).

Šv. Jonas nuo Kryžiaus plačiai aptaria šį mistikos laipsnį savo veikale: "Spiritual Cantic" 5-13 giesmės pastraipomis. Jis nurodo giedančias sielos baimes ir džiaugsmus. Siela maldauja mylimojo Dievo, kad parodytų savo veidą; ir ji pilnai atsiduoda Dievui. Bet ir tuomet ji nesitenkina. Ji nerami, kol pasiekia antrą jį mistinio gyvenimo laipsnį.

Šv. Teres pavaizduoja netobulą mistikos laipsnį "antrąjį vandenį". Jis yra sielos mistinio gyvenimo pradžia. Sielos vidinis galios savitarpiai stiprinasi, pasipildo, kad galėtų džiaugtis antprigimtinu džiaugsmu; savo galią siela nebenuostoją, ją panaudojimas nebesulaikomas. Valia susižavi, o kitos galios savo veiksmis, atrodo, nori valiai išbloškėti iš patiriamos ramybės. Dievas nori, kad siela suprastų Dievo didybę taip prie jos priartėjusi, kad jau nereikia pasiuntininių sielų, jau ji pati gali su Juo kalbėtis, ir tai be šauksmo, nes Jis taip arti; Jis supranta vos ji praveria lūpas. Siela supranta, jog ji yra Dievo suprasta ir persiima Dievo akivaizdos artumu, ypač kai nori pradėti sieloje veikti. Tai supranta siela iš jai suteikto vidinio ir išorinio malonumo (žr. The Life, c. n. 1-4, p. 107-108).

Tai žinodami, suprasime, kad pirmasis suteiktos žvalgos laipsnis susidaro iš minėtų pradžių; jis tuomet skiriasi, kad turdamas bendras žvalgai žymes, neturi tobulos mistinės vienybės ypatingo savumo. Netobulame laipsnyje nėra su-

laikomos visos vidaus galios, neturima gilaus ir tiesioginio Dievo akistatos atjautimo, bet dažniausiai toji akistata yra pažstama vien iš padarini, nors siela nemato Mokytojo, kurs j moko.

Šiam netobulam mistinio gyvenimo laipsniui priklauso, anot šv. Teres s, *ramyb s malda* su visais savo vairumais, k. a.: *dvasinis apsvaigimas, dvasinis miegas, dvasin tyla*, pirm viso ko einant *suteiktajam susitelkimui*.

Kiekvien šio laipsnio maldos apraišk pagnagrin sime atskirai. Prieš tai verta pasiskaityti, kas buvo rašoma Nr. 32, kaip Dievas ruošia siel ramyb s maldai.

43. R a m y b s m a l d a

Nekalbame ia apie ramyb, kurios patiria siela kiekvienoje žvalgoje, suteikian ioje malonumo, kuriame ji, it soste, ilsisi; bet svarstome suteiktos žvalgos pirm j laipsn. Ji yra vadinama ramyb s žvalga, nes jos metu protui nereikia dirbti: nagrini ti, jieškoti, svarstyti, kaip yra daroma m stymo metu. Valia džiaugiasi, kad josios troškimas b ti su Dievu yra vyk s. Siela jau ia, kaip V. Dievas j traukia save. D lto nereikia painioti žvalgos su patiriama paguoda ir minties ramybe, kylan ia iš sielos bendravimo su Dievu.

Suteiktoje žvalgoje žmogaus valia yra visada daugiau ar mažiau Dievo paveikiama, tiesos pavergiam, kai kitos sielos galios pasilieka laisvos; ir kai kada jos nutolsta, užsiimdamos sa-

vo prigimties veiksmis, ir v l gr žta, kaip No s balandis, nesurad s kur gal t pails ti, gr žta Dievo ramyb .

Žmogaus valia, nors yra užimta Dievu, bet nevienodu b du sužav ta. Kai kada jos pastangos b na silpnokos. Tuomet malda jai pasidaro sausa, sunki, ypa kai jai kenkia vaizduot . Kitu atveju valios pastangos b na smarkios, ir tada ji patiria maldoje saldžiausio malonumo. Dievo malonumu sužav tas Psalmininkas, ragina: “Ragaukite ir matykite, koks geras yra Viešpats” (Ps. 33, 9). Šv. Teres , aškindama prigimtį saldum , kylant iš pamaldumo, rašo, jog jis atsiranda ypatingai iš padaryt ger darb , ir, atrodo, kyla iš m s pastang .

Galime džiaugtis, kad taip praleidome m s laik . Svarstydami surasime, jog daugelis laikin j dalyk suteikia mums t pat malonum , kaip antai: netik tas gijimas didelio turto, nelauktas susitikimas su mylimu draugu, pasisekimas kokiame nors svarbiame ar takingame darbe, kuris sukelia pasaulyje staigmen . Iš to džiaugsmo žmon s kartais verkia. Jis yra prigimtinis. Nors jame n ra blogo, ta iau tie džiaugsmi, kurie atsiranda iš pamaldumo, turi kilnesn priežast : jis kyla mumyse ir baigiasi Dievuje.

Dvasin s paguodos paeina iš Dievo. M s prigimtis atjau ia jas ir jomis džiaugiasi. Iš tikr j , šis suraminimas ir džiaugsmas yra daug gilesnis negu prigimtinis (žr. The Life, c. 10, n. 2, p. 72).

Gautosios žvalgos pradžioje, paprastai, pasireiškia sieloje keli neramybės akimirksniai; kai kada tai atsitinka visai nelauktai ir ne prastu metu, bet suraminimas suteikiamas tas pats. Pasitaiko, kad siela netenka žvalgos dovanos. Ir nauja padėtis gali tapti metais. Dievas nori, kad siela aiškiai patirt ir suprast, jog šios dovanos yra Jo malonumas ir Jo gerumo gryna dovana, kad ji negalime sigyti savo stropumu. Kartu tai yra kitiems spėjimas, jog privalome būti ištikimi Dievo dovanoms, kad savo kalte ji nenustotume. Pagaliau priartėja valanda, kai ramybės malda, tiesa, nevienodos tamos, pastoviai pasilieka sieloje, kai ji turinama siela stengiasi kartu veikti su Dievu. Tai pasiekama, kai protas ir kitos galios per dieną užsiima su Dievu, o valia arčiau susijungia su Dievu: siela tada džiaugiasi dieviškos ramybės malonumais. Apie juos rašo šv. Teresė plačiau *The Int, Castle, IV, n. 4 - 6, p. 65 - 68.*

44. Dvasinis apsvaigimas

Dvasinis apsvaigimas yra ramybės maldos apraiška, būdas, kai džiaugsmas ir dvasinis malonumas, pripildęs augštesias žmogaus galias, išsilieja ir apima žmogaus pojūsius. Tai vyksta su tokiu gausumu ir smarkumu, jog dkinga siela šaukia su šv. Povilu: "Kristaus meilė veria mus" (2 Kor. 5, 14).

Ši suteiktosios žvalgos būdai rašytojai dalina *tobul* apsvaigim ir *netobul*. Netobulas

apsvaigimas yra atjau iamas siel , kurios kopia asketikos keliais dvasios tobulyb s virš nes, kovodamos su savo nusikaltimais ir augdamos doryb se.

Tikras sielos apsvaigimas suteikiamais džiaugsmiais yra palyginamas šv. Teres s su g lyno palaistymu. Kai pirmiau tekdavo sodininkui semti vanden iš gilaus šulinio ir pavargti, kol jis gal jo palaistyti g les, dabar prie šulinio yra taisytas ratas ir prie rato virv s yra prikabinatas kibiras, ir pats vanduo šulinyje yra pakil s. Su mažesn mis pastangomis ir vargu sodininkas gali palaistyti g les.

G l s džiaugiasi, gavusios vandens, bet jos pa ios sav s atgaivinti, palaistyt negali. Ir sielai reikia dieviškojo sodininko rankos ir vandens. "Vanduo teka iš paties šaltinio, kuris yra Dievas,... sudr kina jis pa ias b ties gelmes nepaprasta ramybe, taika ir malonumu... Vos pradeda tek ti šis dangiškas vanduo iš savo versm s... pajuntama didis vidinis malonumas, ir jis auga. Siela gauna tuomet neišsakom dvasini g rybi , kuri nepaj gia net suprasti, k yra gavusi" (The Interior Castle IV, c. 2, n. 4, p. 66). "Gausi palaim ir maloni vanduo, kur Viešpats teikia sielai, nepalyginamai grei iau brandina dorybes, negu pirmiau tur ta maldos pad tis, nes siela kyta iš savo suižusios buities, kai jai pateikta nors ir mažas garb s spindesio supratimas... Pats Dievas, iš kurio visos doryb s eina,.... prad jo save apreikšti šiai sielai, ir ji dabar jau ia, kaip Jis su ja bendrauja" (The Life, c. 14, n. 6, p. 109).

Ramybės maldos padariniai sieloje yra į pašventinantieji. Siela labai gailisi savo padarytą klaidą, labai trokšta garbinti Dievą, sustiprėja, kad pakeltų ir iškentėtų bandymus, ir ji nori tar-nauti Viešpačiui. Smarkiai liūsta nusidėjėliams prašyti; aiškiau supranta iškentėtus V. J. žaustausmus žemėje.

Nuostabūs dvasinio apsvaigimo požemiai yra kaip netobula ekstazė, susižavėjimas, arba kaip pradžia, bet dar netobula mistinė vienybė, sekanti suteikti įžvalgą.

45. Dvasinis miegas

Kitas ramybės maldos — suteiktosios žvalgos - pasireiškimo būdas yra vadinamas dvasinis miegas arba pojūčio miegas. Jo metu pojūčiai dalinai nebeveikia, jų veikla yra sulaukyta, o protinis sielos galios nėra visiškai išjungtos, jos užsiima Dievu.

Anot šv. Teresės, dvasinis sielos gilynys yra sudrėkinamas upelio vandens. Glininkui lieka nedaug darbo, kad pagirdytų gyles; reikia vien tinkama vaga pakreipti būgant vandens. Glininkas yra pats Dievas. Jis padaro visą darbą. Sielos galios ilsisi, nors jos neišjungtos, nors nusi-manoma, kaip jos veikia. Malonumas, saldumas ir džiaugsmas yra nelyginamai didesnis sieloje negu pirmesniu maldos metu, nes malonus vandenys pakilo iki sielos kaklui, ir ji nenusimano ar pasitraukti, ar pirmyn eiti; nežino, kam visa tai yra, bet naudojasi neišsakomu džiaugsmu. ...Siela ne-

žino, ar kalb ti, ar tyl ti, ar juoktis, ar verkti iš džiaugsmo. Yra tai garbingoji beprotyb , dangiškas š limas, kuris suteikia sielai tikros išminties; siela yra pilna maloniausio džiaugsmo” (The Life c. 16, n. 1, p. 126-7).

Apie tai ji kalba savo antrame pranešime T. Rodrigui Alvarez: “Iš šios (ramybės) maldos paprastai susidaro taip vadinamas gali miegas; visgi jos nėra taip apimtos, ar sulaikytos, kad tai būtų galima pavadinti ekstaze, susižavėjimu, ir jis nėra vienybė (su Dievu)” (The Life, Rel. 8, n. 5, p. 479).

Kiti šios maldos vardai: *dvasin tyla, tylos malda, apsvaigimas, džiaugsmas, gali miegas* ir panašūs yra dažnai taikomi vairiems žvalgos laipsniams. Pavyzdžiui, šv. Jonas nuo Kryžiaus kalba apie dvasin apsvaigimą, svarstydamas mistines situoktuves sielos su Dievu, ir apie dvasin miegą rašo, aiškindamas dvasines sužiedotuves (žr. Spiritual Cántele s. 15 - 25, p. 86 -126).

Šias dvasines apraiškas tobulose sielose negalime lyginti su jautrumo netekusiais ar mieganiais ligoniais, ar protiniai pailsusiais, ar beprotais, nors ši (beproti) pasireiškimai kai kada turi dvasingumo išvaizdą ir eina iš taurios pradžios. Visi sprendžiame iš padarinių sieloje; vienas apraiškas atskiriame nuo kitų; kai antprigimtinis dovanos paruošia palankum žvalgai, tai grynai psichologiniai reiškiniai parodo tušią sielą ir pavargus kūną.

46. Suteiktasis susitelkimas

Siela Dievo staigiu ir meiliu veikimu susitelkia savyje visai tuo nesir pindama. Tuomet iš jos d mesio pranyksta išor s daiktai ir užsi mimai, o sielos galios pasitraukia minties vidaus plotus. Tai yra Dievo suteiktasis arba pasyvus susitelkimas. O kai žmogus savo pastangomis susitelkia prie kurio nors dalyko, jis turi žmogišk , aktyv susitelkim ; bet jis n ra tiek taigus nei našus, kaip pasyvus Dievo duotas susitelkimas.

Šiuo klausimu rašo šv. Teres : “Susitelkimas padeda mums labai daug, kai j suteikia Dievas. Bet ne sivaizduokite, jog galite gyti j , m stant apie Dievo buvim jумыse, arba sivaizduojant J esant j s sieloje. Tai yra geras lavinimas ir gražus b das svarstyti, nes jis remiasi ta tiesa, jog Dievas gyvena mumyse. Bet tai n ra susitelkimo malda; anoje, Dievui padedant, gali lavintis visi, bet k aš noriu paaiškinti, yra visai kas kita. Kartais pirmiau negu pradeda galvoti apie Diev , sielos galios yra pilyje. Kaip jos ten atsirado, nežinau; nei kaip jos išgirdo Ganytojo trimit , nes ausys negird jo balso, o siela giliai jau ia malon susitelkimo jausm . Tai žino tie, kurie turi t malon , kurios nepaj giu aiškiau pavaizduoti” (The Interior Castle IV, c. 3, n. 3, p. 73).

Kai kurie rašytojai skaito pasyv susitelkim pirmuoju suteiktos žvalgos laipsniu; j siunia Viešpats kaip ramybės maldos žang . Kiti mano, jog suteiktas susitelkimas yra paprastas antprigimtinis sielos paruošimas maldai, arba

kaip žanga ir pradžia suteiktin giliausi žvalg , kontempliacij . Visgi ir susitelkim gavus n - ra b tina, kad j sekt suteiktosios žvalgos do - vana. Siela pasilieka dažnai prie savo prasto m stymo, nes, anot šv. Teres s: “Susitelkimo malda nereikalauja, kad paliautum m m stym , ar nustotume svarstyti” (The Int. Castle IV, c. 3, n. 7, p. 78). “Iš šio susitelkimo išauga tam tikra ramyb , “rašo šv. Teres , “paguodos kupina vi - daus taika, nes siela yra tokioje pad tyje, kad jai neatrodo, jog ji ko nors nori. Net pašnekesys al - sina j , t. y. l p malda ir m stymas. Ji daugiau nieko nedaro, vien myli. Tai t siasi kur laik , kartais ilgai” (Relations VIII, n. 4, p. 479).

“Neturime manyti, kad visi šie padariniai at - siranda sieloje, kai Dievas suteikia jai šias dova - nas vien , kit kart . Siela turi gauti jas nuolat, nes nuo dažno j gavimo priklauso visa sielos ge - rov . Nuoširdžiai raginu tas sielas, kurios yra pasiekusios ši pad t , kad kuo stropiausiai veng - t visoki prog , žeidžian i Diev ” (The Inter - rior Castle IV, c. 3, n. 9, p. 81).

47. P a s t a b o s

Prie bendr j pastab dvasios vadovui, apie k buvo kalbama šio rašinio Nr. 35, tenka prid ti šiam žvalgos laipsniui savi dalykai.

1. Vien kit kart gavusi siela iš Dievo mi - n t kai kuri dovan tegul sav s nelaiko kon - templatyve. Kitaip bus, jei ji tas dovanas tur s nuolat (žr. The In Castle, IV, c. 3, n. 9, p. 80).

2. Reikia atsižvelgti tai, ar gaun s šias dovanas asmuo n ra kartais silpnos sveikatos, sutrikusios galvosenos, o poj i sulaikymas, alpinimas pasidar s jam atrama, kuri šv. Teres vadina neišmintingumu. “D liai j atgail , mald ir bud jim arba vien d l silpnos sveikatos kai kurie asmenys negali priimti dvasini paguod be alpimo. Jau iant kok nors išvidin džiaugsm , j k nai, b dami bej giai, silpni, pasiduoda miegui, ir jie tai vadina dvasiniu miegu, kai tai yra pažengusi j siel pad tis, kuri paaiškinau. Šios sielos mano, kad siela dalyvauja jame taip, kaip k nas, ir pasiduoda kokiam tai apsvaigimui. Juo daugiau jos netenka susivaldymo, juo labiau pavergia jas jausmai užtai, kad k nas pasidaro silpnesnis. Jos sivaizduoja, kad ia yra ekstaz , taip jos vadina t pad t , bet aš tai vadinu neišmintingumu. Joms tai neduoda nieko gero, tik gaišina laik ir gadina sveikat ” (The Interior Castle IV, c. 3. nr. 11, p. 82). Tokias sielas dvasios vadovas išmintingai paveiks, kad j daromos atgailos ir maldos b t nuosaikios, kad gerai maitint si ir ilgiau pamiegot . Tai yra taikintina ir tuo atveju, jei prie ši prigimtini reiškiniai buvo prisid - jusi ir antprigimtin priežastis.

Apie vien klaiding “dvasios miegu” apim t siel rašo šv. Teres : “Tas reiškinys t s si vienoje sieloje aštuonias valandas. Per t laik nei ji buvo be jausmo, nei ji galvojo apie Diev . Ji buvo priversta gerai valgyti, miegoti ir paliauti kai kurias atgailas, ir tuo b du ji buvo pagydyta. ...Esu sitikinus, kad š tonas ia veik savo tikslams... Kai Dievas teikia šias dovanas sielai,

nors ir būt apsilpęs protas ir kūnas, siela nedalyvauja tame silpnume, ji jau yra didelė malonumų, mato save labai arti Dievo, ir ši padėtis niekad nesitaiso daugiau kaip labai trumpam laikui” (The Interior Castle IV, c. 3, n. 12, p. 82-3).

3. Jei ramybės maldai kliudo vaizduotė, kaip jau minėta, neverta per daug ją rėpintis, kad ji suvaldžius ar sutelkus, bet tegul siela ramiai suseda Dievuje savo valiai, o visos kitos galios patios susitvarkys.

4. Dvasios apsvaigimo metu tenebėna išorės dalykai kliudoma, ypač kitiems matant.

5. Kai žvalgos šviesa ar malda taisyti, tegul siela nepradedą svarstyti, kas bus su ja, kaip iš jos padarys Dievas.

6. Tegul pasilieka rami, visa mintimi paskendusi Dievo meilėje ir ramybėje.

TOBULAS LAIPSNIS

48. Šio laipsnio sudėtis

Suteiktos žvalgos (kontempliacijos) tobulas laipsnis yra vadinamas tobulu todėl, kad jis turi visa, kas jo prigimčiai ir esmei reikia turėti, bent, tiesioginiai gauti Dievo akistatę, Dievo aki-vaizdos vidinį jausmą ir bent vidinią sielos gali sulaukymą, kurios be išsiblaškimų žvelgia dieviškuosius dalykus. Šv. Teres vadina šį laipsnį vienybės, arba visų gali vienybės laipsniu (žr. Relations VIII, n. 7, p. 479). Tobulas žvalgos laipsnis atskiriamas nuo netobulo, tuo, kad ten vienybė jau buvo prasidėjusi ir ji buvo netobula.

Ši vienybė yra taip artima ir taip slapta, kad nebelieka baimės, kad velnias prigautų, ar vaizduot suklaidint — siela yra tikriausia, kad ją aplankytų V. Dievas ir suteiktų jai savo augščiau- siausias malones. Tas sitikinimas atžymi šį žvalgos laipsnį. Apie tai rašo šv. Teres savo "Išvidin se pilyse":

"Vienybės maldoje siela miega, giliai miega, kiek tai liečia pasaulį ir ją pačią; iš tikrųjų, per

trump laik šiai pad iai esant, ji nesinaudoja
poj iais, negali apie k nors galvoti, jei net to
nor t ; jai nereikia pastang , kad atsipalaiduot
nuo min i ; jei siela gali myl ti, ji nežino nei
kaip, nei k ji myli, nei ko trokšta. Tikrai, ji vi-
sai mir šiam pasauliui, kad tikriau gyvent Die-
vuje. Ši yra maloni mirtis, nes siela yra atpalai-
duota nuo gali , kuriomis naudojosi b dama k -
ne: maloni (nors netikra mirtis), nes atrodo, jog
ji paliko mirting j apvalkal , kad pilniau b t
Dievuje” (žr. The Interior Castle V, c. 1, n. 3,
p. 87.)

Šv. Jonas nuo Kryžiaus savo Dvasin se Gies-
m se (13 - 21, pp. 72 -115) sako, kad Dievas yra
sieloje trejopu b du. Savo esme ir visagalybe Die-
vas palaiko kiekvien k rin ir žmog , kad jis
b t , kad neišnykt , kad pasilikt gyvas. Šio
Dievo buvimo savyje siela niekad nenustoja. Ant-
ras Dievo buvimas sieloje yra per suteikt j pa-
šven iam j malon , kuria žmogus pasidaro die-
viškosios prigimties dalyvis. Kas gi nusikalsta
Dievui mirtinai, tas nustoja pašven iamosios ma-
lon s, Dievo buvimo sieloje. Tre iasis Dievo buvi-
mas sieloje vyksta dvasin s antprigimtin s mei-
l s j ga, kai Dievas iš savo gerumo apsireškia
sielai, tiesa, nevienodu b du, apreiškia savo bu-
vim , akivaizd , akistat , Jis sustiprina siel ir
pripildo j džiaugsmu ir malonumu. Yra tai vi-
sagalio Dievo darbas sieloje.

Kaip tai vyksta, negali paaiškinti šv. Tere-
s , bet ji toliau teigia: “Tvirtinu, kad siela, kuri
nejau ia tikrumo, visiškai nebuvo susivienijusi su
Dievu” (The Interior Castle V, c. 1, n. 9, p. 93).

M s svarstomoji nuostabioji mistin vienyb yra dalinama *paprast j vienyb* ir *džiaugsmo vienyb*, arba ekstatin; ta didesn s tampos ir smarkumo. Jos d ka sielos galios laikosi žvelgiamojo dalyko, o savo ruožtu tai sudaro, kad paiau džiaugsmo vienyb s metu nustojama naudotis išoriniais pojiais.

Šios sielos padėtis atitinka šv. Teresės vaizduojamiems penktiesiems rams, o džiaugsmo vienyb - šeštiesiems. Šv. Jonas nuo Kryžiaus abijas jungia, vadindamas vienyb s laipsniu arba dvasiniais sužiedotuviais.

Abudu šventieji parodo mums nuostabius dalykus, kaip V. Dievas veikia sielose, kurios yra papuoštos šiuo mistin s žvalgos laipsniu; visgi pastebi, kad ne visiems ir ne visada yra suteikiama visa tai, k rašo: “Ne tuo pat saiku, nei pažinimo ar meilės būdu; vieniems taip, kitiems kitaip gali atsitikti šiose dvasiniais sužiedotuviais” (The Spiritual Canticle, c. 14, p. 79). Iš to šv. Jonas daro išvad, kad žvalgos tampa nesudaro skirtingais laipsniais, bet to paties laipsnio būdas.

Jau pirmiau matome, kad dvasinis apsvaigimas yra randamas vien ramybės maldos laipsnyje, nors jis pasireiškia su kai kuriomis sulaišymu ir, anot šv. Teresės, to dvasinio apsvaigimo būdas yra svarbesnis už ramybę. Ji rašo: “Jau bus, manau, 5 ar 6 metai, kai Viešpats paklė mane ši maldos padėtis, vis jos pilnumas, ir daugiau negu vien kartą — ir aš to niekad nesupratau nei paaiškinti galėjau. ...Žinau gana gerai, kad tai nebuvo vis gali vienyb, bet tai tikriausiai buvo augščiau negu pirmesn maldos padė-

tis” (The Life c. 16, n. 2. p. 127). “Kāš noriu paaiškinti yra tai, kō siela jau ia, kai ji yra dieviškoje vienyb je. Yra tai gana aišku, kas yra vienyb : tai iš dviej skirting daikt pasidarymas vieno. O mano Dieve, kaip Tu geras esi!” (The Life, c. 18, n. 5, p. 140).

Nors šv. Teres aiškiai skiria paprast vienyb nuo džiaugsmingos, ekstatin s vienyb s, bet j tarpe n ra žymaus skirtumo; tas skirtumas pasireiškia vien tampoje ir padariniuose, kas nesudaro naujo žvalgos laipsnio.

49. Paprastoji vienyb

Paprastoji vienyb turi tris pagrindines žymes:

1. Dievo akistatos vidinis jausmas, arba, kaip sako šv. Jonas nuo Kryžiaus, *mylimojo apsilankymai* (žr. Dvas. giesm s 13).

2. Vis vidini gali sulaikymas, arba anot šv. Teres s, nustojama j gos jomis naudotis, pasiliekan t joms kažkokiam miege (žr. The Int. Castle V, c. 1, n. 3, p. 87).

3. Siela tikra, kad ji yra gavusi iš Dievo ši dovan , atlyginim : “Dr stu jums tvirtinti, jog, jei yra tikra vienyb su Dievu, š tonas negali sikišti j , nei negali padaryti kokios nors žalos, nes Viešpats yra taip sujungtas ir susivienij s su sielos esme, kad piktasis nedr sta net prisiriinti”, rašo šv. Teres (žr. The Interior Castle V, c. 1, n. 6, p. 89).

Šie trys dalykai skiria paprast j vienyb

nuo pirmiau svarstyt maldos laipsni , o kad gal tume j atskirti nuo ekstatin s, džiaugsmingos vienyb s, užtenka peržvelgti, ar buvo visiškai sulaikyti poj iai. Paprastoje vienyb je jie b na sulaikomi dalinai, nors kartais gana žymiai ir taip, jog siela vos paj gia jais pasinaudoti. Šiuo atveju turime *pusiau ekstatin* pad t .

Pradžioje šie žvalgos veiksmai preina greitai, t siasi kol vien Sveika Marija galima sukalti, sako šv. Teres (The Life c. 4, n. 9, p. 21); "jei t sis pus valandos, tai bus jau ilgas laikas" (žr. The Life c. 18, n. 16, p. 145).

Tam laikui pra jus, vienyb s žvalga pasidaro ramyb s malda, o jei kai kada v l pakyla vienyb , pasilieka joje panašiai trump laik .

Tas pat vyksta ekstatin je, džiaugsmo vienyb je. Nors šios visos apraiškos, kaip ir visa kita, praeina, yra laikini dalykai ir nesudaro pro io nuolat pasilikti džiaugsmo vienyb je, net vadinamose dvasin se vedybose, mistin vienyb n ra pastovi, nors sieloje pasilieka, tiesa, silpnas ir neiškus kažkoks beveik nuolatinis dieviškos vienyb s jausmas. Apie tai pla iau kalba Antonius a Spiritu Sancto (žr. Directorium mysticum IV, d. 4, s. 5, p. 585-589).

Tarp nuostabi šios žvalgos laipsnio savybi ir padarini šv. Jonas nuo Kryžiaus pažymi, jog šioj dieviškoje vienyb je siela mato ir ragauja neišsakom turt gausyb ir, kiek tik ramyb s ir malonumo trokšta, joje randa; supranta augšiausias neišsakomas Dievo savybes, semia, kiek tik gali, išminties maisto, žino baisi Dievo j g ir tvirtyb , kuriam nei kokia galyb negali prieš-

tarauti; dvasia Dievuje patiria nuostab saldu-
m ir malonum , o vis pirmiausiai supranta ir
naudojasi neišsakoma meil s puota, nuolat stip-
r dama meil je (žr. The Spiritual Canticle, s. 14,
p. 246-262).

“Kai pasiliauja vienyb s malda, pasilieka sie-
loje džiaugsmas ir švelnumas taip didis, kad sa-
ve naikina, ne d l skausmo, bet d l džiaugsmo
ašar ; pamato save ašarojant, visai to nežinant,
nei kada, nei kaip verk . Bet ugnies j gai sulai-
kyti panaudotas vanduo padaro vien tai, kad gais-
ras dega dar labiau, o tai suteikia sielai didel
džiaugsm , aiškina šv. Teres (The Life, c. 19, n.
1, p. 148).

50. D ž i a u g s m o v i e n y b

Ekstatin arba džiaugsmo vienyb yra ta pa-
ti, kaip paprastoji, tik labai smarki. J seka iš-
orini poj i visišką sulaikymą, laikinas jais
nesinaudojimas.

Šv. Teres , aiškindama ši sielos pad t , sa-
ko, jog siela yra visiškai mirusi pasauliui ir kas
jame yra; visa gyvena Dievuje; netenka poj i
gali , kuriomis naudojosi ir yra it mirus, it pa-
likus mirting j k n , kad visa gal t b ti Die-
vuje. “Taip pilnai tai vyksta, kad nežinau, ar
k ne pasilieka užtektinai gyvyb s kv puoti” (The
Interior Castle V, c. 1, n. 3, p. 87).

“Protas visiškai susikaupia, m gindamas su-
prasti, kas dedasi, bet tai suprasti — viršija jo
gali . Pasilieka nusteb s taip, kad n koks veiks-

mas jam n ra galimas, nors s mon neb t visiškai prarasta.

“Ši malda nesudaro nei kokio apsn dimo prote. Kokius turtus gyjame, kai Dievas veikia mumyse! Tad, nei mes pa ios, nei niekas kitas negali Jam kliudyti. Ir ko Jis nesuteikia! Jis taip trokšta duoti ir gali duoti mums visko, ko tik geidžia mums duoti. Šios dangiškos paguodos yra augš iau visoki žemišk džiaugsm , linksmybi ir pasitenkinim ... Viena vienyb palie ia vien k no pavirši , o antroji pereina iki pat kaul smegen ” (The Int. Castle V, c. 1, n. 4-6).

Tarp džiaugsmo vienyb s arba ekstatin s vienyb s ir paprastos vienyb s yra skirtumas dvasios pagavimo tampoje. Tai aiškina šv. Tere s šiaip: “Skirtumas tarp vienyb s ir dvasios pagavimo, susižav jimo, yra tas, kad susižav jimas t siasi ilgiau ir geriau pastebimas išoriniai, nes pamažu nyksta kv pavimas ir pasidaro taip, kad nebegalima nei kalb ti, nei aki atverti. Ir nors tas pat vyksta sielai kai ji yra vienyb je, susižav jime, džiaugsmo vienyb je, yra k nui daugiau prievartos, nes jo prigimtin šiluma nyksta, aš nežinau kaip, tas dvasios pagavimas b na gilus; i r visuose šios maldos b duose maždaug yra tas pat. Kai vienyb yra gili, atš la rankos, ir kai kada pastyra, it pagaliai, o k nas, kai dvasios pagavimas apima, pasilieka stov s ar kl p s, kaip buv s. O siela yra pilna džiaugsmo iš to, k ji gauna iš Viešpaties, taip labai, kad, atrodo, pamiršta gaivinti k n ir j apleidžia” (Relations 8, n. 8. p. 480).

Iš to suprantame, jog ekstaz s arba dvasios pagavimo betarp ir tikra priežastis gl di beveik vis gyvybini žmogaus j g pasidavime augštesn ms sielos galioms, kad su didesniu d mesiu laikyt si pamiltos ir pateiktos dieviškosios tiesos.

Tai žinant, nesunku surasti žymes arba ženklus, kuriais atpaž stama tikroji ekstaz , dvasios pagavimas, nuo netikr j , nuduot j ar turin i kiek panašumo, k. a. nuomario, dirksni pakrikimo, vaikš iojimo bemiegant ar hipnoz s reiškiniai . Užteks pasteb ti susidariusias sieloje priešingas pas kas. Kai antprigimtin ekstaz arba Dievo suteiktas sielai žavesys turi savyje visa, k gero priskiriama tiesos žvalgai, tai prigimtin s lig ar velnio taka sudarytos apraiškos nieku b du ekstaz s neviršija.

Prigimtin s ar piktosios dvasios sudarytos apraiškos neturi nieko bendra su antprigimtin - mis apraiškomis: Dievo suteiktu sielos žav siu, ekstaze. Jos metu žmogus pamato ir supranta savo protu vidin dievišk j ties grož , pamato ir supranta savo menk vert Dievo akistatoje; žino ir visiškai atsiduoda Dievo rankas Jo valios vykdyti; su dideliu karš iu myli ir vis daugiau nori myl ti Diev , pavedant Jo garbei ar kit siel išganymui visas savo žmogišk sias j gas bei pastangas; visame nori ir stengiasi patikti geriausiam Dievui, siekdamas galimai glaudesnio susivienijimo ia žem je ir amžinyb je, augant dieviškose tik jimo, vilties ir meil s doryb se.

Nieko panašaus neturi prigimtiniai dirksni lig reiškiniai ar nuomarai, ar hipnoz .

Šv. Teres rašo tuo klausimu šiaip: “Vienos r šies pagavime siela, nors tuo tarpu gal nebuvo užsi musį malda, bet staiga j ima ir pagauna koks nors Dievo žodis, kur arba išgirsta, arba atsimena iš seniau. Viešpats, pamat s kiek daug kent jo siela, taip ilgai Jo betrokšdama, jos pasigaili ir, rodos, ima ir padidina joje kibirkšt , apie kuri pirmiau buvau kalb jusi, iki ta kibirkštis uždega vis siel ; ji po to atgyja nauja gyvybe... Dievas patraukia toki apsivaliusi siel prie sav s tokiu b du, kuris yra žinomas vien Jam ir sielai. Net ir ji pilnai nesupranta, kas atsitiko, bent tiek, kad gal t paskui kitoms paaiškinti. Ta iau protas nenustoja naudoj sis savo paj gomis, nes ši ekstaz n ra panaši kok apalpim , ar nuomar .

“K aš aiškiausiai žinau yra tai, kad siela niekad nebuvo dvasiniams dalykams guvesn , vikresn , niekad netur jo tiek šviesos ir Dievo didyb s pažinimo, kiek dabar ji turi. Atrodo, jog tai visai negalima. Jei paj gos ir poj iai taip paskend , beveiksmiai ir, beveik galima sakyti, jog tas asmuo yra mir s, kaip galima suprasti ši sielos paslapt ? Aš negaliu pasakyti; turb t nei vienas to negali, tik vienas Sutv r jas gali pasakyti, kas ia vyksta” (The Interior Castle, VT, c. 4, n. 3-4, p. 155).

Iš džiaugsmo vienyb s, iš susižav jimo dieviškais dalykais arba ekstaz s galima labai lengvai atšaukti siel ar tai klusnumo sakymu, ar vien teis to vyresniojo noru, nors ir neb t pareikštas išoriniai.

Džiaugsmo vienyb yra antprigimtin Dievo

dovana sielai. Tos vienyb s negali savo noru ar svetimu sakymu sudaryti siela; bet k niniai prigimtiniai reiškiniai priklauso žmogaus valiai, k.a. dirksni sutrikimas, svai iojimas, haliucinacija, isterijos ar hipnoz s reiškiniai. Ir išoriniai yra matomi sergan io ar taigoto asmens sutrikimai, jo daromos nes mon s.

Antprigimtiniai džiaugsmo vienyb s, ekstaz s reiškiniai pasilieka giliai pa ioje sieloje. Jie yra darn s, labai naudingi, be galo brang s ir dieviški.

Plaiiai yra aiškinamos ekstaz s apraišk savyb s šv. Teres s veikale: *The Life*, c. 18, p. 139 - 148 ir kitose jos rašt vietose.

51. Žavesio b dai

Ne tas pat yra ekstaz — sielos žavesys — ir ekstaz arba džiaugsmo vienyb . Žavesys gali b - ti ir be vienyb s. Džiaugsmingoji vienyb yra suteiktosios žvalgos — kontempliacijos — laipsnis. Žavesys gi yra pripuolamyb , atsitiktinumas, praeinantis ir atskirai vyk s dalykas. Ekstaz , anot žodžio prasm s — b ti už sav s — paprastoje kalboje reiškia: minties pakilimas prie suprantam j dalyk , poj iams nebeveikiant; ji yra suteiktosios žvalgos vaisius ir, jei seka žvalga, ji n ra nepaprasta. Kitaip bus, jei vyksta pirma žvalgos ar parengia siel žvalgai — ji vadinsis nepaprasta.

Tame sielos susižav jime, ekstaz je, išor s poj i veikimas yra sulaikytas, nes, anot šv.

Tomo Akvinie io, kai siela kreipia vis d mes vienos galios veiksm , ji atsitraukia nuo kit gali veikimo (žr. De veritate q. 13, a. 3).

Tam tikra prasme šis žavesys, ekstaz , yra išorin apraiška ir ji svaresn už stebukl ir pranašys i dovan , kai ji yra tobula, tokia, kokia tur t b ti, b tent, kaip žanga palaimint j reg jim Dievo, kur turi danguje šventieji. Šventa, pilnai apsivaliusi siela pradeda ekstaz je žav tis Dievu ir dieviškais dalykais, nors n ra per jusi skaistyklos — tai žanga laim s gyvenim .

Apskritai imant, žavesys, ekstaz , ži rint kuri priežastis j sudariusi, gali b ti skirstoma *prigimtin , piktosios dvasios pateikt ir dievišk j ekstaz .*

Žmon s b na kartais sužav ti nepaprastu gamtos grožiu ar didybe. Yra tai nat ralus žavesys. “Velnias v l pa m j labai augšt kaln , parod jam visas pasaulio karalystes ir j garbingum ir jam tar : Aš visa tai tau duosiu, jei parpuol s pagarbinsi mane” (Mato 4, 8-9).

Sielai suteiktoji dieviškoji ekstaz , apie kuri ia kalbame, eina kartu su išorini poj i veiklos sulaikymu. Ji yra antprigimtin ir dieviška. Ji turi savyje kartais pranašiš k ekstaz , kuri kyla sieloje iš kažkurio atskiro reg jimo, kur gauna šioje pad tyje žmogus, kaip tai buvo gav senov s pranašai, o prieš šimt met Liurde šv. Bernadeta ir 1917 m. Fatimoje trys jauni vaiku iai. Kitais atvejais yra vien yb s ekstaz , ši pasireiškia *minties gausybe, dvasios pagavimu, dvasiniu pol kiu.* Apie žaves

minties gausybe jau svarst me, nagrin dami džiaugsmo vienyb s mald . Tam sielos žavesiui esant, pamažu nyksta išorini poj i veikla.

Dvasios pagavimas vyksta tada, kai siela staiga nustoja naudotis poj iais, ir vi-
sas jos d mesys yra apreikšt ties grožyje.

Šv. Teres rašo: “Visai nieko nejau iama, kol pasibaigia pagavimas. Tam, kuriam tai atsitiko, gana t s ti tai, kas jame vyksta. Ir aš nemanau, kad jis k jaust net sunkiai kankinamas: jis turi visus poj ius, gali kalb ti ir steb ti, bet negali eiti” (Relations VIII, n. 14, p. 484). Panašia-
me dvasios pagavime buvo šv. Bernadeta 1858 m. kovo 31 d., kai reg jimo metu per 15 minu i de-
gan ios žvak s liepsna siaut kair s rankos piršt-
tus, ir ji nei kokio deginimo nejuto, ir liepsna tikrai nedegino jos piršt tuo metu, nors pro j tarp jo, liudija gydytojas Dozous, kurs t vyk steb jo (žr. kun. P. B ys, Šv .. P. Marijos Apsireiškimai Liurde, 1909 m. p. 126-7)

Dvasinis pol kis yra dvasinis paga-
vimas, kurio metu, atrodo, it siela b t laikinai apleidusi k n , ir, anot šv. Teres s, „ji bent negali pasakyti, ar yra k ne, ar ne per t kelet akimirksni ; jai atrodo, kad visa nuskrido to-
lim šal , skirting nuo tos, kurioje gyvename” (The Interior Castle, VI, c. 5, n. 8, p. 168). T pat buvo patyr s šv. Povilas. Jis rašo: “Ar k -
ne, nežinau, ar be k no, nežinau, Dievas žino, — buvo paimtas net tre i j dang ” (2 Kor. 12, 2).

Visi šie ekstaz s pasireiškimai b dai yra nuostabiosios mistin s vienyb s dalys. Mistin s apraiškos paprastai t siasi labai trumpai ir pasi-

kartoja po trump pertrauk . Ir tai gali t stis valandomis. Iš kai kuri švent j gyvenim žinome, kad jie tur j ekstazes — dvasios pagavim ištisomis dienomis, o kartais ir ilgiau. Pav. šv. Ignotas buv s dvasios pagavime aštuonias dienas, šv. Kolet — penkias dienas, o šv. Marija Magdalena Pazzi net 40 dien (žr. Poulain, D s graces d'oraison c. 18, n. 7).

Ekstazei, dvasios pagavimui ar nuostabiam žavesiui n ra esminis dalykas, kad žmogaus k - nas pakilt nuo žem s, ar kad sekt kiti nuostab s reiškiniai, k. a. šviesos aureol s atsiradimas, dangiški kvapai ir t. t., nors jie kai kada seka ekstaz . Jos metu siela gauna paprastai augš-iausius dieviškuosius apšvietimus, pranešimus, pokalbius, apreiškimus, apie k bus kalbama sekan ioje šios knygos dalyje. Verta pažym ti, kad k no pakilimas nuo žem s ekstaz s metu yra tikras stebuklas, nes k nas nenustoja savo svorio ir žem s trauka nesiliauja: šiuo atveju reik t daugiau stebukl , kad žmogus gal t gr žti nat rali pad t .

K no poj iams pasiliekant neveikliems, smarkiai veikia augštesnioji sielos dalis: protas ir valia, ir, kaip buvo nurodyta, siela pasilikdama laisva gali savo valios veiksmais pas Diev užsipelnyti, surinkti nuopeln .

Apie ši nuostabi sielos patirt rašo šv. Teres : “Viešpats teikiasi atidengti sielai dangiškas paslaptis ir tuo tarpu teikia jai vaizduot s reg - jimus, kuriuos paskui galima paaiškinti, užtat, kad jie pasilieka taip gyvai strig atmintyje, jog siela niekad j nepamiršta. Bet kai b na protinis

reg jimas, tuomet ne taip lengva atpasakoti, kas buvo matyti. Kai kurie ši reg jim taip yra gilis, kad net nedera žmogui, kol gyvas šiame pasaulyje, suprasti juos tiek, kad tai gal t paaikinti žodžiais, nors, paj goms sugr žus savo natral veikim , galima daug pasakyti, kas buvo matyta proto reg jime” (The Interior Castle VI, c. 4, n. 5, p. 156).

Panašiai liudija šv. Povilas ap., jog jis „buvo pagautas roj ir gird jo slaptingas žodžius, kuri nei vienam žmogui nevalia sakyti” (2 Kor. 12, 4). Verta taip pat prisiminti, k kalba šv. Petras apie savo reg jim (Apd. 10, 13 - 11, 9).

Šv. Teres paaikina sielos pad t šiuo atveju tokiu vaizdu: “ sivaizduokite, jog esate priva iame muz juje, kuris priklauso karaliui ar kokiam didži nui. Tame muz juje sud ta vairios r šies dalykai iš stiklo, porcelano (baltmolio) ir iš kitoki medžiag . Jie taip tvarkingai sustatyti, kad kambar jus juos visus beveik iškart galima pamatyti... Buvau vesta tokios r šies kambar ... Nors ir buvau kambaryje kiek laiko, bet buvo jame tiek daug daikt , kad iš daugumos pamiršau ir k bema iau ir negal jau atsiminti kiekvieno dalyko skyrium, nei iš ko jis buvo padarytas, taip, it b iau iš viso nieko nema iusi, nors vis vaizd , apskritai pa mus, gal jau atsiminti. Panašiai atsitinka, kai siela yra labai glaudžiai susivienijusi su Dievu. Ji vesta Augš iausiojo dangaus r m , kuris yra, turb t, m s sielos centre, kadangi Dievas gyvena joje... Kai siela yra ekstaz je, pasirodo it Viešpats nenor t , kad ji suprast šias paslaptis; ji apimta džiaugsmu

ir tuom pasitenkina. Bet kartais Jam yra malonu atitraukti siel nuo šio pagavimo, tuomet ji pamato iškart, kas yra šiame r me. Sugalvūs save, gali atminti, k buvo ma iusi, bet nepajgia atpasakoti” (The Interior Castle, VI, c. 4, n. 9-10, p. 158).

Nors paprastai ekstaz s metu nebeveikia žmogaus poj iai, bet yra buv išim i . Taip es buv su šv. Katarina Sieniete (1380) ir su šv. Marija Magdalena Pazzi (1607). Jos b damos ekstaz je, kalb davo apie tai, k mat ir kaip suprantą reg jim . Šv. Marija Magdalena Pazzi ir kai kurie kiti šventieji gal dav ekstaz je vaikšioti. Šios r šies ekstaz ir k no pakilimai yra vadinama *judrioji ekstaz* .

Ži rint, kaip tas judrumas reiškiasi, jis vairiai vadinamas: *ekstatinis pakilimas*, jei nelaukta pamažu žmogus pakyla nuo žem s; *ekstatinis perk limas*, jei netik tai perkeliamas asmuo iš vienos vietos kit , kaip yra atsitik šv. Pilypui ap.: “Viešpaties dvasia pagavo Pilyp , ir eunukas jo daugiau nebemat ” (Apd. 8, 39); *mistiniai žingsniai*, jei asmuo ekstaz je vaikšioja; *ekstatinis skridimas*, jei staiga pakyla; *dvivietyb - bilokacija*, jei tas pats asmuo tuo pat laiku atsiranda skirtingose vietose. Bilokacija paprastai - vyksta vien augšiausiame mistinio gyvenimo laipsnyje. Apie šiuos reiškinius bus kalbama sekanioje knygos dalyje.

52. Dvasin s sužieduotuv s

Ko yra praš s V. J zus Dangaus T vo prieš savo mirt — artimiausios vienyb s t , kurie ti-

kaip jo Išganytojų, su Dievu. Tai vyksta karštai mylinioms, nuolankioms, savęs atsižadėjusioms sieloms. Viešpats gi prašė tikrai nuostabi dalykai: "Prašau, ne tik už juos, bet ir už tuos, kurie per jį žodį tik su mane, kad visi būtų viena, kaip tu, Tave, esi manyje ir aš tavyje, kad ir jie būtų mūmyse viena, kad pasaulis tik tu, jog tu esi mane sint su Garb, kuri man davei, aš daviau jiems, kad jie būtų viena, kaip ir mes esame viena. Aš juose ir tu manyje, kad jie būtų tobuloje vienybėje" (Jono 17, 20-23).

Tu nuostabi žmogaus sielos vienybė su Dievu šv. Teres iš Avilės pavadino dvasiniais sužadotuviais ir dvasine moteryste, nerasdama tinkamesnio tai sielos būklei apibūdinimo. Ji rašo: "Darau tai prilyginim, nes nerandu tinkamesnio, bet šios sužadotuvės neturi nieko bendra su mūsų kūno padėtimi, kaip ir siela, it ji būtų bekinė dvasia. Tai dar labiau tinka dvasinei moterystei, nes ši slaptoji vienybė vyksta sielos centre, kur pats Dievas gyvena... Jis apsireiškia Dievas sielos centre ne vaizdu, bet protiniu regėjimu, labiau mistiniu negu buvo matomas prieš tai, lygiai kaip Jis apsireiškė apaštalams, durims esant uždarytomis, ir tarė: "Ramybėjums" (The Interior Castle VII, c. 2, n. 2, p. 236 - 237).

Yra tai, anot šv. Teresės, septintieji sielos rami. "Nuo tos akimirkos, kai Viešpats parodo sielai šiuos stebuklus ir įsileidžia, sielai pasiliauja didžioji silpnybė (ekstazė), kuri jai buvo taip labai skaudi ir nuo kurios ji negalėjo išsilaisvinti. Gal tai yra padarinys to, kad Viešpats sustiprino sielą, praplatė ją ir padarė pajautimą

Jo veiksmams" (The Interior Castle VII, c. 3, n. 11, p. 250).

Kun. R. Garrigou-Lagrange, O.P., rašo, jog sielos augš iausios galios susitelkia sielos cent- r , kame gyvena Šven iausioji Trejyb . Šios ma- lon s d ka siela negali abejoti, kad joje yra die- viškieji Asmenys. Siela paž sta ir supranta, kad joje gyvena Dievas, kuris teikia sielai gyvyb , ir kad Jis yra gyvyb m s gyvyb s. Tuo b du siela susidaro moralin vienyb su Dievu, kaip sako šv. Povilas: Kas laikosi Viešpaties, tas yra viena su juo dvasia (1 Kor. 6,17), (žr. Christian Perfec- tion, London, 1946, p. 257).

T vienyb su Dievu pavaizdavo šv. Jonas nuo Kryžiaus ugnies vaizdu. "Kai ugnis pradeda apimti malkas, jas išdžiovina, pereina medien , paver ia ugnimi." Malkos pasilieka malkomis, bet jau pri musios ugnies savybes. Panašiu b du iš apvalytos širdies kyla Diev nuolatin meil s liepsna.

Šios vienyb s patirt pergyvenusi šv. Teres rašo: "Taip nuostabios, slaptos ir augštos yra Dievo dovanos, kuriomis staiga Dievas apipyl siel , jog ji jau ia didžiausi malonum , apie kur vien tiek galima pasakyti, kad Viešpats pano- r jo akimircai apreikšti sielai savo dangišk gar- b arba dvasin pam gim . Kiek aš galiu supras- ti, siela, tai yra sielos dvasia, pasidaro viena su Dievu, kuris yra Dvasia, ir kuriam patiko paro- dyti kai kuriems asmenims, kaip toli siekia Jo meil mums, kad garbintume Jo didyb " (The Interior Castle VII, c. 2, n. 3, p. 237).

Min tas prof. R. Garrigou-Lagrange, O.P.

(op. c. p. 258) nurodo šios vienyb s padarinius sielai. Joje išsivysto tobulos dieviškosios doryb s: tik jimas, viltis ir meil . Kol siela pasilieka šioje vienyb je, ji neprisileidžia apgalvotai atleisti nuod mi ; tiesa, kitu metu pasitaiko jai lengvai nusikalsti, bet tuoj atgaili savo kalt . Tokia siela pasižymi ypatingu sav s užmiršimu; ji nori kent ti Viešpaties pavyzdžiu ir džiaugiasi persekiojama. Dvasin sausra, sielvartai bei noras mirti joje pasiliov ; dega Dievo garb s ir artimo išganymo uolumu, kaip yra pasakiusi šv. Teres ; “nori gyventi ilgiausius metus tarp sunkiausių bandym , kad tik Viešpats b t bent kiek tuo pagarbintas” (The Interior Castle, VII, c. 3. n. 2. p. 245).

Bet ši sielos vienyb su Dievu, pavadinta dvasin mis sužiedotuv mis, dažnai nutr ksta. Atsiskyrimas yra galimas. Ši Dievo dovana greit pasiliauja, o po to siela, kiek ji gali nusimanyti, pasilieka be Viešpaties draugyst s, (žr. The Int. Castle VU, c. 2. n. 4, p. 237).

Šv. Jonas nuo Kryžiaus mano, jog dvasin s sužiedotuv s yra lygios mistinei vienybei, apie k esame kalb j ; ji vykstanti dvasios pagavimuose, ekstaz je. Taikydami ši sielos b sen žmoni santykiams, randame panašumo: paprastoje vienyb je, lyg busimieji sužad tiniai, pasimato, kad susipažint ar iau; o mistin je vienyb je — vyksta j sužiedotuv s (palyg. Interior Castle V, c. 4, n. 2, p. 114).

Ekstaz s ir dvasios pagavimo metu Viešpats apdovanoja siel gausiomis malon mis ir dovanomis, paruošdamas j pilnai mistinei žmogaus

sielos vienybei su Dievu, kas vyksta vadinamoje dvasin je moteryst je.

Kai kurias šventas sielas V. J zus padar savo sužad tin mis dvasios pagavime, net regimais ženklais: jis užmov šv. Katarinai sužiedotuvi žied , o šv. Teresei padav dešin rank (žr. Švent j gyvenimai, Matulaitis, 1948 m. p. 626).

53. Nurodymai dvasios vadovui

Dvasios vadovas prival t pirmiausia atpažinti tikras ekstazes ir antprigimtin poj i sulaikym nuo netikr , o paskui pad ti sielai pergyventi sukr timus, sm gius ir pasipriešinti piktosios dvasios puolimams, apie k bent iš dalies buvo kalb ta šio veikalo Nr. 32, 33.

Suteiktosios žvalgos — kontempliacijos metu, jei ji yra tikra, nieko daugiau nereikia daryti, tik nuoširdžiai leisti Šventajai Dvasiai vadovauti sielai, nors pati siela, anot šv. Teres s, nieko kitan negali daryti (žr. The Life, c. 20, n. 9).

Teisingai nuomonei susidaryti reikia atsiminti, kad 1. karšti vienyb s jausmai, kurie kartais uždega kai kurias sielas, neb tinai yra mistin s vienyb s padariniai; jie gali b ti ir paprastos sigytos žvalgos — kontempliacijos jausmai, ypa kai neseka pilnas poj i sulaikymas su kitais atitinkamais ženklais. 2. D mesio verti ir išnagrini prieš ekstaz buvusieji ir j lydintieji dalykai, kad b t galima pripažinti j esant antprigimtin . Ar tie vykiai yra reti? Gal juokingi? Gal buvo noras pasirodyti? Jei taip, šiuo atveju

bet aiškus ženklas, jog tie reiškiniai vyksta piktosios dvasios takyje. 3. Gal tikros kontempliacijos metu buvo ištiktas asmuo kurios nors ligos? Ar neserga proto silpnybe? Šiuo atveju liga nepalieka išganing ar antprigimtinai vaisi, ir dėl savo kono silpnumo negal s paklusti nuodmklauseiui ar dvasios vadovui, jei sakyt jam sugr žti nat rali pad t. 4. Kad dvasios vadovas gal t tikrai sužinoti, ar jo vadovaujamas asmuo turi tikr dvasios pagavim, ekstaz, ar ne, ar esant kuriai kitai teis tai priežas iai, jis gali sakyti ekstaz je esan iam gr žti nat rali pad t, nes jis paklus nuolankiai ir protingai sakaniam. Visgi tai n ra neklaidingas tikros ekstaz s ženklas. Aišku, vengtina badym, gnaibym ar kit sužalojim. 5. Tie sakymai turi b ti reti, daromi ne iš domumo, bet iššaukti b tinumo. Be to, reikia duoti bent 15 minu i laiko, kad paklust sakymui. Tokios nuomon s yra stambieji teologai, k. a. Poulain, P. Seraphin, Scaramelli ir kiti.

Dvasios vadovas gali pasinaudoti P. Antonii a Spiritu Sancto (Directorium mysticum, Paris 1904, pp. 382 - 409) nurodymais, kuriuos galima suimti keturis pagrindinius klausimus: 1. kokie yra tiriamos ekstaz s padariniai arba vaisiai? 2. koks yra asmuo, kuriuos jis gavo? 3. kokie yra apreikšti dalykai? 4. Kas teik tuos apreiskimus?

Pirmiausia ži rima ekstaz s vaisius sieloje. Iš j paž stama ar ekstaz buvo iš Dievo, ar ne, nes "kiekvienas geras medis duoda ger vaisi, blogas medis duoda blog vaisi" (Mato 7, 17).

Tie gi gerieji vaisiai yra: gilesnis nusižemi-

nimas, kantryb , savitvarda, klusnumas, Dievo ir artimo meil bei tobulas sav s atsižad jimas.

Svarbu pažinti asmen , kuris gavo ekstaz . Moterys yra labiau palinkusios pasiduoti vaizduotei negu vyrai. Ži rima, ar asmuo yra sveiko proto, ar yra doras ir su kuo jis bendrauja. Turtin-gieji jieško garso, neturtingi — iš vargo yra pa-link godum , jie laisva valia linksta puikyb . Persvarstoma to asmens turimos doryb s: tik - jimas, viltis, Dievo ir artimo meil .

Toliau ži rima, ar apreikštas dalykas savyje yra geras, ar ne. Kai apreikšimas b na iš Dievo, siela pasilieka rami, turi vidaus taik ; ji nori tikti Dievui, labai žeminasi ir reiškia Dievui pa-garb .

Atsižvelgtina taip pat, kas duoda tuos ap-reiškimus. Arkangelas Gabrielis, apsireišk s Šv . M. Marijai, j ramina: “Nebijok, Marija” (Luko 1,3). Blogas angelas iš karto traukia žmog blog .

III Skyrius

DIDŽIAUSIOJI TOBULYB

54. Pilnoji vienyb su Dievu

Krikštoniškoji sielos tobulyb glaudžiausia vienyb su Dievu. Artimiausios vienyb s ir didžiausios tobulyb s pasiekia žmogus paskutinia me mistinio gyvenimo laipsnyje. Nieko didesnio, augštesnio, kilnesnio ar naudingesnio sielai nėra, kaip ši glaudžiausia vienyb su Dievu. Ji yra palaiminto regėjimo danguje, amžinos laimės pradžia žemėje. Tos pilnos vienyb s turėtume labiausiai pagrįsti, jos siekti ir įsigyti.

Iš apreiškimo žinome, kad kiekvienoje sieloje, kuri yra pašventinama Dievo malonėje, gyvena šventiausiaji Trejybė. Palaimintose sielose danguje gyvena šventieji Trejybės pastoviai, visada, kaip savo gyvoje būveinėje. Iš esmės malonės ir meilės gyvenimas yra tas pats žemėje ir danguje. Teisingoji sielos yra Dievo būveinė. „Jei kas mane myli, tas laikys mano žodžius; ir mano Tėvas jį mylės; mes pas jį ateisime ir pasidarysime pas jį būveinė“ (Jono 14, 23). Tai yra tinkama mistiniu dvasios keliu einančių sieloms. Pilnoji sielos

vienyb su Dievu, kurios gali atsiekti žmogus žemėje, yra vaizdžiai pavadinta *dvasinė moterys*. Su ja siejasi nuostabi ir dideli šv. Dvasios dovan gausyb sielai. Dievas j išpuošia: ji yra Dievo ypatingu būdu mylima, palaiminta, nes ji tobulai myli Diev .

Šio mistinio gyvenimo laipsnis yra taip pat vadinamas kitais vardais: *galutin vienyb* , *perkeniantis vienyb* ir žmogaus *sudievinimas*. Ia žmogaus mintis yra tobuliausiai susijungus su Dievu; žmogus nori to, ko Dievas nori, ir gauna dievišk savybi taip, kad jau ia ir veikia dievišku būdu. Ši žmogaus sielos padėtis ir gyvenimas atitinka šv. Teresės septintiesiems sielos ramams; ji kartu su šv. Jonu nuo Kryžiaus, o pasakui juos ir kiti mistikai, vadina ši sielos būseną dvasinė moterys.

Kai šv. Teresė rašė savo gyvenimą, ji dar nebuvo pasiekusi šio mistinio gyvenimo laipsnio. Todėl ten apie j ji nekalba. Nurodydama maldos laipsnius, ji sustoja prie paprastos bei ekstatinės vienybės. Ji tiktai padėtinai tam veikale yra pavadinusi "ketvirtuoju vandeniu". Ji tuomet nesiekia augščiau.

Šio mistinio gyvenimo laipsnio savybės ir ženklai yra ryškūs pačiame pavadinime, kuris nurodo pasikeitim ir pastovumą. Savyje turi tris dalykus: 1. yra gilus ir beveik nuolatinis sieloje Dievo akivaizdos ir vienybės su Dievu jausmas; 2. siela, gavusi naują antprigimtin dievišką gyvenimą, sudievinama; jos veiklios pajingos, gijusios tiesos pažinimas, veikia augštesniu būdu; 3. siela yra tikra, kad Dievas yra su ja; ji yra saugi, be

baim s suklysti. Apie ši sielos b sen rašo šv. Teres gana pla iai (žr. The Interior Castle VII, c. 1. n. 9,10,11, p. 231).

Kiti rašytojai mano, jog šio laipsnio ypatingas ženklas yra tas, kad kontempliatyvi siela turi protin vienyb su Dievu be vaizdži .

Sieloms, esan ioms šiame mistinio gyvenimo laipsnyje, paprastai pasiliauja ekstaz s ir dvasios pagavimai, o jei kartais jos pasirodo, tai vyksta ramiai, be prievartos, iš l to, o ne staiga. Dvasios pagavim ir ekstaz s nebuvimas n ra tod l nurodymas, it antprigimtin sielos doryb b t netobula, ydinga, ar kad dvasios pagavimams smarkiau fiziniai pasipriešinama. Tai reiškia tik tiek, kad dangiškieji bendravimai vyksta sielos gelm se, kur veikia pats Dievas, daug k papildydamas savo malone, k teik pirmesniuose laipsniuose prigimtis, darydamas tai, kad prigimties j gos než t . Jeigu to neb t , neb t galima gyventi šiame kontempliacijos laipsnyje, kai siela beveik pastoviai pasilieka ekstaz je.

Laimingos ir augštos ši siel pad ties paprastai nesudrumš ia pagundos, o jei kartais sukyla aistros ar puola siel piktoji dvasia, ji nepaj gia atimti sielai ramyb s, nes savo minties augštesniuose plotuose nepajudinamai pasveria pagundas ir anot šv. Alfonso Liguori, pasilieka augš iau audros debes , žvelgdama tyr , ram dang (žr. Praxis confessarii, c. IX, n. 138).

Visgi ir šioms sieloms pasitaiko patirti skaudži kryži , nors jos kartu su jais atjau ia maloniausius džiaugsmus. Tai eina iš vienyb s su prikryžiuotu J zumi ir sielos troškimo kent ti d l

Dievo, kad tuo geriau Jam patarnavus, pasidaran-
rant auka už savo brolius.

55. Dvasin moteryst

žengiant sielai mistinio gyvenimo tobuliau-
si j laipsn , nužengia V. J zus arba visa šven-
iausioji Trejyb antprigimtinu ir išskirtinu b -
du sielos gelmes, sielos esm , jos centr , kaip
sako šv. Teres ir šv. Jonas nuo Kryžiaus, kad
siela, pagerbta tokiu Dievo palankumu, tur t šio
naujo ir ypatingo pasiaukojimo nuovok , apsi-
reiškia jai šv . Trejyb arba Dievyb neryškiu
b du, ir kiek v liau Amžinasis Žodis, Antrasis
šv . Trejyb s Asmuo, su kuriuo siela susijungia
artimiausiu meil s ryšiu su abipusiu atsidavimu
protiniame pokalbyje (žr. Scaramelli, Directo-
rium mysticum, III, c. 24, n. 237).

T abipus s meil s atsidavimo ir pasiaukoji-
mo vyksm nuostabia ir dieviška kalba atpasa-
koja mums mistiniai mokytojai: šv. Teres ispa-
niet ir šv. Jonas nuo Kryžiaus, kuri raštus ver-
ta po kelet kart skaityti apie šiuos nuostabius,
Dievo gerumo sudarytus ir pamiltoms sieloms
suteiktus santykius.

Kai sakome, Dievas nužengia sielos esm ,
ar susijungia su sielos esme, tai nesakome ir ne-
norime teigti, kad tai b t esminis susivieniji-
mas, ar kad sielos esm be tarpini j g pati sa-
vaimė veikt , bet teigiame vien tai, kad išskirti-
noji Dievo malon paliet sielos esm , o iš to seka
sielos paj g apšvietimas ir jos vienyb su Dievu:

“Kaip tu, T ve, esi manyje ir aš tavyje, kad ir jie b t mumyse viena” (Jono 17, 21).

Žinome, kad sielos esm yra pašven iamosios Dievo malon s laikytoja, ir Dievas, kaip sako šv. Tomas (žr. De veritate q. 28, a. 3), palie ia siel , kai jai suteikia malon . Nepaprastai Dievo malonei veikiant siel augštesniu ir neklaidingu b - du, tame vyksme dalyvauja ir sielos paj gos; d lto jos pradeda veikti dieviškuoju b du. Šis vyksmas sieloje ir jos mistiniai santykiai su Dievu yra dieviški dalykai, augštesni negu b t galima žodžiais išreikšti, arba taip nusakyti, kad jie išryšk t žmogaus protui.

Nuostabiu palyginimu aiškina šv. Teres š vyksm : “Turite suprasti, kad tarp ši reg jim , matyt šiuose (VII) ir paskutiniuose r muose yra didelis skirtumas; tas pat skirtumas yra tarp dvasini sužiedotuvi ir dvasin s moteryst s, kaip tarp žmoni , kurie tik yra susižiedav ir kit , kurie yra pri m švent moteryst .

“T lu nuostabiu tiesos parodymu, apsireišk trys šven iausios Trejyb s Asmenys. Pirm to buvo apšvietimas, kurs šviet dvasi kaip koks akinantis šviesos debesis. Trys Asmenys savo tarpe yra skirtingi. Sielai buvo suteikta augš iausiojo žinojimo dovana, kuri per m siel tiesa, jog šv . Trejyb yra viena esm je, žinojime, kad yra vienas Dievas. Tai, ko laikom s tik jimo moksle, siela supranta matydama, nors ji nemat nei k no, nei sielos akimis, nes tai nebuvo sivaizdavimo reg jimas. Visi trys Asmenys bendravo su siela, jai kalb jo ir leido suprasti Viešpaties žod , užrašyt Evangelijoje, kad Jis ir T vas ir Šventoji Dva-

sia ateis ir padarys toje sieloje savo buvein , kuri J myli ir laikosi Jo žodži ” (The Interior Castle VII, c. 1, n. 9 ir c. 2, n. 2, p. 236).

Šv. Jonas nuo Kryžiaus aiškina dvasin moteryst , sakydamas, jog ji yra tam tikras tobulas persimainymas mylim j , kur abi pusi savitarpiai atsiduoda pilnam tur jimui, su tam tikru vienyb s ir meil s atbaigimu, ir per tai siela pasidaro dieviška, net dalyvauja Dievuje, kiek tai yra galima šiame gyvenime (palyg. The Spiritual Canticle, c. 22 ir sekanias, p. 115; 291-299).

ia išryšk ja šv. Povilo pasakymas: “Kas laikosi Viešpaties, tas yra viena su juo dvasia” (1 Kor. 6, 17).

Siela, b dama mistinio gyvenimo augštumoje, džiaugiasi vienyb s gyvenimu su Kristumi; ji mirties nebijo, nes su mirtimi sielai prasid s geresnis, dangiškas gyvenimas; ji gali sakyti su šv. Povilu: “Kristus yra man gyvenimas, ir mirtis yra man pelnas” (Pilyp. 1,21).

56. Perkei iamos vienyb s vaisiai

Dosniai sielai, pasiekusiai mistin s vienyb s virš ni , yra suteikiami dieviškieji neišsakomi turtai, kuriuos nusipeln , ir dovanai teikiamos nuostabios bei didingos šv. Dvasios dovanos. Jomis Dievas papuošia ištikim siel . Be paprast septyni šv. Dvasios dovan : išminties, supratimo, patarties, stipryb s, mokslo, pamaldumo ir Dievo baim s, kuriomis patobulinamas žmogus, kad jis grei iau paklust šv. Dvasiai (žr. šv. To-

mas, Sum. I-II, q. 68, a. 3), mistiniu gyvenimu gyvenan iai sielai suteikiamos kai kurios nepaprastos malon s ir dovanos, kuri negali užsitar-nauti, kad geriau gal t patarnauti artimui ar j pamokyti apie dieviškuosius dalykus. Tarp j yra: 1. tobulas dievišk j dalyk pažinimas, 2. malon s, kurios patvirtina Dievo apreiškim , 3. malon s, kurios padeda skleisti Dievo žod . Prie tobulo dievišk j dalyk pažinimo priklauso: a) *tik jimas*, arba tik jimo pagrind ypatingas tik-rumas; b) *išminties žodis*, arba teisingai daro-mos išvados; c) *žinojimo, supratimo žodis*, kuris atidengia priežastis ir padarinius.

Dievo apreiškim patvirtina: a) *gydymo do-vana*; b) *stebukl dovana*; c) *dvasi atpažinimas* ir d) *pranašyst s dovana*.

Dievo apreikštas tiesas padeda skleisti: a) *kalb dovana*; b) *kalb , šv. Rašto aiškinimo do-vana* (žr. R. Garrigou - Lagrange, Chrit. Perfec-tion, London 1946, p. 437).

Šv. Teres rašo, kaip ji dalykus supratusi, k patyrusi ir pergyvenusi mistiniame sielos gyveni-me: 1. sustipr jusios turimos doryb s; 2. gavusi tobul taikos džiaugsm ; 3. aptur jusi dideles mistines dovanas. Panagrin kime suglaustai at-skiras dovanas ir j vaisius.

1. *Doryb s*. Augš iausio mistinio gyvenimo doryb s yra tos pa ios, kaip ir suteiktoje žval-goje — kontempliacijoje. Apie jas buvo kalbama šio veikalo 10 -15 numer. Visgi šv. Teres labiau-siai pasteb jo: 1. tobul sav s pamiršim , kad siekt vien Dievo garb s ir Jam tarnaut ; 2. karšt troškim kent ti d l Dievo, o dar karštesn

nor tikti Dievo valiai kaip šiuose, taip visuose dalykuose; 3. visiškai prie daiktų prisirišimo stok; 4. nuolatinį geidimą daryti tai, kas patarnauja artimo išganymui; 5. Dievo atsiminimui ir švelniausios meilės jausmų taip, kad nenori paliauti Dievo garbą skelbusi, o jei pasitaiko tai apleisti, yra skatinama tai paties Dievo.

“Savas pamiršimas yra taip pilnas, kad jai atrodo, jog jos nėra, kaip esu sakiusi, nes joje vykdo atmaina, kad ji pati savas nepažįsta; nes ji atsimena, kad dangus, gyvenimas ir garbą jai skirti, bet atrodo, jog ji yra visiškai užsiėmusi Dievo reikalais. Atrodo, kad Dievo Didybės jai pasakytieji žodžiai padarė savo darbą: jei ji rūpinasi Jo reikalais, tai Jis pasirūpins josios” (The Interior Castle VII, c. 3, n. 1, p. 244). Ji gyvena, bet jai ne ji, bet gyvena joje Kristus, kaip yra apie save sakęs šv. Povilas (Gal. 2. 20).

“Antrasis vaisius, tai stiprus troškimas kentėti; tai neatima jai ramybės, kaip būdavo pirmiau, nes tokios sielos karštas noras vykdyti Dievo valią, nuramina ją visame, ką Jis daro. Jei Jis norės, kad ji kentėtų, ji jau išsiųsi patenkinta; o jei ne, — ji tuo per daug nesikankina, kaip buvo pratusi daryti. Persekiojama jau iš didelio vidaus džiaugsmo; yra labiau nurimusi negu panašiose slygose būdavo pirmiau; nepalaiko ji kartelio savo priešams, nei nori jiems kokio blogo, priešingai, juos myli ypatingu būdu, ir visa, ką gali, daro, kad jiems padėtų, karštai užtardama juos pas Dievą” (The Interior Castle VII, c. 3, n. 4, p. 245).

2. *Taikos džiaugsmas*. Tame džiaugsme telpa: 1. džiaugsmas persekiojimuose, kuri metu pasilieka siela rami ramiausia, neturi priešams nei kokios neapykantos; 2. visiškai nesibijo mirties, kuri sau laiko kaip dvasios pagavimą ar mieliausi sapną; 3. neturi noro skubėti dangi (pirmesniuose laipsniuose ji tai kankindavo), kol gali žemėje patarnauti pamiltam Dievui; 4. yra rami, priimdama Dievo dovanas, kurias jos nenustebina; 5. nors nepilnas, bet labai didelis savo išganymo tikrumas.

“Kas mane labai stebina, tai tas, kad yra pasikeitęs skausmas ir neramybė, kuriuos pirmą kartą siela, negalėdama mirti ir džiaugtis Viešpaties akivaizda, karštai troškė Jam tarnauti, kad Jis būtų giriamas, ir padėtų visomis savo jėgomis kitiems. Ne vien pasiliovė mirties pasiilgimas, bet tokie asmenys nori ilgai gyventi su sunkiausiais kryžiais, jei tik tuo galėtų bent kiek teikti garbę mūsų Viepaui” (The Interior Castle VII, c. 3, n. 5, p. 246). “Iš tikrųjų, tokie asmenys netrokšta sau daugiau suraminimo ar džiaugsmo, kadangi jie turi savyje patį Dievą, ir Jisai yra, kurs gyvena juose” (The Interior Castle VII, c. 3, n. 6, p. 246).

3. *Mistinės dovanos*. Jos yra brangios ir vairios. Jos teikiamos tuo tikslu, arba kad jas gaunant asmenys suraminus ar sustiprinus, arba kitą žmogui naudai. “Jie suteikiami gausiausiai vandenys sužeistai stirnai; jie džiaugiamasi Dievo buveinėse” rašo šv. Teresė (The Interior Castle VII, c. 3, n. 12, p. 250), primindama Psalmų 41 žodžius: “Kaip stirna trokšta vandens upeliui, taip

mano siela geidžia tav s, Dieve.” “Esu tikra, kad šios malon s yra teikiamos tam, kad sustiprinus m s silpnyb tiek, kad gal tume pasekti J (J - z Krist), daug kent dami” (The Int. Cast. VII, c. 4, n. 6). Ir šv. Jonas nuo Kryžiaus, vertindamas šias dovanas ir nuostabias mistines brangenybes turi graži išsireiškim .

Viena toki brangenybi s t i g m o s , tai yra Kristaus žaizd gavimas. Tai pilnai atitinka šiai mistinei perken ian iai vienybei, nors šiam dvasios gyvenimo laipsniui jos n ra b tinos. Kartais stigmos - žaizdos pasirodo jas gavusio k ne, o kai kada pasilieka tos žaizdos nematomos, bet abejais atvejais jos yra sujungtos su aštriausiu skausmu ir neišsakomu džiaugsmu. Buvo žmoni , kurie buvo apdovanoti kruvinu prakaitu ir eršk i vainiko žaizdomis. Ši dovan esm yra tame, kad žmogus persikeit , pasidar antruoju J zumi Kristumi, dalyvaudamas Jo skausmuose.

Pirmas patikrintas vykis buvo tada, kai šv. Pranciškus Asyžietis 1224 gavo regimas Kristaus žaizdas. Nuo jo laik per 700 met yra priskaitoma apie 320 asmen , kurie savo k ne tur jo Kristaus žaizdas. Tai rodo, kad ši dovana n ra reta. M s laikais (1958 m.) yra pla iai žinomas stigmatikas t vas Pijus, kapucinas. Jis gyvena S. Giovanni Rotondo, Foggia, Italijoje. Bet kol jis yra gyvas, Bažny ia nieko netar apie jo turim stigmat tikrum .

4. *Stigmat tikrumas* paž stamas, patikrinus visas aplinkybes. 1. Kristaus tikras žaizdas gauna kai kurie asmenys, kurie gyvena tobulu krikš ionišku gyvenimu ir yra mistin je

vienyb je su Kristumi. Stigmos yra gaunamos antprigimtiniu b du. 2. Stigmos, tikros Kristaus žaizdos, pasirodo tose rank , koj , šono, galvos vietose, kur V. J zus buvo sužeistas vini , rago tin s, eršk i vainiko. 3. Stigmos nep liuoja, kraujas neužsikre ia, ne vyksta gangrena ir vais tais j negalima išgydyti. Jos paprastai atsinau jina tomis dienomis ir valandomis, kada V. J zus kent jo. 4. Gausiai kraujuojant stigmoms, kai jas turintis pergyvena dvasioje Kristaus kan i , nu stojama daug kraujo, bet kit dien nuostabiu b du kraujo kiekis pas stigmatik atauga, su normal ja. 5. Tikros stigmos yra gilios žaizdos, ir jos labai skauda.

Jei viso to n ra, turimos žaizdos bus vaizduot s ar hipnoz s padarinys, bet ne Kristaus stig mos.

57. Patarimai dvasios vadovui

Dvasios vadovas privalo ištirti ir nuspr sti, ar jo vadovaujamas asmuo tikrai yra pasiek s augš iausi mistinio gyvenimo laipsn , ar jo gau namos dovanos tikrai eina iš Dievo, o gal prie viso to yra prisid jusi piktoji dvasia? Apie gali m piktosios dvasios tak svarstysime paskuti n je šio veikalo dalyje.

Privalome atsiminti:

1. kad ne d l to laikome, jog siela yra pasie kusi augš iausi mistinio gyvenimo laipsn , kad ji beevik pastoviai jau ia dievišk vienyb . Šv. Teres ir kiti šventieji buvo perimti to jausmo

pirmiau negu pasiek visišką tobulumą, nors nuo jos buvo arti. Šis vyksmas yra tam tikras žmogiškojo gyvenimo susijungimas su dieviškuoju. Jis turi turėti pirmiau nurodytus ženklus.

2. Nereikia manyti, jog siela jau yra pasiekusi tobulesnį vienybą laipsniškai, jei ji apdovanojama nepaprastomis dovanomis, malonėmis, ar net simboliu žiedo užmovimu, jungtuvi atšventimu sieloje, ar stigmų gavimu, ir panašiai. Visa tai gali gauti siela bėdamas mažesniame mistinio gyvenimo laispyje. Dovanas turi sekėti neabejotinai dvasiniais moterys ženklais.

3. Gautos žaizdos nėra pripažįstamos iš karto kaip einančios iš Dievo veiksmo; pirmiau reikia vis reikalų gerai ištyrėti, nes išoriniai gali veikti ir piktoji dvasia, o vidiniai — jautri vaizduotė.

4. Tenka ištyrėti, ar gautos žaizdos turi antprigimtinis, dieviškus, pirmiau minėtus, savumus, o ypač, ar jau įamas aštriausias žaizdskausmas, sujungtas su labai dideliu malonumu. Ar jas gavusis asmuo pasižymi nuoširdumu ir tobulyste?

5. Žaizdų gavimo vykis yra laikytinas paslaptimi. Jei iškiltų aiškūs, pasidarytų viešai žinomas faktas, tuomet reikia vengti viso, kas didintų pagarbą gavusiam žaizdas, kad nepasidarytų pavojaus sukilti tušiam garbei.

6. Visada atsiminkime, kad tikras šventumas ir augštesnioji tobulybė glūdi ne nuostabiose Dievo dovanose, kaip kartais klaidingai galvoja žmonės, o žmogaus turimose, išbandytose, ištir-

tose ir pastoviose doryb se; tai daug kart yra kartojusį šv. Teres savo raštuose.

Kai pasidaro aišku, jog gautosios dovanos yra tikrai iš Dievo, nereikia nieko kito daryti, kaip leisti Viešpa iui laisvai veikti Jo pasirinktoje sieloje, pritaikant min tus šiame veikale, Nr. 35 - 40, nurodymus.

III Dalis

RYŠKIOJI ŽVALGA

WASHKOLI ILOKBYR

I S k y r i u s

MISTIN S DOVANOS

58. Svarstomieji dalykai

Mistika, kaip Dievo ir dievišk ties patirties žvalga — kontempliacija, susideda iš antprigimtini apraišk ir antprigimtini dovan . Daugelis šios srities mokytojų skirsto neryški j ir ryški j dievišk ties žvalg .

Neryškioji žvalga. Jai priklauso tikrosios žvalgos veiksmi, kuriais siela pasiekia Dievo ir dievišk paslap i pažinim , gaudama tai visuotine bendra apimtimi, neryškiu b du ir nenusakomos išvaizdos; nors tas gautasis pažinimas yra daug šviesesnis ir kilnesnis, negu k gal t pasiekti siela savo j ga. D l ši savo savybi kai kuri rašytojų j vadinama: *švie ian ios prietamsos, dieviškoji tamsa* ir panašiais vardais.

Ryškioji žvalga yra antprigimtini dalyk patirtis iki pa i smulkmen . Ji reiškiasi antprigimtiniai gautose *vizijose - reg jimuose, pokalbiuose ir apreiškimuose*. Šios mistinio gyvenimo apraiškos pasitaiko vairiuose kontempliatyvio gyvenimo laipsniuose. Jos neturi savitarpi-

n s damos nei vyki sekimo tvarkos, kad vien apraišk sekt kita. Šios dovanos yra antprigimtini s ir nepaprastos, bet savo verte jos mažesn s, negu dievišk j paslap i žvalga.

Pereitoje dalyje svarst me suteiktosios žvalgos laipsnius, kur yra stebimas Dievas ir dievišk i dalykai ar tai apibendrintu, ar suglaustu b du, bet be rib . Šioje dalyje nagrin sime tuos veiksmus, kuriuose žmogaus mintis gauna ties ar kur dievyb s pasireiškim pavieniu ir ryškiu b du; tai vyksta aiškiai antprigimtinu b du ir viršija žmogaus j gas bei visas jo pastangas.

Nekalb sime apie *dovanai duodamas* — Dievo malones artimo naudai, o tik apie tiesioginiai skiriamas dovanas gaunan io jas naudai. Dievas jas duoda mylin iai ir ištikimai sielai, nor damas pažadinti joje nor gyventi žvalginu, kontemp-liatyviu gyvenimu, ar kad tame gyvenime pasi-lykt , paremdamas turimas sielos dorybes.

Tos malon s arba dovanos yra trij r ši :

1. Vizijos-reg jimai, poj tinis ar dvasinis dalyk , ar paslap i atskleidimas.

2. Kalbos, k no ar dvasios ausimi, klausu suprantamos apreikštos tiesos.

3. Apreiškimai, arba užsl pt ties pa-rodymas, gaunamas vizijose ar pokalbiuose. ia priklauso taip pat pranašyst s, kurios yra b sim vyki atskleidimas. Apie kitas nuostabias Dievo dovanas, kurios paprastai seka min t sias, gana pla iai kalb jome, svarstydami ekstatin ir tobuliausi j mistinio gyvenimo laipsn . Bet svarstant vizijas, reg jimus, bus šis tas prid ta ir apie anas dovanas.

Apskritai imant, visos mistin s dovanos, išskyrus tikr j žvalg ir dovanai suteikt sias malones, galima šiaip padalinti:

1. K no srityje: švies s spinduliai, malonus kvapas, mistiniai žingsniai.

2. Jausmo srityje: dvasinis apsvaigimas, stigmos, širdži pasikeitimas.

3. Pažinimo srityje: vizijos, pokalbiai, apreiškimai.

Žinome, kad šios nepaprastos dovanos yra mažesn s vert s negu Dievo suteiktoji žvalga, kontempliacija, nors žmon s dažnai paskaito šias dovanas kaip tobulos doryb s rodyms . Be abejo, šias dovanas gali gauti nusid j liai, kas tikrai buvo vyk , nors tik pereinamuoju b du, o žvalg Dievas teikia vien teisingiesiems. Tai rodo žvalgos esm . Jos vyksmas spinduliuoja dieviška meile. Tai nieku b du nesuderinama su nusikaltimais Dievui.

Be to, kaip žinome, šios dovanos yra suteiktosios žvalgos priemon s, kurios pažymi tikr ir teising kontemplacij . O priemon s yra visada mažesn s vert s negu j tikslas. Pagaliau tos dovanos dažnai siejasi su žmogaus prisigavimais, klaidomis, ar tai d l žmogaus prigimties silpnyb s, ar d l piktosios dvasios daromos takos; d l to jos mažiau patikimos.

ia svarstysime t trilypi dovan prigimt ir savybes, o “dvasi atpažinimo” skyriuje bus nagrin jami nuostatai ir ženklai, kaip atpažinti tikr sias vizijas, reg jimus, dieviškus žodžius ir apreiškimus nuo netikr .

59. Reg jimai-vizijos

Artimiausios vienyb s su Dievu pasiek s žmogus myli Diev visa savo esme, visa savo siela. D l tos meil s pri m Viešpats j mistin je vienyb je dievišk j gyvenim . Dievas ir tas žmogus pasidar artimiausieji draugai. Draug gi tarpe pasidalinama patarimais. Žmogus neturi ko patarti Dievui; užtat jis pats laukia patarim , užsl pt dieviškos minties ar nežinom dalyk apreiškimo. Tai vyksta antprigimtiniuose reg ji-muose, vizijose.

Reg jimas arba vizija mistikos moksle yra vadinama kuria nors žmogišk ja galia antprigimtin tiesos ar dalyko patirtis.

Kai 1608 metais Šiluvoje apsireišk Dievo Motina Marija su K dik liu J zumi ant rank , j mat , su ja kalb jo ne vien vaikeliai, bet ir su-brend miestelio žmon s. Jie patyr iš jos, kad apsireiškimo vietoje seniau buvo garbinamas jos S nus.

Reg jimas ir apreiškimai dažnai teikiami pa-mainomis. Bet anot kardinolo Bonos (De discre-tione Spir. c. 15, n. 2), tarp j yra skirtumas. Re-g jimas parodo tiesos ar apreiškime matomo daikto pažinim , kai pats apreiškimas siejasi su nuostaba, ar išg s iu, nesuprantat jo reikšm s. Archangelas Gabrielis apsireišk Marijai ir j pasveikino iš dangaus atneštais žodžiais, o “Ji, tai išgirdusi, nusigando jo žodži ir man sau, koks ia yra tas pasveikinimas” (Luko 1, 29).

Kai Moz , beganydamas Jetro avis prie Ho-rebo kalno, pamat degant ir nesudegant kr m ,

tar sau: "Eisiu ir pamatysiu t nuostab reiškini, kod lkr mas nedega?" (Iš. 3, 3).

Vizijos - reg jimo dalyku gali b ti visa, matomi ir nematomi daiktai, medžiaginiai ir dvasiniai, piktosios dvasios ir mirusi j v l s, esanios skastykloje, angelai, šventieji, Dievo Motina Marija, Išganytojas ir pati Šven iausioji Trejyb . vairi reg jim randame švent j gyvenimuose.

Šv. Augustinas (De Genesi ad lit. 1, XII), o paskui j kiti rašytojai vizijas dalina *k nines*, *vaizdines* ir *protines*, ži rint kuria paj ga žmogus betarpiai jas patiria: akimis, vaizduote ar protu.

Taip pat dalinamos yra vizijos *asmenines* ir *neasmenines*, ži rint, ar vizijoje vaizduojamas asmuo yra pats, jo atvaizdas ar tik jo atstovas; b na reg jimai *paprasti* ir *simboliniai*, ži rint, ar parodomas dalykas paž stamas, ar vien jo ir apreiškiamos tiesos ženklas.

Pranaš reg jimai b davo dažniausiai simboliniai. Štai pora pavyzdži :

"Jok bas, iškeliavis iš Bersab jos, keliavo Haran . O atvyks vien viet ir nor damas ia pasils ti, saulei jau nusileidus, m iš ten guli jusi akmen ir, pasid j s sau po galva, miegojo toje pa ioje vietoje. Ir mat sapne kop ias, stovin ias žem je, o j virš siekiant dang ; taip pat užžengian ius ir nužengian ius jomis Dievo angelus" (Prad. 28, 10-12).

"Buvo Kesarijoje vienas žmogus, vardu Kornelis, vadinamosios Itališkosios kuopos šimtinkas. Jis buvo pamaldus ir dievobaimingas su vi-

sais savo namais, duodavo žmonėms daug išmald ir nuolat meldavosi Viešpačiui. Regėjime apie devintą dieną valandą jis matė aiškiai ateinantį pas jį Dievo angelą ir jam sakant: Korneli! Pažvelgsi į jį, baimės apimtas, jis paklaus: Kas yra, Viešpatie? Tas jam atsakė: Tavo maldos ir tavo išmaldos stojo atmintin Viešpaties akivaizdoje. Dabar siųsk žmonėms Jopą ir parsikviesk tave Simon, kuris vadinasi Petras. Jis viešis pas vieną odininką, Simon, kurio namai prie jūros. Tasai pasakys, kas tau reikia daryti” (Ap. 10, 1-6).

60. K n i n i a i r e g j i m a i

K n i n i a i r e g j i m a i yra antprigimtiniai reiškiniai, matomi tik nuo akimis. Teisingai jie vadinami regėjimais; jas galima vadinti išorinėmis vizijomis. Vyksta keturiais būdais: 1. paties dalyko tikra akistata; ir tik k n i n i a i daiktai gali būti taip pateikiami regėjimui; 2. regimų dalykų išvaizdą gali sudaryti angelai. Žinome, kaip Rapolas arkangelas palydėjo jauną Tobiją ir su juo bendravo visą kelionę žmogiškoje išvaizdoje ir pagaliau atidengė tamsią paslaptį Tobijui tamsiai ir jo šviesai (žr. Tob. 12, 11-17); 3. matomos šviesos spinduliai sudaro akyje atitinkamą vaizdą; 4. žmogaus akiai suteiktas antprigimtinis būdas dalyko vaizdas.

Nežiūrėjęs to, kuri bus tiesioginė regėjimo priežastis, padariniai esti tie patys. Tikrai, ketvirtuoju būdu gaunamieji regėjimai yra tada, kai

tik vienas reg tojas mato vaizdus, o kiti su juo esantieji to nemato.

Nuostabus buvo Sauliaus — šv. Povilo atsi-vertimas ir suteiktas jam reg jime apreiškimas: “Vyrai, kurie j lyd jo, stov jo nusteb ; jie, tiesa, gird jo bals , bet nieko nemat ” (Apd. 9, 7).

Švenčiausios Jaus Širdies apsišaukimai, širdži pakeitimai ir pan. reg jimai, kurie buvo suteikti kai kuriems šventiesiems, tik tina, kad tai vyko dvasiniu, simboliniu būdu. Prie šios r - šies reg jim priklauso ir šv. Katarinos Sieniet s (1380) nuotykis, kai ji gavusi iš Viešpaties žied . Tai atsitik 1366 Užgav ni antradien , jai besimeldžiant. Maldos metu ji pama iusi V. J z , šv . M. Marij ir daug švent j . Marija pa musi jos rank , kai V. J zus užmov s ant jos piršto žied , kur mat ji ir dar trys jos draug s, bet kiti žmon s to žiedo ant jos piršto nemat (žr. Butler, The Lives of the Saints, New York, 1953, II, pp. 192-197).

Panašiai buvo vyk su šv. Katarina Rieci (1590). Ji buvo gavusi iš Viešpaties stigmatas; bet jas ne visi vienodai mat . 1542 Velykose pasirod jai Išganytojas, spind s šviesa, nusi m nuo savo rankos blizgant žied ir j užmov Katarinai ant kairios rankos bevardžio piršto, sakydama: Mano dukterie, priimk š žied kaip laid ir rodym , kad tu dabar ir visada priklausai man (žr. Butler, o. c. I, p. 329).

Sunkiai serg s šv. Stanislovas Kostka (1568) troško priimti šv. Komunij ir nebuvo galima jos gauti. Štai, pasirod jam du angelai ir suteik šv. Komunij . O savo mirties dien anksti ryt

jis pašnabžd jo kunigui Ruiz, kad mat s šv. M. Marij tarp daugyb s angel, ir tuoj, tre iai ryto valandai pasibaigus, jis mir (Butler, op. c. IV, p. 336).

K ninius reg jimus sugadina kartais piktoji dvasia; suplaka gaunan iojo asmens vaizduot su nesamais dalykais. Bet tikri reg jimai nuo melaging j labai skiriasi; ypa tai yra matoma iš padarini ir prie t reg jim pritapusi pried .

Bilokacija — dvivietyb yra tai nuotykis, kai tas pats asmuo pasirodo tuo pa iu laiku dvejose ar keliose vietose. Šiuo atveju yra priimta tik - ti, kad tikras žmogaus asmuo yra vienoje vietoje ir grei i grei iausia ten, kur jis veikia, o kitur j atstovauja angelai (žr. Benediktas XIV, De Servorum Dei beatif. IV, p. i, c. 32).

Labai panašios k ninius reg jimus yra kitos tolygios mistin s dovanos, k. a. dangiškas kvapas, dvasios pagavim sudaranti nuostabi muzika, steb tinas k no spind jimas, k no pakilimai nuo žem s ir kitos dovanos.

Apie šv. Pilyp Ner (mir 1595) rašo Butleris (op. c. II, p. 398 - 399), kad dvejus metus prieš mirt gavo leidim laikyti šv. Mišias mažoje koply ioje, šalia savo kambario. Per šv. Mišias b davo jis tokiam dideliame dvasios pagavime, kad tie, kurie jo Miši klausydavo, palikdav j po "Agnus Dei" vien . Patarnautojas užgesindav s žvakes, tik užžiebdav s lemput ir j palikdav s prie koplyt l s dur, kad praeinantieji žinot, jog t. Pilypas laiko šv. Mišias. Po dviej valand jis sugr ždavo save, užžiebdavo žvakes ir baigdavo Mišias.

Šiomis nuostabiomis dovanomis kai kada padabina Viešpats savo tarnus ir pagerbia juos, nes kiekvienas pakilimas yra priskaitomas angelų patarnavimui.

Tikrosios dovanos atpažįstamos tuo pat būdu, kaip ir katiniai apsireiškimai, regėjimai.

61. Vaizduotis regėjimai

Vaizduotis regėjimai yra bet kokio dalyko: katinio ar dvasinio, neprigimtinio būdu sudarytoji žmogaus vaizduotis je suprantam vaizdų apraška, nedalyvaujant tame vyksme kiekvonei jo dalykams. Šie regėjimai gali vykti ir budint ir miegant; jie taip gyvai patiriami, jog atrodo, kad juos mato akys. Šis vaizdų patirtis stringa taip giliai vaizduotis, kad ji atminimas pasilieka žmogui vis gyvenime. Šv. Teresė rašo: "Jis (Viešpats) parodo regėjime savo šventą žmogystę bet kuria savo pasirinkta išvaizda, ar kaip Jis atrodė žemėje begyvendamas, ar po savo prisikėlimo iš mirusiųjų. Regėjimas pranyksta kaip žaibas, o visgi garbingiausias paveikslas sispaudžia vaizduotis je taip, kad aš manau, jog niekad neišdils, kol siela pagaliau pamatys Kristų, kad juo džiaugtųsi amžinai. Pavadinau tai "paveikslu", bet ne sivaizduokite tai kaip piešinį. Kristus pasirodo kaip gyvas asmuo, Jis kartais prabyla ir apreiškia gilią paslaptį" (The Interior Castle VI, c. 9, n. 2. p. 203).

Šie vaizdiniai regėjimai lengvai išaiškinami. Tai vyksta, ar panaudojant pasilikusius vaiz-

duot je buvusius vaizdus, ar gavus naujus vaizdus Dievo ar angel patarnavimu. Ir nors vaizduot s reg jimai yra augštesn s r šies negu k - niniai reg jimai, bet ir pati žmogaus prigimtis ir piktosios dvasios taka gali juos lengviau sugadinti negu anuos.

Šv. Teres rašo: “Kai vaizdin s vizijos yra dieviškos kilm s, atrodo, jos yra tam tikru b du mums naudingesn s negu kitos, nes labiau tinka m s prigim iai” (op. c. p. 202). Kaip atpažinti tikrus vaizduot s reg jimus nuo netikr , bus kalbama v liau.

Vaizduot s reg jimai gali b ti suprantamiau išaiškinti kai kuri švent j gaut ja patirtimi, pav., kai jiems teko nusileisti pragar , ar pakilti dang , atsirasti tolimose žem s vietov se, pamatyti praeit , ar b simus ateities vykius. Tai visa gal jo vykti paprastu vaizduot s reg jimu, neapleidus nei akimirkai savo vietos.

Kai kada vyksta žmogaus perk limo kit viet stebuklas; tai v l bilokacija ir tai tiek ryški, kad savo buvimo vietoje šia dovana pažym tas asmuo palieka ženklus, kur sakoma jis yra buv s.

Nuostab vyk su šv. Alfonsu M. Liguori, kuris mir 1787, pasakoja Butler pirmiau min tame veikale. Jis, b damas Arunt je, tuo pa iu laiku patarnavo mirštan iam popiežiui Klemensui XIV Romoje 1774 rugs jo 21 d. Šv. Alfonsas, atlaik s Mišias rugs. 21 d., nustojo s mon s 24 valandoms, o j atgav s, pasak : “Aš pagalb jau popiežiui, kuris k tik mir .” Popiežius mir rugs jo 22 d.

Panaš s vykiai yra buv su garbinga Dievo

Tarnaite Marija J zaus iš Algredos. Ji mir 1665. Ji, neapleisdama Algredos vienuolyno, dažnai atsilankydavo ir apaštalavo Meksikos ind - nams. Galime tai išaiškinti tuo, jog ji tur jusi vaizduot s reg jimus, o Meksikoje j pavadavo angelai.

62. Protiniai reg jimai

Protinis reg jimas yra dievišk j ar dangišk j dalyk aiškiausias parodymas. Reg to - jas supranta juos vienu protu. Toki reg jim tur jo šv. Teres . Apie vien j , kurs vyko 1557 birželio 29 d. ji rašo: "Meldžiausi vien dien , o tai buvo garbingo šv. Petro švent , kai aš pa - ma iau Krist arti sav s, ar geriau išsireiškiant, jau iau J , nes aš Jo nema iau savo k no aki - mis ir nieko savo sielos akimis. Atrod man, jog Jis yra arti man s, greta, ir aš ma iau taip pat, kaip tikiu, kad tai Jis buvo, kurs prabilo ma - ne. Aš visiškai nežinojau, kad tokie reg jimai yra galimi, iš karto buvau labai nusigandusi ir daugiau nieko nedariau, tik verkiau. Bet Jis man pasak paguodos žod , atsigavau ir buvau, kaip paprastai, rami ir suraminta, be jokios baim s. Atrod , kad J zus Kristus buvo pastoviai prie man s. Tai nebuvo vaizdinis reg jimas, nes aš nema iau išvaizdos, bet aiškiai jutau, kaip Jis buvo mano dešin je pus je ir steb jo, k aš da - rau" (The Life c. 27, n. 3, p. 233).

Dviem b dais vyksta protinis reg jimas: neryškiu ir ryškiu. Neryškiu arba prie-

tamsos b du vyksta, kai siela nemato nei kokio vaizdo, kai Jis pasilieka arti: ar tai dešin je pus je, ar tai reg tojo širdyje; ir tai vyksta su didesniu tikrumu, negu kad k no akys gal t J matyti. Ši žmogaus pad t aiškina šv. Teres taip: “Kartais patinka Dievui, kai asmuo mel-džiasi ir tobulai naudojasi poj iais, sulaukyti juos ir parodyti jam augštesnes paslaptis; sielai atrodo, kad jas mato pa iame Dievuje. Tai n ra šven iausios Žmogyst s reg jimas, ir aš negaliu tikrai sakyti, kad siela ‘mato’, nes ji nieko ne-mato; tai n ra vaizduot s reg jimas, bet labai augštas protinis, kuriuo suprantame kaip yra visi dalykai Dievuje ir kaip Jis pasilieka juose” (The Interior Castle VI, c. 10, n. 2, p. 214).

R y š k i u o j u b du pasirodo J zus Kristus sielai žvalgos — kontempliacijos metu protinia-me reg jime ir išskirtinai, it Jis b t intuityvia nuojauta matomas. Ši žvalga sielai labai nau-dinga. Dabar ji supranta, kad vienas Dievas yra augš iausioji tiesa, kurs negali klysti ar suklaidinti. Šios r šies reg jimai pasitaiko vien augš-iausiame mistinio gyvenimo laipsnyje.

Abi ši reg jim r šys yra paties Dievo veiksmas. Jo negali padaryti nei piktosios dva-sios, ir velnias mažiausiai gali prie j prisišlie-ti,” sako šv. Teres (žr. The Life c. 27, n. 4, p. 234).

Šias reg jim r šis praktiškai atskirti nuo vaizduot s reg jim n ra lengvas dalykas: abe-jos yra labai artimos d l to, kad žmogaus pro-tas su vaizduote labai artimai susij . Joms at-pažinti ir išskirti, verta pažvelgti j dvasin-

gum , nes protiniuose reg jimuose suprantama tiesa ar kuris dieviškas dalykas be vaizd . Labai sunku paaiškinti protinius reg jimus, kadangi juose nėra nei vaizd , nei jausmin s atminties ir palyginimams neap iuopiamos ribos, kad gal tume paryškinti šiuos reg jimus. B dami protiniai, jie t siasi ilgiau.

Kartu su protiniais reg jimais teologai svarsto klausim , ar galima tur ti šiame pasaulyje tikr intuityv betarp reg jim , nors tik praeinan iu b du ir trumpai. Apskritai imant, galimyb yra, bet abejojama, ar kada nors, kas nors žmoni , begyvenan i žem je, betarpiai bus mat Diev , gal tik išskyrus vien Nekal iausi Dievo Motin Marij , nes intuityvus betarpis Dievo reg jimas yra tikrai palaimintasis Dievo reg jimas, kok turi šventieji ir Dievo angelai danguje.

63. vertinimo nuostatai

Nebekartojame ia viso to, kas buvo nurodyta dvasios vadovui šios knygos 36 - 40 straipsniuose, kaip jis turi vertinti dvasios pagavimus ir reg jimus. Prie to verta prid ti, 1. kad k niniai ir vaizduot s reg jimai gali vykti ir tiems, kurie dar negyvena mistiniu gyvenimu, kurie sk sta savo norimose netobulyb se ir jose pasilieka; bet šiuo atveju reg jimo dovanos jiems nebus dažnos. 2. Protiniai ar net ryšk s ir dažni vaizduot s reg jimai vyksta vien augš iausiuose mistinio gyvenimo laipsniuose, b tent tiems,

kurie yra artimoje vienybėje su Dievu. 3. Gerbtini ir neniekintini V. J. Zaus ar šventųjų vaizdai net tada, kai jie būtų piktosios dvasios sudaryti, tik šiuo atveju reikia pirmiau prieš atsizadinti, supratus, kad regėjimas nėra Dievo duotas. 4. Šias dovanas gavusis asmuo privalo geriau tarnauti Dievui, su didesniu stropumu eiti savo pareigas, su didesne meile melstis ir savo širdyje nusizeminti. 5. Napatariama pageidauti ar jieskoti ryški regėjimui. Geriau yra pasilikti prie tvirtai išpažįstamo tikėjimo ir jo paslapties. Prašykime tvirtai tikėjimo malonumą, kaip pataria šv. Jonas nuo Kryžiaus (žr. Ascent of Mt. Carmel H, c. XI).

Gavusi siela šiuos nuostabiusius regėjimus, privalo dėkoti Dievui už tikėjimą geruosius vaisius ir tas dovanas prisiminti užėinanios dvasios sausros ar neramybių metu, kad dvasia išnaujo sustiprėtų ir pakiltų. 6. Regėjimai niekad neturi būti dvasios vadovo lengvai pripažinti, be rimto apsvaistymo, atmetami. Klausimai išspręsti bus lengviau, kai bus geriau ištirtas visas vykis, pasiprašius Dievo šviesos maldoje ir pasitarus su teologais.

II Skyrius

MISTIN S KALBOS

64. Kalb padala

Mistin s kalbos yra pasakytieji dieviškieji žodžiai ar tai vidiniu, ar išlaukiniu b du, kuriais apreiškia Dievas be vaizd ar paveiksl kuri nors ties . Nesvarstome ia bendr sias ir paprast sias priemones, kuriomis Dievas prabyla i žmog , k. a. per šv. Rašt , Bažny ios l pomis, per vienuolijos vyresniusius ir nuod mklausius, per baimes, kv pimus, suraminimus, s žin s bals ir panašiai. Tai vis prastin s Dievo priemon s prabilti žmog , ia svarstome nepaprastus antprigimtinius pavienius žodžius ir kalb , kuria ar pats V. Dievas, ar per angelus sudaro žmogaus ausyje — klausoje, ar giliai sieloje kalbos garsus, kad jais apreiškšt kuri nors ties , ar kad paliept padaryti nurodom veiksm .

Šios antprigimtini s mistin s kalbos yra dalinamos *išlaukines*, *išorines*, žmogaus klausa girdimas, ir *vidines*, žmogaus klausa negirdimas; šios gali b ti *vaizdin s* ir grynai protin s kalbos.

Kai kada mistin s kalbos siejasi su reg jima is; tada atrodo, it iš j kilt . Bet b na ir kitaip — išgirsta žmogus nuostabi kalb nelauktai, netik tai, sau vienam taikom , pa iam žmogui nežinant, iš kur jis t žod išgirdo. Šv. Teres rašo, kad mistiniai žodžiai “gali paeiti iš Dievo, iš velnio ir iš vaizduot s”. Ir kiek toliau persergsti dvasines savo seseris, kad nesididžiuo t , išgirdusios slaptinę žod , “nes Jis yra dažnai kalb j s farisiejam s. Visa gerov gl di iš Jo žodži gaunamoje naudoje... Vienas asmuo (šv. Teres) sumišo ir labai nusigando, kai nuod m klausis ir kiti žmon s pasak , kad jos siela yra velnio takoje, bet ji išgirdo vien sakini “Tai aš, nesibijok’, ir susyk pasiliov visos jos baim s ir prisipild suraminimu” (The Interior Castle VI, c. 3, n. 4 - 8 p p. 142-143).

65. Klausos žodžiai

Klausos poj io išgirstieji antprigimtiniu b du sudarytieji žodžiai yra tie, kuriuos patiria žmogus savo ausimis. Tam paaiškinti, imkime du nuotykius, užrašytus šv. Rašte, Apaštal Darbuose. “Vien dien Viešpaties angelas kalb jo Pilypui, sakydamas: Kelkis ir eik pietus prie kelio iš Jeruzal s Gaz ; jis tuš ias. Atsik l s jis iš jo. Štai vienas vyras iš Etiopijos, eunukas, etiop karalien s Kandak s gali nas, vis jos išdini viršininkas, kurs buvo atvyk s pagar binti Jeruzal , dabar gr žo, s d damas savo vežime ir skaitydamas pranaš Izaj . Dvasia tar Pilypui: Prieik ir laikykis to vežimo” (Apd.

8, 26 - 29). Tai buvo didel malon tam Etio-
pijos gali nui — jis pažino Krist ir apsikrikš-
tijo.

Karalius Erodas su m ap. Petr ir j su-
rišt met kal jiman. Kad nepab gt , pastat
ketveriop sargyb , po keturis kareivius kiek-
vienoje. Po Velyk jis nor jo viešai j teisti ir
pasmerkti mirtin. “Kada Erodas jau tur jo j
išvesti, Petras t nakt miegojo tarp dviej ka-
reivi , apkaltas dviem grandin m. Sargai prie
angos serg jo kal jim . Štai atsirado Viešpaties
angelas, ir šviesa nušviet kambar . Ištik s Petro
šon , jis pažadino j ir tar : Kelkis greitai. Gran-
din s nukrito nuo jo rank . Angelas jam tar :
Susijuosk savo kurp mis. Jis taip padar . Anas
jam tar : Apsisiausk savo drabužiu ir eik paskui
mane. Iš j s, jis sek j ” (Apd. 12, 6 - 9) .

Ir Pilypas, ir Petras gird jo angelo tariamus
žodžius. Teologai yra tos minties, kad klausia
girdimi antprigimtiniai žodžiai ir jie yra girdimi
vien to, kuriam sakoma, yra klausos poj tyje su-
daryti angel patarnavimu garsai ir žodžiai.

N ra abejon s, kad piktoji dvasia irgi gali
prabilti žmog panašiu b du, Dievui leidžiant.
Blogiau yra, kai pradeda žmogus protiniai sirgti
ir savo sivaizdavimu daug k gird ti. Bet tai
nesunku atpažinti — iš vaisi lengvai atpaž sta-
me j kilm s šaltin .

66. Vaizduot s kalba

Miegan io žmogaus sapnai yra dažniausiai
vaizduot s padaras. Sapnuodami kalbam s, sa-

kome prakalbas, dainuojam ar giedame, nors nepraveriam nei burnos.

Budint, vaizduot su atmintimi gali atkurti vidiniu b du seniau gird tus, tartus ar sakysimus žodžius. Kai tie žodžiai žmogaus vaizduot je šaukiami antprigimtin s priežasties, turime mistinio gyvenimo vaizduot s kalb .

Iš savo patirties rašo šv. Teres : “žodžiai yra labai aiškiai sudaryti; bet jie n ra girdimi k no ausies. O visgi jie yra daug aiškiau suprantami, negu jie b t girdimi ausies. Negalima j nesuprasti, neži rint kaip mes jiems priešinsim s. Kai norime ko nors negird ti pasaulyje, mes galime neklausyti, ar nekreipti d mesio tiek, kad nors girdime, bet atsisakome juos suprasti. Kai Dievas prakalba siel , negalim išvengti — ir nenor dami privalome klausyti. M s protas veikia taip pilnai, kad suprast tai, ko Dievas nori iš to, k mes girdime, neži rint ar mes to norime, ar ne, nes tai yra Jo valia, kuri gali visa padaryti. Turime suprasti, kad Jo valia turi vykti. Jis apsireiškia kaip tikras m s valdovas, viešpatauj s mums. Aš tai žinau iš patirties, nes mano pasipriešinimas t s si beveik dvejus metus, d lto, kad labai bijojau” (The Life c. 25, n. 2. p. 214).

Šv. Jono apreiškimas yra pilnas ši vyki — vaizduot s kalbos ir reg jim . Jis, b damas Patmos saloje ištremtas, vien sekmadien buvo dvasios pagavime: “ir gird jau už sav s didel , kaip trimito, bals , kurs sak : K matai, rašyk knygoje ir si sk septynioms bažny ioms Azijoje,” rašo jis. “Išvyd s j , puoliau jam kojas,

kaip numir s. Jis pad jo ant man s savo dešin , sakydamas: Nebijok” (Apr. 1 - 10 - 17).

Kadangi m s vaizduot yra tarpin j ga tarp k no poj i ir proto, josios girdimi žodžiai yra tiek pavojingi, kad šv. Teres ir šv. Jonas nuo Kryžiaus pataria nenor ti vaizduot s kalbos, ir, jei galima, neklausyti, nes vaizduotei ir medžiaginei atmin iai esant arti sav s, dažnai pasitaiko, kad negalima nuspr sti, ar girdimi žodžiai n ra imami iš m s nepilnos s mon s, ar iš pas mon s, ir neturi antprigimtinio kilm s prado. ia gl di didelis pavojus prisigauti. Ar norime, ar ne, ir patys galime suklysti, ir gali mus prigauti piktoji dvasia, savo taka sudarydama vaizduot je garsus. D lto, apskritai imant, vien tada galime patik ti šiai kalbai, kai yra labai rimti rodymai. Šv. Tomas Akviniėtis (II - Ilae, q. 175, a. 3 ir 4) sako, jog pranašo Izaijo ir šv. Jono apaštalo surašyti Apreiškime matytieji vaizdai ir kalbos buvo vaizduot s kalba ir vaizdiniai apreiškimai.

Vaizduot je girdimi žodžiai yra ryškesni, aiškesni ir suprantamesni, negu k no klausia pagautieji žodži garsai, nors pats žmogus b t priešingas tiems žodžiams. Jie taip giliai stringa žmogaus atmint , kad j niekad nepamirštama. To pokalbio metu sielai labai aišku, kad Dievas jai kalba, neturi n mažiausios abejon s, nors v liau, ar dvasios pagavimui pasiliovus, ar suteiktajai ramyb s maldai — žvalgai pasibaičius, gali kilti tarimas.

Šias ir kitas Viešpaties kalbas yra lengva atpažinti iš nuostabaus žmogaus minties nušviti-

mo, iš patirt ties virtin s, kurios buvo sielai apreikštos, ir siel apima miela ramyb , sielos taika, kuri dvasi praple ia, suprasdama didyb , orum , bei autoritet to, kuris sako ir sakom - j palenkia paklusti.

67. Protiniai pokalbiai

Grynai protiniai žodžiai ar pokalbiai yra tiesioginis dievišk j ties perteikimas sielai, nedalyvaujant tame poj iams ar vaizduotei. Žmogus ia negirdi savo aus klausa, nieko nejauia, nei sivaizduoja, nes tiesos yra tiesioginiai pateikiamos protui. Ši kalba turi kilniausius privalumus ir panaši angel kalbai — protas mato ir supranta apreikštas tiesas, nors j nepaj gia išsakyti žmogaus žodžiais. Taip atsitiko su šv. Povilu “Buvo pagautas roj ir gird jo slaptin-gus žodžius, kuri n vienam žmogui nevalia sakyti” (2 Kor. 12, 4). “Toji kalba yra tiek dieviška, kad jos negalima pilnai suprasti žem je, nors mes labai nor tume j paaiškinti, nebent Viešpats pamokyt tai patirtimi,” rašo šv. Tere-s (The Life, c. 27, n. 8, p. 236).

Vidin s kalbos, tiek vaizduotin s, tiek protin s, yra trij r ši , anot šv. Jono nuo Kryžiaus (Ascent of Mt. Carmel II, c. 28 ir toliau): *sekanti, formali, esmin* kalba.

Sekanti yra tokia mistin kalba, kai vyksta pasikalb jimo b du dvasios viduje; siela, atsiskyrus nuo aplinkos daikt , šventosios Dva-

sios bei potraukio paveikta, kalba Dievui ir klausosi Jam šnekant.

F o r m a l i kalba yra tada, kai siela vien klausosi, pokalbio nesudarydama nei jame nedalyvaudama. Ji tuomet gali b ti savyje susikaupti ar net nukreipti savo d mes .

E s m i n kalba, arba veiklioji, yra ta pati formali kalba, bet turinti j gos paveikti siel . Kai žmogus išgirsta Viešpat tariant: “B k nuolankus”, ar “Nusiramink,” siela tuoj pat persiima giliausiu nusižeminimu, nuolankumu, sk sta nesudrums iamoje ramyb je.

Nei sekanti, nei formali kalba n ra visiškai laisvos nuo apgaul s ir prisigavimo; tai suprantan iam yra aišku. Bet esmin kalba, teikdama sielai labai nuostabius vaisius, turi savyje dieviškos kilm s tikrus ir stambius rodymus. Apie anas kalbas rašo šv. Jonas nuo Kryžiaus: “Labai stebiuosi, kas vyksta m s amžiuje, kad bile kuri siela, jei tik džiaugiasi m stymo pratybomis ir patiria kai kuriuos šiuos pokalbius, tuoj skelbia visa kylant iš Dievo ir mano, jog taip yra, kartodamos: “Man pasak Viešpats’, ‘Viešpats atsak man’, ir pan., kai, iš tikr j , taip nebuvo, bet jos pa ios sau tai teigia” (Ascent of Mt. Carmel II, c. 29, u. 4, p. 197).

Je i sieloje vyksta vidin kalba, apie kurias vaisius kalb jome pereitame straipsnyje, ir juo labiau, jei tai atitinka esmin s kalbos pob d , be abejo galima j vadinti antprigimtaine ir dievišk ja kalba. Kitaip dalykams esant, ji pasilieka tartina, kol paaišk s jos teis tumas, pritai-

kius ir panaudojus tikr nuo netikr kalb atskyrimo nuostatus.

Kai siela yra žav tiname dvasios pagavime, ekstaz je, ji nepatiria nei kokios vidin s kalbos, juo labiau išorin s, klausa girdimos, teigia šv. Teres (žr. *The Life*, c. 27, n. 5 ir toliau, p. 235). Sumaž jus ekstaz s tampai, siela gali išgirsti kalbas.

Šv. Teres , dvasios vadovo liepiama, paraš savo gyvenim ir suraš gautas nuostabias Dievo dovanas. Iš jos gyvenimo knygos sužinome, kad antprigimtin s vidin s kalbos pirm pasiekiant mistin s vienyb s su Dievu antr j laipsn buvo retos. Bet antrame, o juo labiau augš iausios ir glaudžiausios su Dievu vienyb s laipsnyje, apreiškimai ir dvasin s kalbos yra dažnos.

68. Dvasios vadovo r pestis

Dvasios vadovas turi rimtai susir pinti, kad b t pašalintas bet koks sielos prisigavimas mistini kalb klausime. Tegul pasinaudoja vadovaujamas asmuo išganingais vaisiais, kuriuos teikia tikros antprigimtin s kalbos.

Be to, tenka nepamiršti: 1. kad klausos po j io girdimos nuostabios kalbos gali b ti ir tada, kai vyksta išoriniai reg jimai. Bet šios kalbos yra retos, trumpos, ir jose lengva pasiklysti; 2. netinka, kad siela jieškot t kalb , ar su pasigardžiavimu jomis skon t si, bet tegul velyk atsižada gaunam ir tegul prašo Viešpaties, kad jas vest prastais tik jimo keliais, jei tikrai pa-

aišk t , jog tos kalbos paeina iš Dievo. Tuomet
reikš Dievui did d kingum ir garb , o savo
vis d mes kreips tai, kad galimai geriau pasi-
naudot t kalb teikiama is vaisiais, kad vis
savo gyvenim pagerint ir patobulint , 3. rei-
kia nepervertinti perdaug taip vadinam sekan-
i kalb , kurios yra palinkusios prisigavim ,
4. jei d l tur t pokalbi žmogaus mintis užsi-
ims perdaug svarstymais ir sp liojimais, dvasios
vadas pasir pins, kad sp liojimus apleid s, žmo-
gus ugdyt pokalbi vaisius; 5. turint reikalo su
formaliomis kalbomis, teb na užimta mintis ne
tiek pa ia kalba, kiek jos gerais padariniais, ir
tegul neugdo savyje šio bendravimo pam gimo,
ver iau tegul r pinasi sustipr ti doryb se; 6. pa-
galiau asmuo, kur šiuo b du patraukia Dievas,
tegul pats nieko nedaro be savo dvasios vadovo
patarimo. Jam jis privalo paklusti visame, kur
tik n ra aiškios nuod m s, nors kitaip b t su-
prat s dalykus nuostabi j kalb metu.

III Skyrius

APREIŠKIMAI

69. Apreiškimo padala

Dievo apreiskimas, apskritai imant, yra antprigimtinis užslėptas tiesos parodymas, nušvietimas. Tikrieji apreiskimai būna antprigimtiniai; bet būna ir prigimtini tiesos apreiskimai; be to, ir piktoji dvasia gali sudaryti jai žinomą tiesą ar vyki apreiskimus, bet pastarieji du nėra verti apreiskimo vardo. Svarstome vien tikrą antprigimtinių apreiskimų.

Kai šis apreiskimas yra Dievo duotas visos Bažnyčios naudai, jis vadinasi viešas apreiskimas, o kai iš to apreiskimo yra nauda vien paskiriems asmenims, jis vadinamas privatus apreiskimas.

Viešas arba kanoninis Dievo apreiskimas yra šv. Rašte, šv. Padavime, kai jis yra oficialiai Bažnyčios aiškinamas.

Bet visada būdavo privati apreiskimai. Tai mums paliudija šventųjų kanonizacijos bylos. Privatus apreiskimas ne pareigoja katalikų jais tikėti; kai juos pripažįsta Bažnyčia, ji tik leidžia

tik ti ištirtiems apreiškimams, bet ne pareigoja, sako šv. T vas Benediktas XIV (žr. De servorum Dei beatif. II, c. 32, n. 11).

Priva i apreiškim negalima platinti spau-
doje, pirmiau negavus atitinkamo leidimo. Bet
tie asmenys, kurie yra gav privat apreiškim
ir turi jo dieviškos kilm s rodymus, gali jais
patik ti, priimti kaip tik jimo veiksm .

Visa, kas yra slapta, gali apimti dabart ,
praeit ir ateit . Visa tai gali b ti apreiškimo
dalykas. Ateities apreiškimai yra vadinami p r a -
našyst mis. Griežta prasme imamos pranašyst s
susilieja su apreiškimu. Pranašyst yra ateities
antprigimtinis atidengimas, nurodymas kas bus.

Šv. Tomas Akv. sako, kad pranašyst s gali
b ti gaunamos trimis b dais: matomais reg ji-
mais, vaizduot s reg jimais ir proto reg jimais.
Pranašystes gaun s asmuo gali b ti bud s ar
miegoti, ar tur ti dvasios pagavim , b ti eks-
taz je. Iš tikr j pasirodo poj iais patiriamas
ženklas: akys mato, klausia girdi, o kitais atve-
jais — Viešpats, pareikšdamas mums savo min-
t , sutvarko m s vaizduot je tur tus vaizdus,
ar net suteikia naujus. Daug re iau veikia Die-
vas tiesiog žmogaus prot , sutvarkydamas tu-
rimas žinias, ar suteikdamas naujas mintis, id -
jas (žr. n,q. 171-175).

Pranašyst s b na t o b u l o s ir n e t o b u -
l o s . Kai pranašyst gaun s asmuo sužino tiesos
ribas ir supranta, kad jis yra dieviškosios švie-
sos pamokytas apie ateities vykius — jis turi
t o b u l pranašyst . N e t o b u l a bus toji, ku-
rios tikros prasm s nesuvokia j gaun s asmuo,

pav. kai ji gaunama ženklais ar msl mis, ir d lto vadinama simboline pranašyste, arba kai nenusimano, jog eina pranašo pareigas. Tur damas pranašišk nuojaut , antprigimtiniai paskatintas, paskelbia ar apreiškia dievišk ties , paslapt , net nenusimanant, kad eina pranašo pareigas. Taip buvo su Kajipu: "J s nieko nežinote ir neapsvarstote, kad jums geriau, jei vienas žmogus mirs už taut , kaip kad visa tauta praž t . Tai jis pasak ne pats savaime, tik, b damas tais metais vyriausiuoju kunigu, pranašavo, kad J zus tur jo mirti už taut " (Jono 11, 50-51).

V. Dievas teikia, paprastai, pranašystes žmon ms per angelus, kaip sako šv. Tomas (II - II, q. 171, a. 2). Netobulos gi pranašyst s rodo vidin paskat ar kv pim , kurs kyla it iš pas mon s.

Taip pat b na pranašyst s s lygin s ir visiškai tikros, ži rint, ar j vykimas yra s lygotas kuria nors aplinkybe, ar ne. Visos grasinan ios pranašyst s, kuriomis yra skelbiamos bausm s ar žadan ios atlyginim , paprastai yra s lygin s. Tokia buvo pranašo Jonos paskelbta pranašyst Ninivos gyventojams (Jon. 3. 5).

70. Apreiškim s voris

Kai paaišk ja priva i apreiškim tikrumas, turint tam neabejojamus dieviškos kilm s ženklus, reikia juos priimti, su jais sutikti; sakymus ar duodamus sp jimus privalo gyvendinti ir tie

asmenys, kuriems apreiškimas yra duotas, ir visi kiti, kuriuos sakymas liečia, jei tik yra tikra, jog apreiškimai tikri. Visi kiti, kuri apreiškimas tiesioginiai neliečia, neturi pareigos juos priimti ar jais tikėti, nors šie dieviškieji apreiškimai būtų. Bažnyčia ir patvirtinti: visi gali pamaldžiai juos priimti, bet ne kaip dieviškai apreiškiant visuotinai tikėjimą. Niekas neturi paniekinėti apreiškimo nei juos pajuokti. Tokia yra bendra teologų nuomonė, kaip ji yra išdėstyta pop. Benediktas XIV veikale apie šventųjų kanonizaciją (žr. III, paskutinis skyrius, n. 12).

Kad būtų galima pripažinti šiuos apreiškimus antprigimtiniais ar dieviškais, tenka pirmiau rimtai panagrinėti visas vykio aplinkybes: asmenis, kuris yra gavęs apreiškimą, dalyką, kuris yra apreiškiamas, padarinius, kuriuos apreiškimas iššaukia ir ženklus, kurie apreiškimo lydi. Tai bus smulkiai nagrinėjama šio veikalo pabaigoje.

Apreiškimo svoriorum, autoritetą didina:

1. kai jie yra patvirtinami kuriuo nors stebuklu ar, nesant stebuklo, visa juose atitinka dvasios atpažinimo nuostatams,
2. kai jie vyksta iš atžvilgio apreiškiant ties dievišką apreiškimo ribose,
3. kai jie aiškinami tikrai, neišplėsta prasme, ir
4. kai gavusis apreiškimo ar kas kitas jį nesugadino.

71. Apreiškimo plotis

Nors privatus apreiškimas, einant dvasios atpažinimo nuostatais, turi dieviškos kilmės

ženklus, bet jeigu jis buvo prapl stas už savo rib , nepaisant to, kad jis kuriuo nors b du b t susij s su apreiškimo prigimtimi, jis gali pasidaryti netikras, melagingas.

Dažnai pasitaiko šios r šies apreiškimuose, kad j gaunan io asmens protinis aktyvumas, veiklumas, turimas prigimtinis mokslas ar kai kurie jo prietarai bei mokslin s klaidos pridedamos ar prie viso apreiškimo, ar prie kuri jo pried : vaizdo, vykio, vietov s ar kalbos. N ra abejon s, kad ši prigimtini prad visuma, prijungta prie tur to apreiškimo, yra priskirtina žmogui, o ne antprigimtiniam veiksniai, kurs teikia apreiškim . Žinoma yra, kad apreiškimai duodami žmon ms ne tam, kad jie pasidaryt teologai, istorikai, astronomai ar literatai, ar dar mažiau skiriami žmogiškam žingeidumui pasotinti, bet kad žmon s pasidaryt geresni ir šventesni. Juo labiau yra tartinas apreiškimas, kai bus vyk s dievišk ir žmogišk prad ir veiksm susimaišymas; juo apreiškimus gaun s asmuo yra mokytesnis ir juo apreiškimo šviesa yra blankesn , kas dažnai b na paprastame kv - pime ar vadinamam pranašikam nujautime, apreiškimas pasilieka tartinas.

Tai žinant, galime lengvai suprasti ir išaiškinti pasitaikan ias istorines, mokslines, teologines priešingybes, užtinkamas priva iuose švent j apreiškimuose. Tai pripaž sta ir m s teologai, tai paremia protas ir patirtis.

Apreiškimais naudodamiesi, neišrišime klausimo, ar V. J zus buvo prikaltas prie kryžiaus trimis vinimis, kaip teigia Garb. Dievo Tarnai-

t Marija iš Algredos, ar keturiomis, kaip sako šv. Brigita. Iš apreiškim nesužinosime, kiek tikrai met gyveno šv. Dievo Motina Marija, 63 ar 70, ar 72.

Iš to galime suprasti, kaip yra šlubas ir niekingas rodin jimas t, kurie, pasiremdami privaiais apreiškimais, nori išsprsti istorinį vyką ar kur mokslo klausimą. Antai, kai kurie, pasinaudodami Marijos iš Algredos regjimais, nori pagrsti skotizm, o kiti šv. Katarinos Sienietis, domininkon s, regjimais nori paremti Savanarol, etc. K tik gali pasiekti žmogus savo sumanumu ir pastangomis, t dalyk paprastai Dievas žmogui nei rodo, nei moko, nors su ta siela Jis ilgai ir artimiausiu būdu bendraut. Taip sako šv. Jonas nuo Kryžiaus (žr. Ascent of Mt. Carmel II, c. 20 - 23). Prisimintinas ia nuotykis su Izraelio tautos vadu, Moze. Jis kalb josi su Dievu veidas veid, o visgi paskirti teis jus buvo pamokytas ne Dievo, o savo uošvio Jetro: "Išsirink iš visos tautos veiklius ir dievo-baimingus vyrus, mylinius ties ir neapkenianius godumo, ir iš j paskirk t kstantininkus, šimtininkus, penkiasdešimtininkus ir dešimtininkus, kurie visokiu metu teist žmones; visus didesnius dalykus jie tepraneša tau, ir patys tegul teisia tik mažesniuosis; ir bus tau lengviau padalinus naš t tarp kit ... Moz padar visa, kaip jam uošvis buvo patar s" (Iš. 18, 21 - 24).

72. Apreiškim aiškinimas

Dievo apreiškimai nevisada b na aišk s, atviri, išbaigti ir pilni. Kai kurie apreiškimai vyksta ženklais, yra s lyginiai, kiti v l kyla iš neaiškaus kv pimo ir pranašiško nujautimo. Tod l kiekvienas gali lengvai suklysti, kurs, gerai dalyko neištyr s, aiškina apreiškimo prasm tiesioginiai, atbaigtai, paraidžiui. Šv. Jonas nuo Kryžiaus rašo: “Nors apreiškimai b t iš Dievo, nevisada galime b ti tikri, k jie reiškia; nes mes galime b ti labai lengvai prigauti j , kai savo b du juos aiškinam s; jie visi yra dvasios praraja ir gelm . Nors juos apriboti taip, kad juos gal tume suprasti, kad gal t m s išmintis apimti, yra ne kas kita, kaip pastangos gaudyti or ” (Ascent of Mt. Carmel II, c. 19, n. 10, p. 146).

Kleopas liudijo prisik lusiam J zui, kad nesuprato pranaš : “Su J zumi Nazar nu, kurs buvo pranašas, galingas darbas ir žodžiais Dievo ir visos tautos akivaizdoje, kaip vyriausieji kunigai ir m s vyresnieji dav j , kad b t pasmerktas nužudyti, ir prikal j ant kryžiaus. O mes tik jom s, kad jis atpirksi s Izrael ” (Apd. 24, 19-21). J klaid teko atitaisyti pa iam Išganytojui: “Tuomet jis dav jiems išmanymo, kad jis suprast Raštus” (Apd. 24, 45).

Ne vien Kleopas, bet ir visa tauta klydo, besiaiškindama Dievo apreiškim , šv. Povilas, kalb damas Pizidijos Antijokijoje, tarp kitko pasak : Jeruzal s gyventojai ir jos viršininkai jo nepažino ir savo pasmerkimu vykd pranaš žodžius, skaitomus kas subat ” (Apd. 13, 27).

Viešpats neduoda savo šviesos gausyb s tam, kuris per dr siai, nepasitar s su išmintin- gesniais, tiesioginiai aiškina apreiškimus. Ir Die- vas nekliudo žmogui pasidaryti yding ir klai- ding išvad . Yra tai kartu ir bausm tiems už išdidum , kurie Dievo apreiškim išaiškina ydingai.

Šiuo klausimu verta atsiminti šv. Jono nuo Kryžiaus patarim : “šiuo ir kitu b du, nors Die- vo žodžiai ir reg jimai b t tikri ir patikimi, vis- gi galime b ti j prigauti, negal dami j išsiaiš- kinti augšta ir tikra prasme, kokios prasm s ir tikslo jais siekia Dievas. Ir tod l geriausia ir saugiausia bus lavinti sielas išmintyje taip, kad jos b gt nuo ši antprigimtini dalyk , o pras- t , kaip esu sak s, užlaikyti dvasios skaistum tik jimo tamsoje, kurs yra vienas vienyb s prie- žas i ” (Ascent of Mt. Carmel, II, c. 19, n. 14, p. 148).

Supraskime gerai, kad viena yra Dievo ap- reiškimas, o kas kita sp liojimai to, kuris gavo apreiškim , jo rašymo b das, kok naudoja už- rašuose, arba v l t rašt vertimai, papildymai, redaktori - leid j pataisymai ir panaš s daly- kai. Kas nemoka atskirti šios r šies knygoose ir raštuose pried nuo paties apreiškimo, tas tur s suklysti.

Apreiškimai vyksta dažnai viena akimirka arba labai trumpu laiku, o t apreiškim paty- rusis asmuo, nor damas išsakyti vyk raštu, pa- lie ia vien bendrus apreiškimo bruožus, stengda- masis priedais ir prilyginimais papuošti apreiš- kim savo išmanymu. Net kv ptieji rašytojai

pripažįsta ši sunkenybė. Tai randame pas šv. Brigit apreiškime knygoje ir pas šv. Teres Aviliet, nes vienas reikalas yra pats apreiškimas, o kas kita suprasti, pasakyti ir paaiškinti, koks buvo gautas apreiškimas.

Apreiškimo pakeitimo pavyzdį turime šv. Katarinos Sienietės "Dialoguose", kur terptas tuo metu einantis teologas tarpeginas, ar šv. M. Marija buvo nuo pat pradžių Nekaltai Pradėta. Redaktoriai pridėjo, jog nebuvo Nekaltai Pradėta su pirma buities akimirka. Pasitaiko taip pat praleidim ir pried Garb. Dievo Tarnaitės Marijos iš Agredos, Katarinos Emmerich ir kit veikaluose.

73. Patarimai

Be to, kas yra nurodyta šio veikalo 35 - 40 straipsniuose, dvasios vadovas tegul pasinaudoja ir šiais patarimais:

1. Tegul tu tuojau nepasmerkia apreiškimo, nebent būt aišku, kad jie yra klaidingi, ar tai iš sekančių juos juoking ar pabaisiški dalykai, ar kad juos gavęs asmuo nėra pasiekęs bent ekstatinės vienybės su Dievu, ar kad nėra jo dvasia patikrinta.

2. Tegul neparodo nuostabos asmeniui, gavusiam apreiškimo; negalima visa paversti juoku, nei atmesti su nepasitenkinimu, bet jei atrodo, kad asmuo yra suklaidintas, reikia visa taisyti pamažu.

3. Iš kiekvieno apreiškimo reikia išskirti žmogiškąjį pradį nuo dieviškojo. Negalima per-

dr siai teigti, jog visas apreiškimas yra klaidingas, jei buvo surasta kuri nors jo dalis klaidinga.

4. Reikia patvirtinti ir paremti išganingus apreiškimo vaisius, nors pats apreiškimas tuo dar nebus patvirtintas. Taip daro Bažnyčia, pavyzdžiui, patvirtindama 'Raudonuosius Škapliarius', bet tuo pat nepatvirtindama j apreiškimo. Bet jei apreiškimas neduoda ger vaisi, arba siela visai nepaiso t vaisi, pats apreiškimas pasidaro nepatikimas.

5. Tegul vengia dvasios vadovas kištis gavusio apreiškimus asmens gyvenimo drausmė; teneklausia jo patarimų.

6. Tegul vengia, kad nepadaryt to asmens patarimų, ar kad bendruomenė būtų tvarkoma jo apreiškimais bei sprendimais, nors tas asmuo būtų apdovanotas net pranašysta: jis negali ja pasinaudoti kada nori, bet tik tada, kai patiks Dievui.

7. Šios ir kitos dvasingos sielos tegul neišpučia savo pasitikėjimo Dievu tiek, kad manyt, jog Dievas privalo joms teikti įkvėpimą, ir bet kokiam reikalui atsiradus, padėti tik dėl to, kad kada nors yra patyrusios nepaprastos Dievo pagalbos.

8. Pagaliau, visada ir visur tegul laikosi privalomo nuolankumo ir Dievo baimės.

IV Dalis

DVASI ATPAŽINIMAS

DVASIOS TAKA

74. Šios dalies padala

Žmogaus mistinio gyvenimo vienybė su Dievu sudaro dvasinio mokslo viršūnę. Jame nemažai vietų užima klausimas, *kaip atpažinti dvasi*, kuri veikia, taigoja žmogų. Pirmiau pateiktos tuo klausimu pastabos gali daug patarnauti, sudarant nuostatus, kuriuos taikydami pavieniame vykiui galime atpažinti ir suprasti slaptas žmogaus širdies paskatas ir jo dvasi. Tuomet du galime išvengti klaidų ar atitaisyti padarytas klaidas ir augti dorybėse.

Dvasi atpažinimas yra labai naudinga ir reikalinga šiam veikalui dalis. Jį skaidome keturis skyrius: 1. bendros pastabos apie dvasi atpažinimą; 2. bendri nuostatai dvasioms atpažinti; 3. ypatingi nuostatai nepaprastiems vykiams vertinti ir 4. nuostatai, vertinant mistines kalbas, regėjimus ir apreiškimus.

Pirmieji du skyriai apima dvasi atpažinimą apskritai, o paskutiniai du skyriai žvelgia ypatingus, nepaprastus nuotykius, vykius, reiškinius.

75. Bendros pastabos

Dvasi atpažinimas yra tai pagrįstas sprendimas, kuriuo žmogus supranta savo paties ar svetimos takos sudarytą paskatą priežastį, ir tuo sužino, ar ji iš geros, ar blogos dvasios kyla. Žiūrint iš kokios prigimties supratimo šviesa palenkia proto sprendimą, dvasi atpažinimas gali būti žmogaus pastangomis sigytas arba Dievo suteiktas. Jei toji supratimo šviesa yra suteikta žmogui antprigimtiniu būdu, ji sudaro *dovanai gaut malon*. Apie ją kalba šv. Povilas (1 Kor. 12, 10), vadindamas ją dvasi atskyrimu. O jei tas dvasi atpažinimas arba atskyrimas yra grynai prigimtinis, nors bus jis paremtas teologijos mokslu ir šventųjų patirtimi, praktikoje jisai sudaro gautą atpažinimą. Apie šį gautą prigimtiniu dvasi atpažinimą ir kalbame. Galime jį šitaip aptarti: yra tai teologiniai praktiškas mokslas, kuris, atsisakęs apreiškusių pagrindus ir žmogaus paskatą ypatingą pažinimą, teikia nuostatus, kad būtų galima protingai vertinti priežastis arba motyvus, dėl kurių žmogaus nuotaikos sukyla ir gauna linkmę.

Pagrindai, kurie apšviečia šį mokslą, yra tie patys, kaip dorybių ar vienybės su Dievu pagrindai. Privatus žmogaus širdies pažinimas, kuris sudaro ypatingą šio dieviško meno medžiagą, kyla iš asmeninės patirties bei pastabumo, iš dvasios mokytojų ir iš mistinio gyvenimo žinovų. Todėl, siekiant dvasi atpažinimo arba atskyrimo tikslo, reikia studijuoti asketiką, t. y.

dorybi moksl , ir mistik , arba glaudžios su Dievu vienyb s moksl . Be to, reikia gerai suprasti žmogiškos širdies jausmus, pripažinti dvasinio gyvenimo mokytojų raštus, mistinio gyvenimo patyrusi žinov moksl ir maldos bei dorybi priemonės, kurios gali pamokyti dvasios vadov , ko reikalauja šis augš iausias ir sunkiausias dvasi atpažinimo menas.

76. Dvasia ir jos padala

Vidiniame žmogaus gyvenime dvasia yra vadinama jo min i , id j ir dažnai pasikartojanti pom gi visuma, kuri pastoviai, arba proio b du lenkia žmog veikti savuoju b du dorov s reikaluose. D lto turime vairios dvasios žmoniai : nuolanki , piln užuojautos, malding , o taip pat išdidži , priešgin , pasaulio ir k niškos dvasios žmoniai . Be priežasties nesusidaro savita žmogaus dvasia. ia svarstome daugiau dvasios susidarymo priežastis, negu žmogaus širdies pom gius. Toji priežastis dvasiai susidaryti yra veiksnys. Jis daro lemiamos takos žmogaus mintims, id joms, pom giams ir net valdo, dominuoja, asmens veiksmams. Ir kokia yra veiksm priežastis, tokia yra žmogaus dvasia. Ji b na gera, bloga ir žmogiškoji dvasia.

Šv. Povilas rašo: "Pasku iausiais laikais kai kurie atstos nuo tik jimo, klausydami paklydimu dvasi ir velni moksl , toki žmoniai , kurie veidmainingai kalba mel ir turi deginti sugedimo žym savo s žin je" (I Timot. 4, 1-2).

Šv. Jonas ap. pataria: “Ne kiekvienai dvasiai tik kite, bet išstirkite dvasias, ar jos iš Dievo” (I Jono 4, 1).

Šia prasme imama dvasia, ji gali būti *dieviškoji, žmogiškoji* ir *velniškoji* dvasia. Tame sutelpa kai kuri rašytojų minimos šešios dvasios: *dieviška, angeliška, velniška, žmogiška, k niška, pasaulietiška dvasia*.

Dabartin dvasi padala eina nuo Hugo (1096-1146) laik . Jis gyveno Paryžiuje šv. Viktoro augustijon vienuolyne. Jis yra vienas stambiausi ano meto mokslinink , raš filosofijos, teologijos ir mistikos klausimais.

Dvasias padalino jis labai trumpai ir aiškiai: “Dievo dvasia ir velnio dvasia yra nesikeičiamos: Dievo dvasia — gerumo, o velnio — blogumo. Žmogaus gi dvasia linksta tai vien , tai kit pus ” (Miscellanea I, tit. 120).

D l šios žmogaus dvasios pad ties ir d l to, kad piktoji dvasia pasinaudoja žmogaus blogais polinkiais, kad j gundyt blog , gyvenime gana dažnai susiplaka žmogiškoji ir velniškoji dvasia. Tod l, praktiškai imant, tenka dalyti žmogaus dvasi ger ir blog .

77. Dvasi veikla

Dvasios nedaro žmogaus laisvei prievartos, vien taigoja jo vali , lenkia jo norus savo tikslams. Dievo dvasios veiksmas, kurs skatina žmog ger , paprastai yra vadinamas kv p i m a s ; velnias gi gimdo, siundo, ragina blog ;

pats žmogus veikia, paveiktas savo polinki, kurie gali būti natūralūs, prigimtiniai ir geri, arba netvarkingi ir blogi.

Dievo dvasia veikia mumyse arba betarpiškai Šv. Dvasios kvipimu, arba patarnaujant angelams. Toji veikla pasireiškia arba švelniu kvipimu ger skatindama, arba sūžins išmetin jima, k nors blog padarius, ar mažiau tobul darb nuveikus, arba sužadina baism s baim, tuo sulaikydama žmog nuo palinkimo blog. Kai kada toji veikla vyksta paprastu būdu, bendrajai Dievo Apvaizdai veikiant, o kitais atvejais veikia nepaprastu būdu, suteikiant žmogui Šv. Dvasios dovanas. Dievas pakelia žmog nuo žem s pamažu dvasios aukštybes, nuo netobulo veiksmo veda tobulyb, atsižvelgdamas asmens amži, nes vienokios išminties teikia senam žmogui, kitokios jaunuoliui; vienokios pradedantiems, kitokios tobuliems, sako kardinolas Jonas Bona (1609-1674). (De discretione spirituum VI, n. 3).

Dievo kvipimas yra visada žmogui mielas, jis palengvina dorybi veiksmus, nors pradžioje ir būtu sukūlis baim ar sūžins graužim, sako šv. Ignatas (1491 -1556) (žr. Ejercicios, tit 1, reg. 1-2).

Velnio dvasia visada gundo žmog blog. Jis moka nuduoti šviesos angel, kaip sako šv. Povilas: "Pats štonas ima sau šviesyb s angelo išvaizd" (2 Kor. 11, 14). Jis nori prigauti neatsarg žmog, bet pagaliau pasirodo jo blogieji tikslai.

Gundydamas jis panaudoja žmogaus vaizduot ir kitas jausmines galias, kurias stengiasi pakrikdyti, perveržti, išp sdamas jausmini g ri b tinum ir pasi lydamas blogyb , pridengt g rio išvaizda. Tai jis padar ir pirmiesiems m s t vams: "Atsivers j s akys, ir b site kaip dievai ir žinosite, kas gera ir kas pikta" (Prad. 3, 5). Velnias veikdamas nesilaiko tvarkos ar nuosaikos; tai jis sužadina nesuvaldom karšt , neatsargius pakreipia sav s sužalojim , tai v l išpu ia dorybi veiksm sunkum . Jis stumia žmog nevirt ir stengiasi, kad jis atpalaidot savo geiduli varžtus. Velnias veikia staigiai, triukšmingai, sumišusiai ir smarkiai, o žmogaus s žin saugodamas nuo išmetin jim , pridengia j jausm malonumais.

Ž m o g a u s d v a s i a traukia žmog ma- lonumus; duoda maisto poj iams ir savimeilei. Toks žmogus save garbina, dievina, yra neapsi- marin s, nepaken ia už save vyresni , kit val- džios, visada jieško jausmams saldumo bei ma- lonumo, nepaj gia sav s suvaldyti, nors kitiems yra labai griežtas.

Skirtumas tarp žmogiškosios ir dieviškosios dvasios yra beveik tas pats, kaip tarp prigimties ir Dievo malon s. Gražiai kalba "Kristaus Sekimo" autorius: "Mano s nau, reikia, kad tu daug dalyk nežinotumei, kad mirtum pasauliui ir kad pasaulis tau b t mir s. Reikia daug kalb gird ti ir stengtis išlaikyti širdies ramyb . Reikia geriau neži r ti nepatinkamus dalykus ir nesigin yti d l priešing nuomoni . Lengviau pakelsi pralaim jim , jei nuolat tur si

prieš akis Diev ir jo sprendim ” (III, 44). Žmogiškoji dvasia yra siejama su blog ja dvasia, nes velnias ja pasinaudoja gerai dvasiai nugal ti; bet nuo velnio dvasios ji skiriasi, nes velnias veikia smarkiai, praeinan iai, išp stu b du ir tai net tais atvejais, kai to siekia žmogiškoji dvasia.

78. K o v a ir d v a s i m a i š a t i s

Kasdienin patirtis aiškiai rodo, kad tarp žmogaus k no polinki , aistr bei dvasios eina nuolatin kova. Apie tai kalba ir šv. Povilas: “Aš, tiesa, g riuosi Dievo statymu, ži rint vidujinio žmogaus, bet matau savo s nariuose kit statym , pasipriešinant mano proto statymui” (Rom. 7, 22 - 23). “Nes k no pastanga yra neprietelinga Dievui” (Rom. 8, 7). Prisimin s velnio sukelt kov , jis rašo: “M s kova yra ne prieš k n ir krauj , bet prieš kunigaikš ius ir valdžias, prieš ši tamsybi pasaulio valdovus, prieš piktumo dvasias” (Efez. 6, 12). Jis persergsti Korintie ius, kad klastingas velnias j neprigaut : “Aš bijau, kad kaip žaltys sugund Jiev savo buklumu, taip j s mintys neb t pagadintos ir kad jos nenukrypt nuo neklastingumo, kurs yra Kristuje” (2 Kor. 11, 3). Taip pat šv. Jonas ap. ragina: “Ne kiekvienai dvasiai tik kite, bet ištirkite dvasias, ar jos iš Dievo” (1 Jono 4, 1). T kov išgyvena kiekvienas, kuris nori tikti Dievui: “S nau, eidamas Dievui tarnauti, paruošk savo siel bandymams” (Išm. 2, 1).

Šiame dvasi atpažinime, atskyrimė didžiausi sunkenyb sudaro tas, kad tamė pat dvasios veiksmė yra glaudžiai susijusios, susimaišiusios dvasios, nedorai dvasiai prisiplakus, kuri nori pagadinti net geriausi darb , tur dama jame savo dal .

Išmintingas dvasios vadovas pasistengs atpažinti ir atskirti, kas kuriai dvasiai priklauso, pasidarydamas Viešpaties burna: “Jei atskirsi brang nuo beverio, b si ir mano burna” (Jerem. 15, 19).

Verta ia atsiminti kardinolo Jono Bona (1609-1674; op. c. VII, 1) liudijim : “Viso dvasi atpažinimo mokslo galva ir it pagrindas, kuriuo remiasi visas šis nušvietimo pastatas, yra ne vien ger polinki , nujautim , instinkt atskyrimas nuo blog , bet atpažinimas ir abejotinin , ir netikr , kiekvienam potraukiui nurodant dvasi , iš kurios jis kyla”.

Tariamai geras kelias n ra tikras kelias. “Yra kelias, kurs žmogui atrodo teisingas; bet galutinai jis veda mirt ” (Prieš. 14, 12). Š tonas, kaip žaltys rojuje, stengiasi prigauti žmog , nuduodamas geros dvasios veiksm ir visa sugadindamas. Iš ia kyla dvasinis apsigavimas , dvasinis iliuzijos, kurios veda žmog mirt , nuod m . V. J zus aiškiai yra nurod s velnio veikl : “Jis buvo galvažudys nuo pat pradžios ir nepasiliko tiesoje. Kalbdamas mel , jis kalba iš to, kas jojo, nes jis melagis ir melo t vas” (Jono 8, 44).

79. Iliuzija — apgaulinga svajon

Dvasiniame gyvenime iliuzija yra vadinamas bet kuris apsigavimas, kuriam pasiduoda žmogus nes moningai, besiekdamas dorybi ar nor damas b ti glaudžioje vienyb je su Dievu. Yra tai apgaulinga svajon ; kažkoks sitikinimas, kad dvasinis blogis gali b ti g ris, o kitais atvejais — dvasinis g ris b ti blogiu.

Kai susidaro iliuzija iš nenugalimos dalyk nežinios, *ji yra materialė*, bet ir ji, kaip tvirtinama mokyklose, yra šiek tiek žmogaus norima, eina iš jo mažo apsileidimo ir tod l atžymima, nors nedideliu, kalt s laipsniu.

Perkelta iliuzija žmogaus jusles, kai savo sivaizdavim laiko esant išorine b tybe, turime vadinam haliucinacija. Bloga yra su žmogumi, kai jis savo melui tiki. Yra tai dvasios liga.

Kas yra dažnai paveikiamas iliuzij , arba net jomis serga, sakoma, kad jis turi iliuzijos dvasi . Bet jeigu jis pats nori b ti iliuzij prigautas ar kitus jomis prigauti, pelnytai vadinamas apgaviku; jis apib dinamas kaip tur s apgauling dvasi .

Iliuzij dažniau pasitaikan ios priežastys yra šios:

1. Savimeil , noras spind ti kit akyse, išdidumas. Apaštal darbuose skaitome, kaip Simonas žynys sugalvojo už pinigų gauti dvasin valdži : “Simonas, pamat s, kad apaštal rank užd jimu buvo suteikiama šventoji Dvasia, pasi l jiems pinig , sakydamas: Duokite ir man

tos valdžios, kad, ant ko tik pad siu rankas, gaut švent j Dvasi " (Apd. 8, 18-19).

2. Savo tikros pad ties nesu vokimas, nežinojimas. Kai vienas samarie i miestelis nepri m nakvyn n V. J zaus, apaštalai Jok bas ir Jonas tar "Viešpatie, jei nori, mes sakysime, kad ugnis krist iš dangaus ir juos sunaikint ? Jis atsigr ž ir juodu sudraud , sakydamas: Nežinote, kokios esate dvasios. Žmogaus S nus ne prapuldyti siel at jo, bet gelb - ti" (Luko 9, 51-56).

3. Staigus smerkimas, perdaug gyva vaizduot , k no nesveikata, aistr sukilimas arba apjakimas. Tai atsitiko fariziejams. V. J zus jiems tar : "Neteiskite pagal išvaizd , bet darykite teising teism " (Jono 7, 24).

4. Patarties stoka, nenoras atsiklausti išmintingesni j patarimo. Tai atsitiko pav. Jephei. Jis kovos metu padar Dievui pažad , kad paaukos Viešpa iui auk pirm j, kas j pasitiks iš jo nam . Ir pasitiko j vienturt dukt (žr. Teis. 11, 30-31).

5. Nepaprast maloni troškimas. Jis apakina silpnuosius. Jiems atrodo, kad turi kažkokios teis s gauti norim malon , o nemato sau esan io tame pavojaus. Taip Jok bas su Jonu panor jo b ti pirmieji apaštal tarpe ir s d ti Dievo karalyst je J zaus dešin je ir kai r je. V. J zus juodu subar : "Nežinote, ko prašote" (Mato 20, 22).

6. Prigavimas klaidingai pamaldži , kurie prisidengia draugiškumu ir gailėstingumu. Taip vyko Jeroboamo laikais prana-

šui, kurs buvo sukklaidintas kito pranašo ir nesi-
laik Dievo uždraudimo nevalgyti ir negerti, o
vykti toliau. Jis buvo Dievo nubaustas mirtimi
(žr. III Kar. 13, 14 - 24).

7. Visokie velnio prasimanymai
kaip pakenkti Diev myliniai sielai. Jis panau-
doja visas min tas priežastis, bet lengviau pri-
eina prie išdidži , savimyl , tuš ios garb s jieš-
kotoj , neatsargi . Tuo b du jis prigavo pirm
moter , Jiev , ir daugyb kit . Jis panaudoja
dvasios vadovo ir vadovaujamos sielos tariam
mok jim atskirti dvasias. To pasekoje, pav.,
šv. Katarina Bononiet tur jo kent ti per kele-
rius metus.

Iliuzij p a d a r i n i a i , vaisiai yra neišskai-
iuojami, nes j yra labai daug. Kas yra daž-
niau j paveikiamas, pas tuos iliuzij padarinius
galime sugrupuoti keturis skyrelius:

1. Iliuzijos aptemdo žmogaus prot . Tie pa-
dariniai buvo aišk s pas fariziejus. Apie juos
pasak V. J zus: “Palikite juos; jie akli ir akl
vadai” (Mato 15, 14).

2. Iliuzij paveikti žmon s užsikerta savo
nuomon je, sprendime ir niekam nenori užsileis-
ti. Tuo ypa pasižym jo klaiding moksl , here-
zij k r jai.

3. Iliuzijos sukelia perdidel žmogaus pasiti-
k jim savimi. Iš to seka ne tik tinai didel ne-
protinga dr sa save išstatyti dideliems pavo-
jams, iš to kyla vairiausi blogi nuotykliai. Tai
gali pavaizduoti Sen. statymo atsitikimas: “Za-
karijo s nus Juozapas ir kariuomen s vadas
Azarijas išgirdo apie j (Makabiej) pasiseki-

mus ir vykusias kovas, ir jis tar : sigykime ir mes sau vard ir eikime kovoti prieš esan ius aplink mus pagonis. Taigi jis dav sakym tiems, kurie buvo jo kariuomen je, ir jie iš jo prieš Jamnij . Bet jiems priešais iš jo iš miesto kov Gorgijas su savo žmon mis. Juozapas ir Arazijas buvo priversti b gti iki Jud jos sien . T dien apie du t kstan iai vyr iš Izraelio krito, ir buvo suduotas didelis sm gis tautai” (Makab. I, 5, 56-60).

4. Iliuzijos padaro žmones veidmainiais, tušiais, klaid r m jais. Taip atsitiko su šešioliktojo šimtme io “apšviestaisiais” kvietistais, netikrais mistikais.

Vaistai. Prieš iliuzijas vaistai — priemon s yra tos pa ios, kaip ir prieš klaiding dvasi . Apie tai kalb sime v liau. Bet jau iš to, kas pasakyta, yra aišku, kad pirmiausia reikia pašalinti iliuzij priešastis ir sunaikinti j padariusius, auginant sieloje iliuzij priešastims priešingas dorybes, ypa gi nusižeminim , nuolankum , maldingum , dvasios vadovui klusnum . Šv. Teres kelet kart pakartojo, jog asmuo, atsid - j s maldai, kai bendrauja su mokytais, jei jis pats sav s nenori prigauti, nebus prigautas velnio sudarom iliuzij .

II Skyrius

A. DVASI ATPAŽINIMO BENDRIEJI NUOSTATAI

80. Dvi sritys

Žinant tai, kas jau buvo pasakyta pirmam šios dalies skyriuje, ir smulkiai nagrin jant kiekvien dvasinio gyvenimo veiksm , kur gali siterpti kai kuris dvasios prisigavimas, reikia suprasti, kad yra labai sunku nustatyti dvasi atpažinimo normas, kaip tuoj pamatysim. Šis gi tyrimas, b damas b simo tartino veiksmo dvasin anatomija, nagrin ja pat veiksm savyje, ži ri jo priežastis, seka padarinius ir visa tai lukštena princip šviesoje, kurie savo ruožtu yra grindžiami šv. Rašto ištraukomis.

Atskyrus ir pažinus geros dvasios tak veiksmui nuo blogosios, ir norint atpalaiduoti siel nuo blogosios dvasios takos, bus visai tinkama pasir pinti surasti sieloje gl din i yd ir pasistengti s kmingai j pagydyti. Tuo tikslu yra sudaromos, sugalvojamos priemon s. Bet jos veiks tik tada, kai, pažinus sielos silpnybes, bus tinkamai panaudotos.

Iš to seka aiškiai šio skyriaus dvi sritys: viena siekia sudaryti bendras dvasi atpažinimo

normas, nuostatus, o antra — dvasios gydymo arba jos pataisymo normas.

81. Dvasi atpažinimo bendrosios normos

Dvasi atpažinimo, j atskyrimo protingas pagrindas yra vairi dvasi buvimas. Jos nori palenkti m s vali savo tikslams. Gerosios ir piktosios dvasios sau yra priešingos; jos turi savo veikim b d . Piktosios dvasios panaudoja klast ir veikia slaptai, kad prie gero veiksmo prisišliejus. Jos s ja rauges, anot Išganytojo prilyginimo, kvie ius (Mato 13, 25). Kai kuriuose veiksmuose galime rasti geros ir blogos dvasios tak . Svarbu visa atskirti ir pažinti, kas kuriai dvasiai priklauso. T pagrind tur - dami, gyvenime taikome labai dažnai dorov s moksle naudojam nuostat : bonum ex integra causa: malum ex quocumque defectu, — gera iš priežasties pilnumo; bloga d l bile kokios stokos. Bet jei tas defektas — stoka nesijungia esminiai su veiksmu, negalime tada pasmerkti viso veiksmo, lyg jis eit iš piktosios dvasios. Tuomet reikia atiduoti kiekvienai dvasiai kas jai priklauso. Juk ir kvie ius s tos raug s pilnai nesunaikino kvie i .

Amžinosios tiesos neklaidingas mokytojas, J zus Kristus, yra pakartotinai nurod s lengvai gyvenime pritaikom nuostat : “J s pažinsite juos iš j vaisi ” (Mato 7, 16). Veiksmo vaisiai, jo padariniai parodo, kuri dvasia tur jo jam takos.

Bet jeigu nenorime laukti, kol raug s pri-noks ir iš to bus pažintas augalas, galime panau-doti kitus aiškius, saugius ir neklaidingus nuro-dymus, kaip atpažinti dvasi . Blogoji dvasia prieštarauja mokan iai Bažny iai, neklauso vy-resni j sakym . Geros dvasios žmon s pasiima Kristaus kryži ir seka Jo p domis; neapleidžia sakyt darb ar iš artimo meil s d l Dievo gai-lestingumo veiksm : “O jei jis neklausyt Baž-ny ios, teb nie jis tau, kaip pagonis ir muitinin-kas” (Mato 18, 17). Šv. Jonas ap. nurodo: “Kiek-viena dvasia, kuri išpaž sta, kad J zus Kristus at jo k ne, yra iš Dievo; ir kiekviena dvasia, kuri perskiria J z , yra ne iš Dievo; tai yra An-tikristas... Kas paž sta Diev , m s klauso. Tuo paž stame tiesos dvasi ir paklydimu dvasi . My-limiausieji, myl kim s vieni kitus, nes meil yra iš Dievo” (I Jono 4, 2-7). Meil s dvasia su-prantama iš jos savybi : “Meil yra kantri, ma-loninga. Meil nepavydi, nesielgia sauvalingai, nesipu ia. Ji yra nesididžiuojanti, nejieško savo naudos, nesusierzina, ne taria piktume, nesidžiau-gia neteisybe, o džiaugiasi tiesa; visa nuken ia, visa tiki, visa ko viliasi, visa pakelia” (I Kor. 13, 4-7).

Kai šiuos nuostatus taikome kuriam nors tariamam veiksmui iširti, kokia dvasia besi-vadovaujant yra jis padarytas, tenka štai ko lai-kytis: reikia apsvarstyti, kuriose s lygose vy-ko veiksmas, kokia yra paties veiksmo esm , tikslas ir t veiksm sekusieji priedai; reikia pasteb ti pasipriešinim , taip pat geros ir blo-gos dvasios dal tame veiksmė.

Tokie yra bendri dvasi atpažinimo nuostatai, to atpažinimo metodas, planingas b das veikti. J mums si lo dvasini dalyk mokytojai. Tuos nuostatus išnagrin sime sekan iuose skyreliuose.

82. Veiks mo dalyk a s

Pirmiausiai tenka pažvelgti kiekvieno, tiek išorinio tiek išvidinio, veiksmo dalyk , objekt . Nuo jo priklauso veiksmo dorin vert . Kardinalas Jonas Bona rašo: “Jeigu esame skatinami tai, kas yra gera, kas šventa, kas tobula, tai yra toji dvasia, apie kuri kalba pranašas: Tavo dvasia yra gera; tegul veda mane lygia žeme (Ps. 142, 10). Bet jei esame traukiami pasaulio tuštybes, k no užgaidas, nenaudingus troškimus, yra aišku, kad tai eina iš blogos dvasios” (op. c. 6, n. 1).

Atsiminkime, kad dalykas gali pasidaryti blogas prigimties teise, ar žmogiška teise, ar vyresniajam uždraudus. Kas tik vyksta to nepaisant, pats veiksmas rodo blog dvasi , šiame reikale n ra sunkenyb s. Užtat, nors Sauliaus auka savyje buvo gera, bet padaryta iš neklusnumo peln jam pasmerkim ir atmetim (žr. I Kar. 13, 10-14). “Jam pabaigus atnašauti deginam j auk , štai at jo Samuelis; o Saulius iš jo jam priešais, kad j pasveikint . Bet Samuelis jam tar : K padarei? Saulius atsak : Kadangi pama iau, jog žmon s nuo man s skirstosi, o tu neat jai paskirtu metu, Filistimai gi

susirinko Makhme, todėl aš tariau: Dabar Filistinai ateis prieš mane Galgalon, o aš nepermaldavau Viešpaties veido. Reikalo veriamas aš aukojau deginamajam aukui. Samuelis tar Sauliui: Pasielgei paikai ir nesilaikei Viešpaties, tavo Dievo, paliepiu, kuriuos tau buvo davęs. Jei to nebūtumei padaręs, jau dabar Viešpats būtų patvirtinęs tavo karalystę Izraelyje visiems laikams; bet tavo karalystė anaipatol nebus pastovi. Viešpats jį ieškojo sau vyro pagal savo širdį ir Viešpats jam sakė būti vadu jo tautoje, todėl, kad tu nesilaikei, kad Viešpats yra sakęs” (I Kar. 13, 10-14).

83. Veiksmo tikslas

Be abejojimo, reikia priskaityti blogajai dvasiai objektyviai gerą dalyką, jei siekiamas tikslas yra blogas. V. J. Zus yra pasakęs: “Žinr kite, kad savo teisybės nedarytum te žmoni akivaizdoje, idant jie būtų matomi; kitaip jie netur site užmokesio pas savo Tėvą, kuris yra danguje” (Mato 6, 1). “Tavo kono žiburys, tai tavo akis. Jei tavo akis nepagedusi, visas tavo konas bus šviesus; bet jei tavo akis netikusi, visas tavo konas bus tamsus. Taigi, jei tavyje esanti šviesa yra tamsybė, kaipgi didel bus tamsybė!” (Mato 6, 22-23).

Šv. Grigalius Didysis (miręs 1085, Moralium 38, sk. III) ir kiti Bažnyčios mokytojai sako, jog šiuo atveju akis reiškia teisingą intenciją, norą, tikslą. Intencija gi, kuri formuoja kiekvieną

veiksm , yra paž stama iš siekiamo dalyko ir b do, kuriuo siekiama , kai yra pašalinamos tušios garb s, žemiško malonumo ir kitos panašios paskatos.

Anot šv. Augustino (De sermone Domini in monte II, c. 12) aiškiai pasirodo tikslo gerumas ar blogumas, kai tos žmoniškos priedangos b na pašalinamos ir atpaž stama, ar tai buvo avis, ar vilkas avies kailyje. "Saugokit s netikr pranaš , kurie ateina pas jus avi apdaruose, o viduje yra pl šrieji vilkai. J s pažinsite juos iš j vaisi " (Mato 7, 15-16).

84. Laikas ir proga

Geroji dvasia veikia tinkamu laiku, prisi-laiko amžiaus, tvarkos, tinkamo b do; niekad neskatina veikti staiga ar nesant progos. Visai kitaip veikia piktoji dvasia: ji veikia netinkamu laiku, netinkamu b du, Kardinolas Bona (op. c. 8, n. 11) pastebi, jog geroji dvasia skatina imtis pratyb patogiausiu metu, sekant Bažny ios pa-pro iais ir jos drausme, o jei to n ra veikia blo-goji dvasia, nes, anot šv. Rašto, "visa turi savo laik " (Išm. 8, 6).

Jeigu vyksta nepaprasti dalykai, jie atpa-ž stami iš nepaprast ženkl . Apie juos kalb si-me sekan iame skyriuje.

Be to, kai viena diena, tarp ryto ir vaka-ro, pasikeičia dorin žmogaus pad tis, turime užtenkam priežast tarti, kad šiame dalyke veikia bloga ir sukta dvasia. Dievas nesikeičia. Tod l svarstyti šia atmaina, laikas ir tur toji

veiksmui proga, kad atpažinus iš kokios dvasios ji eina.

Jeigu pajuntamas vidinis paskatinimas veiksm ar pergyvenama nauja patirtis žmogui li dinti, ar prisl gtoj nuotaikoje, ar kai sukil jo jausmai, juslin meil , k nui ar protui esant pa-ilsusiam, reikia prisibijoti, kad visa tai neb t kil iš blogos, veidmaningos dvasios. Šv. Rašte (I Kar. 18 - 24 sk.) pasakojama, kaip piktoji dvasia pristoj o ir veik per karali Sauli , kai tas jieškojo progos pražudyti Dovid .

Kitaip veikia teisingoji dvasia. Ji n ra pratusi staiga pažadinti žmog , nebent ramyb s ir taikos metu, anot šv. Jok bo: "Teisyb s vaisius s jamas ramyb je t , kurie vykdo ramyb " (Jok. 3, 18).

85. Veiklos b d a s

Geroji dvasia veikia meiliai, saldžiai, ramiai, darydama tinkamos takos sielai. Blogoji dvasia veikia sumušusiai, nervingai, blogoje nuotaikoje, smarkiai. Tiesa, pirmasis sielos jausmas, Viešpa iui j aplankius, siejasi su baime ir išg s iu; bet be dvasios s myšio. Tai pastebime archangelo Gabrieliaus apsireiškime ir Zakarijui, ir šv. Mergelei Marijai: "Ji, tai išgirdusi, nusigando jo žodži , ir man sau, koks ia yra tas pasveikinimas" (Luko 1, 29).

T baim pakei ia tuoj nuostabi ramyb ir pasitik jimas. Tai buvo patyrusi šv. Teres , kaip ji rašo savo gyvenime (žr. The Life, c. 28, nr. 1 - 2., p. 245-6). Apie vien tok nuoty k ji rašo:

1557 birželio 29 d. maldos metu pajutusi arti sav s Išganytoj , nors prieš tai jai buvo kalb - j s: “Aš nieko nema iau savo k no akimis, nieko savo sielos akimis. Jis atrod yra arti, greta man s... Iš karto aš labai nusigandau ir nieko daugiau negal jau, vien verkti; bet kai Jis prabilo mane vienu žodžiu, užtikrindamas mane, atgavau dvasi ir buvau, kaip paprastai, rami ir paguosta, be jokios baim s” (The Life 27, nr. 3, p. 233).

Kai Viešpats aplanko nusid j lius, kaip tai buvo Sauliui - Povilui ir Augustinui, nor damas juos atversti, pradžioje sukelia didel baim , išg st , kuri tuoj, jei pasiduoda nusid j lis, pripildo j ne prasta ramybe ir džiaugsmu.

Kitaip veikia velnias. Jis kartais pasirodo, apsuptas jusli kažkoku džiaugsmu, kurs tuoj pavirsta s myš ir aitrum , ypa kai tai pasitaiko patirti pamaldesniems žmon ms. Šv. Ignatas Loyola yra apib din s visa tai šitaip: “Tiems, kurie iš gero eina geryn, gerasis angelas beldžiasi siel saldžiai, mielai ir lengvai, kaip vandens lašas kempin krit s; blogoji dvasia beldžiasi smarkiai, sukelia neramyb , kaip vandens lašas, krit s ant akmens. Bet kurie iš blog darosi blogesni, juos beldžiamasi priešingu b du” (Ejercicios espirituales, tit. 2, VII).

86. P a d a r i n i a i

Padariniai, kuriuos vairios dvasios savo - taka ir apsilankymu sudaro sieloje, yra tie vaiz-

dai, iš kurių pažįstamas medis. Geroji dvasia visada apšviečia mintį, atgaivina, pakelia ir suramina; ji yra meili kryžiaus neišvengiamai, ypač gi nusizeminusi, mylinti Dievą ir žmones.

Blogosios dvasios vaisiai sunkiai apčiuopiami pradžioje; bet tuoj jie sukelia žmoguje tuštumą, veda žemiškus malonumus, užkietina sielą savo nuomone.

Be skaičiaus daug yra šventųjų ir rašytojų pamokymų apie dvasią atpažinimą. Tik kintantieji vaisiai ten yra nagrinėjami. Gana bus prisiminti šv. Teresės patirtį, kai piktoji dvasia stengiasi daryti tokos sielai. "Iš tikrųjų, atrodo, jog visa gera pasislėpė ir išgaravo iš sielos, kai velnias prabilo jai. Siela pajunta nepasitenkinimą, yra sumišus, negali nieko gera padaryti, nors mąsto apie gerus troškimus, bet jie nėra stiprūs. Jos nuolakumas yra apgaulingas, sumišus, be saldumo. Kiekvienas, kas yra patyręs Dievo Dvasios, manau, suprastai" (The Life, 25, n. 17., p. 221).

Panašiai sako šv. Ignatas. "Pasižymkite savo mintimis. Jei pradžioje, viduryje ir gale bus pilnai geros mintys, vedančios gerą, yra gerojo Angelo ženklai. Jeigu mintis eiga, kurios patiekiamos, krypta bet kur blogai, išsiblaškymu, menkesniu geru, negu siekia siela pirmiau, jei tavo dvasia laužo, daro sąmyšį, atima ramybę, kuria džiaugsi pirmiau, aišku, tai eina iš blogosios dvasios" (Regulas 2, V.).

B. DVASIOS GYDYMO BENDRIEJI NUOSTATAI

87. Žvilgsnis dalyk

Nieku b du nenorime nustatyti gyvenimo eigos ar nurodyti tinkamiausius vaistus kiekvienai sielai pagydyti. Savo laiku nagrin jome, kaip panaikinti sieloje vyraujan ias ydas, dvasin sausr , kaip nugal ti pagundas ar išgydyti iš dvasini baimi , skrupul . V liau buvo nurodytos priemon s, kaip išvengti iliuzij , apsigavim , arba kaip iš j pagyti, kai siela pradeda joms pasiduoti.

ia m s d mesys daugiau kreipiamas dvasios gydytoj , spekuliatyviu b du pateikiant nurodym , kaip veikti betvarkant dvasi , arba kaip atitaisyti ydingai suformuot dvasi , kai jis iš pirmiau nurodyt dvasi atpažinimo nuostat supras, kurios blogyb s gl di sieloje ir jai gresia, b tent t siel , kuri Dievo Apvaizdos pavesta jo t viškai globai.

Atpažin s vadovaujamos sielos silpnyb , dvasios lig , dvasios vadovas, nor damas tinkamai eiti dvasios gydytojo pareigas, pasistengs: 1. ar-
timai pažinti ligo ; 2. parinkti tinkamiausius

vaistus; 3. nustatyti gydymo eig . Šiuos tris dalykus panagrin kime pla iau.

Vis pirmiausiai atsiminkime T. Klaudijaus Aquaviva patarim šiuo reikalu, nors tai galima taikyti kiekvienam dvasios reikalui, b tent: kadangi vien iš Dievo galima tik tis ligoniui sveikatos, tai ir jis pats, ir gydytojas, ir net kiti asmenys privalo melstis, daugiau pasitik dami Dievo pagelba, negu savo stropumu ir gabumais (žr. P. Aquaviva, *Industrias ad curandas animi morbos*, c. I ir II).

88. Pažinti ligon

Kadangi ne visus galima valdyti tuo pa iu b du, kad b t galima saugiau prad ti jo dvasios gydym , reikia atsižvelgti ir apsvarstyti ligonio polinkius, išsilavinim , gyvenam j viet ir jo turim dorybi laipsnius. Jeigu jis yra žemo išsilavinimo su sta iokiškais polinkiais, daug kas jam pasirodys netikroje šviesoje; dažnai jam tas nesudarys dorini yd ; jis link s tarinti, tod l jam sakomi žodžiai turi b ti gerai apsvarstyti, trumpai išreikšti, be pla i aiškinim .

Jeigu jis yra negabus, sunkiai suprant s, l tas, labai delsi s, neverta per daug j raginti; jo delsimo paprotys d l to nepasitaisys, lygiai kaip perdideliu delsimu yra nepagydomi karštuoliai.

Reikia tiksliai pažinti vadovaujamojo asmens prigimtinius ir antprigimtinius gabumus siekti dorybi ; pažinti jo turimas ydas, ne vien dorybes. Vadovas privalo prisitaikyti prie vado-

vaujamojo esamos pad ties ir jo minties, pamažu šalinamas jo netobulumus, nenustodamas niekad vilties j pagydyti ir draugiškai parodydamas, jog visame jis trokšta vadovaujamajam dvasin s pažangos. D lto reikia kreipti d mes , kad tobulai eit savo luomo pareigas, gerai padaryt pasiimtus darbus; reikia sužadinti jame didesn tobulyb s troškim .

Bet jeigu tenka tur ti reikalo su apgaulingu, dvilypiu asmeniu, kas pasitaiko neretai, reikia išbandyti jo dvasi smulkiais, nedideliais pažeminimais, it nenoromis daromais paklausimais, daleidžiant tai, kas gali jame gl d ti, be samprotavim . Pasižymint jo žodžius ir elgsen staugiais ar kitokiais atvejais, kai jo d mesys yra kur kitur nukreiptas, ir kai jam sunkiau nu duoti, simuliuoti.

Jei dvasios ligonis b t prisl gtos dvasios ar gyven s apsigavimais, iliuzijomis, dvasios vadovas mok s j užtikrinti, kad yra susir pin s jo pad timi. Tegul jo niekad nepašiepia, bet tegul pamažu išsklaido jo apgaules, kai tik pasteb s j kilm s versm , kad jas pašalint pilnai, pagrindiniai.

Bet iliuzijos gal jo susidaryti ar d l k no tr kum , ar kad j gos yra išsekusios, ar d l nemigos. Tuo atveju reikia pagydyti ir k n , prisi laikant sveikatos sakym . Bet jei ligonio nesveikata yra kilusi iš nerv pakrikimo, j netvarkos, kas dabar vadinama neurastenija — nerv galios tr kumas, — ar isterija — perdidelis nervingumas, ar psychostenija, psychologiniu silpnumu, — nerv s myšis, kurs kliudo teisingai protauti

ir iš valios atima sakom j gali , ar aps dimu, haliucinacija, staigumu, valios netekimu — abulija, — reikia jieškoti pagelbos pas gydytoją .

Reikia pasirinkti, kad šios r šies ligonys būtų atskirti nuo jiems panaši draug , ir kad susidraugaut su pastoviai dorais, turiniais jiems takos, orumo, šie ligonys privalo susilaikyti nuo vis svaigal , naudotis atitinkamu vegetariniu maistu, gerai išsimiegoti ir naudotis neatsinan ia k no mankšta.

89. V a i s t a i

Kai yra kalbama apie dvasios negalavimus, ligas, kurios kyla iš k no silpnumo, ar kai k ne negalavimai sudaro palankias s lygas dvasios ligoms išsivystyti, neatsisakoma panaudoti apsaugines medicinos priemones; tuo atveju šaukiam s gydytojo pagelbos. ia gi svarstome daugiau dorovines priemones dvasios ligoms gydyti. Nenaudotinos yra tos priemon s kurios sudaro didel skausm , kai galima pagerinti ligonio pad t švelniomis ir j sustiprinan iomis priemon - mis; visada yra geresni apsauginiai vaistai negu tie, kurie turi gydan i ligai j g . N ra k galvoti apie nepaprastus, ypatingus, retus vaistus, kai galima panaudoti išbandytus, paprastus, bendrai naudojamus vaistus, arba kaip T. Aquaviva vaizdžiai sako “velyk naudotinos žol s, t - višk s darže augan ios” (Industriae etc. 1. c.).

Apskritai imant, šias dorovines priemones galima suglaustai pateikti šiaip: nor dami pagy-

dyti dvasios ligon, panaudokime atitinkamus pamokymus, švelnias pastabas, spjimus, proting yd taisym, mielai sakomus pabarimus, duodami tinkam išganing atgail, pavesdami padaryti nesunkius darbus.

Visoms dvasios ligoms gydyti labai tinka:

1. gerai daromas m stymas apie pagrindines tik jimo tiesas; 2. bent kart dienoje daroma s - žin s s skaita, atsakant bent šiuos keturis klausimus: k dariau? kaip padariau? k apleidau? kas dar galima pataisyti?; apsimarinimai, ypa pasistengiant gerai eiti savo luomo pareigas ir atlikti darbus; susilaikant nuo saldumyn, nuo svaigal, r kal, prabangaus valgio ir pan.

Prie žmogaus dvasios lig priklauso jo turimos ydos ir netobulumai. Ydos yra nuod mi versm s. J tarpe vadovaujan i viet užima puikyb, prasid jusi žmogaus savimeil je, kuri virsta netvarkingu noru save išaugštinti, o kitus pažeminti. Sau pataikaudamas žmogus jieško savo k nui malonumo, džiaugsmo, smagumo; ima nesusivaldyti valgyje, g rime, nusikalsta skais tybei, pasidaro godus turt, o jei j negauna, r stauja, pavydi ir pyksta. Puikyb vadovauja paprastai visam yd pulkui ir veda daugyb nuod mi. To neturi pamiršti dvasios vadovas. Jis turi pad ti vadovaujamam geriau pažinti pat save ir savo ydas, kad gal t pasipriešinti pagundoms pat pradžioje, o savo dvasios silpnybes žinodamas, kad jieškot Dievo paramos nuoširdžioje maldoje.

Kaip reikia kovoti su puikybe ir kitomis

dvasios ydomis, yra plačiau nurodyta mano knygoje: "Sielos Takai Tobulyb n" 1931 m. Chicago, p. 81-147.

90. Gydy mo eiga

Nors kiekvienas ligonis yra reikalingas jam tinkam vaist ir jo ligai pritaikyto gydymo būdo, bet dvasios ligas gydant verta laikytis bendros gydymo eigos, kad visa gerai pavykt. Tam reikalui gali patarnauti šie nuostatai:

1. Ten reikia naudoti gydomasias priemones, kur yra liga, kur plečiasi blogyb. Mažai padės, gydant išorines smulkias ligas bei negalavimus, kai blogyb yra giliai suleidusi šaknis ligonio dvasi.

2. Gydomosios, ypač pataisomosios priemonės turi būti tinkamos ir tinkamu metu teikiamos, nes ne visada ligonis palinks priimti jam duodamus vaistus, nei dvasios vadovas nėra visada pasirėngęs juos jam teikti.

3. Kai blogyb auga ir sigali ligonio dvasioje, gydytojas negali ilgai delsti su tinkamais vaistais; dėsningai kvepia tinginyste ar perdideliu atsižvelgimu ligonio asmen.

4. Nenor kime pagydyti dvasios viena diena, kai tas reikalauja kartais kelerių metų gydymo. Gydomosios priemonės yra teiktinos mažais kiekiais, ir juo mažesniais, juo ligonis turi mažesnį norą juos priimti.

5. Nors atrodyt priimtoji gydymo eiga ne-naudinga, bevais , jos neverta keisti, nebent at-sirast naudingesnis metodas; neverta baimintis pasitaikan iomis sunkenyb mis, nes vaisiai pa-sirodys savo laiku, kantriai j palaukus: “Ku-rie klauso žodžio, j palaiko tikrai geroje širdyje ir duoda vaisiaus kantrume” (Luko 8, 15).

III Skyrius

NEPAPRASTIEJI ATVEJAI

91. Sunkiai rišami klausimai

Nors pateiktieji dvasi atpažinimo nuostatai yra naudingi visais asketikos ir mistikos atvejais, bet būna toki nepaprast ir ypating nuotyki , kad juos pirmiau nurodytais nuostatais sunku išrišti, vertinti, atpažinti. Jie reikalauja gilesni studij , tyrimo, naujos patirties bei s-tat , kuri dka b t galima juos teisingai vertinti ir atskirti.

Kardinolas Jonas Bona veikale “Lapis Lydius seu De discretione, c. 7., pavadino juos *tamsiais ir tartiniais instinktais, nujautimais*, o Scaramelli (žr. Discerni manto c. X) vadina tai *abejojimo dvasia*. Bet atrodo, tinkamiausias jiems vardas bus *nepaprasti nuotyčiai*, nes, jei teisingai kalb sime, visa tai, kas sudaro dvasi atpažinim , yra tamsu, tartina, abejotina.

Šiame skyriuje svarstysime tuos nepaprastus nuotykius, ir kas juose priskirtina gerajai, o kas blogajai dvasiai. Nors tie nepaprasti nuotyčiai gali būti labai gaus s, juos suimame se-

kan ius šešis straipsnius: 1. pasikeitimai, 2. ypatingumai; 3. didvyriški veiksmai; 4. poaugš i jieškojimas; 5. dideli suraminimai ir 6. mistin s dovanos.

92. Pasikeitimai

Šv. Povilas pataria: “Kiekvienas tepasilieka tokia me pašaukime, kokiame jis pašauktas” (I Kor. 7, 20). Pašaukimo keitimas rodo, paprastai, dvasios lengvum , b do nepastovum . Pašaukimas yra labai svarbus dalykas. Pasisi lymas keisti pašaukim yra tartinas, nes tai gali kilti iš blogos dvasios ir iš žmogaus nepastovumo.

Bet b na atvej , kai Dievo kv pimu yra kei iamas luomas, kai siekiama kito, augštesnio ir tobulesnio gyvenimo b do. Tai vyko su nemažu švent j skai iumi, taip buvo su šv. Tere-se ispaniete ir kitais.

Kad šiais atvejais b t galima teisingai atpažinti dvasi , tenka perži r ti, išnagrin ti priežastis, paskatas, d l kuri vadovaujamasis nori pakeisti esam luom , ypa kai priežastys esti nepaprastos ar stebuklais paskatintos. Antprigimtin s priežastys, k. a. geresnei atgailai padaryti, geriau pasiruošti savo mirties valandai, kit išganymui aukotis ar Dievo karalystei pl s-ti ir panašios paskatos rodo ger j dvasi . Kas tik siekia tobulesnio gyvenimo negu dabar, k. a. siekia kunigy s, vienuolinio gyvenimo, jei tik n ra nenugalim tam kli i , parodo, kad ia veikia gerosios dvasios taka.

Norint pakeisti bendruomenės ar parapijos gerus papročius geresnius, verta rimtai persvarstyti vertingus rodymus, jog galima, verta ir naudinga tai daryti. Be abejo, tu tuojau yra šalintini: dorinis sugedimas, piktnaudojimai ir panašūs dalykai.

93. Ypatingumai

Pas senovės vienuolius buvo priimta, anot Cassiano (De inst. coenob. I, c. III), kaip visiems aiški tiesa, jog kiekvienas iš bendro gyvenimo išsilaužimas, savotiškumas, visi ypatingumai yra daugiau tušios garbės negu dorybės padaras. Savotiškumus mgtis asmuo, atrodo, bando pakartoti an fariziejaus posak: "Aš netoks, kaip kiti žmonės" (Luko 18, 11).

Bet iš šv. Rašto ir šventųjų gyvenimų yra žinomi atvejai, kad kai kada Viešpats kvėpdavo padaryti tai, kas aplinkos žmonėms atrodę ypatinga, savotiška, nuostabu. V. Dievas, mgingamas patriach Abraom, jam paliep: "Imk savo vienatinį sūnį Izaok, kur myli, eik į Regijimo žemę, ir tenai įpaukok kaip deginamą auką viename kalne, kur aš tau nurodysiu" (Prad 22, 2). Šv. Simonas Stulpinis, miręs 459 m. Sirijoje, išgyveno 37 metus ant viršaus stulpo, ant trijų plokštumų, kai kada per ištiesimą gavė nieko nevalgydamas. Arba šv. Teresa (1515-1582), bėdama ligoninėje, mėsos reformuoti Karmelių Ordino, pati jokių turtų neturėdama, net dažnai prieštaraujant galin-

giems, valdžioje esantiems žmonėms, kur 32
vienuolynus.

Kad supratus ir atskyrus, kurios dvasios
takoje yra daromi asmeniniai savotiškumai,
ypatingumai, kurie gali atrodyti kaip netinkami
klystkeliai, reikia žinti, ar tai daro šventume
išbandytas asmuo, taurus ir kilnus, ar ne; ku-
riuo dievišku pamokymu paveiktas tai daro, su
kokia jėga siekia užsibrėžto tikslo, ar tais veiks-
mais gyjama gausesnė dorybių vaisių, ar jis
klauso vyresnįjį sakymą? Jeigu taip — bus
rodymas, jog jame veikia Dievo dvasia. Bet jei
sakymą neklauso — tada darytinus yra priešin-
gos išvados, nebent Dievas stebuklais parodyt
savo valią.

94. Didvyriški veiksmai

Ypatingumams ir savotiškumams yra labai
panašūs elgesys tie, kurie svajoja apie didingus
veiksnius, apie tokius uolumo darbus, kurie ne-
atitinka nei jėgų, nei jėgų. Pavyzdžiui,
užsigėdžia pastatyti bažnyčią neturėdamas tam
lėšų ar kurti naują vienuolyną, padaryti Dievui
labai sunkiai vykdomus žadus, imtis skaudaus
plakimosi pratybų ir pan.

Vien tik dėl to, kad šie darbai viršija pa-
prastą mirtingųjų jėgų, tenka prisibijoti, kad
prie to tariamai gerų sumanymų nebūt pri-
sišlijusios piktoji dvasia, kuri skatina žmogų prie
sunkiai galimų darbų. Bet šio reikalo aiškumui
nusikalstamas, kuris teigtų, jog šios rėšios pata-

rimai niekad nekyla iš Dievo, nes vargu surasime šventį, kuris kai kuriais atžvilgiais, o kai kurie ir daugelyje dalykų, nebūt pralenk kitus, atsižymdami sunkiai vykdomais darbais. Norint patirti, ar geros dvasios kvipimu imasi didingų darbų, vis pirmiausia reikia patikrinti, ar bsimo didvyrio pagos ir priemonės yra pakankamos numatytiems darbams padaryti. Jeigu jos nėra pakankamos, verta persvarstyti, ar nėra aiški antprigimtinė priemonė ir jos pagelbos. Jeigu ir to nėra, bus aišku, kad turime reikalų su lakia vaizduote ir velnio sudaroma iliuzija, prigavimu. Šv. Teresė rašo: "Velnias dažnai pripildo mūsų mintis dideliais sumanymais, kad vietoj imtis darbo, kuriuo galima patarnauti Viešpačiui, kad ilsėtumės, pasitenkinant tuo, jog norime padaryti negalimus" (The Interior Castle VII, c. 4, n. 21, p. 261). Ir ten pat kitoje vietoje rašo: "Nestatykite bokštų be pamatų, nes mūsų Viešpats žiūri netiek mūsų darbų, kiek meilės, su kuria juos darome. Kai visa padarome, ką galime, Jėzus Didenybė leis mums kasdien padaryti juos daugiau" (p. 262).

95. P o a u g š i j i e š k o j i m a s

Visiems yra gerai žinomas V. J. J. žodis: "Kurs tarp jų yra didžiausias, tepasidaro kaip mažiausias, ir kas yra viršininkas, tebena kaip tarnas" (Luko 22, 26). V. J. J. pataria: "Eik ir sėskis paskutinėje vietoje" (Luko 14, 10), nes "Kurs save augština, bus pažemintas, ir kas save žemina, bus paaugštintas" (Luko 14, 11).

Tod l yra tartinas noras apimti augštesnes vietas, eiti garbingesnes pareigas nors tai b t pridengta Dievo garb s skraiste ar artimo išgany mo šydu. Bet reikia skirti garb s jieškojim , poaukš io troškim nuo gero darbo, nuo pareig troškimo. Teisingai supraskime šv. Povilo išsi reiškim : “Jei kas trokšta vyskupo pareig , trokšta gero darbo” (I Timot. 3, 1). Tod l ne kiekvienas troškimas gali b ti peiktinas, o tuo labiau, kai norima sunki pareig imtis.

Kad b t geriau suprasti, ar gera, ar bloga dvasia daro takos tiems troškimams, kadangi tinka, kad pamaldi ir nuolanki siela prisibijot ir tart velnio sikišim , atsiminkime kardinolo J. Bona nurodym : “Kad išvengus pavojaus ir poaugš ius kelias b t saugus, jis tepriimtinas nebent ypatingu Dievo apreikštu b du ar protingo bei švento vyro patarimu, kuris gerai pažint tos pad ties skirtumus” (Opus cit. c. 7, n. 3). Šiuo atveju Dievo apreiškim atstovauja tiesiogini vyresni j sakymas.

Bet jeigu kandidatas poaugš ius viso to nepaiso, net jaudinasi betrokšdamas gauti vyresnyb , ar baiminasi, kad poaugš iui gauti nepasikeist nutarimai, visa tai laikytina ambicija, garb s troškimo dvasia.

96. Dvasiniai suraminimai

Tobulyb s kelias yra sunkenyb mis klotas ir kryžiais aptvertas. Bet juo einant pasitaiko patirti neišsakom dvasini suraminim , džiaugs-

m , anot Psalmininko: “Mano širdis kaito manyje; man bem stant užsideg ugnis” (Ps. 38, 4). “Kai mano širdyje daug ja suspaudim , tavo paguodos linksmiina mano siel ” (Ps. 94, 19).

Tie suraminimai, dvasin s paguodos yra teikiami žmogui mažais lašeliais. Jie pavilioja siel , kad vykdyt Dievo vali . Bet kartais ir piktoji dvasia sudaro k tai panašaus, kad pamažu patraukt siel k no poj i malonumus. Visi stipresnieji ir ilgesn laik atjau iami malonumai yra tartini, ypa kai siela nelauktai ir d l menkos priežasties papl sta saldžiose ašarose. Jos yra geros atgailos metu: “Aš pailsau bevaitodamas, kiekvien nakt verksmu aš laistau savo patal ” (Ps. 6. 7). “Mano ašaros pasidar man duona dien ir nakt ” (Ps. 41, 4). Netenka abejoti, kad Dievas pripildo siel protarpiais dideliais suraminimais ir maldoje atidaro meil s ašar versmes: “Palaiminti, kurie li di, nes jie bus paguosti” (Mato 5. 5).

Norint patirti, kurios dvasios takoje susidar sieloje suraminimas, džiaugsmas, malonumas, reikia pažvelgti artimas ir tolimesnes to vykio priežastis.

Jeigu visa tai kilo iš m stymo ar vidin s dievišk j ties žvalgos, jei tai sukelia didesn nor siekti tvirt dorybi , kaip antai: sav s atsižad jimo, kryžiaus meil s, kai visa tai greit sumaž ja ir praeina, teisinga bus priskirti visa tai gerajai dvasiai. Bet jei visa tai kilo iš jautraus jausmingumo, priskaitytina žmogiškajai prigimiai: “Kokia brangi tavo malon , Dieve: žmon s b ga glaustis po tavo sparn šeš liu; jie pasoti-

nami tavo nam riebalais, ir savo g r i upeliu tu girdai juos, nes tavyje yra gyvenimo šaltinis ir tavo šviesoje mes mat me švies ” (Ps. 35, 8 -10); o jei d l t patirt malonum pradeda labiau save vertinti, o pagirtin ženkl n ra, tie suraminimai sielai bus žalingi, jie priskirtini piktajai dvasiai.

97. Mistin s dovanos

Kiekviena siela, apsupta reg jimais, apreiškimais ir kitomis nepaprastomis dovanomis, yra tartina, nebent ji b t buvus pirmiau išbandyta, kaip kad auksas ugnyje ištiriamas ir išvalomas. V. Dievas neteikia paprastai didžiu gausumu šios r šies dovan , bet vien tyriausioms mintims po ilg ir daugelio nuveikt darb . Tai, kas bus svarstoma paskutiniame šio veikalo skyriuje, gali patarnauti ir šias dovanas atpažinti. Apskritai, užtenka giliai peržvelgti dorybes, kuriomis papuoštas tas, kurs, kaip manoma, yra apdovanotas tokia gausybe dovan , patyrim ti, ar jis turi nusižeminimo, kantryb s, klusnumo dvasi . Jei šio pagrindo jame n ra, visa laikytina prisigavimu — iliuzija.

Nekalbame apie malones dovanai duotas — gratis datas, — kurios kai kada praeina — ir net be min to dorybi pagrindo kai kam b na suteikiamos. Apie tai buvo minima šios knygos Nr. 58 straipsnyje. Iš tikr j , pasitaiko visiškai priešing šiems nuostatoms vyki , kuriais Viešpats, nor damas sug dinti žmogišk j

išdidum , teikia pa ias didžiausias dovanas jauniems, nepatyrusiems, prispaudimais neišbandytiems žmonėms, kurie visgi yra nuolankūs ir savo dvasia skaisčiai. Taip, pavyzdžiui, šv. Hildegarda (1098 -1179) ir šv. Katarina Sienietė buvo apdovanotos dvasios pagavimais, ekstazėmis kai dar buvo ketveri metai amžiaus. Sakoma, jog šv. Petras Alkantarietis (1499-1562), būdamas šešeri metai, patyrė mistines dovanas. Yra žinios ir apie kitus Dievo Tarnus, kuriems Viešpats teikė jauniems nepastebėtai ir mistini maloni .

IV Skyrius

YPATINGI NUOSTATAI MISTIN MS DOVANOMS ATPAŽINTI

98. Visuotinis mastas

Pereitam skyriuje svarstytos mistin s dovanos: reg jimai, kalb jimai, apreiškimai ir su jais susij kiti dvasinio gyvenimo reiškiniai sudaro ir šio skyriaus nagrin jimo objekt . Tiesa, iš pateikt nurodym galima atpažinti t reiškini , kurie turi savyje dieviškumo žymes, dvasi , bet j ypatingumas ir vert reikalauja, atrodo, ypating nuostat jiems atpažinti.

Iš žmogiškosios išminties pus s ži rint, bendras tiems mistiniams reiškiniams vertinti mastas bus ne kas kita, kaip reikalas nuodugnai pažinti kiekvienos apraiškos prigimt , panaudojant pirmiau nurodytus nuostatus (žr. Nr. 60 ir tolimesnius straipsnius). Be to, reikia persvarstyti, ar pateikiamas m s sprendimui atsitikimas yra abejotinas, ar turi patikimumo žymes ir yra tikrai dieviškasis apreiškimas, dieviškoji kalba ir t. t.

Kadangi, anot Apaštalo: "Pats š tonas ima

sau šviesyb s angelo išvaizd ” (2 Kor. 11, 14), reikia smulkiai ir dalimis apsvarstyti vis atsitikim , taikant jam min tus nuostatus. Be to, reikia pasitarti su išmintingais vyrais, nemažai melstis, kad b t galima išvengti klaidos.

Kad visa tai b t galima lengviau išsiaiškinti, suskirstome vis medžiag j tris straipsnius: 1. vizij , kalb , apreiškim objektas, 2. Asmuo, kuris tas apraiškas patyr ir 3. vaisiai, arba apraišk sekantieji padariniai.

99. Objektas — medžiaga

Pirmiausiai tenka ištirti, ar tikrai yra rodytas manomos mistin s dovanos autentiškumas — patikimumas, kai ji pateikiama apspr sti, ypa kai patiriame ne iš to asmens tiesioginiai, kuris tariamai tur j s toki malon . Gali b ti vyk pakeitimai d l atpasakotoj : juk net originaliuose raštuose, kaip buvo kalbama 72 straipsnyje, surandama padaryt pakeitim .

Dievas pats sau niekad neprieštarauja. Jis neteikia savo dovan menkaver iams dalykams ar žmoni žingeidumui patenkinti. Tod l, teisingai manome, kad apreiškimai ir kitos mistin s dovanos, jei jos turi b ti laikomos dieviškomis, turi atitikti b tin sias s lygas. Tos s lygos yra šios: 1. kad tuose apreiškimuose etc. nieko neb t priešinga tik jimui, doriems papro iams, Bažny ios mokslui ar teolog priimtai bendrai nuomonei; 2. kad pa iuose reg jimuose ir juos lydin iuose prieduose neb t nieko nepadoraus,

juokingo, sulaužytos išvaizdos ar kas nepritinka šventumui. Tokie gali būti, pavyzdžiui, nepras-tos, iškraipytos šventoji ir Angel išvaizdos, ku-rie, kaip teigiama, buvo apsireiškę, ar konvul-sijos — traukulys — m šlungis, ar pasibjaur-tina k no pad tis asmens, kuris, kaip manoma, yra ekstatinis, dvasios žavesyje paskend s ir pan.; 3. kad visa tai, kas, kaip sakoma, buvo ap-reikšta, matyta, gird ta, tikrai b t naudinga išganymui ir tobulybei siekti, tik jimui ir dorai augti, be joki juokingum , menkavertyst s, be nurodymo paprast , iš kitur jau žinom , daly-k , be mokslinio klausimo sprendimo ir pan.;

4. kad sakomame apreiškime neb t atidengia-mos slaptos kurio nors daug nusipelnusio Die-vui ir žmon ms Ordino ydos; kad jos neb t išpu iamos, padidinamos. Tai bus, pavyzdžiui, pavedimas tam tikr misij , darb kuriam nors vyresniajam ar vyskupui, kad tas išnaikint sa-vo ganom j ar dvasinink ydas. Tokia misija visada pasiliks tartina; 5. jei yra kalbama apie naujus pamaldumo b dus ar fundacijas, kad jie b t patog s — tenesik sina išnaikinti užlaiky-tas senov s pamaldumo formas; naujos formos neturi prieštarauti nei dvasiai, nei m s dien Bažny ios drausmei.

Jeigu tiriamos mistin s dovanos neatitinka šioms s lygoms, arba jei padarius kryžiaus ženkl ar pašlaks ius šv stu vandeniui jos pranykt , teisingai sprendžiama, kad visi tie reg jimai etc. buvo sukurti piktosios dvasios.

Visgi iš pirmosios s lygos išskirtini tie at-sitikimai, kuriuose iš dieviškojo maloningumo

nepaprasti priedai pašalina objekto blogyb . Tai yra ženklas ir užtikrinimas, kad žmogus, gerai doroje išbandytas, buvo nenugalimai skatinamas šventosios Dvasios veiksm . Taip yra teisingai aiškinama, pavyzdžiui, šv. Tekl s (I šimt.), šv. Apolonijos (249 m.) kankinyst , patriarcho Abraomo auka, Samsono žuvimas sugriaunamajame name.

100. Asmuo — subjektas

Yra žinoma, kad asmens sveikata ar liga, protin s ir dorin s s lygos daro stambios takos mistin ms apraiškoms, ar k nors klaidingo pridant, ar net sudarant iliuzij — apsigavim . T ja jtaka galima išaiškinti kai kada tariam sias mistines apraiškas kaip prigimtines, kurios, tur damos antprigimtin išvaizd , pasirodo esan ios abejotinos.

Kad d l ši prigimtini priežas i mistin s dovanos neb t laikomos iliuzijomis — apsigavi mais ar tartinomis apraiškomis, reikia: 1. kad tai pasireikšt asmeniui, kuris yra nuoširdus, pilnas išminties, tur s rami vaizduot , nes s nerviško ar nuli dim palinkusio b do, nenu vargintas didel mis atgailomis, pasninkais bei bud jimais; 2. kad jo pirmesnis gyvenimas b t doras, kad b t sustipr j s doryb se tiek, kad teikiamos jam mistin s dovanos atitikt jo maldos bandymo bei dvasios apsivalymo laipsn . Apie tai buvo pirmiau kalb ta; 3. kad asmuo, gaun s mistines dovanas, neb t lengvab dis,

nor s ar trokšt s šios r šies Dievo dovan patirti; arba jas gav s, kad neb t skubus jas skelbti, be noro jas išvystyti, prapl sti, pagražinti ar jomis pasigirti, išskai iuojant nepaprastas, tariamai gautas, mistines Dievo malones. Savo dvasios vadovui jis privalo b ti atviras, nuoširdus, permatomas, o jei kitaip elgsis, greitai gali suklysti.

101. V a i s i a i

Viešpats Dievas teikia savo malones ir dovanas vien tuo tikslu, kad patarnaut siel gerovei, kad jos tikrai tobul t . Jeigu ši vaisi n - ra, teisingai manome, kad ir t tariam dovan nebuvo, nors siela ir neb t sudariusi kli i jas gauti.

Kad b t galima teigti, jog tas ar kitas apreiškimas, kv pimas tikrai iš Dievo, reikia: 1. kad siela, gavusi tas malones, tobul t , ypa pasižym dama nusizeminimu, nuostabia taika, nenugalima kantrybe ir kad diena iš dienos vis labiau sitikint , jog visa tai ji turi ne iš sav s, bet Dievo galybe; 2. kad tariamai gautoji dovana neišsigimt tu tuojuo yd , kad doryb nepavirst savimeil s d mais, kuriais aptemd j velnias, nor damas prigauti; 3. didesnam tikrumui gyti, tegul pirmiau gerai pavyksta apreiškime pasi lyt darb pastangos ar paskelbtos pranašyst s bet kuri viena dalis; 4. reikia, kad tos mistin s dovanos ir j palaimingi vaisiai neb t galima išaiškinti prigimtiniu b du, bet

kaip kilusias iš visai svetim ir priešing pri-
gimiai priežasim; 5. kad darbai ir pasiimtieji
gyvendinti patarimai pirmiau būt išbandyti
pasipriešinimo ugnies, pavoj; ir kad apie tai
būt pranešama be triukšmo, be triumfuojanios
pergalės šauksm .

PAD KA

Labai esu dėkingas visiems šios mano knygos MEIL S UGNIS leidėjams, kurie savo parama galino mane išleisti šią knygą .

Pradžioje (1956 m.) buvo manoma leisti dvi atskiras knygas, bet kitaip slygoms susiklosčius ir gerbiamiems leidėjams stambiai šias pastangas par mus, sujungiau abi knygas vien ir daviau joms bendrą vardą : MEIL S UGNIS.

Brangieji Leidėjai, tegul dieviškoji meilė s ugnis savo palaima atlygina Jums šimteriopai.

Kun. K. A. Matulaitis, MIC

MEIL S UGNIS

Knygos Leid jai

- Kun. Prel. Ig. Albavi ius, Cícero, III.*
Teofil Alekna, Racine, Wis.
Kun. St. Aleksiejus, Deming, N. Mex.
D. Ališauskas, Kenosha, Wts.
Ag. Anoris, Athol, Mass.
J. Astas, Hamilton, Ont.
Ant. Augaitien , Chicago, III.
Step. Aukštikalnis, W. Detroit, Mich.
A. Bacevi ius, Chicago, III.
L. Balaisis, Verdun, P. Q.
Magd. Bansavich, Hartford, Conn.
K. Barzdukas, Kearny, N. J.
J. Birgiolas, Toronto, Ont.
J. J. Budelis, Baltimore, Md.
V. & O. Bukauskas, Cícero, III.
Marija Buzunas, Linden, N. J.
Šv. Kazimiero Seserys, Newtown, Pa.
S. M. Kazimiera, Londonville, N. Y.
S. M. Ceslau, Union City, N. J.
J zaus Prikryžiuoto Seserys, Elmhurst, Pa.
Nekalto Pras. Seserys, Putnam, Conn.
Sesuo Martha, Amsterdam, N. Y.
Petras Dailyd , Brockton, Mass.
A. Daniels, Phila, Pa.
Kun. A. Deksnys, E. St. Louis, III.
Marijona Dergelien , Los Angeles, Cal.
Dom. Domkien , Los Angeles, Cal.
A. Daugirdas, Chicago, III.
Draugyst DLK. Vytauto, Manchester, N.H.
P. Dundzilien , Chicago, III.

Antanina Encheris, Chicago, III.
Petron Gaidimauskas, Berlin, Conn.
Adel Gailiunas, W. Hartford, Conn.
Marija Gasi nien , Athol, Mass.
Katrina Galvinauskis, N. Buffalo, Mich.
Aleksandra Gylys, Sr. Seattle, Wash.
Ona Grigas, Lowell, Mass.
Monika Grish, Santa Rosa, Calif.
Paulina Gudziunas, Chicago, III.
G džiai, Melrose Park, III.
Ona Jankauskien , Hebron, Ind.
M. Jankevi i t , New York, N.Y.
Elz. Januškien , Waterbury, Conn.
N. Jodka, Lawrence, Mass.
Fr. Juknavich, Wilkes-Barre, Pa.
J. Juodis, Brooklyn, N. Y.
Kun. Prel. F. M. Juras, Lawrence, Mass.
Jonas Ka kelis, Northampton, Mass.
Ag. Kalinauskien , Kingston, Pa.
J. Kazakevi ius, Muskegon, Mich.
Kun. M. J. Kaz nas, Pittsburgh, Pa.
Ona Kazwell, So. Bend, Ind.
M. Kerpien , Chicago, III.
Marija Kimbirauskas, Jackson, Mich.
Wm. Klovas, Eau Claire, Wis.
A. Kraujelis, Oak Park, IU.
Kun. V. Kriš iunevi ius, Detroit, Mich.
V. Križanauskien , Downers Grove, III.
K. Ku inskas, Kingston, Pa.
M. Kvietkauskien , Hammond, Ind.
F. Lapinskis, Elizabeth, N. J.
V. Laurušonis, Cicero, III.
Ona Lazaunikien , Great Neck, N. Y.

Chas. Lazda, Fountain, Mich.
Pranas Lingis, S. Boston, Mass.
St. Malinauskas, Hamtramck, Mich.
S. R. Markevi ius, Elizabeth, N. J.
J. Meškelevi ius, Chicago, III.
Ant. Mickus, Australija
Ona Mikalauskas, New Britain, Conn.
Morta Milasius, Millbrae, Calif.
Jonas Misevi ius, Regan, Ont.
Kun. T. Narbutas, Dayton, Ohio
Juozapa Nasvytis, Cleveland, O.
P. Nekrošius, Chicago, III.
P. d O. Norvilai, Chicago, III.
Zig. Orvidas, Hamilton, Ont.
Kun. J. Pakalniškis, Brooklyn, N. Y.
Ant. Pakeltis, Chicago, III.
Ben. Paplauskas, Methuen, Mass.
M. Parakininkas, Chicago, III.
V. Petrauskas, No. Chicago, III.
M. Petrauskas, Bristol, Conn.
Pr. Petruska, Waterbury, Conn.
P. Pleinis, Phila., Pa.
Pr. Povilaitien , Waterbury, Conn.
Ant. Pranevich, Braddock, Pa.
P. Preitikait , Chicago, III.
M. Puišien , Chicago, III.
A. Puzinauskas, Melrose, Mass.
Kun. J. Raštutis, Amsterdam, N. Y.
S. M. Redempta, Roswell, N. Mex.
Ona Rimkus, Cicero, III.
M. Rudaitis, Chicago, III.
L. Rumsas, E. Chicago, Ind.
J. Sabaliauskas, Brooklyn, N. Y.

Elz. Samien , Chicago, III.
A. Sandargien , Chicago, III.
Ona Shark, Malverne, N. Y.
Ona Saukaitis, Bristol, Conn.
Tekl Sereika, Hartford, Conn.
M. Shimanskis, Melrose Park, III.
A. Škudzinskas, Dorchester, Mass.
Dom. Šleževi ien , Chicago, III.
Ag. Stagni nien , Elizabeth, N. J.
Teof. Staugaitis, Newark, N. J.
A. & K. Steponai iai, New Britain, Conn.
Ad. Stulginskas, Cicero, III.
Ag. Stumbrait , Chicago. III.
Ant. Subach, Hartford, Conn.
U. Shukis, Cleveland, Ohio
Me . Sumanskis, Melrose Park, III.
Ona Šumskien , Detroit, Mich.
T. Survila, Otsego, Mich.
J. Vai iulis, Saginaw, Mich.
T. Valk nas, Canton, Mass.
M. Valiulis, Toronto, Ont.
M. Vaškevi ius, Toronto, Ont.
E. Wilutis, Centereach, N. Y.
Kun. Prel. P. A. Virmauskis, S. Boston, Mass.
K. Vosylien , Los Angeles, Calif.
Con. Umbras, Maywood, III.
P. Urban, Pittsfield, Mass.
Jonas Zauka, E. Chicago, Ind.
Anel Zabiela, L. I. City, N. Y.
P. Zamulevic, Chicago, III.
M. Zaremba, Manchester, N. H.
E. Zateplinski, Pacific Palisades, Cal.
A. Žukauskas, Pittsburgh, Pa.